

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՑՈՒՂ

ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԲԱԺԻՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԵՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ
սովորող ուսանողների համար

ԻԶԵՎԱՆ–2012

ՆԱԽԱԲԱՆ

Միբեյի՝ ուսանողներ

Հիմնադրման օրվանից ի վեր Երևանի պետական համալսարանի գործունեության ուղեգիծը եղել ու մնում է համալսարանական կրթության բովանդակության և ուսման բարձր որակի ապահովումը: Այսօր ԵՊՀ-ն համազգային և տարածաշրջանային դերակատարությամբ կրթական և գիտամշակութային ինքնավար հաստատություն է, որի հիմնական առաքելությունը գիտելիքի ստեղծումը, զարգացումը և փոխանցումն է: Գլոբալացման արդի ժամանակաշրջանում քաղաքակրթության մարտահրավերները պահանջում են միջազգային չափանիշներին համապատասխան մասնագիտական պատրաստվածություն՝ կրթության որակի և բովանդակության անընդհատ կատարելագործում, բարձրագույն կրթության միջազգային չափանիշներին դրանց համապատասխանեցում:

ԵՊՀ-ում 2007/08 ուստարվանից բոլոր մասնագիտությունների գծով մագիստրոսական ծրագրերը, իսկ 2008/09 ուստարվանից նաև բակալավրի ծրագրերն իրականացվում են կրեդիտային համակարգով: Ուսուցման նոր համակարգին անցնելը բխում է Բոլոնիայի գործընթացի պահանջներից և նպատակ ունի աստիճանական անցում կատարելու ուսման կազմակերպման ուսանողամետ համակարգին, որտեղ ուսման գործընթացի կենտրոնում ուսանողն է՝ իր անհատական կրթական կարիքներով, նախասիրություններով և ունակություններով, ապահովելով ուսումնառության ճկուն ձևերի և անհատական կրթական հետազոտի իրականացման լայն հնարավորություն:

Կրեդիտային համակարգի ներդրմամբ զգալիորեն բարելավվել է ձեզ առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքը և աշխատածավալը, հիմնավորված կերպով թեթևացվել լսարանային բեռնվածությունը, կրճատվել դասավանդվող առարկաների քանակը՝ իրատեսական նախադրյալներ ստեղծելով ձեր ինքնուրույն ուսումնական աշխատանքի հնարավորությունները մեծացնելու, ուսումնական ծրագրերը լավագույնս յուրացնելու և դրանցով սահմանված կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար:

Համալսարանում ներդրված կրեդիտային համակարգն ամբողջությամբ համատեղելի է Կրեդիտների կուտակման և փոխանցման եվրոպական համակարգի (ECTS) հետ, ինչը նորաստեղծ Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ձեր ակադեմիական շարժունության (ուսանողական փոխանակումներ, ուսումնառության ժամանակահատվածներ օտարերկրյա բուհերում, կրթության շարունակում ավելի բարձր աստիճանում և այլն) ընդլայնման և որակավորումների ճանաչման դյուրացման գրավականն է: Իսկ դա կընդլայնի ձեր ապագա կարիերայի և

մասնագիտական աշխատուժի գլոբալ շուկայում աշխատանք գտնելու հնարավորությունները:

Կրեդիտային համակարգի ներդրումը համալսարանում մեկնարկած լայնամասշտաբ կրթական բարեփոխումների սկիզբն է միայն, բարեփոխումներ, որոնք պայմանավորված են ոչ միայն Բոլոնիայի գործընթացի պահանջների ձևական կատարմամբ, այլև համալսարանում ծրագրային բարձր չափորոշիչների պահպանման և ուսման որակի բարձրացման նպատակադրությամբ, ինչի հիմնական չափանիշը մեր շրջանավարտների մասնագիտական աշխատանքով ապահովվածությունն է: Համալսարանը տարեցտարի խորացնելու և ընդլայնելու է կրեդիտային համակարգի գործառնությունները՝ ձեռք համար կրթական ընտրության առավել ընդլայնված հնարավորություններ ապահովելու նպատակով:

Կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ներկա ուղեցույցը պարունակում է ձեռք համար օգտակար տեղեկատվություն կրեդիտային համակարգի հիմնադրությունների, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և գիտելիքների ստուգման ու գնահատման նոր կարգի, ձեռք առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքի, բովանդակության և աշխատաձևավորման, ծրագրի բաղկացուցիչ դասընթացների և դրանցով նախանշված կրթական արդյունքների վերաբերյալ:

Հաջողություն և ամենայն բարիք եմ մաղթում ձեզ:

ՌԵԿՏՈՐ՝

Ա. ՄԻՄՈՆՅԱՆ

I ԲԱԺԻՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1. Սույն կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղում (այսուհետ՝ ԵՊՀ ԻՄ) հեռակա ուսուցման ձևով բակալավրի պատրաստման կրթական ծրագրերի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:
- 1.2. Կարգը ներառում է հեռակա ուսուցման ձևով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգերը, գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ակադեմիական առաջադիմության չափանիշները, ինչպես նաև եզրափակիչ ատեստավորման կազմակերպման ընթացակարգը:
- 1.3. Կարգում տրված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, նկարագրված են համակարգի բնութագրիչները, բնորոշ գործառույթները և ընթացակարգերը:

2. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Համաեվրոպական ECTS¹ կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ԵՊՀ ԻՄ բակալավրի կրթական ծրագրերում:

1. **Կարողությունը** գիտելիքի, իմացության և ունակությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսման տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր:
2. **Կրթական արդյունքն** այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը զուգակցվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման վերաբերյալ: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:
3. **Կրթական (ուսումնական) մոդուլը** ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն միավորն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը 1 կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները ուսանողին շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:
4. **ECTS կրեդիտը** դասընթացն (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

¹ Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման եվրոպական համակարգ:

5. ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.

- ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,
- կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),
- կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,
- ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
- կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),
- կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:

6. Կրեդիտային համակարգը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:

7. Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը միասնական համակարգային կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:

8. ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.

- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,
- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն
- կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասըն-

թացների ելքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները

2.2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները երկուսն են՝

ա) կրեդիտների փոխանցում.

այս գործառույթը ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) կրեդիտների կուտակում.

այս գործառույթի իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ²:

Նշված գործառույթները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

2.2.2. Կրեդիտների փոխանցման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան:

2.2.3. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,
- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,
- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսի նախապատվությունից,

² Այս գործառույթի ներդրումը ԵՊՀ ԻՄ-ում իրականացվում է 2010/11 ուստարվանից:

– ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը

1. ԵՊՀ ԻՄ-ում բակալավրի կրթական աստիճանում հեռակա ուսուցման համակարգի ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է միջինը 1440 ժամ, որը համարժեք է 48 ECTS կրեդիտի:
2. 1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:
3. Հեռակա ուսուցմամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի տևողությունը 5 տարի (10 կիսամյակ) է: Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանվում է 16-շաբաթյա տևողությունը, որից 4 շաբաթը հատկացվում է տեսական ուսուցման, 8-ը՝ ինքնուրույն աշխատանքի և կոնսուլտացիաների, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանի համար: Առանձին դեպքերում, մասնագիտական առանձնահատկություններից ելնելով (օրինակ, լեզվական մասնագիտությունների համար), տեսական ուսուցման կազմակերպումը կարող է իրականացվել նաև 12-շաբաթյա ժամանակահատվածում:
4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1,5 ակադեմիական կրեդիտի:
5. Բակալավրի կրթական ծրագրում ուսանողի շաբաթական լսարանային առավելագույն բեռնվածությունը կազմում է 36 ժամ³:
6. Հեռակա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա առնվազն 20, առավելագույնը՝ 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 48 կրեդիտ:
7. Որոշ դեպքերում, ուսման բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ ուսումնական բեռնվածություն:
8. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը 240 կրեդիտ է:

3. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԸ ԵՎ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԸ

1. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:
2. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:
3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝

³ Չորս շաբաթյա տեսական ուսուցման դեպքում:

ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,

բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնք առաջարկվող ցանկից ընտրում է ուսանողը, իսկ դրանց յուրացման կիսամյակը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ:

4. ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՀԱՏԿԱՑՈՒՄԸ

1. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար ուսանողից պահանջվող միջին աշխատաժամանակի (լրիվ ուսումնական բեռնվածության) իրատեսական կանխատեսումից:
2. Հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև միարժեք կապ չկա: Կրեդիտների թիվը, ինչպես արդեն նշվել է⁴, կախված է նաև պարապմունքի ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդներից և այլն:
3. Դասընթացի ծրագիրը մշակող ուսումնական կառույցը (ամբիոնը) այնպես է պլանավորում ուսանողի ուսումնական աշխատանքը, որպեսզի դրա կատարման համար պահանջվող ժամաքանակը համապատասխանի դասընթացին հատկացված կրեդիտների ժամային համարժեքին:
4. Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները պետք է ներկայացվեն ամբողջական թվերով:

5. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

5.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԵՊՀ ԻՄ հեռակա ուսուցման ուսանողը պետք է ծրագրի կատարման արդյունքում հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ)⁵ պետք է կազմի առնվազն 9,00:
2. Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեստավորումն (ամփոփիչ քննություն, ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 9,00: Հակառակ պարագայում, որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:

⁴ Տե՛ս, մասնավորապես, դասընթացների կրեդիտատարության հաշվարկի սխեմաները 2007 թ. ԵՊՀ «Կրեդիտային համակարգով բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը» փաստաթղթում:

⁵ ՄՈԳ-ի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

3. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն մինչև 36 կրեդիտ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների կրթամասից (այդ թվում՝ 4 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), 10 կրեդիտ՝ մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից (ներառյալ 2 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների ցանկից) և առնվազն 20 կրեդիտ՝ պրակտիկայից և եզրափակիչ ատեստավորման ձևերից:
4. Մնացած առնվազն 174 կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր մասնագիտության համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 24 կրեդիտ կարող է հատկացվել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում որոշակի ուղղություններով մասնագիտացում իրականացնելու համար):

6. ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

6.1. Համակարգի հիմնադրությունները

1. ԵՊՀ ԻՄ-ում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը, ուսումնառության գործընթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,

բ) ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որպես հետադարձ կապ՝ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման և կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավատությունը՝ գիտելիքների գնահատման գործընթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարբեր բաղադրիչները:

2. Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) ներառում է հետևյալ բաղադրիչները.

ա) դասընթացին ուսանողի մասնակցության գնահատում դասահաճախումների հաշվառման օգնությամբ,

բ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ),

գ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում, ինչը ենթադրում է դասընթացի կամ կրթական մոդուլի համար

սահմանված կրթական վերջնարդյունքների ձեռքբերման մակարդակի գնահատում,

դ) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունաբար գնահատականի ձևավորում:

3. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) աշխատածավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը, ուսանողի մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորման մեջ դասընթացներն ըստ գնահատման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝

ա) *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ,*

բ) *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ:*

6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը

6.2.1. Բակլավրի կրթական ծրագիր

Բակլավրի կրթական ծրագրում յուրաքանչյուր կիսամյակային քննաշրջանում կարող է ներառվել եզրափակիչ գնահատումով առավելագույնը 4 մասնագիտական դասընթաց, բացառությամբ առաջին կիսամյակի, որտեղ այդ դասընթացների քանակը սահմանափակվում է 3-ով:

1. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացը* քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն.

ա) ընթացիկ քննությունները հիմնականում անցկացվում են գրավոր, իսկ որոշ դեպքերում նաև բանավոր՝ ելնելով դասընթացի դասավանդման և ուսումնառության ձևերից, ինչպես նաև ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքների բնույթից: Քննության բանավոր անցկացումը պահանջում է համապատասխան հիմնավորում և թույլատրվում է ֆակուլտետի խորհրդի որոշմամբ,

բ) եզրափակիչ քննությունը հիմնականում անցկացվում է բանավոր, իսկ որոշ դեպքերում նաև գրավոր՝ ելնելով դասընթացի դասավանդման և ուսումնառության ձևերից, ինչպես նաև ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքների բնույթից: Քննության գրավոր անցկացումը պահանջում է համապատասխան հիմնավորում և թույլատրվում է ֆակուլտետի խորհրդի որոշմամբ:

2. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունաբար (կիսամյակային) գնահատականը /միավորը (Գ_{արդ.})՝ ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 4 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության Գ_{մաս.} միավորը որոշվում է *աղյուսակ 1-ում* բերված սանդղակի չափանիշներին համապատասխան.

Մասնակցության աստիճանը(%)	Հատկացվող միավորը
91-100	2
81-90	1
≤80	0

Օրինակ 1. Եթե 12 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 5 ժամ բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$\left(1 - \frac{5}{12}\right) \times 100\% = (1 - 0,42) \times 100\% = 58\% : \text{Համաձայն աղյուսակի՝}$$

$Q_{\text{մաս.}} = 0$ միավոր:

Օրինակ 2. Եթե 24 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 4 ժամ անհարգելի և 2 ժամ հարգելի բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝ $\left(1 - \frac{4}{24-2}\right) \times 100\% = (1 - 0,18) \times 100\% = 82\% : \text{Համաձայն աղյուսակի՝ } Q_{\text{մաս.}} = 1$ միավոր:

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների արդյունքներից ($\Sigma P_{\text{ընթ.}}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր,

գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($P_{\text{եզր.}}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 10 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունաբար գնահատականը /միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{\text{արդ.}} = Q_{\text{մաս.}} + \Sigma P_{\text{ընթ.}} + P_{\text{եզր.}} :$$

Ըստ այդմ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով⁶)։

Գնահատման բաղադրամասը	$Q_{\text{մաս.}}$	$P_{\text{ընթ.1}}$	$P_{\text{ընթ.2}}$	$P_{\text{եզր.}}$	$Q_{\text{արդ.}}$
Միավորը	2	4	4	10	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 3 և 4 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 6 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունաբար գնահատականը կլինի՝ $Q_{\text{արդ.}} = 2 + 3 + 4 + 6 = 15 :$

⁶ Ընթացիկ քննության մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլը՝ առնվազն 0,5 է:

3. Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացը գնահատվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների (գնահատումների) արդյունքներով: Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում հարցումների, գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, անհատական առաջադրանքների (ռեֆերատ, էսսե և այլն) և նման կարգի այլ հանձնարարությունների կատարողականի ստուգման միջոցով: Ընթացիկ ստուգման ձևն ընտրում է դասընթացը կազմակերպող ամբիոնը:

4. Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը /միավորը (Գ_{արդ.}) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ Գ_{մաս.}, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը կարող է վաստակել 2 միավոր: Մասնակցության աստիճանը գնահատվում է համաձայն *աղյուսակ 1*-ում բերված սանդղակի,

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ ստուգումների արդյունքներից (ΣՍ_{ընթ.}), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը /միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Գ_{արդ.} = Գ_{մաս.} + \sum U_{ընթ.} :$$

Ըստ այդմ, *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացն* ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով⁷).

Աղյուսակ 3.

Գնահատման բաղադրամասը	Գ _{մաս.}	Ս _{ընթ1}	Ս _{ընթ2}	Գ _{արդ.}
Միավորը	2	9	9	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 5 և 7 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ Գ_{արդ.} = 2 + 5 + 7 = 14 :

5. Գնահատման՝ վերը նկարագրված եղանակները կիրառվում են միայն մասնագիտական կրթամասի բաղկացուցիչ դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) գնահատման համար: Հումանիտար ու սոցիալ-տնտեսագիտական և մաթեմատիկական ու բնագիտական կրթամասերի բաղկացուցիչ դասընթացների գնահատումն իրականացվում է ավանդական եղանակով (ստուգարք կամ 20 միավորանոց սանդղակով գնահատվող

⁷ Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլն առնվազն 0,5 է:

եզրափակիչ քննություն): Պրակտիկաները գնահատվում են ստուգարքի ձևով: Ավարտական աշխատանքը գնահատվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ 11.1 կետի 6-րդ ենթակետում բերված գնահատման չափանիշներին համապատասխան:

6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների/ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, քննությունների ձևերը, հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները տրամադրվում են ուսանողներին նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում):

2. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցները կազմում է ֆակուլտետը, և հաստատվում են ուսումնամեթոդական վարչության պետի կողմից: Քննությունների հաստատված ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է ուսումնամեթոդական վարչություն:

3. Ընթացիկ քննություններն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 5÷6-րդ և 11÷12-րդ շաբաթներում (դասերից դուրս):

4. Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում 6-րդ և 12-րդ շաբաթներում՝ տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսի կողմից (դասերից դուրս):

5. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշրջաններում՝ 13÷16-րդ շաբաթներում:

6. Քննության/ստուգման ավարտից հետո քննությունն ընդունած դասախոսը քննական ամփոփագիրը նույն օրը ներկայացնում է դեկանատ:

7. Քննության գնահատականը հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն գանգատարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին կամ քննական հանձնաժողովին, իսկ վերջինիս հետ անհամաձայնության դեպքում՝ նույն օրը դիմելու դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի վարիչին, այնուհետև նաև բաժնի վարիչին:

6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. ԵՊՀ ԻՄ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 4.

Գնահատման արդյունարար միավորը	Գնահատականը
18-20	«Գերազանց»
13-17	«Լավ»
8-12	«Բավարար»
0-7	«Անբավարար»
0	«Չներկայացած»
-	«Ստուգված»/ «Չստուգված»

Ուսանողի ստուգարքային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում գնահատման արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նըշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ՝ 18 (գերագ.)):

Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է «Չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում: «Ստուգված» գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին *վարկանիշային միավորներ*⁸ չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի *միջին որակական գնահատականի (ՄՈԳ)* վրա:

6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

1. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԵՊՀ ԻՄ ֆակուլտետները յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են *ակադեմիական տեղեկագիր*⁹, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:

2. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ շրջանում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ տվյալ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

3. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները¹⁰՝

- *գումարային կրեդիտների քանակը,*
- *գնահատված կրեդիտների քանակը,*
- *վարկանիշային միավորները,*
- *միջին որակական գնահատականը:*

4. *Գումարային կրեդիտը (Կ)* կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:

5. *Գնահատված կրեդիտը (ԳԿ)* գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է թվային միավորներով.

$$\text{ԳԿ} = \sum \text{Կրեդիտ} :$$

⁸ Վարկանիշային միավորի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

⁹ Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակները բաղալավի կրթական ծրագրերի համար կցված են սույն կարգին (հավելվածներ 1 և 2):

¹⁰ Տե՛ս ակադեմիական տեղեկագրին կից օրինակը:

6. Վարկանիշային միավորը (ՎՄ) յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունաբար գնահատականների արտադրյալների գումար.

$$\text{ՎՄ} = \sum \text{Կրեդիտ}_i \times \text{Գ}_{\text{արդ}_i},$$

որտեղ $\text{Գ}_{\text{արդ}_i}$ -ը տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունաբար գնահատականն է:

Օրինակ, եթե ուսանողը 5, 4 և 6 կրեդիտանոց դասընթացներից գնահատվել է (վաստակել է) համապատասխանաբար 12, 16 և 19 միավոր, ապա դասընթացների այդ խմբից ուսանողի վաստակած վարկանիշային միավորը հավասար է՝

$$\text{ՎՄ} = 5 \times 12 + 4 \times 16 + 6 \times 19 = 238 \text{՝ } 300 \text{ հնարավորից } (5 \times 20 + 4 \times 20 + 6 \times 20):$$

7. Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ).

$$\text{ՄՈԳ} = \frac{\text{ՎՄ}}{\text{ԳԿ}} :$$

Օրինակ, նախորդ դեպքում դիտարկված դասընթացների խմբի համար հաշվարկված միջին որակական գնահատականը կլինի՝

$$\text{ՄՈԳ} = \frac{238}{15} = 15.87 \text{՝ } 20 \text{ հնարավորից:}$$

8. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և արդյունաբար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

6.6. Ուսման առաջադիմությունը

1. Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են՝ առաջադիմող, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող և հեռացման ենթակա:

2. Ուսանողը համարվում է առաջադիմող, եթե՝

ա) կիսամյակում ունի առնվազն 20 կրեդիտ ուսումնական միջին բեռնվածություն,

բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների¹¹ կրեդիտները:

3. Ուսանողը համարվում է փորձաշրջանի կարգավիճակում, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը, և ռեկտորատի կողմից

¹¹ Տե՛ս՝ դասընթացների ա) խումբը, բաժին 3, 3-րդ կետ:

մից նրան թույլատրվել է մասնակցել ակադեմիական պարտքերի մարմանը (լուծարքին):

4. Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան:

5. Բակլավրի կրթական ծրագրի համար փորձաշրջանի տևողությունը համընկնում է ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանի հետ :

6. Փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից: Հեռացված ուսանողի վերականգնումը կատարվում է նույն կիսամյակում՝ ուսումնառության նախորդ ընթացքում վաստակած բոլոր կրեդիտների պահպանմամբ:

7. Նույն ուսումնական բեռնվածությամբ ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներքուհական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց միջին որակական գնահատականներով, իսկ մինևույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողներին՝ վարկանիշային միավորներով:

7. ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՀԱՆՁՆՈՒՄԸ ԵՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԿՆՈՒՄԸ

1. Քննաշրջանի ընթացքում քննություններին չներկայացած ուսանողներին թույլատրվում է մինչև տվյալ կիսամյակի երրորդ շաբաթվա ավարտը անհատական ժամանակացույցով հանձնել ակադեմիական պարտքերը:

2. Ակադեմիական պարտքերի անվճար հիմունքներով մարումը իրականացվում է տնօրենի հրամանով ձևավորված քննական հանձնաժողովներում: Ակադեմիական պարտքերի մարման վերջնաժամկետ է սահմանվում ընթացիկ կիսամյակի երրորդ շաբաթվա վերջը:

3. Ընթացիկ անբավարար առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողներին, բացառությամբ պարտադիր զինվորական ծառայությունից տարկետման իրավունքով ընդունված ուսանողների, իրավունք է վերապահվում մինչև ավարտական ուսումնական տարվա սկիզբը լրացնելու առավելագույնը 12 կրեդիտ կազմող ակադեմիական պարտքերը՝ վերահանձնելով առարկաները ևս 2 անգամ կամ կրկնելով դրանք:

4. Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի ամբողջ դասընթացը, սակայն նրա արդյունարար միավորը չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը:

<i>Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար միավորը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 2 + 1 + 2 = 5$, որը ցածր է</i>

նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է դասընթացը (2 ընթացիկ ստուգումներով գնահատվող ուսումնական նյութը) ամբողջությամբ, սակայն նրա արդյունարար միավորն այս դեպքում չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը՝ $Q_{արդ.} \leq 8$:

5. Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի եզրափակիչ քննությունը՝ վերջինիս համար սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 2 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 2 + 1 + 2 + 2 = 7$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է միայն եզրափակիչ քննությունը՝ սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ, իսկ արդյունարար գնահատականը փոխվում է եզրափակիչ քննության միավորների տարբերությամբ: Օրինակ, եթե եզրափակիչ քննության 2 միավորը լուծարքում բարձրացվել է մինչև 5, ապա՝ $Q_{արդ.} = 7 + (5-2) = 10$:

6. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:

7. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակն ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

8. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ

1. Համալսարանը յուրաքանչյուր ուստարվա համար հրապարակում է ԵՊՀ դասընթացների տեղեկագիրք (տպագրված և/կամ կայքէջում տեղադրված էլեկտրոնային տարբերակով), որը նաև կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց է:

2. Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է համալսարանում իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է.

ա) ընդհանուր տեղեկություն Համալսարանի վերաբերյալ՝ տեսակը և կարգավիճակը, ուսումնական ստորաբաժանումները, առաջարկվող կրթական ծրագրերը, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ներքուհական հիմ-

նական կանոնները (հատկապես կրեդիտների կուտակման, պաշտոնական ճանաչման և փոխանցման վերաբերյալ) և այլն,

բ) տեղեկություն կրթական ծրագրերի վերաբերյալ.

– ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, մուտքի շեմային պահանջները, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, կրթությունը շարունակելու հնարավորությունները, ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը և բովանդակությունը, քննական կանոնները և գնահատման կարգը, ավարտական ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

– առանձին դասընթացի նկարագրությունը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի գիտելիքներով ու կարողություններով, դասընթացի համառոտագիրը (հակիրճ բովանդակությունը/թեմաները), անհրաժեշտ նախապայմանները, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, դասավանդման լեզուն և այլն,

գ) ընդհանուր տեղեկատվություն ուսանողների համար.

– նյութական օգնության հնարավորությունները, ուսման վարձերի զեղչման և փոխհատուցման պայմաններն ու կանոնները, գործող ուսանողական ծառայությունները, ուսանողներին հասանելի ուսումնական/լաբորատոր ենթակառուցվածքները և այլն:

9. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԵԶՐԱՓՈԱԿԻՉ ԱՏԵՍՏԱԿՈՐՈՒՄԸ

9.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Ուսանողի կողմից բակալավրի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական աշխատանքի կատարումով և պաշտպանությամբ և ծրագրի ավարտից հետո կազմակերպվող մասնագիտական ամփոփիչ քննությամբ, որը չի կրկնում կիսամյակային քննություններով հաստատված կրթական արդյունքների գնահատումները:

2. Ավարտական աշխատանքի թեման և ղեկավարը ընտրվում և հաստատվում են ավարտական ուստարվա առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում, իսկ աշխատանքը կատարվում է ավարտական ուստարվա ընթացքում:

3. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում է ուսումնառության վերջին 6 շաբաթը, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.

ա) աշխատանքի ներկայացումը մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) քննարկմանը: Աշխատանքի հետ ներկայացվում է ղեկավարի կարծիքը, որը ներառում է կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն:

բ) ավարտական աշխատանքի նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում՝ աշխատանքի հեղինակի մասնակցությամբ: Էական դիտո-

ղությունների առկայության դեպքում բակալավրի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և այն ներկայացնել լրացուցիչ քննարկման: Դրական եզրակացության դեպքում մասնագիտացնող ամբիոնի կողմից աշխատանքը երաշխավորվում է պաշտպանության:

գ) մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) կողմից աշխատանքը գրախոսության ուղարկելու կազմակերպում:

դ) ավարտական աշխատանքի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և բակալավրի աստիճանի շնորհում:

4. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանությունը և մասնագիտական ամփոփիչ ավարտական քննության անցկացումն իրականացվում են համաձայն ՀՀ ԿԳ նա-խարարության կողմից սահմանված կարգի:

5. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության և մասնագիտական ամփոփիչ ավարտական քննության գնահատումը կատարվում է աղյուսակ 4-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:

6. Ավարտական աշխատանքի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Աղյուսակ 5.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Ներկայացման որակը	6
2	Ձևակերպման որակը	6
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6
4	Արդիականությունը/նորությունը	2
	Ընդամենը՝	20

7. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից ավարտական աշխատանքի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՛ս *հավելված 1*):

10. ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ

1. Այլ բուհերից ԵՊՀ ԻՄ բակալավրի կրթական ծրագրեր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների (կիսամյակ, ուստարի) տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:

2. Այլ կրթական ծրագրից ԵՊՀ ԻՄ կրթական ծրագրի կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե դրանց բովանդակությունները միանման են, կամ առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:

3. Այլ բուհում ԵՊՀ ԻՄ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնա-

ռության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ԵՊՀ ԻՄ-ի և ընդունող բուհի միջև:

4. Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ԵՊՀ ԻՄ-ն նշանակում է *ECTS-ի բուհական համակարգող*, որի գործունեության հիմնական ոլորտները և պարտականությունների շրջանակները կանոնակարգվում են առանձին կարգով:

11. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒՆԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետները կազմակերպում են ուսումնական խորհրդատուների (կուրատորների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:

2. Մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական խորհրդատուների թիվը սահմանում է ֆակուլտետը՝ ելնելով տարբեր կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների թվի և ֆակուլտետի դասախոսական ներուժի համադրումից:

3. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն ամրագրված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ շրջանում:

4. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ, օգնում դասընթացների ընտրության և անհատական ուսումնական ծրագրերի կազմման գործընթացներում:

12. ՈՒՍԱՆՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսանողը պարտավոր է՝

- ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խըստորեն հետևել դրա պահանջներին,
- կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,
- կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:

2. Ուսանողն իրավունք ունի՝

- ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար Համալսարանի կողմից առաջադրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,
- միջբուհական փոխանակման և (կամ) ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),

- փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,
- ցանկացած կրթական աստիճանում ընդհատելու կամ շարունակելու ուսումնառությունը ԵՊՀ ԻՄ-ում՝ համաձայն գործող կարգի,
- հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
- բակալավրի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող ավարտական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու ՀՀ Կառավարության որոշմամբ հաստատված համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված՝ երկու լեզվով՝ հայերեն և անգլերեն:

13. ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Սույն կարգը գործողության մեջ է դրվում 2010/11 ուստարվանից՝ ԵՊՀ ԻՄ բակալավրի հեռակա ուսուցման ձևով կրթական ծրագրերում ընդգրկված I-IV կուրսերի ուսանողների ուսումնառությունը կազմակերպելու համար:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՄԱՐԱՆ

Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Ուսանող՝

Ազգանուն անուն հայրանուն _____

Մասնագիտություն, խումբ _____

Ավարտական աշխատանքի թեման _____

Ավարտական աշխատանքի
ղեկավար _____

(ազգանուն, անուն, գիտ. աստ., կոչում)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ՝

Ազգանուն անուն _____

Գիտական աստիճան, կոչում _____

Պաշտոնը _____

Ավարտական աշխատանքի գնահատման արդյունքներն ըստ
սահմանված որակական չափանիշների

Թիվ	Հանձնաժողովի անդամներ (ազգանուն, անուն)	Գնահատման միավորն ըստ սահմանված որակական չափանիշների				Մտորագրու- թյուն
		1	2	3	4	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
Գնահատման միջին միավորը						

Թիվ	Որակական չափանիշը	Գնահատման միավորի սահ- մանված չափա- քանակը	Գնահատման միջին միավորը	Գումարային միավորը	Գնահա- տականը
1	Ներկայացման որակը	6			
2	Ձևակերպման որակը	6			
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6			
4	Արդիականությունը /նորույթը	2			

Գնահատականը ըստ գումարային միավորի

Գումարային միավորը	0...7	8...12	13...17	18...20
Գնահատականը	<i>«անբավարար»</i>	<i>«բավարար»</i>	<i>«լավ»</i>	<i>«գերազանց»</i>

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովն որոշում է՝

1) Բակալավրի որակավորման աստիճան (դիպլոմ) շնորհելու վերաբերյալ

Շնորհել / Չշնորհել (լրացնել)

Հանձնաժողովի նախագահ _____
ստորագրություն

« » _____ 200__ թ.

II ԲԱԺԻՆ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

1. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Բակլավրի կրթական ծրագիրը բաղկացած է հետևյալ կրթամասերից՝ **ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական, ընդհանուր մասնագիտական, հատուկ մասնագիտական դասընթացներ**, ինչպես նաև կրթական այլ մոդուլներից և եզրափակիչ ատեստավորումից: Առաջին երկուսը ծառայում են բակլավրի կրթական աստիճանի ընդհանուր հենքի ապահովմանը, երրորդ կրթամասը կազմում է բակլավրի ծրագրի բովանդակային էությունը, որն ապահովում է մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների անհրաժեշտ հենքը, իսկ չորրորդը՝ ծրագրի մասնագիտացված ուսուցման մասն է: Ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը բերված է ստորև.

«Պատմություն» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական	32	10
պարտադիր	28	8
կամընտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական	10	5
պարտադիր	8	4
կամընտրական	2	1
Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական	168	42
պարտադիր	152	38
կամընտրական	16	4
Կրթական այլ մոդուլներ	30	7
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	64

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական	32	10
պարտադիր	28	8
կամընտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական	10	5
պարտադիր	8	4
կամընտրական	2	1
Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական	174	47
պարտադիր	174	37
կամընտրական	20	10
Կրթական այլ մոդուլներ	24	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	67

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՍՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տրն-տեսագիտական	36	12
պարտադիր	32	10
կամրնտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագի-տական	10	5
պարտադիր	8	4
կամրնտրական	2	1
Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական	168	38
պարտադիր	164	37
կամրնտրական	4	1
Կրթական այլ մոդուլներ	26	6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	61

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՍՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տրն-տեսագիտական	36	12
պարտադիր	32	10
կամրնտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագի-տական	10	5
պարտադիր	10	5
Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական	170	38
պարտադիր	154	33
կամրնտրական	16	5
Կրթական այլ մոդուլներ	24	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	60

«Սերվիս» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՍՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տրն-տեսագիտական	28	10
պարտադիր	24	8
կամրնտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագի-տական	10	5
պարտադիր	8	4
կամրնտրական	2	1
Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական	170	37
պարտադիր	170	37

Կրթական այլ մոդուլներ	32	7
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	59

«Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական	36	12
պարտադիր	32	10
կամընտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական	6	3
պարտադիր	6	3
Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական	174	40
պարտադիր		
կամընտրական	160	37
	14	3
Կրթական այլ մոդուլներ	24	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	60

«Բնապահպանություն և բնօգտագործում» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական	36	12
պարտադիր	32	10
կամընտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական	6	3
պարտադիր	6	3
Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական	176	41
պարտադիր		
	172	39
Կրթական այլ մոդուլներ	26	6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	60

2. ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՀՍ) կրթամասի աշխատածավալը 36 կրեդիտ է: Այն ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամընտրական: Դրանց առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է ուսանողների մոտ համալսարանական կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը (լեզվական, հաղորդակցման և այլ ունակությունների զարգացմանը):

ՀՄՏ պարտադիր դասընթացներ

ՀՄՏ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կազմով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլ-դասընթացները՝

«Պատմություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ) ¹²	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	12 (3/9/0/0)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Անգլերեն -1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Ֆրանսերեն -1				
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	12 (3/9/0/0)	2	հանրագ.
Ռուսաց լեզու-2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Անգլերեն -2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Ֆրանսերեն -2				
Ռուսաց լեզու-3	4	24 (0/24/0/0)	3	հանրագ.
Անգլերեն -3				
Ֆրանսերեն -3				
Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	24 (18/0/6/0)	3	հանրագ.

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ) ¹³	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ռուսաց լեզու-1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	12 (9/0/3/0)	1	ստուգարք
Ֆրանսերեն լեզու-1 ¹⁴	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Անգլերեն լեզու-1				
Ռուսաց լեզու-2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	12 (9/0/3/0)	2	հանրագ.
Ֆրանսերեն լեզու-2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Անգլերեն լեզու-2				
Ռուսաց լեզու-3	4	24 (0/24/0/0)	3	հանրագ.
Ֆրանսերեն լեզու-3				
Անգլերեն լեզու-3				
Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	24 (18/0/6/0)	3	հանրագ.

¹² Այսուհետև՝ դ – դասախոսություն, գ – գործնական, ս – սեմինար պարապմունք, լ – լաբորատոր աշխատանք:

¹³ Այսուհետև՝ դ – դասախոսություն, գ – գործնական, ս – սեմինար պարապմունք, լ – լաբորատոր աշխատանք:

¹⁴ Անգլերեն, ֆրանսերեն կամ գերմաներեն:

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ) ¹⁵	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	12 (3/9/0/0)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	12 (9/0/3/0)	1	ստուգարք
Անգլերեն -1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Ֆրանսերեն -1				
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	12 (3/9/0/0)	2	հանրագ.
Ռուսաց լեզու-2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	12 (9/0/3/0/0)	2	հանրագ.
Անգլերեն -2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Ֆրանսերեն -2				
Ռուսաց լեզու-3	4	24 (0/24/0/0)	3	հանրագ.
Անգլերեն -3				
Ֆրանսերեն -3				
Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	24 (18/0/6/0)	3	հանրագ.

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ) ¹⁶	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	12 (3/9/0/0)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր -1	2	12 (9/0/3/0)	1	ստուգարք
Ֆրանսերեն -1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Անգլերեն -1				
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	12 (3/9/0/0)	2	հանրագ.
Ռուսաց լեզու-2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր -2	2	12 (9/0/3/0)	2	հանրագ.
Ֆրանսերեն -2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Անգլերեն -2				
Ռուսաց լեզու-3	4	24 (0/24/0/0)	3	հանրագ.
Ֆրանսերեն-3				
Անգլերեն -3				

¹⁵ Այսուհետև՝ դ – դասախոսություն, գ – գործնական, ս – սեմինար պարապմունք, լ – լաբորատոր աշխատանք:

¹⁶ Այսուհետև՝ դ – դասախոսություն, գ – գործնական, ս – սեմինար պարապմունք, լ – լաբորատոր աշխատանք:

Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	24 (18/0/6/0)	4	հանրագ.
----------------------------	---	---------------	---	---------

«Մերվիս» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ) ¹⁷	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	12 (3/9/0/0)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր -1	2	12 (9/0/3/0)	1	ստուգարք
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	12 (3/9/0/0)	2	հանրագ.
Ռուսաց լեզու-2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր -2	2	12 (9/0/3/0)	2	հանրագ.
Ռուսաց լեզու-3	4	24 (0/24/0/0)	3	հանրագ.
Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	24 (18/0/6/0)	4	հանրագ.

«Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ) ¹⁸	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	12 (3/9/0/0)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր -1	2	12 (3/0/9/0)	1	ստուգարք
Անգլերեն -1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	12 (3/9/0/0)	2	հանրագ.
Ռուսաց լեզու-2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր -2	2	12 (3/0/9/0)	2	հանրագ.
Անգլերեն -2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-3	4	24 (0/24/0/0)	3	հանրագ.
Անգլերեն -3				
Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	24 (18/0/6/0)	4	հանրագ.

¹⁷ Այսուհետև՝ դ – դասախոսություն, գ – գործնական, ս – սեմինար պարապմունք, լ – լաբորատոր աշխատանք:

¹⁸ Այսուհետև՝ դ – դասախոսություն, գ – գործնական, ս – սեմինար պարապմունք, լ – լաբորատոր աշխատանք:

«Բնապահպանություն և բնօգտագործում» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ) ¹⁹	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	12 (3/9/0/0)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր -1	2	12 (9/0/3/0)	1	ստուգարք
Ֆրանսերեն -1	4	24 (0/24/0/0)	1	ստուգարք
Անգլերեն -1				
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	12 (3/9/0/0)	2	հանրագ.
Ռուսաց լեզու-2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր -2	2	12 (9/0/3/0)	2	հանրագ.
Ֆրանսերեն -2	4	24 (0/24/0/0)	2	ստուգարք
Անգլերեն -2				
Ռուսաց լեզու-3	4	24 (0/24/0/0)	3	հանրագ.
Ֆրանսերեն -3				
Անգլերեն -3				
Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	24 (18/0/6/0)	4	հանրագ.

ՀՄՏ կամընտրական դասընթացներ

ՀՄՏ կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ կրթական մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երկուսը

«Պատմություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Մշակութաբանություն	2	12 (12/0/0/0)	3	ստուգարք
Կրոնների պատմություն				
Իրավագիտություն	2	12 (12/0/0/0)	4	ստուգարք
Տնտեսագիտություն				
Քաղաքագիտություն				

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կրոնների պատմություն	2	12 (12/0/0/0)	2	ստուգարք
Մշակութաբանություն				
Իրավագիտություն	2	12 (12/0/0/0)	3	ստուգարք
Տնտեսագիտություն				
Քաղաքագիտություն				

¹⁹ Այսուհետև՝ դ – դասախոսություն, գ – գործնական, ս – սեմինար պարապմունք, լ – լաբորատոր աշխատանք:

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(ր/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կրոնների պատմություն	2	12 (12/0/0/0)	2	ստուգարք
Մշակութաբանություն				
Իրավագիտություն	2	12 (12/0/0/0)	3	ստուգարք
Տնտեսագիտություն				
Քաղաքագիտություն				

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(ր/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կրոնների պատմություն	2	12 (12/0/0/0)	3	ստուգարք
Մշակութաբանություն				
Իրավագիտություն	2	12 (12/0/0/0)	4	ստուգարք
Քաղաքագիտություն				

«Մերվիս» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(ր/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կրոնների պատմություն	2	12 (12/0/0/0)	4	ստուգարք
Մշակութաբանություն				
Իրավագիտություն	2	12 (12/0/0/0)	3	ստուգարք
Քաղաքագիտություն				

«Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(ր/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կրոնների պատմություն	2	12 (12/0/0/0)	3	ստուգարք
Մշակութաբանություն				
Իրավագիտություն	2	12 (12/0/0/0)	4	ստուգարք
Տնտեսագիտություն				
Քաղաքագիտություն				

«Բնապահպանություն և բնօգտագործում» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(ր/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կրոնների պատմություն	2	12 (12/0/0/0)	3	ստուգարք
Մշակութաբանություն				
Իրավագիտություն	2	12 (12/0/0/0)	3	ստուգարք
Տնտեսագիտություն				
Քաղաքագիտություն				

2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ) կրթամասի աշխատածավալը 10 կրեդիտ է: Այն նույնպես ներառում է կրթական մոդուլների

երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամքնտրական: Այս կրթամասի առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է ուսանողների մոտ մի շարք փոխանցելի կարողությունների ձևավորմանը:

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները՝

«Պատմություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ա/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	12 (3/9/0/0)	1	ստուգարք
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	12 (12/0/0/0)	2	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	12 (9/3/0/0)	6	ստուգարք
Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2	12 (9/3/0/0)	6	ստուգարք

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ա/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	12 (3/9/0/0)	1	ստուգարք
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	12 (12/0/0/0)	1	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	12 (9/3/0/0)	5	ստուգարք
Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2	12 (3/9/0/0)	5	ստուգարք

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ա/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	12 (3/9/0/0)	1	ստուգարք
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	12 (12/0/0/0)	1	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	12 (9/3/0/0)	5	ստուգարք
Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2	12 (3/9/0/0)	5	ստուգարք

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	12 (3/9/0/0)	1	ստուգարք
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	12 (12/0/0/0)	1	ստուգարք
Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ	2	12 (12/0/0/0)	1	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	12 (9/3/0/0)	6	ստուգարք
Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2	12 (3/9/0/0)	6	ստուգարք

«Մերվիս» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	12 (3/9/0/0)	1	ստուգարք
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	12 (12/0/0/0)	1	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	12 (9/3/0/0)	6	ստուգարք
Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2	12 (3/9/0/0)	6	ստուգարք

«Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	12 (12/0/0/0)	2	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	12 (9/3/0/0)	6	ստուգարք
Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2	12 (3/9/0/0)	6	ստուգարք

«Բնապահպանություն և բնօգտագործում» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	12 (3/9/0/0)	2	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	12 (9/3/0/0)	6	ստուգարք

Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2	12 (9/3/0/0)	6	ստուգարք
---	---	--------------	---	----------

ԸՄԲ կամրնտրական դասընթացներ

ԸՄԲ կամրնտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու մեկը

«Պատմություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ	2	12 (12/0/0/0)	2	ստուգարք
Մաթեմատիկայի հիմունքներ				

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ	2	12 (12/0/0/0)	1	ստուգարք
Մաթեմատիկայի հիմունքներ				

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ	2	12 (12/0/0/0)	2	ստուգարք
Մաթեմատիկայի հիմունքներ				

«Մեթոդիկ» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ(դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ	2	12 (12/0/0/0)	1	ստուգարք
Մաթեմատիկայի հիմունքներ				

2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

Հեռակա ուսուցման բաժինը բակալավրի կրթական ծրագրով կազմակերպում է ուսուցում հետևյալ մասնագիտությունների գծով.

- 1. Պատմություն
- 2. Հայոց լեզու և գրականություն
- 3. Մանկավարժություն և հոգեբանություն
- 4. Տնտեսագիտության տեսություն
- 5. Սերվիս
- 6. Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա
- 7. Բնապահպանություն և բնօգտագործում

Ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) կրթամասի աշխատածավալը ծրագրում սահմանված է 170 կրեդիտ: Այն նպատակադրված է ընտրված մասնագիտությամբ պատրաստությունն իրականացնելու գործառույթի կատարմանը: Այս կրթամասի բովանդակության, դասընթացների կազմի և դրանց կրեդիտատարության որոշումը գտնվում է մասնագիտական պատրաստությունն իրականացնող ֆակուլտետների և ամբիոնների իրավասության շրջանակներում՝ ապահովելով բակալավրի կրթական մակարդակում տվյալ մասնագիտությամբ պահանջվող գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերումը: Դրանք մշակվում են՝ հաշվի առնելով մասնագիտության կրթական չափորոշիչների պահանջները, մասնագիտական աշխատաշուկայի արդի կարիքները և պահանջմունքները, ինչպես նաև տվյալ մասնագիտությամբ միջազգային ծրագրային չափանիշները: Դրանց բովանդակությունը, դասընթացների կազմը և դրանց կրեդիտատարությունը առանձին մասնագիտությունների համար բերված են ստորև.

«Պատմություն» մասնագիտություն

Սոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն	3	18(12/0/6/0)	1	առ.եզր.գնահ.
Նախնադարյան հասարակության պատմություն	3	18(12/0/6/0)	1	եզր.գնահատ.
Հայոց պատմություն-1	4	24(15/0/9/0)	1	եզր.գնահատ.
Մասնագիտական ներածություն	2	12(9/0/3/0)	1	առ.եզր.գնահ.
Հին Արևելքի պատմություն	4	24(15/0/9/0)	2	եզր.գնահատ.
Հայոց պատմություն-2	4	24(15/0/9/0)	2	եզր.գնահատ.
Տրամաբանություն	2	12(10/0/2/0)	2	առ.եզր.գնահ.
Հին Հունաստանի և Հռոմի պատմություն	5	30(24/0/6/0)	3	եզր.գնահատ.
Միջին դարերի պատմություն-1	3	18(12/0/6/0)	3	եզր.գնահատ.

Հայոց պատմություն-3	4	24(15/0/9/0)	3	եզր.գնահատ.
Ազգագրության հիմունքներ	2	12(9/0/3/0)	3	եզր.գնահատ.
Հայ գրականության պատմություն	3	18(12/0/6/0)	4	առ.եզր.գնահ.
Հնագիտության հիմունքներ և Հա- յաստանի հնագիտություն	5	30(21/0/9/0)	4	եզր.գնահատ.
Միջին դարերի պատմություն-2	4	24(15/0/9/0))	4	եզր.գնահատ.
Հայոց պատմություն-4	4	24(15/0/9/0)	4	եզր.գնահատ.
Գրաբար-1	4	24(/0/24/0/0)	4	առ.եզր.գնահ.
Հոգեբանություն	2	12(9/0/3/0)	4	առ.եզր.գնահ.
Նոր պատմություն-1	6	30(21/0/9/0)	5	եզր.գնահատ.
Ռուսաստանի պատմություն-1	4	24(15/0/9/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների պատմություն	6	36(27/0/9/0)	5	եզր.գնահատ.
Հայոց պատմություն-5	5	30(21/0/9/0)	5	եզր.գնահատ.
Գրաբար-2	4	24(/0/24/0/0))	5	եզր.գնահատ.
Նոր պատմություն-2	5	30(21/0/9/0)	6	եզր.գնահատ.
Ռուսաստանի պատմություն-2	4	24(15/0/9/0)	6	եզր.գնահատ.
Համաշխարհային պատմության աղբյուրագիտություն	4	24(15/0/9/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Հայոց պատմություն-6	4	24(15/0/9/0)	6	եզր.գնահատ.
Նորագույն պատմություն	8	36(24/0/12/0)	7	եզր.գնահատ.
Ռուսաստանի պատմություն-3	4	24(15/0/9/0)	7	եզր.գնահատ.
Վրաստանի և Ադրբեջանի պատ- մություն	4	18(12/0/6/0)	7	եզր.գնահատ.
Ռուսաստանի պատմություն-4	5	24(15/0/9/0)	8	եզր.գնահատ.
Թանգարանագիտություն և արխի- վագիտություն	3	18(12/0/6/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Մանկավարժություն	4	24(15/0/9/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Հայ ազգագրություն	4	24(15/0/9/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Պատմության դասավանդման մե- թոդիկա	4	18(12/0/6/0)	9	առ.եզր.գնահ.
Հայ և համաշխարհային արվեստի պատմություն	4	18(12/0/6/0)	9	առ.եզր.գնահ.
Հայոց պատմության աղբյուրագի- տություն	4	24(15/0/9/0)	9	եզր.գնահատ.
Հայոց պատմության պատմագրու- թյուն	4	18(12/0/6/0)	9	եզր.գնահատ.
Փիլիսոփայության պատմություն	4	18(12/0/6/0)	10	առ.եզր.գնահ.
ԿԱՍՇՆՏՐԱԿԱՆ				
Արդի դարաշրջանի քաղաքական կուսակցություններ	74	24(24/0/0/0)	77	առ.եզր.գնահ.
Հայ քաղաքական կուսակցու- թյունների պատմություն				
Պաշտամենտարիզմի պատմու- թյուն				
Հռոմեական ժառանգությունը և եվրոպական հանրույթը	4	18(12/0/6/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Հայկական հարց և Հայոց ցեղա-				

սպանության պատմություն				
Կովկասի տարածաշրջանի էթնո-քաղաքական պատմություն				
Դեմոկրատիայի պատմություն-1				
Առաջավոր Ասիայի և Կովկասի քաղաքակրթություն, Այսրկովկասի հնագիտություն				
Աշխարհաքաղաքականություն	4	18(12/0/6/0)	9	առ.եգր.գնահ.
Թուրքիայի պատմություն				
Իրանի պատմություն				
Հունաստանի պատմություն				
Անցումային շրջանի ազգաբանություն	4	18(12/0/6/0)	9	առ.եգր.գնահ.
Դեմոկրատիայի պատմություն-2				
Դրամագիտություն և վիմագրություն				
Հին Հայաստանի արվեստ				

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ժամանակակից հայոց լեզվի հնչյունաբանություն և բառագիտություն-1	4	24(12/12/0/0)	1	առ.եգր.գնահ.
Հայ ժողովրդի բանահյուսություն	4	24(18/0/6/0)	1	եգր.գնահատ.
Հոգեբանություն	2	12(12/0/0/0)	2	առ.եգր.գնահ.
Ժամանակակից հայոց լեզվի հնչյունաբանություն և բառագիտություն-2	4	24(12/12/0/0)	2	եգր.գնահատ.
Գրականագիտության ներածություն	2	12(9/0/3/0)	2	եգր.գնահատ.
Գրաբար-1	4	24(0/24/0/0)	2	առ.եգր.գնահ.
Ժամանակակից հայոց լեզվի ձևաբանություն-1	4	24(12/12/0/0)	3	առ.եգր.գնահ.
Հայ հին և միջնադարյան գրականության պատմություն	6	36(24/0/12/0)	3	եգր.գնահատ.
Գրաբար-2	4	24(0/24/0/0)	3	առ.եգր.գնահ.
Բարբառագիտության հիմունքներ	2	12(9/3/0/0)	4	եգր.գնահատ.
Անտիկ և վերածննդի արտասահմանյան գրականության պատմություն	5	24(18/0/6/0)	4	առ.եգր.գնահ.
Գրաբար-3	4	24(0/24/0/0)	4	եգր.գնահատ.
Ժամանակակից հայոց լեզվի ձևաբանություն-2	4	24(12/12/0/0)	4	եգր.գնահատ.
Լեզվաբանության հիմունքներ	4	24(18/6/0/0)	4	եգր.գնահատ.
19-րդ դարի հայ գրականության պատմություն-1	5	24(18/0/6/0)	4	առ.եգր.գնահ.

17-19-րդ դարերի արտասահման- յան գրականության պատմություն	6	24(18/0/6/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Ժամանակակից հայոց լեզվի շարա- հյուսություն-1	4	24(12/12/0/0)	5	առ.եզր.գնահ.
19-րդ դարի հայ գրականության պատմություն-2	6	36(24/0/12/0)	5	եզր.գնահատ.
Ընդհանուր լեզվաբանություն	5	24(18/6/0/0)	5	եզր.գնահատ.
19-20-րդ դարերի արտասահման- յան գրականության պատմություն	5	24(18/0/6/0)	6	եզր.գնահատ.
Ժամանակակից հայոց լեզվի շարա- հյուսություն-2	5	18(9/9/0/0)	6	եզր.գնահատ.
19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարա- սկզբի հայ գրականության պատմու- թյուն-1	6	36(27/0/9/0)	6	եզր.գնահատ.
Հայ գրականության դասավանդման մեթոդիկա	2	12(6/0/6/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Ռուս գրականության պատմություն	4	18(12/0/6/0)	7	եզր.գնահատ.
Մանկավարժություն	4	24(18/0/6/0)	7	եզր.գնահատ.
19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարա- սկզբի հայ գրականության պատմու- թյուն-2	6	27(18/0/9/0)	7	եզր.գնահատ.
Հայոց լեզվի դասավանդման մեթո- դիկա	2	12(6/6/0/0)	7	առ.եզր.գնահ.
Հայոց լեզվի ոճագիտություն	5	24(12/12/0/0)	8	եզր.գնահատ.
Հայոց լեզվի պատմություն-1	4	24(24/0/0/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Նորագույն շրջանի հայ գրականու- թյան պատմություն-1	4	24(18/0/6/0)	8	եզր.գնահատ.
Հայ գրաքննադատության պատմու- թյուն	5	30(24/0/6/0)	8	եզր.գնահատ.
Գրականության տեսություն	4	18(15/0/3/0)	9	եզր.գնահատ.
Հայոց լեզվի պատմություն-2	4	24(12/0/12/0)	9	եզր.գնահատ.
Նորագույն շրջանի հայ գրականու- թյան պատմություն-2	6	24(15/0/9/0)	9	եզր.գնահատ.
Տրամաբանություն	2	12(12/0/0/0)	9	առ.եզր.գնահ.
Արդի հայ գրականության պատմու- թյուն	4	18(14/0/4/0)	9	եզր.գնահատ.
Արևմտահայերեն	4	18(12/6/0/0)	10	առ.եզր.գնահ.
ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸԼԹԱՑ				
ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ				
13-18-րդ դարերի հայ քնարերգու- թյունը	2	12(12/0/0/0)	66	առ.եզր.գնահ.
Հայ և ընդհանուր դիցաբանություն				
Գրաբարի և արդի արևելահայերենի ընդհանրությունները և տարբերու- թյունները	2	12(12/0/0/0)	6 9	առ.եզր.գնահ.
Հայերենի իմաստափոխությունը				
Հայ գրականության "հեթանոս" ա- վանդները	2	12(12/0/0/0)	7	առ.եզր.գնահ.

Տեքստի մեկնության հիմունքները				
Հայոց տեղանվանագիտություն				
Ժամանակակից հայերենի նորաբանությունները	2	12(12/0/0/0)	7	առ. եզր. գնահ.
Հայկական տաղաչափություն	2	9(9/0/0/0)	8	առ. եզր. գնահ.
Հայ մատենագրություն				
Ռուս-հայերեն թարգմանության խնդիրներ	2	9(9/0/0/0)	8	առ. եզր. գնահ.
Միջին հայերենի հոլովման և խոնարհման համակարգը				
Քննադատության տեսություն				
20-րդ դարասկզբի իրադարձությունները հայ նորագույն գրականության մեջ	2	12(12/0/0/0)	9	առ. եզր. գնահ.
Լեզվական վերլուծության հիմունքներ	2	12(12/0/0/0)	9	առ. եզր. գնահ.
Լեզվանշանագիտություն				
Ֆրանսահայ գրականությունը 1920-60-ական թվականներին	2	6(6/0/0/0)	10	առ. եզր. գնահ.
Նորագույն շրջանի հայ պոեմը				
Լեզվափոխություն	2	6(6/0/0/0)	10	առ. եզր. գնահ.
Հայերենի ուղղագրության պատմություն				

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ա/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Մասնագիտության ներածություն	4	12(12/0/0/0)	1	առ. եզր. գնահ.
ԲՆԳ ֆիզիոլոգիա	4	24(18/0/6/0)	1	առ. եզր. գնահ.
Ընդհանուր հոգեբանություն	4	24(18/0/6/0)	2	եզր. գնահատ.
Մանկավարժության տեսություն-1	4	24(18/0/6/0)	2	եզր. գնահատ.
Տարիքային անատոմիա, ֆիզիոլոգիա և հիգիենա	2	12(9/0/3/0)	3	առ. եզր. գնահ.
Մարդաբանություն և համեմատական հոգեբանություն	4	24(18/0/6/0)	3	եզր. գնահատ.
Անձի հոգեբանություն	4	24(18/3/3/0)	3	եզր. գնահատ.
Մանկավարժության տեսություն-2	4	24(18/0/6/0)	3	եզր. գնահատ.
Հոգեֆիզիոլոգիա	4	24(18/0/6/0)	4	առ. եզր. գնահ.
Փորձարարական հոգեբանություն և հոգեճանաչում	7	36(24/9/3/0)	4	եզր. գնահատ.
Իմացական պրոցեսներ	7	36(24/6/6/0)	4	եզր. գնահատ.
Տարիքային մանկավարժություն	6	36(24/6/6/0)	4	եզր. գնահատ.
Սոցիոլոգիա	2	12(9/0/3/0)	5	առ. եզր. գնահ.
Հուզականային ոլորտի զարգացում	6	36(24/6/6/0)	5	եզր. գնահատ.

Հոգեբանության պատմություն	4	18(13/0/5/0)	5	եզր.գնահատ.
Ուսուցման տեսություն և մեթոդիկա	4	18(12/0/6/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Տրամաբանություն	2	12(12/0/0/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Ուսուցման տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տեսություն և մեթոդիկա	2	12(9/0/3/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Անհատական տիպոլոգիական առանձնահատկություններ	6	30(18/6/6/0)	6	եզր.գնահատ.
Տարիքային հոգեբանություն	5	23(18/0/5/0)	6	եզր.գնահատ.
Մանկավարժական հոգեբանություն	6	30(24/3/3/0)	6	եզր.գնահատ.
Սոցիալական մանկավարժություն	5	24(18/0/6/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Աշխատանքային և կառավարման հոգեբանություն	5	27(18/0/9/0)	7	առ.եզր.գնահ.
Հոգեբանության դասավանդման մեթոդիկա	4	24(18/0/6/0)	7	առ.եզր.գնահ.
Ստեղծագործական հոգեբանություն	6	30(24/0/6/0)	7	եզր.գնահատ.
Կրթական համակարգերի կառավարում	2	12(12/0/0/0)	7	առ.եզր.գնահ.
Հոգեկարգավորում	3	14(9/0/5/0)	7	առ.եզր.գնահ.
Բժշկական հոգեբանություն	8	36(30/0/6/0)	8	եզր.գնահատ.
Սոցիալական հոգեբանություն	4	24(18/0/6/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Ընտանեկան հոգեբանություն	3	14(9/0/5/0)	8	եզր.գնահատ.
Էթնոհոգեբանություն	3	14(9/0/5/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Հոգեթերապիա	5	24(18/0/6/0)	9	եզր.գնահատ.
Կրթության և մանկավարժական մոթի պատմություն	4	24(18/0/6/0)	9	եզր.գնահատ.
Հոգեբանական ծառայություն և հոգե-տեխնիկաներ	5	26(14/12/0/0)	9	եզր.գնահատ.
Ժամանակակից հոգեբանության հիմնահարցեր	8	36(24/6/6/0)	9	եզր.գնահատ.
Ժամանակակից մանկավարժության հիմնախնդիրներ	4	18(13/0/5/0)	10	եզր.գնահատ.
Կոնֆլիկտաբանություն	4	18(9/5/4/0)	10	առ.եզր.գնահ.
ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ				
Արտակարգ իրավիճակների և հոգեբանական ինքնակառավարում	4	24(18/3/3/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաներ				
Շտկողական մանկավարժություն				
Քաղաքական հոգեբանություն և քաղաքական տեխնոլոգիաներ				

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Մաթեմատիկական անալիզ- 1	6	36(18/18/0/0)	1	եզր.գնահատ.

Տնտեսագիտության տեսություն - 1	6	36(18/0/18/0)	2	էզր.գնահատ.
Մաթեմատիկական անալիզ-2	6	36(18/18/0/0)	2	էզր.գնահատ.
Տնտեսագիտական սոցիոլոգիա	3	12(6/0/6/0)	3	առ.էզր.գնահ.
Վերլուծական երկրաչափություն և գծային հանրահաշիվ	6	36(18/18/0/0)	3	էզր.գնահատ.
Տնտեսագիտության տեսություն-2	4	24(12/0/12/0)	3	էզր.գնահատ.
Տնտեսական ինֆորմատիկա	2	12(6/6/0/0)	3	առ.էզր.գնահ.
Տնտեսական պատմություն	4	24(12/0/12/0)	3	առ.էզր.գնահ.
Գործույթների հետազոտման մաթեմատիկական մեթոդներ	6	36(18/18/0/0)	4	էզր.գնահատ.
Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն	5	24(12/12/0/0)	4	էզր.գնահատ.
Համաշխարհային տնտեսություն	4	24(12/0/12/0)	4	էզր.գնահատ.
Ազգային տնտեսություն	4	24(12/0/12/0)	5	առ.էզր.գնահ.
Միկրոտնտեսագիտություն	6	36(18/0/18/0)	5	էզր.գնահատ.
Վիճակագրություն	5	24(12/0/12/0)	5	էզր.գնահատ.
Ծառայությունների ոլորտի էկոնոմիկա	2	12(6/6/0/0)	5	առ.էզր.գնահ.
Համակարգչային պրակտիկում	3	18(0/18/0/0)	5	առ.էզր.գնահ.
Տնտեսական իրավիճակների մոդելավորում	4	24(12/12/0/0)	6	էզր.գնահատ.
Տնտեսագիտական մտքի պատմություն	6	36(18/0/18/0)	6	էզր.գնահատ.
Միջազգային տնտեսագիտություն	4	24(12/0/12/0)	6	էզր.գնահատ.
Մակրոտնտեսագիտություն	6	36(18/0/18/0)	6	էզր.գնահատ.
Էկոնոմետրիկա-1	2	12(6/6/0/0)	6	առ.էզր.գնահ.
Ձեռնարկության էկոնոմիկա	4	30(18/0/12/0)	7	էզր.գնահատ.
Հաշվապահական հաշվառում	6	30(18/12/0/0)	7	էզր.գնահատ.
Էկոնոմետրիկա-2	4	24(12/12/0/0)	7	էզր.գնահատ.
Մարդկային ռեսուրսներ և աշխատանքի էկոնոմիկա	6	30(18/12/0/0)	8	էզր.գնահատ.
Մենեջմենթ	6	30(18/12/0/0)	8	էզր.գնահատ.
Մարքեթինգ	5	24(12/0/12/0)	8	առ.էզր.գնահ.
Ֆինանսներ-1	4	24(12/0/12/0)	8	առ.էզր.գնահ.
Բանկային գործ	5	24(12/0/12/0)	9	էզր.գնահատ.
Ազրարային սեկտորի էկոնոմիկա	4	24(12/0/12/0)	9	առ.էզր.գնահ.
Ֆինանսներ-2	5	24(12/0/12/0)	9	էզր.գնահատ.
Տնտեսության պետական կարգավորում	6	30(18/0/12/0)	9	էզր.գնահատ.
Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում	5	30(18/0/12/0)	10	էզր.գնահատ.
ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ				
Գործավարություն օտար լեզվով /անգլերեն/	4	24(12/12/0/0)	7	էզր.գնահատ.
Գործավարություն օտար լեզվով /ռուսերեն/				
Գործավարություն օտար լեզվով /ֆրանսերեն/				

ՀԱՏՈՒԿ ՄՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՄԸՆԹԱՑՆԵՐ				
ԿԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ				
Անցումային տնտեսության տեսություն	33	12(9/0/3/0)	7	առ. եզր. գնահ.
Գրաֆների տեսության կիրառությունները տնտեսագիտությունում				
Էլեկտրոնային առևտուր				
Սպառողական վարքի տեսություն				
Օպտիմալ կառավարում				
Ֆինանսական շուկաներ				
Աղքատության մակարդակի կրճատման հիմնահարցեր	3	12(9/0/3/0)	7	առ. եզր. գնահ.
Անշարժ գույքի գնահատում				
Էկոնոմետրիկական մեթոդների կիրառությունները տնտեսագիտական վերլուծություններում				
Ինստիտուցիոնալ տնտեսագիտություն				
Մարդկային զարգացման հիմունքներ				
Սոցիալ-տնտեսական գործընթացների կանխատեսման մեթոդներ և մոդելներ				
Բանկային նոր տեխնոլոգիաներ	3	12(12/0/0/0)	8	առ. եզր. գնահ.
Ինովացիոն մենեջմենթ				
Միջազգային տնտեսական կառույցներ				
Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ				
Ռազմավարական կառավարում				
Տնտեսական գործունեության վերլուծություն				
Արտաքին առևտրա-տնտեսական կապեր	3	12(12/0/0/0)	10	առ. եզր. գնահ.
Գիտելիքի էկոնոմիկա				
Կառավարչական հաշվառման հիմունքներ				
Միջազգային բիզնեսի հիմունքներ				
Նախագծերի կառավարում				
Պետական ֆինանսական համակարգ				

«Մերվիս» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ա/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Սոցիալ-մշակութային ծառայության և զբոսաշրջության ներածություն	3	18(12/0/6/0)	1	էզր. գնահատ.
Անգլերեն-1	6	36(0/36/0/0)	1	առ. էզր. գնահ.
Ֆրանսերեն-1				
Ընդհանուր երկրագիտություն	3	18(12/0/6/0)	2	էզր. գնահատ.
Մերվիսի հիմունքներ	4	24(15/0/9/0)	2	էզր. գնահատ.
Անգլերեն-2(երկրագրության հիմունքներով)	6	36(0/36/0/0)	2	էզր. գնահատ.
Ֆրանսերեն-2(երկրագրության հիմունքներով)				
Տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն	4	24(15/0/9/0)	3	էզր. գնահատ.
Մերվիսի աշխարհագրություն	2	12(9/0/3/0)	3	էզր. գնահատ.
Հայ ազգագրություն	2	12(9/0/3/0)	3	առ. էզր. գնահ.
Տուրիզմի հիմունքներ	5	30(21/6/3/0)	3	էզր. գնահատ.
Անգլերեն-3(երկրագրության հիմունքներով)	4	24(0/24/0/0)	3	առ. էզր. գնահ.
Ֆրանսերեն-3(երկրագրության հիմունքներով)				
Տուրիստական երկրագրություն	4	24(15/0/9/0)	4	էզր. գնահատ.
Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն	5	24(15/0/9/0)	4	էզր. գնահատ.
Անգլերեն-4	6	36(0/36/0/0)	4	էզր. գնահատ.
Ֆրանսերեն-4				
Ռուսերեն-4				
Արտասահմանյան երկրների սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն	6	36(24/0/12/0)	5	էզր. գնահատ.
Տուրիստագիտություն	4	33(24/0/9/0)	5	էզր. գնահատ.
Հայաստանի աշխարհագրություն	7	36(30/0/6/0)	5	էզր. գնահատ.
Երկրորդ օտար լեզու-1(անգլերեն)	6	36(0/36/0/0)	5	առ. էզր. գնահ.
Երկրորդ օտար լեզու-1(ֆրանսերեն)				
Երկրորդ օտար լեզու-1(ռուսերեն)				
Տնտեսագիտություն	3	18(12/0/6/0)	6	առ. էզր. գնահ.
Մարքեթինգը և գովազդը սերվիսի ոլորտում	5	33(24/0/9/0)	6	առ. էզր. գնահ.
Մերվիսի մենեջմենթ	5	30(18/0/12/0)	6	առ. էզր. գնահ.
Երկրորդ օտար լեզու-2(անգլերեն, երկրագրության հիմունքներով)	6	36(0/36/0/0)	6	էզր. գնահատ.
Երկրորդ օտար լեզու-2(ֆրանսերեն, երկրագրության հիմունքներով)				
Երկրորդ օտար լեզու-2(ռուսերեն, երկրագրության հիմունքներով)				

Բնակչության աշխարհագրություն ազգագրության հիմունքներով	4	33(24/0/9/0)	7	եզր.գնահատ.
Հայկական սփյուռքի աշխարհագրու- թյուն	5	33(24/0/9/0)	7	եզր.գնահատ.
Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ	6	30(18/0/12/0)	7	եզր.գնահատ.
Երկրորդ օտար լեզու-3(անգլերեն)	6	36(0/36/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Երկրորդ օտար լեզու-3(ֆրանսերեն)				
Երկրորդ օտար լեզու-3(ռուսերեն)				
Բժշկական աշխարհագրություն	5	33(24/0/9/0)	8	եզր.գնահատ.
Միջազգային զբոսաշրջություն	5	30(18/0/12/0)	8	եզր.գնահատ.
Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն	6	30(18/0/12/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերը սերվիսում	5	24(12/12/0/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Հայ եկեղեցու պատմություն	2	12(9/0/3/0)	9	առ.եզր.գնահ.
Զբոսաշրջության աղբյուրոգիս	4	24(15/0/9/0)	9	առ.եզր.գնահ.
Հայ արվեստ և ճարտարապետություն	3	18(12/0/6/0)	9	առ.եզր.գնահ.
Սերվիսի համակարգի էթիկետ	4	33(24/0/9/0)	9	եզր.գնահատ.
Հյուրասիրության ինդուստրիա	5	33(24/0/9/0)	9	եզր.գնահատ.
Գեոէկոլոգիա	5	24(24/0/0/0)	9	եզր.գնահատ.
Հայաստանի բնական և պատմաճար- տարապետական հուշարձաններ	5	24(12/0/12/0)	10	եզր.գնահատ.
Սերվիսի հոգեբանություն	4	24(12/0/12/0)	10	առ.եզր.գնահ.

«Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Խմբակ Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Մաթեմատիկական անալիզ - 1	5	30(12/18/0/0)	1	եզր.գնահատ.
Վերլուծական երկրաչափություն և գծային հանրահաշիվ	4	24(12/12/0/0)	1	եզր.գնահատ.
Ծրագրավորում և ծրագրավորման լե- զուներ-1	3	18(6/0/0/12)	1	առ.եզր.գնահ.
Մաթեմատիկական անալիզ-2	5	30(12/18/0/0)	2	եզր.գնահատ.
Համակարգիչներից օգտվելու հի- մունքներ	2	12(12/0/0/0)	2	առ.եզր.գնահ.
Ծրագրավորում և ծրագրավորման լե- զուներ-2	3	18(6/0/0/12)	2	եզր.գնահատ.
Մաթեմատիկական անալիզ-3	4	18(6/12/0/0)	3	եզր.գնահատ.
Դիսկրետ մաթեմատիկա	4	24(12/12/0/0)	3	առ.եզր.գնահ.
Մեխանիկայի ֆիզիկական հիմունք- ներ	7	42(12/12/0/18)	3	եզր.գնահատ.
Դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հավասա- րումներ	3	18(6/12/0/0)	3	եզր.գնահատ.
Հավանականությունների տեսություն և վիճակագրություն	2	12(6/6/0/0)	4	առ.եզր.գնահ.

Կոմպլեքս փոփոխականի ֆունկցիաների տեսություն	3	18(6/12/0/0)	4	եզր.գնահատ.
Մաթեմատիկայի ընտրովի հարցեր	2	12(12/0/0/0)	4	առ.եզր.գնահ.
Մոլեկուլային ֆիզիկա	7	42(12/12/0/18)	4	եզր.գնահատ.
Ծրագրավորման ժամանակակից լեզուների ներածություն	4	24(12/0/0/12)	4	եզր.գնահատ.
Մաթեմատիկական ֆիզիկայի հավասարումներ	4	22(11/11/0/0)	5	եզր.գնահատ.
Մաթեմատիկական մոդելավորում և թվային մեթոդներ	3	18(12/0/0/6)	5	առ.եզր.գնահ.
Էլեկտրականություն և մագնիսականություն	8	42(12/12/0/18)	5	եզր.գնահատ.
Զուգահեռ ծրագրավորում	5	24(6/0/0/18)	5	առ.եզր.գնահ.
Մանկավարժություն	2	12(12/0/0/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Հոգեբանություն	2	12(12/0/0/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Օպտիկական երևույթների ֆիզիկա	7	42(12/12/0/18)	6	եզր.գնահատ.
Մոտավոր հաշվումներ: Ինտեգրալ և ապրոքսիմացիոն մեթոդներ	3	18(18/0/0/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Նյութագիտություն	2	12(12/0/0/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Ֆիզիկայի դասական դրաման մեթոդիկա	3	18(12/6/0/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Մաթեմատիկայի և ինֆորմատիկայի դասական դրաման մեթոդիկա	3	18(12/6/0/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Ռադիոէլեկտրոնիկա	4	23(9/0/0/14)	7	առ.եզր.գնահ.
Դասական մեխանիկա	8	36(18/18/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Ֆիզիկական պրոցեսների մոդելավորում	4	23(9/0/0/14)	7	առ.եզր.գնահ.
Ատոմի ֆիզիկա	4	18(12/6/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Աստղագիտություն	3	18(18/0/0/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Դասական էլեկտրադինամիկա	6	30(18/12/0/0)	8	եզր.գնահատ.
Ֆիզիկական գիտափորձի ավտոմատացում և համակարգչային վերլուծություն	3	18(6/0/0/12)	8	առ.եզր.գնահ.
Ատոմի միջուկի և տարրական մասնիկների ֆիզիկա	4	18(11/7/0/0)	8	եզր.գնահատ.
Քվանտային մեխանիկա	8	32(16/16/0/0)	9	եզր.գնահատ.
Թերմոդինամիկա և վիճակագրական ֆիզիկա	8	36(18/18/0/0)	9	եզր.գնահատ.
Կիսահաղորդիչների ֆիզիկայի ներածություն	8	33(33/0/0/0)	10	առ.եզր.գնահ.
ԿԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ				
Ինֆորմատիկայի ֆիզիկական տեսության ներածություն	4	18(12/0/0/6)	8	եզր.գնահատ.
Ծրագրավորման ժամանակակից լեզուներ				
Պինդ մարմնի ֆիզիկայի ներածություն				
Նանոհամակարգերի ֆիզիկայի ներածություն	4	24(24/0/0/0)	8	եզր.գնահատ.

Քվանտային ինֆորմացիայի հիմունքներ				
Ֆունկցիոնալ անալիզի ընտրովի հարցեր				
Համակարգիչների տարրային հենքի ֆիզիկա	6	27(27/0/0/0)	9	առ.եզր.գնահ.
Քվանտային պրոցեսների մոդելավորում				
Օպերատորների տեսություն				

«Բնապահպանություն և բնօգտագործում» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ա/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Բարձրագույն մաթեմատիկա	4	24(12/12/0/0)	1	եզր.գնահատ.
Ընդհանուր և անօրգանական քիմիա -1	4	24(18/0/0/6)	1	եզր.գնահատ.
Բջջաբանություն	4	24(18/0/0/6)	1	եզր.գնահատ.
Ընդհանուր և անօրգանական քիմիա -2	4	24(12/0/0/12)	2	եզր.գնահատ.
Կենդանաբանություն	4	24(18/6/0/0)	2	առ.եզր.գնահ.
Ֆիզիկական աշխարհագրության ներածություն	2	12(12/0/0/0)	2	առ.եզր.գնահ.
Մնկեր և ստորակարգ բույսեր	4	24(18/0/0/6)	3	առ.եզր.գնահ.
Բուսաբանություն	7	42(24/18/0/0)	3	եզր.գնահատ.
Ընդհանուր ֆիզիկա	5	30(18/0/0/12)	3	եզր.գնահատ.
Մարդու անատոմիա և ֆիզիոլոգիա	2	12(6/6/0/0)	4	առ.եզր.գնահ.
Բույսերի ֆիզիոլոգիա	7	36(24/6/0/6)	4	եզր.գնահատ.
Վերլուծական քիմիա	3	24(18/0/0/6)	4	առ.եզր.գնահ.
Ընդհանուր էկոլոգիա	6	30(24/0/6/0)	4	եզր.գնահատ.
Օրգանական քիմիա	7	42(24/0/0/18)	5	եզր.գնահատ.
Ֆիզիկական և կոյոիդ քիմիա	4	24(18/0/0/6)	5	եզր.գնահատ.
Մանկավարժություն	2	12(12/0/0/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Հոգեբանություն	2	12(12/0/0/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Մանրէաբանություն՝ վիրուսաբանության հիմունքներով	6	36(24/0/0/12)	5	եզր.գնահատ.
Ֆիտոպաթոլոգիա	3	24(18/0/6/0)	5	եզր.գնահատ.
Կենսաքիմիա	7	32(28/4/0/0)	6	եզր.գնահատ.
Անտառագիտություն	7	32(28/2/0/2)	6	եզր.գնահատ.
Կենսաբանության դասավանդման մեթոդիկա	3	18(12/6/0/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Քիմիայի դասավանդման մեթոդիկա	3	18(12/6/0/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Գենետիկա սելեկցիայի հիմունքներով	4	24(18/6/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Անտառօգտագործում	4	18(16/2/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Ծառագիտություն	7	30(24/6/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Բնակավայրերի կանաչապատման հիմունքներ	3	18(12/6/0/0)	7	առ.եզր.գնահ.

Լանդշաֆտագիտություն	4	18(16/2/0/0)	8	եզր.գնահատ.
Միկրոօրգանիզմների էկոլոգիա	5	24(18/6/0/0)	8	եզր.գնահատ.
Հողագիտության հիմունքներ	4	18(12/6/0/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Էկոլոգիական իրավունք	4	18(16/0/2/0)	8	առ.եզր.գնահ.
Անտառշինության և անտառգնահատման հիմունքներ	5	30(24/6/0/0)	8	եզր.գնահատ.
Էկոլոգիական մոնիտորինգ	8	36(30/0/6/0)	9	եզր.գնահատ.
Քարտեզագրություն և գեոինֆորմացիոն համակարգեր	6	24(18/6/0/0)	9	եզր.գնահատ.
Անտառային մշակույթներ և անտառաբուծություն	4	24(18/6/0/0)	9	եզր.գնահատ.
Կենսաշխարհի և կենսոլորտի էվոլյուցիա	3	18(12/6/0/0)	9	առ.եզր.գնահ.
Կենսատեխնոլոգիաների հիմունքներ	3	18(12/6/0/0)	9	առ.եզր.գնահ.
Բնական միջավայրի պահպանության և ռացիոնալ բնօգտագործման հիմունքներ	4	24(18/6/0/0)	10	եզր.գնահատ.
Էկոլոգիական փորձաքննություն և էկոլոգիական ռիսկի գնահատում	4	24(18/6/0/0)	10	եզր.գնահատ.

2.4. Կրթական այլ մոդուլներ և եզրափակիչ ատեստավորում

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային արժեքով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները և ատեստավորման ձևերը՝

«Պատմություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կուրսային աշխատանք-1	2	6	հանրագում.
Ուսումնական պրակտիկա	2	7	ստուգարք
Արտադրական պրակտիկա	4	8	ստուգարք
Կուրսային աշխատանք-2	2	8	հանրագում.
Մանկավարժական պրակտիկա	4	10	ստուգարք
Ամփոփիչ քննություն	4	10	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	10	հանրագում.

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կուրսային աշխատանք-1	2	6	հանրագում.
Մանկավարժական պրակտիկա	4	7	ստուգարք
Կուրսային աշխատանք-2	2	8	հանրագում.
Ամփոփիչ քննություն	4	10	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	10	հանրագում.

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Գուրսային աշխատանք-1	2	6	հանրագում.
Մանկավարժական պրակտիկա	4	7	ստուգարք
Գուրսային աշխատանք-2	2	8	հանրագում.
Արտադրական պրակտիկա	2	9	ստուգարք
Ամփոփիչ քննություն	4	10	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	10	հանրագում.

«Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Գուրսային աշխատանք-1	2	4	հանրագում.
Գուրսային աշխատանք-2	2	6	հանրագում.
Արտադրական պրակտիկա	4	9	ստուգարք
Ամփոփիչ քննություն	4	10	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	10	հանրագում.

«Մերվիս» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ուսումնական պրակտիկա	4	2	ստուգարք
Ուսումնական պրակտիկա	4	4	ստուգարք
Գուրսային աշխատանք-1	2	5	հանրագում.
Արտադրական պրակտիկա	4	7	ստուգարք
Գուրսային աշխատանք-2	2	8	հանրագում.
Ամփոփիչ քննություն	4	10	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	10	հանրագում.

«Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Գուրսային աշխատանք-1	2	6	հանրագում.
Մանկավարժական պրակտիկա	4	7	ստուգարք
Գուրսային աշխատանք-2	2	9	հանրագում.
Ամփոփիչ քննություն	4	10	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	10	հանրագում.

«Բնապահպանության և բնօգտագործում» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ուսումնական պրակտիկա (ճանաչողական)	2	4	ստուգարք
Գուրսային աշխատանք-1	2	7	հանրագում.
Մանկավարժական պրակտիկա	4	7	ստուգարք
Գուրսային աշխատանք-2	2	8	հանրագում.
Ամփոփիչ քննություն	4	10	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	10	հանրագում.

Մաս II.
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ

Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է հեռակա ուսուցման բաժնում իրականացվող բակալավրի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես առանձին մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

— կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված էլքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

— առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված էլքային կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

2. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ–ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

2.1. Պարտադիր դասընթացներ

0302/B01. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (3 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ժամանակակից հայերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության համակարգերի ուսուցումը նպատակաուղղել խոսքի մշակույթի զարգացմանը, գրավոր և բանավոր խոսք կառուցելու հմտությունների ամրակայմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայոց լեզվի հնչյունական և բառային առանձնահատկությունները, կկարողանա անսխալ ուղղագրությամբ գրել, բանավոր և գրավոր խոսքում կիրառել ուղղախոսական բոլոր կանոնները:
2. կունենա հարուստ բառապաշար /ընդհանուր համագործածական և մասնագիտական/, կկարողանա գրական մաքուր և հարուստ հայերենով, պատկերավոր ու արտահայտիչ լեզվով շարադրել մտքերը:
3. կկարողանա արժևորել 5-րդ դարի հայ պատմագրությունը, միջնադարյան քնարերգությունը և վերլուծել դրանց լավագույն նմուշները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական համառոտ ակնարկ հայերենի զարգացման փուլերի մասին: Հայերենի տեղը աշխարհի լեզուների շարքում: Հայ հին գրականություն:

Թեմա 2՝ Հնչյունաբանություն: *Հայերենի* հնչյունական համակարգը: Ուղղագրություն և ուղղախոսություն: **Թեմա 3՝** Բառագիտություն: Ստուգաբանություն, իմաստաբանություն, բառակազմություն, դարձվածաբանություն, բառարանագրություն: **Թեմա 4՝** Ոճերի դասակարգումը: Հայ միջնադարյան գրականություն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է նախօրոք տրվող ստուգարքային թելադրության դրական գնահատականի և եզրափակիչ բանավոր պատասխանի հիման վրա:

0302/B02. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (3 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերը, ձևաբանական և շարահյուսական ռճագիտության հիմնական հասկացությունները, ծանոթացնել հայ դասական գրականության նմուշներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա ճիշտ գործածել քերականական ձևերը, գործնականում կկիրառի ձևաբանական և շարահյուսական լեզվառճական հնարները, կկարողանա վարել երկխոսություն և բանավեճ,
3. ծանոթ կլինի հայ հեղինակների գեղարվեստական մի շարք հայտնի ստեղծագործություններին, կվերլուծի դրանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ձևաբանություն. խոսքի մասերի դասակարգումը: Ժամանակակից հայերենի թեքվող խոսքի մասերը: ***Թեմա 2.*** Ժամանակակից հայերենի չթեքվող խոսքի մասերը: Հայ նոր գրականություն: ***Թեմա 3՝*** Շարահյուսություն. Պարզ նախադասություն: Հայ նորագույն գրականություն: ***Թեմա 4՝*** Բարդ նախադասություն. փոխակերպում և դերբայական դարձված: Ուղղակի և անուղղակի խոսք: Ժամանակակից հայերենի կետադրությունը:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունն անցկացվում է բանավոր՝ նախաքննական թելադրության դրական արդյունքի դեպքում: Քննատոմսը կազմված է չորս հարցից, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 5 միավոր: Առաջին երկու հարցերը հայոց լեզվին վերաբերող տեսական հարցեր են, երրորդը՝ հայ գրականությանը վերաբերող հարց, չորրորդը՝ գործնական առաջադրանք:

0304/B07. «ՌՈՒՄՍԸ ԼԵԶՈՒ» -1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի տիրապետումը ռուսաց լեզվի համակարգին, ապահովել բանավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակությունները՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքին,
2. կկարողանա ճիշտ կազմել իր բանավոր խոսքը,
3. կկարողանա մասնակցել երկխոսությունների,
4. կկարողանա վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հնչյունաբանություն. ձայնավորների և բաղաձայների դասակարգումը, արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեմա 2՝** Բառագիտություն. պատկերացում բառիմաստի մասին, բառային միավորների հարաբերակցության ձևերը: **Թեմա 3՝** Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները (բառ, ձևույթ), խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: **Թեմա 4՝** Շարահյուսություն. շարահյուսական միավորները (բառակապակցություն, պարզ նախադասություն), նախադասության գլխավոր անդամները, նախադասության տեսակներն ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցման ուղղվածության:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է նախօրոք տրվող ստուգարքային թելադրության դրական գնահատականի և եզրափակիչ բանավոր պատասխանի հիման վրա:

0304/B08. «ՈՌԻՍՍԻ ԼԵՁՈՒ» -2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի տիրապետումը ռուսաց լեզվի համակարգին, ապահովել բանավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակությունները՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքին,
2. կկարողանա ճիշտ կազմել իր բանավոր խոսքը,
3. կկարողանա մասնակցել երկխոսությունների,
4. կկարողանա վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզվի դերը հասարակության կյանքում: Ժամանակակից ռուսաց լեզուն աշխարհի լեզուների շարքում: **Թեմա 2՝** Հնչյունաբանություն. ձայնավորների և բաղաձայների դասակարգումը, արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեմա 3՝** Բառագիտություն. պատկերացում բառիմաստի մասին. միիմաստ և բազմիմաստ բառեր, բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստը, հոմանիշներ և հականիշներ, համանուններ և հարանուններ: **Թեմա 4՝** Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները (բառ, ձևույթ), խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: **Թեմա 5՝** Շարահյուսություն. շարահյուսական միավորները (բառակապակցություն, պարզ նախադասություն), նախադասության գլխավոր անդամները, նախադասության տեսակներն ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցման ուղղվածության:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

0304/B04. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկնդրել, կարդալ, խոսել, գրել):

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա հարսուտ ակտիվ և ներգոր բառապաշար,
2. կիմանա անգլերենի քերականության հատուկ բարդություն ունեցող երևույթները,
3. կունենա անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտասանություն, ուղղախոսություն. անգլերենի հնչյունական համակարգի ընդհանուր բնութագիրը, հնչյունների և հնչույթների արտասանական առանձնահատկությունները, նախադասության հնչերանգը: **Թեմա 2՝** Բառապաշար, բառակազմություն. հիմնական բառակազմական միջոցներ (ածանցում, բառաբարդում, փոխակարգում): **Թեմա 3՝** Քերականություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը, նախադասության շարադասությունը (ուղիղ և շրջուն): **Թեմա 4՝** Առաջարկվող թեմաներ. «Ընտանիք», «Ընտանեկան հարաբերություններ և ավանդույթներ», «Իմ հետաքրքրությունները», «Ճանապարհորդություն», «Երազանքներ», «Իմ ապագա մասնագիտությունը», «Շրջակա միջավայրը և նրա պահպանումը», «Հանրամշակութային երևույթներ» և այլն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0304/B01. «ՃՐԱՆՄԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է թարմացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները,
2. կկարողանա ճիշտ հնչերանգով ձևակերպել հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները՝ դադար, շեշտ, հիմնական հնչերանգ, մեղեդային եզրափակում, տեմպ,
3. կիմանա ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծել բառը և նախադասությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. **Թեմա 2՝** Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Մեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: **Թեմա 3՝** Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: **Թեմա 4՝** Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: **Թեմա 5՝** Քանակական և դասական թվական: Քանակական թվականի գործածությունը: **Թեմա 6՝** Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:

Ստուգաքննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգաքննության անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

0304/B05. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգաքն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով ընդհանուր մասնագիտական բառապաշարին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա համակարգել նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութը՝ հիմնվելով հաղորդակցական սկզբունքի վրա,
2. կունենա անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ,
3. կկարողանա ընկալել ունկնդրված /կարդացած նյութի հիմնական բովանդակությունը, տարանջատել հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից/,
4. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինաբանական համակարգին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ուղղախոսություն, ուղղագրություն. անգլերենի արտասանական առանձնահատկությունները, տարբեր տիպի նախադասությունների հնչերանգն

ու խոսքի առոգանությունը, ուղղագրական հիմնական կանոնները: **Թեմա 2՝** Բառապաշար, բառակազմություն. վերարտադրողական և ընկալողական բառապաշարի ընդլայնում: **Թեմա 3՝** Քերականություն. նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութի (անվանական և բայական կարգերի) համակարգում հաղորդակցական սկզբունքի հիման վրա: **Թեմա 4՝** Հանրամշակութային գիտելիքներ անգլախոս երկրների մշակույթի և լեզվակիր ժողովուրդների հասարակական կյանքի մասին: **Թեմա 5՝** Մասնագիտական լեզվի տերմինաբանական համակարգ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0304/B02. «ՖԼԱՄԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒ» -2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերենի հնչյունները, ճիշտ արտասանությամբ ձևակերպել նախադասությունը,
2. կկարողանա լսելով հասկանալ և վերաշարադրել տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ),
3. կկարողանա գրույց վարել անցած թեմաներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյական անուն, միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Les funeraïlles, les entrailles. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը (des cour-fleurs, des casse-croute և այլն): **Թեմա 2՝** Ածականի իմաստի փոփոխությունը կախված նրա դիրքից՝ un homme grand-un grand homme. Անորոշ դերանվանական ածականներ: **Թեմա 3՝** Հարաբերական դերանուններ, դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ՝ qui, que, dont, ou, le quel և այլն (դասակարգում): **Թեմա 4՝** Պայմանական եղանակ, կազմությունը և գործածությունը համադաս և ստորադասական նախադասություններում: Ըղձական եղանակ: Սահմանական եղանակը ուրիշի ուղղակի խոսքում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

0304/B09. «ՌՈՒՄԱՅ ԼԵՁՈՒ»-3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնելով ուսանողի լեզվային հմտությունները, ապահովել նրա տիրապետումը մասնագիտական լեզվին և ազատ օգտվելը մասնագիտական գրականությունից:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ազատ կտիրապետի մասնագիտական լեզվի տերմինաբանային համակարգին,
2. կկարողանա մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական տեքստեր,
3. կկարողանա ինքնուրույն կազմել կապակցված տեքստ մասնագիտական թեմայով,
4. կկարողանա կազմել զեկույցներ և ռեֆերատներ մասնագիտական թեմաներով,
5. կկարողանա թարգմանել տարբեր բարդության մասնագիտական տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ոճաբանություն. լեզվի գիտական ոճ, գիտական ոճին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքներ, գիտական կապակցված տեքստի կառուցման միջոցներ՝ բառային, ձևաբանական և շարահյուսական: **Թեմա 2՝** Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական կանոնները: **Թեմա 3՝** Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրներ. **Թեմա 4՝** Գիտական զեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքներ:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց. 1-ին և 2-րդ հարցերը՝ 6-ական միավոր, 3-րդ հարցը (մասնագիտական տեքստի թարգմանություն հայերենից ռուսերեն)՝ 8 միավոր:

0304/B06. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒ»-3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է նոր, առավել հազեցած բառապաշարի և գիտելիքների ներմուծումը, մասնագիտական բառապաշարի խորացված ուսումնասիրությունը և մասնագիտական գրականությունից օգտվելու հմտությունների զարգացումը՝ զուգահեռաբար խորացնելով ուսանողների լեզվական հմտությունները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա հասկանալ և ամբողջապես ըմբռնել լսված նյութի հիմնական բովանդակությունը,
2. կստիճաբանի անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններին,
3. կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստը հայերենից անգլերեն և հակառակը,
4. կկարողանա ինքնուրույն կազմել կապակցված տեքստ մասնագիտական թեմայով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառապաշար (ռեցեպտիվ և պրոդուկտիվ)՝ հոմանիշներ, հականիշներ, նոր բառակապակցություններ: **Թեմա 2՝** Քերականություն. բայի անդեմ ձևեր, մոդալ բայերի երանգավորված իմաստները և դրանց կիրառումը բանավոր և գրավոր խոսքում, բայի կրավորական սեռը: **Թեմա 3՝** Գործարար նամակագրություն՝ համառոտագրություն, ինքնակենսագրություն (CV), դիմում: **Թեմա 4՝** Առաջարկվող թեմաներ՝ «Սերունդների հակասություն», «Հոգևոր և մշակութային արժեքներ», «21-րդ դար»՝ նոր մարտահրավերներ», «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և նրանց դերը մեր կյանքում», «Հայրենիք և հայրենասիրություն» և այլն:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ համապատասխանաբար 7, 6 և 7 միավոր:

0304/B03. «ՖԻՆԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ»-3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է հանրագումարի բերել նախորդ մակարդակներում ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա իր մասնագիտական հիմնական տերմինների նշանակությունը, ներառյալ երկրորդ կիսամյակում սովորած 300 միավոր տերմինոլոգիան,
2. կկարողանա առանց բառարանի կարդալ միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր,
3. կկարողանա առանց բառարանի կարդալ և վերաշարադրել միջին բարդության հասարակական-քաղաքական տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյականների իգական սեռի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում, քերականորեն (հոդի և այլ մասնիկների օգնությամբ), ձևաբա-

նորեն (բառի ձևի փոփոխություն, ածանցներ), բառային (բառի տարբեր ձևեր): Երկու սեռ ունեցող գոյականներ: **Թեմա 2՝** Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը, ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը՝ indicatif (սահմանական եղանակ), conditionnel (պայմանական եղանակ), subjunctif (ըղձական եղանակ), impératif (հրամայական եղանակ): **Թեմա 3՝** Նախդիրների համակարգային դասակարգում, տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց: Առաջին առաջադրանքն է՝ կարդալ, թարգմանել անծանոթ տեքստը մասնագիտական թեմայով, երկրորդը՝ մեկնաբանել ծանոթ մասնագիտական տեքստը. երրորդը՝ խոսել մասնագիտական ոլորտի վերաբերյալ:

0301/B01. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ»-1(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի առաջին մասի դասավանդումը նպատակ ունի ծանոթացնել ուսանողին հայոց պատմության հին շրջանին և միջնադարին, Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրությանը և սեր առաջացնել մեր ժողովրդի բազմադարյան պատմության և նրա հերոսական անցյալի նկատմամբ՝ շեշտը դնելով հայոց պետականության պատմության ըստ ամենայնի լուսաբանման վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը,

1. ծանոթ կլինի հայոց հին ու միջնադարյան պատմությանը,
2. կկարողանա քննադատական վերաբերմունք հանդես բերել հայոց պատմության հին ու միջին շրջանի կարևորագույն իրադարձություններին,
3. յուրացրած կլինի հայոց պետականությունների պատմությունը:

Բովանդակությունը.

Ներածություն. Հայկական բնաշխարհը: Վարչական բաժանումները: **Թեմա 1՝** Հայաստանը հնագույն շրջանում: **Թեմա 2՝** Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը (Ք.ա. IX-VIդդ.): Համահայկական պետության ստեղծումը (Երվանդունիների թագավորությունը): Մեծ Հայքի պետության վերելքը (Արտաշեսյանների թագավորությունը): Արշակունիների թագավորությունը (I-Vդդ.): **Թեմա 3՝** Հայաստանը վաղ միջնադարում: **Թեմա 4՝** Հայաստանը զարգացած միջնադարում: **Թեմա 5՝** Հայաստանը ուշ միջնադարում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0301/B02. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ» -2(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի երկրորդ մասի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին մատուցել հայոց պատմության նոր և նորագույն շրջանը: Դասավանդման ընթացքում շեշտը դրվում է ազգային-ազատագրական շարժումների և Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ հանրապետությունների պատմության վերլուծության վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հայ ժողովրդի նոր և նորագույն պատմությանը,
2. կկարողանա վերլուծել հայ ազգային-ազատագրական շարժման կարևորագույն իրադարձությունները, Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ հանրապետությունների պատմությանը և դասեր քաղել անցյալի սխալներից,
3. կկարողանա գիտելիքները լայնորեն օգտագործել իր աշխատանքային, հատկապես կրթական գործընթացներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ ազատագրական շարժումները 17-18-րդ դդ.: Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին: **Թեմա 2՝** Հայկական հարցի ծագումը և բովանդակությունը: Հայ ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը (1870-ական թթ. - 20-րդ դ. սկիզբ): **Թեմա 3՝** Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները: Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը: Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: **Թեմա 4՝** Արևմտահայության Մեծ եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: **Թեմա 5՝** 1917թ. փետրվարյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: 1917թ. հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: **Թեմա 6՝** Հայաստանի առաջին հանրապետությունը (1918 -1920 թթ.): **Թեմա 7՝** Խորհրդային Հայաստանը (1920-1991 թթ.): **Թեմա 8՝** Հայաստանի երրորդ հանրապետությունը (1991-2000 թթ.): **Թեմա 9՝** Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետությունը:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 7, 7, 6 միավոր արժեքով:

0301/B05. «ՓԻԼԻՍՈՓՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ (4-րդ), հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք

թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված մարդուն և մասնագետին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի մասին փիլիսոփայական հայեցակարգերի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքի և հավատի, ռացիոնալի և իռացիոնալի սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը,
3. կկարողանա վերլուծել և ամբողջական պատկերացում կազմել արդի քաղաքակրթական, քաղաքական-մշակութային և մարդաբանական պատկերացումների, տեխնածին քաղաքակրթության գլոբալ հիմնախնդիրների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փիլիսոփայության առարկան: ***Թեմա 2՝*** Կեցություն և մատերիա: ***Թեմա 3՝*** Դիալեկտիկա: ***Թեմա 4՝*** Բնություն: ***Թեմա 5՝*** Մարդ և պրակտիկա: ***Թեմա 6՝*** Գիտակցություն և ճանաչողություն: ***Թեմա 7՝*** Գիտություն: ***Թեմա 8՝*** Հասարակություն: ***Թեմա 9՝*** Մշակույթ: Անձ: Ապագա:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց:

2.2. Կամընտրական դասընթացներ

0201/B01. «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակները՝ 3-րդ (4-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել տնտեսագիտության մեթոդաբանության, շուկայական տնտեսության բովանդակության, սեփականատիրական հարաբերությունների, միկրոտնտեսական և մակրոտնտեսական զարգացման օրինաչափությունների, պետական բյուջեի ու պետության տնտեսական քաղաքականության արդյունավետության բարձրացման մասին պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի տնտեսագիտության հիմունքները,
2. պատկերացում կունենա շուկայական տնտեսության բնույթի, կատեգորիաների, զարգացման հիմնական օրինաչափությունների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսագիտության առարկան և մեթոդները: **Թեմա 2՝** Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները: **Թեմա 3՝** Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապտույտը: **Թեմա 4՝** Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: **Թեմա 5՝** Մպառողի վարքի տեսություն: **Թեմա 6՝** Արտադրության ծախսերը: **Թեմա 7՝** Շուկայի կառուցվածքը և գնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: **Թեմա 8՝** Ձեռնարկությունների և կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: **Թեմա 9՝** Ռեսուրսների գների ձևավորումը: **Թեմա 10՝** Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ: Ազգային հաշիվների համակարգը: **Թեմա 11՝** Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: Մակրոտնտեսական վերլուծություն: **Թեմա 12՝** Փողը և բանկային համակարգը, դրամավարկային քաղաքականություն: **Թեմա 13՝** Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: **Թեմա 14՝** Տնտեսական աճ: **Թեմա 15՝** Միջազգային առևտրի տեսություն: **Թեմա 16՝** Միջազգային տնտեսական գործակցություն: **Թեմա 17՝** Անցումային տնտեսության հիմունքներ: **Թեմա 18՝** Կոռուպցիայի տնտեսական պատճառները և դրա դեմ պայքարի մեթոդները անցումային տնտեսությունում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

0301/B03. «ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակները՝ 3-րդ (4-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա համապատասխան գիտելիքներ քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերի մասին,
2. պատկերացում կունենա քաղաքագիտության առարկայական տիրույթի ու մեթոդաբանության մասին,
3. կունենա քաղաքագիտական վերլուծություններ կատարելու բավարար ունակություններ,
4. կկարողանա կողմնորոշվել գործնական քաղաքականության հիմնահարցերի մեկնաբանման հարցերում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քաղաքագիտության ինստիտուցիոնալ կայացման գործընթացը:
Թեմա 2՝ Քաղաքականությունը որպես սոցիալական երևույթ. բնորոշ գծերն ու

առանձնահատկությունները: **Թեմա 3՝** Քաղաքական իշխանության էությունն ու կառուցվածքը: **Թեմա 4՝** Հասարակության քաղաքական համակարգը: **Թեմա 5՝** Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: **Թեմա 6՝** Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: **Թեմա 7՝** Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: **Թեմա 8՝** Քաղաքական գաղափարախոսություններ: **Թեմա 9՝** Կոռուպցիան և նրա դրսևորման տեսակները, նրա դեմ պայքարի ձևերն ու մեթոդները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

0301/B04. «ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 3-րդ (4-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները: Նպատակներից է նաև ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտությունների մշակումը, ինչպես նաև իրավական աշխարհայացքի ու մշակույթի ձևավորումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա պետության և իրավունքի մասին հիմնական սկզբունքները, հայեցակարգերը,
2. կիմանա օրենսդրության առանձին ճյուղերի իրավական կարգավորման հիմունքները,
3. կիմանա կարևոր իրավական հասկացությունները, եզրույթները,
4. կունենա գիտելիքները գործնականում կիրառելու ունակություններ և հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասարակություն և պետություն: **Թեմա 2՝** Իրավունք: **Թեմա 3՝** Իրավական կարգավորման կառուցակարգը և իրավունքի կենսագործումը: **Թեմա 4՝** Իրավունքի ձևերը: **Թեմա 5՝** Իրավունքի համակարգը: **Թեմա 6՝** Օրինականություն, իրավաչափ վարքագիծ, իրավախախտում: **Թեմա 7՝** Կոռուպցիայի դեմ պայքարի իրավական հիմնահարցերը: **Թեմա 8-9՝** Սահմանադրական իրավունք: **Թեմա 10՝** Դատական իշխանություն և դատական համակարգ: **Թեմա 11-16՝** Քաղաքացիական իրավունք: **Թեմա 17՝** Աշխատանքային իրավունք: **Թեմա 18՝** Ընտանեկան իրավունք: **Թեմա 19՝** Էկոլոգիական իրավունք: **Թեմա 20՝** Քրեական իրավունք: **Թեմա 21-23՝** Դատավարական իրավունք: **Թեմա 24՝** Միջազգային իրավունք:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց (նախապես տրամադրված հարցաշարից), որոնցից առնվազն երկուսին դրական պատասխանողը ուսանողը ստանում է «ստուգված»:

0202/Յ01. «ՄՇԱԿՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 2-րդ (3-րդ) ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային և հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. համապարփակ գիտելիքներ կունենա գիտության մեջ «մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումների և տեսությունների մասին,
2. ծանոթ կլինի մշակույթի կառուցվածքին, բաղադրիչներին, տիպաբանությանը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափություններին,
3. ընդհանուր գիտելիքներ կունենա համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական զարգացումների օրինաչափությունների վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: ***Թեմա 2՝*** Մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, գործառույթները և մեխանիզմները: Մշակույթային գործընթացներ: ***Թեմա 3՝*** Մշակույթը «անհատ», «բնություն», «հասարակություն», «էթնոս», «քաղաքակրթություն» կատեգորիաների համատեքստում: ***Թեմա 4՝*** Համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական զարգացումները՝ մոտեցումներ, հարցադրումներ, օրինաչափություններ: ***Թեմա 5՝*** Ժամանակակից մշակույթային գործընթացները և գլոբալիզացիայի խնդիրը:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0301/Յ06. «ԿՐՈՆՆԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 2-րդ (3-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատե-

սակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դեմոփինացիաների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա՝ ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնաձիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք, ինչպես նաև Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները և տոնաձիսական համակարգը,
2. կհասկանա ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները,
3. կկարողանա կատարել տարբեր կրոնների ու կրոնական ուղղությունների տարբերակում և քննական արժևորում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: ***Թեմա 2՝*** Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: ***Թեմա 3՝*** Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: ***Թեմա 4՝*** Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: ***Թեմա 5՝*** Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: ***Թեմա 6՝*** Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: ***Թեմա 7՝*** Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: ***Թեմա 8՝*** Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: ***Թեմա 9՝*** Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: ***Թեմա 10՝*** Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 3 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

3. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

3.1. Պարտադիր դասընթացներ

0101/B02. «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻՑ ՕԳՏՎԵԼՈՒ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (3 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ լաբորատոր պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգչների, դրանց տեխնիկական, ծրագրային և ինֆորմացիոն ապահովման մասին, ինչպես նաև ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնու-

թյամբ մասնագիտության մեջ գործնական հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա համակարգչի կառուցվածքի և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները.
2. կհմանա, թե ինչ է օպերացիոն համակարգը, բազմախնդրայնությունը, որոնք են տեքստային և գրաֆիկական խմբագիրների աշխատանքների սկզբունքների տարբերությունը, Windows օպերացիոն համակարգի և Word, Excel, PowerPoint ծրագրերի հետ աշխատելու հիմնական սկզբունքները.
3. կկարողանա ինքնուրույն կատարել իր թղթավարությունը (կուրսային, ավարտական աշխատանքներ, հաշվարկների կատարում, զեկուցումների համար սլայդների պատրաստում և այլն):

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: Օպերացիոն համակարգի հասկացություն և բազմախնդրայնության գաղափար: Windows օպերացիոն համակարգի գրաֆիկական ինտերֆեյսի հետ աշխատելու հիմնական սկզբունքները: ***Թեմա 2՝*** Microsoft Word փաստաթղթի ստեղծում և ձևավորում: ***Թեմա 3՝*** Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ: ***Թեմա 4՝*** Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգաբլի: Ուսանողին տրվում են հանձնարարություններ, որոնք հիմնված են դասընթացի ընթացքում անցած թեմաների վրա:

0001/B05. «ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ (6-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել արտակարգ իրավիճակներում (երկրաշարժ, ջրհեղեղ, հրդեհներ, արտադրական և տրանսպորտային վթարներ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում և այլն) և պատերազմական պայմաններում պաշտպանվելու ձևերին և մեթոդներին, նաև փրկարարական աշխատանքների ծավալներին, բովանդակությանը և կատարմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհմանա ստեղծված արտակարգ իրավիճակներում և պատերազմական պայմաններում ժամանակին և ճիշտ պաշտպանվելու ձևերն ու մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: **Թեմա 2՝** Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: **Թեմա 3՝** Բնակչության գործողությունները ահաբեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: **Թեմա 4՝** Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: **Թեմա 5՝** Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: **Թեմա 6՝** Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 7՝** Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը ընթանում է բանավոր՝ հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց. երկուսը՝ տեսական, մեկը՝ գործնական:

0001/Յ06. «ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐՈՒՄ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԲՈՒԺՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5 -րդ (6-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացների նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել էքստրեմալ պայմաններում (երկրաշարժ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահարում, ոսկորների կոտրվածքներ, արյունահոսություն, շոկային իրադրություն, վնասվածքներ) մինչբժշկական օգնության ցուցաբերում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա էքստրեմալ պայմաններում (երկրաշարժ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում, ոսկորների կոտրվածքներ, արյունահոսություն, շոկային իրադրություն, վնասվածքներ) ցուցաբերել առաջին և մինչբժշկական օգնություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Առաջին բուժօգնությունն ու մինչբժշկական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 2՝** Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: **Թեմա 3՝** Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: **Թեմա 4՝** Հակահամաճարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 5՝** Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը ընթանում է բանավոր՝ հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց. երկուսը՝ տեսական, մեկը՝ գործնական:

0103/B01. «ԷԿՈԼՈԳԻԱՅԻ ԵՎ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին (2-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում էկոլոգիա գիտության տեսական հիմնահարցերի, բնապահպանության առկա խնդիրների և հիմնահարցերի լուծման առաջարկվող եղանակների և կիրառվող մեթոդների ու մոդելների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիա գիտության հիմնական տեսական մոտեցումները, օրենքները, հարցերը,
2. կկարողանա օգտագործել այդ գիտելիքները բնապահպանական հարցերի լուծման ոլորտում,
3. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ էկոլոգիայի զարգացման պատմական ուղին, տեղն ու դերը մյուս գիտությունների համակարգում: Օրգանիզմներ և էկոհամակարգ: էկոլոգիական հիմնական օրենքները և կանոնները: **Թեմա 2՝** էկոհամակարգի տարրերը և տրոֆիկ մակարդակները: **Թեմա 3՝** Օրգանիզմների և միջավայրի փոխհարաբերությունը, էկոգործոններ: **Թեմա 4՝** էներգիան էկոհամակարգերում: Սննդային շղթաներ: Կենսաերկրաքիմիական ցիկլեր: **Թեմա 5՝** Մարդու էկոլոգիա: Շրջակա միջավայր: Մարդածին համակարգեր: **Թեմա 6՝** Բնական պաշարների դասակարգումը: Գլոբալ արտադրություն և քայքայում: **Թեմա 7՝** Շրջակա միջավայրի ոլորտների նկարագրություն: **Թեմա 8՝** Պոպուլյացիոն էկոլոգիա: **Թեմա 9՝** Շրջակա միջավայրի աղտոտվածության հիմնահարցերը: Գլոբալ էկոլոգիական պրոբլեմներ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց, նախապես տրված հարցաշարից:

3.2. Կամընտրական դասընթացներ

0101/B01. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին, 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մտածողության զարգացում, վերացական մտածողության ձևավորում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի հանրակարթական և հանրամատչելի բնույթի մաթեմատիկական որոշ հարցերի,
2. կկարողանա մոդելավորել առօրեական բնույթի որոշ խնդիրներ և լուծել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Բազմությունների տեսության տարրերը: ***Թեմա 2***Մատրիցներ և որոշիչներ: ***Թեմա 3*** Մաթեմատիկական ինդուկցիա: ***Թեմա 4*** Կոորդինատներ և մեթոդը: ***Թեմա 5***Ոչ էվկլիդեսյան երկրաչափություն: ***Թեմա 6*** Մաթեմատիկական մոդելավորում: ***Թեմա 7*** Աքսիոմային մոտեցումը մաթեմատիկայում: ***Թեմա 8*** Հավանականությունների տեսության տարրերը: ***Թեմա 9*** Մաթեմատիկական վիճակագրության տարրերը: ***Թեմա 10*** Մաթեմատիկա առարկան և մաթեմատիկական լեզուն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր հարցազրույցի ձևով:

0102/ՅՕ1. «ԲՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԿՈՆՑԵՊՏԻՄՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական` 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը` 1-ին, 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք` ծանոթացնելով նրանց բնագիտության զարգացման պատմությանը, բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափություններին, բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնագիտության զարգացման հիմնական փուլերը, բնագիտության հիմնական սկզբունքները, բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները,
2. կհասկանա բնության համակարգերի կառուցվածքի և զարգացման ընդհանուր սկզբունքները և օրինաչափությունները,
3. կկարողանա կատարել համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Բնագիտության առարկան: Օրինաչափությունները և զարգացման հիմնական փուլերը: ***Թեմա 2*** Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: ***Թեմա 3*** Աշխարհի մեխանիստական պատկերը: ***Թեմա 4*** Դասական թերմոդինամիկայի և վիճակագրական ֆիզիկայի կոնցեպցիաները: ***Թեմա 5*** Նյութի կա-

ռուցվածքի կոնցեպցիաները: **Թեմա 6՝** Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները: **Թեմա 7՝** Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: **Թեմա 8՝** Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունք: **Թեմա 9՝** Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցությունները: **Թեմա 10՝** Աստղերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 11՝** Մոլորակների կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 12՝** Տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 13՝** Քվանտային կոսմոլոգիա: Անթրոպային սկզբունք: **Թեմա 14՝** Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: **Թեմա 15՝** Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց, նախապես տրված հարցաշարից:

4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

4.1. «Պատմություն» մասնագիտություն

0301/B09. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համակողմանի և ամբողջական գիտելիքներ հայ ժողովրդի հին և միջին շրջանի քաղաքական, տնտեսական և մշակութային պատմության, վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական և համակողմանի գիտելիքներ ձեռք կրերի հին և միջին դարերի շրջանների վերաբերյալ.
2. կկարողանա վերլուծաբար մոտենալ հայոց հին և միջին շրջանի պատմությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածական դասախոսություն և հնագույն պատմություն: **Թեմա 2՝** Հայկյանների և Վանյան թագավորություններ: Հայաստանի Երվանդական թագավորություն: **Թեմա 3՝** Հայաստանն Առաջավոր Ասիայի հզոր տերություն: **Թեմա 4՝** Մեծ Հայքի Արշակունյաց թագավորությունը: **Թեմա 5՝** Քրիստոնեության հռչակումը Հայաստանի պետական կրոն: **Թեմա 6՝** Մեծ Հայքի թագավորությունը 4-5-րդ դդ.: **Թեմա 7՝** Մեսրոպ Մաշտոցը և հայ գրերի գյուտը: **Թեմա 8՝** Հայաստանը 5-9-րդ դդ.: **Թեմա 9՝** Հայ ազատագրական պայքարը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B54 «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՇԽԱՂՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համակողմանի և ամբողջական գիտելիքներ Հայաստանի պատմական աշխարհագրության՝ Հայկական լեռնաշխարհի, Էթնիկ հիմնահարցերի, վարչական բաժանումների, քաղաքների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական և համակողմանի գիտելիքներ ձեռք կրերի Հայկական լեռնաշխարհի և նրա ժողովրդագրության վերաբերյալ,
2. կայուն գիտելիքներ կունենա պատմական Հայաստանի պատմական աշխարհագրությունից,
3. կկարողանա տիրապետել պատմական Հայաստանի աշխարհագրությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական լեռնաշխարհի բնական պայմանները: **Թեմա 2՝** Հին Հայաստանի բնակչությունը: **Թեմա 3՝** Հին Հայաստանի գլխավոր ճանապարհները և նրանց քաղաքական ու տնտեսական նշանակությունը: **Թեմա 4՝** Հին Հայաստանի տերիտորիալ և վարչական բաժանումը Ք.ա. 5-րդ դարից մինչև 1-ին դարը: **Թեմա 5՝** Հին Հայաստանի պատմաաշխարհագրական նկարագիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B17. «ՆԱԽՆԱԴԱՐՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ պատկերացում ձևավորել նախնադարյան հասարակության զարգացման հիմնական էտապների մասին, գիտելիքներ տալ հոմինիդների ընտանիքի զարգացման և ժամանակակից մարդու ձևավորման գործընթացի մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անտրոպոգենեզի հիմնական էտապները, գիտելիքներ կունենա հոմինիդների բրածո ներկայացուցիչների, նրանց տարածման տիրույթների և աշխատանքային գործունեության մասին,
2. պատկերացում կունենա սոցիո -, կուլտուրո -, պոլիտեգենեզի հիմնական էտապների զարգացման տրամաբանության մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարդու ծագումը: «Ունակ մարդու» և «գետնաքարե գործիքների մասին» եղած վարկածները: Պիտեկանտրոպի գտածոները: Մինանտրոպ, Հեյդելբերգյան մարդ և այլն: Նեանդերթալցիները և նրանց տարածումը «հին աշխարհում»: **Թեմա 2՝** Նախահամայնք: Մտածողության և խոսքի ծագման խնդիրը: Գաղափարական պատկերացումների սաղմերի հանդես գալը նախահամայնքում: **Թեմա 3՝** Մարդագոյացման պրոցեսի ավարտը և համայնա-տոհմական կարգերի առաջացումը: **Թեմա 4՝** Վաղ տոհմական համայնքը: Մեռա-տաքիքային խմբերը վաղ նախադարյան համայնքում, ինիցիացիա: Ամուսնություն և ընտանիք: Իշխանության կազմակերպումը: Հոգևոր մշակույթը: **Թեմա 5՝** Ուշ տոհմական համայնքը: Տոհմերի սրոռումը ներտոհմական խմբերի, դրանց համախմբումը ցեղերի մեջ: Իշխանության կազմակերպումը: Հոգևոր մշակույթ: **Թեմա 6՝** Դասակարգային հասարակության հաստատությունների հանդես գալը: Ստրկությունը և նրա ձևերը: Մենամուսնական ընտանիք: Դրացիական համայնքի ձևավորումը: Հոգևոր մշակույթի զարգացումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B16. «ՀԻՆ ԱՐԵՎԵԼՔԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տեղեկություններ հաղորդել Հին արևելյան քաղաքակրթությունների ձևավորման, զարգացման միտումների մասին: Տալ գիտելիքներ այդ քաղաքակրթությունների տիպաբանության, հին արևելյան հասարակությունների կառուցվածքի, գաղափարախոսության, կրոնի և մշակույթի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հին արևելյան խոշոր քաղաքակրթությունների տնտեսական, քաղաքական, մշակութային կյանքի առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա նրանց պատմության կոնկրետ փաստերն ու իրողությունները բացահայտել ընդհանուր տեսությունների, գաղափարների դիտանկյունից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հին Արևելք հասկացությունը: **Թեմա 2՝** Հին Եգիպտոս: **Թեմա 3՝** Հին Միջագետք (Շումեր, Աքադ, Բաբելոն): **Թեմա 4՝** Հին Ասորեստան: **Թեմա 5՝** Պաղեստին: **Թեմա 6՝** Փյունիկիա: **Թեմա 7՝** Խեթական թագավորություն: **Թեմա 8՝** Հին Հնդկաստան: **Թեմա 9՝** Հին Չինաստան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B10. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հիմնավոր գիտելիքներ հաղորդել միջնադարում հայոց պետականության գլխավոր փուլերի, հայոց բանակի ու հայ զինվորականության դերի, հայ եկեղեցու և պետության փոխհարաբերությունների, զարգացած ավատատիրության և ուշ միջնադարյան դարաշրջանների առանձնահատկությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. հստակ պատկերացում կունենա հայոց միջնադարյան պետականության առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին.

2. կատկերացնի հայ իրականության մեջ զարգացած ավատատիրական հարաբերությունների օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները.
3. ձեռք կբերի պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայաստանի անկախության վերականգնումը, Բագրատունիների թագավորության հռչակումը և ամրապնդումը: **Թեմա 2՝** Բագրատունիների թագավորությունը խաղաղ զարգացման և տնտեսական վերելքի ժամանակաշրջանում: **Թեմա 3՝** Բագրատունիների թագավորության թուլացումն ու անկումը: **Թեմա 4՝** Հասարակական-տնտեսական հարաբերությունները և պետական կարգը 9-11-րդ դարերում, թոնդրակյան շարժումը և գյուղացիական ելույթները Հայաստանում 9-11-րդ դարերում: **Թեմա 5՝** Հայ ժողովրդի պայքարը սելջուկ-թուրքերի դեմ, Ջաքարյանների իշխանությունը, տնտեսական կյանքը, հայկական իշխանական տները 13-րդ դ.-14-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեմա 6՝** Կիլիկյան Հայաստանը 11-14-րդ դարերում: **Թեմա 7՝** Հայկական մշակույթը 9-րդ դարում-14-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեմա 8՝** Հայաստանը 14-րդ դարի երկրորդ կեսին-17-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեմա 9՝** Հայկական մշակույթը 14-րդ դարի երկրորդ կեսին-17-րդ դարի առաջին կեսին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B47. «ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (10 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացն ունի ինչպես իմացաբանական, այնպես էլ մեթոդաբանական նշանակություն: Նպաստել ուսանողի տրամաբանական կարողությունների զարգացմանը, հմտությունների ձեռք բերմանը, նպաստել մասնագիտական առարկաների տեսությունների հիմնական հասկացությունների յուրացմանը, գիտահետազոտական աշխատանքի կատարմանը, ինչպես նաև ինտելեկտուալ անհատականության ձևավորմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մտքի կառուցվածքը, այն տրամաբանական կանոններն ու օրենքները, որոնք կշռադատության ընթացքում ապահովում են մեր մտքի կանոն-

- նավարությունն ու հետևողականությունը, ճշմարիտ եզրակացությունների ստացումը, գիտական գիտելիքների հիմնավորվածությունը,
2. կհասկանա տրամաբանության ճանաչողական և մեթոդաբանական գործառույթների անհրաժեշտությունը գիտատեսական և գործնական ուսումնասիրությունների ժամանակ,
 3. կկարողանա տրամաբանական գիտելիքների և հմտությունների միջոցով բարձրացնել իմացական գործընթացների և հատկապես գիտական հետազոտությունների արդյունավետությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1` Տրամաբանության առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը:
Թեմա 2`** Հասկացություն: **Թեմա 3` Դատողություն: **Թեմա 4`** Տրամաբանության օրենքները: **Թեմա 5`** Մտահանգում: **Թեմա 6`** Ապացուցում և հերքում: : **Թեմա 7`** Պարալոգիզմ, Սոփիստություն, սրամտություն, պարադոքս: Հիպոթեզ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B18. «ՀԻՆ ՀՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՀՈՈՄԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական` 7.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը` 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պրակտիկ և տեսական գիտելիքներ անտիկ քաղաքակրթությունների առանձնահատկությունների մասին: Ներկայացնել քաղաք-պետությունների (պոլիսի) ձևավորումը, դրանց առաջացման առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հին հունական քաղաքակրթության կոնկրետ պատմության փաստերը, իրողությունները և կկարողանա դրանք շարադրել իբրև միասնական պատմություն` միկենյան կենտրոններից մինչև դեմոկրատական պոլիս.
2. կկարողանա ճշգրիտ որոշել քաղաքացիական հասարակության հիմնարար չափումները և տեսնել դրա հեռանկարները միջնադարյան պատմության մեջ.
3. կկարողանա հասկանալ անտիկ մշակույթի առանձնահատկությունները և դրանց ազդեցությունը համաշխարհային պատմության վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անտիկ ժամանակաշրջանի հասկացությունը: Հին Հունաստանի պատմության սկզբնաղբյուրները և պատմագրությունը: **Թեմա 2՝** Էգեյան կամ Կրետո-միկենյան ժամանակաշրջան /Ք.ա. 3-2-րդ հազարամյակ/: **Թեմա 3՝** Հունաստանը նախապոլիսյան դարաշրջանում /Ք.ա. 11-9-րդ դդ./: **Թեմա 4՝** Հունաստանը արխայիկ դարաշրջանում /Ք.ա. 8-6-րդ դդ./: **Թեմա 5՝** Դասական Հունաստանը /Ք.ա. 5-4-րդ դդ./: **Թեմա 6՝** Հելլենիզմի շրջան /Ք.ա. 4-1-ին դդ./: **Թեմա 7՝** Հին Հռոմի պատմության սկզբնաղբյուրները և պատմագրությունը: **Թեմա 8՝** Հռոմեական Հանրապետություն: **Թեմա 9՝** Հռոմեական Հանրապետության անկումը: **Թեմա 10՝** Կայսրության առաջացումը Հռոմում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/В11. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-3(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հիմնավոր գիտելիքներ հաղորդել 17-րդ դարի կեսերից մինչև 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմն ընդգրկող ժամանակաշրջանի հայոց պատմության առանձնահատկությունների, հայ ազգային-ազատագրական պայքարի, ինչպես նաև Հայաստանի հասարակական-տնտեսական ու մշակութային կյանքի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական և համակողմանի գիտելիքներ ձեռք կրերի ազատագրական պայքարի, Հայկական հարցի առաջացման և բովանդակության, Հայաստանում ռուսական տիրապետություն հաստատելու վերաբերյալ.
2. ձեռք կրերի պատմական փաստերը համադրելու և ինքնուրույն վերլուծության ենթարկելու որոշակի հմտություն, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական հարցի առաջացումը, բովանդակությունը: **Թեմա 2՝** Ազատագրական պայքարը (17-րդ դարի 2-րդ կես-18-րդ դարի առաջին կես): **Թեմա 3՝** Հայ ազատագրական շարժումները (18-րդ դարի երկրորդ կեսին): **Թեմա 4՝** Հայաստանի սոցիալ- տնտեսական կացությունը (17-րդ դարի կես-19-րդ դարի

սկիզբ): **Թեմա 5**՝ Ռուսաստանի տիրապետությունը Արևելյան Հայաստանում:
Թեմա 6՝ Հայաստանը 1830-60-ական թթ.: **Թեմա 7**՝ Հայ հասարակական-քաղաքական միտքը և ազատագրական շարժումները: **Թեմա 8**՝ Հայկական մշակույթը (17-րդ դարի երկրորդ կես-19-րդ դարի առաջին կես): **Թեմա 9**՝ Հայկական գաղթավայրերը (17-րդ դարի երկրորդ կես-19-րդ դարի առաջին կես):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/Յ19. «ՄԻՋԻՆ ԴԱՐԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել գիտելիքների համակարգ միջնադարի վերաբերյալ: Ցույց տալ անցումը դեպի միջնադար, ձևավորել միջնադարի հիմնարար առանձնահատկությունները՝ ֆեոդալական հասարակության գաղափարաբանությունը, մշակույթը: Ներկայացնել եվրոպական միջնադարյան հասարակությունների պատմությունը և տիպաբանությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա ճշգրիտ գիտելիքներ միջնադարյան հասարակության կառուցվածքի վերաբերյալ, կկարողանա համեմատել Եվրոպայի, Մերձավոր Արևելքի ֆեոդալական հասարակարգի զարգացման միտումները.
2. կկարողանա բացահայտել միջնադարյան քաղաքակրթության բովանդակությունը.
3. կկարողանա հասկանալ հասարակական կյանքի վրա համաշխարհային կրոնների՝ քրիստոնեության, իսլամի, բուդդայականության ազդեցությունը,
4. կկարողանա հասկանալ ժամանակակից ազգությունների և պետությունների ծագումն ու զարգացման տենդենցները.
5. կհասկանա հասարակական, մշակութային, քաղաքական ոլորտներում դեր ունեցած բարեփոխական-ռեֆորմիստական և հեղափոխական իրողությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջին դարերի պարբերացումը և աղբյուրները: **Թեմա 2**՝ Հռոմեական ստրկատիրական հասարակարգի ճգնաժամն ու փլուզումը: **Թեմա 3**՝

Արևմտյան Հռոմեական կայսրության անկումը և բարբարոսական թագավորությունների կազմավորումը: **Թեմա 4**՝ Մերովինգների ֆրանկական պետությունը: **Թեմա 5**՝ Կարոլինգների ֆրանկական միապետությունը: **Թեմա 6**՝ Բյուզանդիան 6-11-րդ դդ.: **Թեմա 7**՝ Ֆեոդալիզմը Արևմտյան Եվրոպայում 9-11-րդ դդ.: **Թեմա 8**՝ Խաչակրաց արշավանքները: **Թեմա 9**՝ Ֆրանսիան 11-15-րդ դդ.: **Թեմա 10**՝ Անգլիան 11-14-րդ դդ.: **Թեմա 11**՝ Բյուզանդիան 14-15-րդ դդ.:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B31. «ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել գիտության ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, հիմնախնդիրները, աշխարհի ժողովուրդների էթնիկական, մարդաբանական, դավաբանական, էթնոլեզվական, աշխարհագրական, տնտեսամշակութային բնութագիրը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կճանդթանա աշխարհի ժողովուրդների էթնիկ գործընթացների, էթնոլեզվաբանական պատկանելիությանը, մարդաբանական, դավանաբանական, էթնոմշակութային հատկանիշներին:
2. Աշխարհի ժողովուրդների տեղին ու դերին, նրանց տարածքային, էթնիկական, լեզվական, մարդաբանական, դավանաբանական բնութագրություններին, էթնոմերձեցման և էթնոձուլման, էթնոանջատման գործընթացներին:

Բովանդակություն

Թեմա 1՝ Գիտության հիմնական հասկացությունները /էթնիկ հանրություն, պատմական տիպերը, կառուցվածքային առումները/: «Մշակույթ» հասկացությունը, կառուցվածքը, «Կենցաղ» հասկացությունը, կառուցվածքը/: **Թեմա 2**՝ Գիտության ուսումնասիրության հիմնախնդիրները: **Թեմա 3**՝ Աշխարհի բնակչության էթնոլեզվական դասակարգման սկզբունքները. /հնդեվրոպական լեզվաընտանիք սլավոնական, գերմանական, կելտական, ռոմանական, բալթյան, իրանական, հնդիրանական: Մեկուսի ժողովուրդներ/: Աֆրոասիական /սեմաքամական, ալթայյան /թյուրքական, մոնղոլական, տոնգուս-մանջուրական, կո-

րեա-ճապոնական/, կովկասյան /աբխազա-ադաղական, վայնախա-դադստան-յան, քարթվելական/, ֆիննո-ուգրական, չին –տիբեթյան, ավստրոնեզական, պա-պուսական, թայական, ավստրոասիական, հնեասիական, էսկիմոսա-ալեուքյան ավստրալականն, նիգերկորդոֆանյան էթնոլեզվաընտանիքներ: **Թեմա 4՝** Աշխարհի ժողովուրդների մարդաբանական բնութագիրը /Եվրոպիդ, մոնղոլիդ, նեգրիդ, ավստրոլիդ, իսառը, մեկուսի/ ռասաներ: **Թեմա 5՝** Աշխարհի ժողովուրդների աշխարհագրական դասակարգումը: **Թեմա 6՝** Աշխարհի ժողովուրդների էթնոմշակութային և դավանաբանական քարտեզը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0302/B13. «ԳՐԱԲԱՐ»-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հին հայերենի՝ գրաբարի հնչյունական և բառային իրողությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրաբարի հնչյունական, ուղղագրական, հնչյունափոխական և բառային հատկանիշները.
2. կհասկանա գրաբար տեքստերը.
3. կկարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի հնչյունաբանական, բառապաշարային, վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարը՝ որպես հայերենի զարգացման շրջան. գրաբարի ընդհանուր առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Գրաբարի հնչյունական համակարգը. երկբարբառներ և եռաբարբառներ: **Թեմա 3՝** Գրաբարի դերբայները: **Թեմա 4՝** Գրաբարի խոնարհման համակարգը. սահմանական, ստորադասական և հրամայական եղանակները: **Թեմա 5՝** Գրաբարի անկանոն բայերը: **Թեմա 6՝** Գրաբարի պակասավոր բայերը: Պատճառական բայեր. գրաբարի բաղադրյալ ժամանակները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում (թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում (թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B27. «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկրերի պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ մշակույթը մինչև 5-րդ դար: Մեսրոպ Մաշտոցը և գրերի ստեղծումը. գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 2՝** Պատմագրություն: **Թեմա 3՝** Հայ միջնադարյան գրականությունը: **Թեմա 4՝** Հայ նոր գրականությունը: **Թեմա 5՝** Հայ նորագույն գրականությունը: **Թեմա 6՝** Արդի հայ գրականությունը և նրա զարգացման միտումները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B30. «ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (21 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մեջ ձևավորել բազային գիտելիքներ հնագիտության դիսցիպլինի տեսության, տերմինաբանության, կարևորա-

գույն հնագիտական մշակույթների և քաղաքակրթությունների ու մշակույթի հաջորդական զարգացման փուլերի և առանձնահատկությունների մասին: Տալ գիտելիքներ Հայաստանի հնագիտության կարևորագույն հնագիտական մշակույթների, փուլաբաժանումների և այլնի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի հնագիտության տեսության խնդրացանկը,
2. կընկալի հնագիտական պեղումների, պարբերացման և պատմա-մշակութային գործընթացների տրամաբանությունը,
3. կկարողանա կատարել վերլուծական բնույթի պատմա-հնագիտական աշխատանք, պատրաստ կլինի գիտելիքները կիրառել գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հնագիտություն առարկան, խնդիրները, տեղը պատմական գիտությունների համակարգում: Մշակույթի նյութական մնացորդները՝ որպես պատականորեն ձևավորված համակարգ: ***Թեմա 2՝*** Հնագիտության փորձարարական հնարավորությունները և պատմական արժեքը: Միջավայր և մշակույթ, արտիֆակտ և էկոֆակտ: ***Թեմա 3՝*** Հնագիտական ուսումնասիրության աստիճանները: Հնագիտական հուշարձանների տեսականին: ***Թեմա 4՝*** Հայաստանի պատմության և մշակույթի պատմա-հնագիտական պարբերացումը: ***Թեմա 5՝*** Արտադրող տնտեսության ձևավորումը Հայկական լեռնաշխարհում և Մերձավոր Արևելքում: Կոմպլեքսային հասարակության կառուցվածքն ու գործունեության ոլորտները: ***Թեմա 6՝*** Հայաստանում վաղ դասակարգային հասարակության հնագիտական ուսումնասիրության նախնական արդյունքները: Հնագույն պետականության սաղմնավորումն ըստ Հայաստանի հնագիտության:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատուսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B12. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»- 4 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մատուցել Հայոց պատմության նոր ժամանակաշրջանի՝ 1877-1878 թ. ռուս-թուրքական պատերազմից մինչև 1918թ. Հայաստանի Առաջին Հանրապետության շրջանն ընդգրկող հիմնախնդիր-

ները, որը հնարավորություն կտա ձևավորել հայոց նոր պատմության իմացություն՝ բազմաթիվ նորահայտ նյութերի ներկայացման և մեկնաբանման միջոցով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ներկայացվող ժամանակաշրջանի նոր պատմության հիմնախնդիրները,
2. ձեռք կրերի պատմական փաստերը համադրելու և ինքնուրույն վերլուծության ենթարկելու որոշակի հմտություն, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմը և Հայկական հարցի միջազգայնացումը: ***Թեմա 2՝*** Բեռլինի կոնգրեսի պատմական դասերը: ***Թեմա 3՝*** Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները: ***Թեմա 4՝*** Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը: ***Թեմա 5՝*** Արևմտահայերի ցեղասպանության թուրքական ծրագրի կենսագործման սկիզբը: ***Թեմա 6՝*** Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: ***Թեմա 7՝*** Հայկական հարցը և մեծ տերությունները 1890-ական թթ.: ***Թեմա 8՝*** Հայաստանը 20-դ դարի սկզբին. Հայոց Մեծ Եղեռնը: ***Թեմա 9՝*** Հայաստանը 1917թ. փետրվարյան հեղափոխության շրջանում: ***Թեմա 10՝*** Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և Հայաստանը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B20. «ՄԻՋԻՆ ԴԱՐԵՐԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է բացահայտել միջնադարյան առևտրատնտեսական բաղկացուցչի և կապիտալի համաշխարհային ընդլայնման գործընթացը: Ներկայացնել Եվրոպայում (Գերմանիա, Շվեյցարիա) հումանիստական և ռեֆորմիստական շարժումների զարգացումը և ընթացքը, դրանց ազդեցությունը հասարակական-քաղաքական պատմության վրա: Նշել վերածննդի օրինաչափությունները, վերածննդի իրողությունները և աշխարհի պատկերի ընդլայնման իրողությունը: Ներկայացնել առաջին բուրժուական հեղափոխությունը Եվրոպայում (Նիդեռլանդներ) և նրա նշանակությունը: Ներկայացնել համաեվրոպական առա-

ջին խոշոր հասկամարտությունը (Երեսնամյա պատերազմ) և միջազգային հարաբերությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա վերածննդի արմատական փոփոխությունների քաղաքա-կրթական բովանդակությունը, քաղաքային կյանքը, աշխարհիկ գիտելիքները, ռեֆորմացիան.
2. կհասկանա նոր աշխարհընկալման ընդլայնումը.
3. կհասկանա նիդեռլանդական բուրժուական հեղափոխության նշանակությունը Եվրոպայում բուրժուա-դեմոկրատական կարգերի ձևավորման առումով.
4. կհասկանա միջազգային իրավիճակի սրումը Եվրոպայում, հակասությունների հետևանքները ուշ միջնադարում.
5. կկարողանա ցույց տալ միջնադարյան քաղաքակրթության աստիճանական քայքայումը և անցումը դեպի նոր արդյունաբերական հասարակության:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կապիտալիստական հարաբերությունների առաջացումը Արևմտյան Եվրոպայի երկրներում: ***Թեմա 2՝*** Աշխարհագրական մեծ հայտնագործությունները 15-րդ դարի վերջին և 17-րդ դարի սկզբին: ***Թեմա 3՝*** Գերմանիան 16-17-րդ դդ.: ***Թեմա 4՝*** Ռեֆորմացիան Շվեյցարիայում: Հակառեֆորմացիան Եվրոպայում: ***Թեմա 5՝*** Իսպանիան 16-րդ դարում և 17-րդ դարի առաջին կեսին: ***Թեմա 6՝*** Նիդեռլանդական հեղափոխությունը: ***Թեմա 7՝*** Իտալիան 16-րդ դարում և 17-րդ դարի առաջին կեսին: ***Թեմա 8՝*** Անգլիան 16-րդ դարում: ***Թեմա 9՝*** Ֆրանսիան 16-րդ դարում և 17-րդ դարի առաջին կեսին: ***Թեմա 10՝*** Սկանդինավիան 16-րդ դարում և 17-րդ դարի առաջին կեսին: ***Թեմա 11՝*** Միջազգային հարաբերությունները 17-րդ դարի առաջին կեսին: Երեսնամյա պատերազմը (1618-1648թթ.):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0303/B04. «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու հոգեկան երևույթների առանցքային օրինաչափություններին ու մեխանիզմներին, ինչպես

նան նպաստել իրենց ապագա մասնագիտական իրացման մեջ հոգեբանական գիտելիքների կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանության ընդհանուր դրույթները, հոգեկան գործընթացների և վիճակների առանձնահատկությունները և ձևավորման հիմնական օրինաչափությունները,
2. կկարողանա կիրառել հոգեբանական իմացությունը մասնագիտական և մանկավարժական գործունեության մեջ, ինչպես նաև հասարակական կյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանության առարկան, խնդիրները, ոլորտները, հետազոտման մեթոդները: Հասկացություն հոգեկանի մասին: Հոգեկանի կառուցվածքը և ֆունկցիաները: Գիտակցություն, գործառույթները: ***Թեմա 2՝*** Գործունեություն, կառուցվածքը, հմտություններ, տեսակները: ***Թեմա 3՝*** Անձ, կառուցվածքը, զարգացման փուլերը: Անձի ակտիվության աղբյուրները: Միջանձնային փոխհարաբերություններ: Խումբ, տեսակները: Լիդեր, կառավարման ոճերը : ***Թեմա 4՝*** Ճանաչողական գործընթացներ: Զգայություն, տեսակները, հոգեֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները: Ըմբռնումներ, առանձնահատկությունները, տեսակները: Ուշադրություն, տեսակները, առանձնահատկությունները: Հիշողություն, տեսակները, գործընթացները: Խոսք, տեսակները, գործառույթները: Մտածողություն, տեսակները, ձևերը, գործընթացները: Երևակայություն, տեսակները, մեխանիզմները: ***Թեմա 5՝*** Հուզականային ոլորտ: Հույզեր և զգացմունքներ, տեսակները, հուզական վիճակներ Կամք, կամային հատկանիշներ, կամային գործընթաց: ***Թեմա 6՝*** Անհատական տիպոլոգիական առանձնահատկություններ: Խառնվածք, տեսակները, կենսաբանական հիմքերը: Բնավորություն, կառուցվածքը, բնավորության գծեր, տեսություններ: Ընդունակություններ, տեսակները, կառուցվածքը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրաձավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում(թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/Յ24. «ՌՈՒՄԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է գիտա-ճանաչողական գործընթացի միջոցով ուսանողներին քաջատեղյակ դարձնել Ռուսաստանի պատմության պատմական անցյալին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. լիարժեք տեսական գիտելիքներ կունենա նշված ժամանակաշրջանի Ռուսաստանի պատմության մասին.
2. կհասկանա Ռուսաստանի խաղացած դերը հայ ժողովրդի պատմական ճակատագրում, ճիշտ պատկերացում կունենա ներկա զարգացումների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սլավոնական ցեղերից Արևելյան սլավոնների աշխարհագրական առանձնացումը: Ռյուրիկովյան դինաստիան և հին ռուսական Ռյուրիկյան պետության՝ Կիևյան Ռուսիայի կազմավորումը: ***Թեմա 2՝*** Ռուս-բյուզանդական առաջին պայմանագիրը: Դրելյանների ապստամբությունը և Օլգայի բարեփոխումները: Սվյատոսլավ մարտիկ-իշխանը և բալկանյան քաղաքականությունը: Կիևյան Ռուսիայի պետական կառուցվածքը: ***Թեմա 3՝*** Վլադիմիրը որպես մեծ իշխան. քրիստոնեության ընդունումը որպես պետական կրոն: ***Թեմա 4՝*** Յարոսլավ Իմաստունի ժամանակաշրջանը (1019-1054թթ.): ***Թեմա 5՝*** Վլադիմիր Մոնոմախ (1113-1125թթ.): ***Թեմա 6՝*** Կիևյան Ռուսիայի քաղաքական մասնատումը: ***Թեմա 7՝*** Կիևյան Ռուսիայի կուլտուրան X – XIII դդ.: ***Թեմա 8՝*** Ռուսիան թաթար-մոնղոլական լծի տակ և դրա հետևանքները: ***Թեմա 9՝*** Հյուսիս-Արևելյան Ռուսիայի վերածնունդը և Մոսկովյան իշխանության ուժեղացումը (Իվան Կալիտա. 1325-1344թթ., Դմիտրի Դոնսկոյ. 1359-1389թթ., Վասիլի I. 1389-1425թթ., Վասիլի II. 1425-1462թթ.): ***Թեմա 10՝*** Իվան III. 1462-1505թթ.: Թաթար-մոնղոլական լծի թոթափումը և ռուսական կենտրոնացված պետության կազմավորումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0302/B15. «ԳՐԱԲԱՐ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հին հայերենի՝ գրաբարի ձևաբանական և շարահյուսական իրողությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրաբարի ձևաբանական և շարահյուսական հատկանիշները.
2. կհասկանա գրաբար տեքստերը.

3. կկարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարի անվանական հոլովումը: **Թեմա 2՝** Գրաբարի դերանվանական հոլովումը: **Թեմա 3՝** Անձնական դերանունները և նրանց հոլովումը: **Թեմա 4՝** Ցուցական դերանունները և նրանց հոլովումը: **Թեմա 5՝** Ստացական և փոխադարձ դերանուններ: Հարցահարաբերական և անորոշ դերանուններ: Որոշյալ դերանուններ: **Թեմա 6՝** Ածական անուն. ածականների համեմատության աստիճանների կազմությունը: Թվականը գրաբարում: **Թեմա 7՝** Գրաբարի նախդիրները և նախադրությունները: Գրաբարի հոդերը: Գրաբարի շաղկապները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B13. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-5 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (21 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակողմանի և ամբողջական գիտելիքներ Հայաստանի Առաջին Հանրապետության քաղաքական, տնտեսական և մշակութային հիմնախնդիրների վերաբերյալ, ինչպես նաև պարզաբանել պատմագիտության մեջ գոյություն ունեցող իրարամերժ խնդիրները, ներկայացնել նորահայտ նյութերը և այլն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական և համակողմանի գիտելիքներ ձեռք կրերի Հայաստանի Առաջին Հանրապետության հիմնախնդիրների վերաբերյալ.
2. կկարողանա կատարել ճիշտ վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածական դասախոսություն. Հայաստանի Հանրապետությունը 1918–1920 թթ.: **Թեմա 2՝** Անկախ պետականության ստեղծումը: **Թեմա 3՝** Հայաստանի Հանրապետության ներքին դրությունը: **Թեմա 4՝** Հայաստանի Հանրապետության արտաքին քաղաքականությունը: **Թեմա 5՝** Հայկական հարցը

1919-1920թթ.: **Թեմա 6** Հայաստանի Հանրապետության անկումը: **Թեմա 7** Հայկական մշակույթը 1918-1920թթ.:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B21. «ՆՈՐ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (21 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է եվրոպական առաջատար երկրների պատմության մեկնությամբ ներկայացնել 17-ից 19-րդ դարերում արևմտյան աշխարհում լուսավորական գաղափարների ազդեցությամբ ընթացող սոցիալական, քաղաքական, մշակութային, տնտեսական նորացման գործընթացներին: Կքննարկվեն Վեսթֆալյան համակարգի ձևավորումը, առանձնահատկությունները և դերակատարները, քաղաքական-պետական միավորների տարատեսակները, ազգ-պետությունների ձևավորումն ու արդիականացման միտումները, բնութագրիչները, պետության գործառնությունները և իշխանության իրականացման ոլորտները, ռազմական համակարգերի տարատեսակներն ու կազմակերպման փոփոխությունները, քաղաքական համակարգերի փոփոխման ձևերը, նոր ձևավորվող միջազգային հարաբերությունների համակարգում ուժերի հարաբերակցությունը, կոնֆլիկտների տարատեսակները, համագործակցության շրջանակներն ու մեխանիզմները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կըմբռնի արդիական պետության ձևավորման համատեքստը, ֆեոդալական հաստատություններից դեպի ներկայացուցչական հաստատություններ անցումը, հասարակության քաղաքական պասիվությունից անցումը դեպի ակտիվ մասնակցային նոր ձևերի և նորացման գործընթացի ծավալումը
2. կկարողանա ավելի խորը և համապարփակ ընկալել ու վերլուծել պատմական գործընթացները
3. կկարողանա արևմտյան պատմության հենքի վրա ըմբռնել արդի համաշխարհային քաղաքականության համատեքստում տեղի ունեցող քաղաքական և հասարակական փոփոխությունների տրամաբանությունը:

Բովանդակություն

Թեմա 1՝ Վերթֆալյան համակարգի ձևավորումը: **Թեմա 2՝** Անգլիայում միապետական հաստատության առանձնահատկությունները: **Թեմա 3՝** Սոցիալական շերտերը, քաղաքական մշակույթի առանձնահատկությունները, պետական կառավարման վերափոխումները: **Թեմա 4՝** Ֆրանսիական հասարակության սոցիալական կառուցվածքը և պետական կարգը: Հեղափոխություն տերմինի ձևակերպումը, պետական-հասարակական ճգնաճամբի խորացումը, հեղափոխական կառավարման համակարգը: **Թեմա 5՝** Բոնապարտի վարչակարգը, արտաքին քաղաքականությունը և պատերազմները, հետպատերազմյան կարգավորումները Եվրոպայում: **Թեմա 6՝** Բուրբոնների վերականգնումը, Հուլիսյան միապետությունը, Երկրորդ կայսրությունը: **Թեմա 7՝** ԱՄՆ-ի տարածքում գաղութների ձևավորումը և դրանց անկախացումը, ԱՄՆ-ում քաղաքական համակարգի ձևավորումը, դաշնային և նահանգային լիազորությունների սահմանազատման հիմնահարցերը: **Թեմա 8՝** Ավստրիական Հաբսբուրգների արտաքին քաղաքական առաջնությունները, Մարիա-Թերեզայի և Հովսեփ II-ի արդիականացման գործընթացը, կայսրության տնտեսական համապատկերը: **Թեմա 9՝** Ավստրո-հունգարական դուալիզմի ձևավորումը: **Թեմա 10՝** Պրուսիան և Գերմանիայի միավորումը: **Թեմա 11՝** Իտալիայի պետական-քաղաքական միավորները և միավորման գործընթացները, միավորված Իտալիայի պետական-քաղաքական կառուցվածքը: **Թեմա 12՝** Իսպանական կայսրության թուլացման ներքին պատճառներն ու աշխարհաքաղաքական իրողությունները: **Թեմա 13՝** Քաղաքական, սոցիալական, տնտեսական իրողություններն Իսպանիայում մինչ XIX դարի ութսունական թվականները: **Թեմա 14՝** Լեհաստանի պետական-քաղաքական կառուցվածքը, սոցիալ-տնտեսական իրողությունները, պետության թուլացման ներքին պատճառներն ու արտաքին քաղաքական միջավայրի փոփոխությունները, Լեհաստանի մասնատումները, լեհերի ազգային-քաղաքական կառույցներն ու ազատագրական պայքարը XIX դարում: **Թեմա 15՝** Արդյունաբերական հեղափոխության առաջնային ոլորտները, ֆինանսավորման աղբյուրները, քաղաքական վերնախավերի և սոցիալական շերտերի շահերը, մասնակցությունն ու շարժառիթները, ժողովրդագրական հիմնախնդիրները, գրագիտությունը, հանրային-ռոջապահությունը, գյուղատնտեսությունը, քաղաքային միջավայրի փոփոխությունները, հարկադրանքի և կապիտալի համահարաբերակցության մոդելները Եվրոպայում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/Յ28. «ԱՄԻՍՅԻ ԵՎ ԱՏՐԻԿԱՅԻ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)
Շաբաթական՝ 9 ժամ (27 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների պատմությունը: Ներկայացնել Ասիայի և Աֆրիկայի ժողովուրդների հասարակական-քաղաքական և մշակութային զարգացման առանձնահատկությունները միջին և նոր դարերում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կպատկերացնի ասիական և աֆրիկյան երկրների զարգացման առանձնահատկությունները.
2. կկարողանա ճշգրտորեն գնահատել ասիական և աֆրիկյան ժողովուրդների ունեցած ավանդը համաշխարհային պատմության մեջ:

Բովանդակություն

Թեմա 1՝ Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների միջին դարերի պատմություն հասկացությունը և նրա տարածաժամանակային սահմանները: **Թեմա 2՝** Միջնադարյան քաղաքակրթության ակունքները: Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների զարգացման առանձնահատկությունները և պատմական գործընթացներից հետ մնալու պատճառները: **Թեմա 3՝** Ավատատիրական հասարակարգի ձևավորման և զարգացման շրջանը Ասիայի և Աֆրիկայի երկրներում Չինաստանը 1-14-րդ դ.դ.: **Թեմա 4՝** Ճապոնիան 5-17-րդ դ.դ.: **Թեմա 5՝** Հնդկաստանը 2-14-րդ դ.դ.: **Թեմա 6՝** Արաբական խալիֆայությունը. Ասիայի և Աֆրիկայի արաբական երկրները: **Թեմա 7՝** Իսլամի ներթափանցումը Ասիայի և Աֆրիկայի երկրներ: **Թեմա 8՝** Մոնղոլական պետության կազմավորումը և նվաճողական արշավանքները: Մոնղոլիան ֆեոդալական մասնատվածության ժամանակաշրջանում: **Թեմա 9՝** Չինաստանը 15-17-րդ դ.դ.: **Թեմա 10՝** Ճապոնիան 15-17-րդ դ.դ.: **Թեմա 11՝** Հնդկաստանը 15-17-րդ դ.դ.: **Թեմա 12՝** Արաբական երկրները Օսմանյան կայսրության տիրապետության ներքո: **Թեմա 13՝** Արևելյան Ասիայի և Աֆրիկայի զարգացման առանձնահատկությունները: **Թեմա 14՝** Ասիայի և Աֆրիկայի երկրները նոր պատմության սկզբին: Մեծ Մոնղոլի կայսրության ճգնաժամը և քայքայումը: **Թեմա 15՝** Հնդկաստանի գաղութացումը Անգլիայի կողմից: **Թեմա 16՝** Օսմանյան կայսրությունը նոր դարաշրջանում: **Թեմա 17՝** Չինաստանը Յին դինաստիայի իշխանության ներքո: **Թեմա 18՝** Ճապոնիան Տոկուգավայի սյոգունատի ժամանակաշրջանում: **Թեմա 19՝** Հնդկաստանի գաղութային նվաճման ավարտը և գաղութային շահագործումը 19-րդ դ. առաջին կեսին. **Թեմա 20՝** Չինաստանի գաղութացման սկիզբը. Տայպինների գյուղացիական պատերազմը Չինաստանում: **Թեմա 21՝** Անգլիայի և Ֆրանսիայի գաղութային զավթողական պատերազմները Չինաստանի դեմ: **Թեմա 22՝** Օսմանյան կայսրությունը 19-րդ դարի առաջին կեսին: Ասիայի և Աֆրիկայի արաբական երկրները նոր շրջանում: **Թեմա 23՝** Եվրոպական տերությունների Հասարակածային և Հարավային Աֆրիկայի գաղութային տիրույթները և պետական կազմավորումները 18-19-րդ դ.դ.: **Թեմա 24՝** Անավարտ բուրժուական հեղափոխությունը Ճապոնիայում 1868 թ.: Ասիայի և Աֆրիկայի երկրները 1870-1918 թ.թ.: **Թեմա 25՝** Ճապոնիայի վերածումը գաղութային տերության: Ճապոնիայի զարգացումը 19-րդ դ. վերջին երեսնամյակում:

Ճապոնիան 1890-1914 թվականներին Ասիան և Աֆրիկան 19-րդ դարի վերջին երեսնամյակում և 20-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 26**՝ Հնդկաստանը 19-րդ դ. վերջին երեսնամյակում Հնդկաչինի թերակղզու պետությունները 19-րդ դարի վերջին երեսնամյակին և 20-րդ դարասկզբին /Վիետնամ, Կամբոջա, Լաոս, Սիամ, Բիրմա/: **Թեմա 27**՝ Կորեան 19-րդ դ. երկրորդ կեսին և 20-րդ դ. սկզբին: **Թեմա 28**՝ Արաբական երկրները 19-րդ դ. վերջին-20-րդ դ. սկզբին: Աֆրիկայի բաժանման ավարտը /19-րդ դ. վերջին երեսնամյակ – 20-րդ դ. սկզբ/ Հարավային Աֆրիկայի գաղութային բաժանման ավարտը: **Թեմա 29**՝ Արևմտյան Աֆրիկայի և Կոնգո գետի ավազանի իմպերիալիստական բաժանումը. Տերությունների գաղութային քաղաքականությունը Արևելյան Աֆրիկայում: **Թեմա 30**՝ Չինաստանը 19-րդ դարի վերջին երեսնամյակում. Օսմանյան կայսրությունը 19-րդ դարի վերջին երեսնամյակում ասիական երկրները 1900-1914 թ.թ.: **Թեմա 31**՝ Ասիայի զարթոնքը. Օսմանյան կայսրությունը 1900 – 1914 թթ. Չինաստանը 1900 – 1914 թ.թ.: Հնդկաստանը 20-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 32**՝ Ասիայի և Աֆրիկայի երկրները 20-րդ դարակզբին: Ճապոնիայի վերածումը գաղութային տերության: Ճապոնիան 20-րդ դարի առաջին կեսին. Ճապոնիայի գաղութային և տնտեսական հավակնությունները և դրա կրախը: **Թեմա 33**՝ 1905-1911 թթ. Իրանական հեղափոխությունը, Իրանի զարգացման առանձնահատկությունները: **Թեմա 34**՝ Հնդկաստանը Բրիտանական կայսրության մաս. Ազգային ազատագրական պայքարի վերելքը. Մ. Գանդի, Ջ. Ներու. Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների զարգացման հիմնական միտումները 20-րդ դարում: **Թեմա 35**՝ Հասարակածային և հարավաֆրիկյան երկրները 20-րդ դարի առաջին կեսին: Արաբական երկրների զարգացման հիմնական միտումները 20-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեմա 36**՝ Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի հետևանքները ասիական և աֆրիկյան երկրների վրա: **Թեմա 37**՝ Ազգային ազատագրական շարժումների վերելքը Ասիայի և Աֆրիկայի երկրներում: Աֆրիկայի տարին: **Թեմա 38**՝ Հեռավոր Արևելքի երկրները 20-րդ դարի երկրորդ կեսին: Գաղութատիրական համակարգի ազդեցությունը երրորդ աշխարհի երկրների հասարակական քաղաքական զարգացումների վրա: **Թեմա 39**՝ Մոցիալիստական և լիբերալ արժեհամակարգերի առանձնահատկությունները երրորդ աշխարհի երկրներում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B25. «ՈՌԻՍՍՍՍԱՆԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է գիտա-ճանաչողական գործընթացի միջոցով ուսանողներին քաջատեղյակ դարձնել Ռուսաստանի պատմության պատմական անցյալին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. լիարժեք տեսական գիտելիքներ կունենա նշված ժամանակաշրջանի Ռուսաստանի պատմության մասին.
2. կհասկանա Ռուսաստանի խաղացած դերը հայ ժողովրդի պատմական ճակատագրում.
3. հստակ պատկերացում կկունենա ներկա զարգացումների մասին, կկարողանա կատարել ճիշտ հետևություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Իվան IV-ի (Ահեղի) գահակալությունը և բարեփոխումները: Արտաքին քաղաքականությունը: ***Թեմա 2՝*** Ռյուրիկովյան դինաստիայի ընդհատումը և Բորիս Գոդունովի ներքին և արտաքին քաղաքականությունը: Խռովության և խառնակության շրջանը: Գյուղացիության ճորտացումը: Ռոմանովյան դինաստիայի գահակալումը: Ռիկրաինայի միացումը Ռուսաստանին: ***Թեմա 3՝*** Պյոտր Մեծի ժամանակաշրջանը. 1689-1725թթ.: ***Թեմա 4՝*** Ռուսաստանը Եկատերինա Մեծի գահակալության շրջանում. 1762-1796թթ.: ***Թեմա 5՝*** Ալեքսանդր I. 1801-1825թթ.: 1812թ. հայրենական պատերազմը: ***Թեմա 6՝*** Դեկաբրիստների ապրտամբությունը: ***Թեմա 7՝*** Ղրիմի պատերազմը և ճորտատիրական իրավունքի վերացումը: ***Թեմա 8՝*** Հետոեֆորմյան շրջանի բուրժուական բարեփոխումները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում (թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում (թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B50. «ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին համաշխարհային պատմության ուսումնասիրության աղբյուրագիտական հենքի հետ, ցույց տալ աղբյուրների բովանդակությունը և կառուցվածքի առանձնահատկությունները պատմական տարբեր դարաշրջաններում, բացահայտել փաստերից օգտվելու և պատմականորեն շարադրելու ճիշտ մեթոդները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Սկզբնաղբյուրների բովանդակային և կառուցվածքային առանձնահատկությունների, ինչպես նաև փաստերից օգտվելու և կիրարկելու մասին:
2. կողմնորոշվել համաշխարհային պատմության աղբյուրների տիպաբանության մեջ (արձանագրություններ, տարեգրություններ, հուշագրություններ, պատմագիտական աշխատություններ, կինոֆիլմեր),
3. բացահայտել նրանց արժանահավատության մակարդակը և օգտագործել իր պատմական ուսումնասիրություններում և հետազոտություններում,
4. վերլուծել սկզբնաղբյուրների գիտական աշխատանքների տվյալներն ու օգտագործել դրանք իր իսկ կատարած աշխատանքներում:

Բովանդակություն

Թեմա 1՝ Պատմական մտքի և պատմական գիտության զարգացումը Անգլիայում 17-րդ դարի երկրորդ կեսին և 18-րդ դարում: **Թեմա 2՝** Պատմական գիտության զարգացումը Ֆրանսիայում 18-րդ դարում. ֆրանսիական լուսավորության պատմական միտքը: **Թեմա 3՝** Պատմական մտքի զարգացումն Անգլիայում, Ֆրանսիայում, Գերմանիայում 19-րդ դարում: **Թեմա 4՝** Պատմական մտքի զարգացումը ԱՄՆ-ում 18-րդ դարի երկրորդ կեսին և 19-րդ դարում: **Թեմա 5՝** Մարքսիստական պատմագրության առաջացումը. Կ.Մարքսի և Ֆ.Էնգելսի պատմական հայացքները: **Թեմա 6՝** Պատմական մտքի զարգացումը 19-րդ դ. վերջին և 20-րդ դ.-սկզբին: **Թեմա 7՝** Պատմական մտքի զարգացումը Եվրոպայի և Ամերիկայի երկրներում նորագույն ժամանակաշրջանում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում(թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B14. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-6 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակողմանի և ամբողջական գիտելիքներ հայոց նորագույն պատմության քաղաքական, տնտեսական և մշակութային հիմնախնդիրների վեաբերյալ, ինչպես նաև պարզաբանել պատմագիտության մեջ գոյություն ունեցող իրարամերժ խնդիրները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական և համակողմանի գիտելիքներ ձեռք կրելու խորհրդային Հայաստանի և Հայաստանի Երրորդ Հանրապետության հիմնախնդիրների վերաբերյալ,

2. կկարողանա կատարել ճիշտ վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածական դասախոսություն: **Թեմա 2՝** Խորհրդային Հայաստանը 1920–1922 թթ.: Խորհրդային Հայաստանի ներքին և միջազգային դրությունը: **Թեմա 3՝** Անդրֆեդերացիայի և ԽՍՀՄ կազմավորումը: **Թեմա 4՝** Խորհրդային Հայաստանը 1922–1941 թթ.: **Թեմա 5՝** Խորհրդային Հայաստանի մշակույթը: **Թեմա 6՝** Հայկական Սփյուռքը 1920-1941թթ.: **Թեմա 7՝** Հայ ժողովուրդը Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին: **Թեմա 8՝** Խորհրդային Հայաստանը 1946-1991թթ.: **Թեմա 9՝** Սփյուռքը 1941-1991թթ.: **Թեմա 10՝** Հայաստանի Երրորդ Հանրապետության հռչակումը և պետականության կայացման գործընթացը: **Թեմա 11՝** Հայաստանի Հանրապետության ներքին դրությունը: **Թեմա 12՝** Հայաստանի Հանրապետության միջազգային դրությունը և արտաքին քաղաքականությունը: **Թեմա 13՝** Հայաստանի Հանրապետության հասարակական-քաղաքական կյանքը: **Թեմա 14՝** Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B22. «ՆՈՐ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (21 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Գիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել Եվրոպայի և Ամերիկայի երկրների պատմության նոր ժամանակաշրջանի երկրորդ հատվածը 19-րդ դարի երկրորդ կեսից մինչև 20-րդ դարի սկիզբ: Քննարկել այնպիսի համաշխարհային կարևորության երևույթներ ինչպիսիք են բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխությունները Եվրոպայում, Գերմանական կայսրության ձևավորումը և քաղաքացիական պատերազմը ԱՄՆ-ում: Համաշխարհային գերտերությունների արտաքին քաղաքականության ձևավորումը: Միջազգային իրադրության լարվածությունը, ուժերի նոր դասավորվածությունը և ռազմաքաղաքական դաշինքների ձևավորումը Առաջին Համաշխարհայինից առաջ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Գիտելիքներ կունենա Եվրոպայում 19-րդ դարի երկրորդ կեսին տեղի ունեցող ազգային-ազատագրական պայքարի և նոր պետությունների առաջաց-

ման պատմական նշանակության վերաբերյալ: Եվրոպայում սկիզբ առած հեղափոխությունների նոր «շքերթի» պատմաքաղաքական նշանակության ու հետևանքների վերաբերյալ:

2. Գիտելիքներ կձևավորի միջազգային հակասությունների նոր փուլի վերաբերյալ, Եվրոպայում և աշխարհում նոր ռազմաքաղաքական դաշինքների ու բաժանարար գծերի առաջացման պատճառների ու հետևանքների մասին, համաշխարհային տնտեսական, քաղաքական և սոցիալական զարգացումների վերաբերյալ և Առաջին աշխարհամարտի պատճառների ու հետևանքների, և որպես արդյունք, միջազգային հարաբերությունների նոր համակարգի հաստատման վերաբերյալ:
3. կկարողանա իր ընկալումների հենքի վրա ըմբռնել արդի համաշխարհային քաղաքականության համատեքստում տեղի ունեցող քաղաքական և հասարակական փոփոխությունների տրամաբանությունը:

Բովանդակություն

Թեմա 1՝ Ֆրանսիան 19-րդ դարի 2-րդ կեսին- 20-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 2՝** 1830թ. հուլիսյան հեղափոխությունը: **Թեմա 3՝** 1848թ. հեղափոխությունը: Ֆրանս-պրուսական պատերազմի պատճառներն ու սկիզբը: **Թեմա 4՝** 1870 թ. սեպտեմբերի 4-ի հեղափոխությունը: Փարիզի կոմունան: **Թեմա 5՝** Երրորդ հանրապետության պետական կարգը և քաղաքական կյանքը: **Թեմա 6՝** 1875թ. Սահմանադրությունը: Արտաքին քաղաքականությունը 1870-1890-ական թթ.: Բովանդեական ճգնաժամը: **Թեմա 7՝** Ֆրանս-ռուսական դաշինքը: Գաղութային քաղաքականությունը: <<Պանամայի խաբեությունը>>: Դրեյֆուսի գործը: Վալդեք Ռուստյի կառավարությունը: <<Միլերանի կազուսը>>: Ռադիկալների ներքին և արտաքին քաղաքականությունը: **Թեմա 8՝** Ժ. Կլեմանսոյի կառավարությունը: Ֆրանսիայի քաղաքական դերն առաջին համաշխարհային պատերազմի նախօրյակին: **Թեմա 9՝** Ա. Բիրանի կառավարությունը: **Թեմա 10՝** Ռ. Պուանկարեի իշխանությունը: **Թեմա 11՝** Կլեմանսոյի դիկտատորական կառավարության հաստատումը: **Թեմա 12՝** Անգլիան 19-րդ դարում և 20-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 13՝** 1832թ. պառլամենտական բարեփոխումը: Զարտիստական շարժումը: Անգլիայի տնտեսական զարգացումը: Գլադստոնի, Դիզրայելիի, Սուլբերիի կաբինետները: **Թեմա 14՝** Անգլիայի գաղութային քաղաքականությունը: Լիբերալների հաղթանակը 1906թ.: **Թեմա 15՝** Լեյբորիստական կուսակցության առաջացումը: Լլոյդ-ջորջիզմ: **Թեմա 16՝** Անգլիայի արտաքին քաղաքականությունը 1912-1914թթ., իռլանդական հարցը: **Թեմա 17՝** Ամերիկյան գաղութների անկախացումը: **Թեմա 18՝** Գերմանական կայսրության կազմավորումը, Գերմանիայի միավորման պատմական անհրաժեշտությունը: **Թեմա 19՝** Գերմանիայի միավորման խնդիրը 1850-1860-ական թթ.: Օտտո ֆոն Բիսմարկը և ֆրանս-պրուսական պատերազմը 1870-1871թթ.: **Թեմա 20՝** Կայսրության հռչակումը: Գերմանական կայսրությունը 1871-1918թթ.: Կայսրության պետական կարգը և քաղաքական կյանքը: **Թեմա 21՝** Քաղաքական կուսակցությունները: Կայսերական կառավարության ներքին ռեֆորմները: <<Կուլտուրկամֆ>>: **Թեմա 22՝** Կապրիվիի կանցլերությունը: Պանգերմանական միությունը: Գերմանիայի պայքարը աշխարհի վերաբաժանման համար: Բյուլովի կանցլերությունը: **Թեմա 23՝** Բուալիան 19-րդ դարում և 20-րդ դ. 1848-1849թթ. ազգային հեղափոխությունը: Իտալիայի միավորման սկիզբը: Զ.

Գարիբալդի: **Թեմա 24**՝ Իտալիայի պետական կարգը և քաղաքական կյանքը: Պապական պետությունը: <<Աջի>> կառավարում: <<Ձախի>> կառավարումը: Իտալիայի արտաքին քաղաքականությունը: **Թեմա 25**՝ Ֆ. Կրիսպիի անցումը իշխանության գլուխ: Ներքաղաքական դրության սրումը: **Թեմա 26**՝ Ջ. Ջոլիտիի լիբերալ քաղաքականությունը 20-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 27**՝ Իտալո-թուրքական պատերազմը: **Թեմա 28**՝ ԱՄՆ-ն 19-րդ դարում: ԱՄՆ-ի տնտեսական զարգացումը և տարածքային աճը: **Թեմա 29**՝ Արոլիցիոնիզմ: Քաղաքացիական պատերազմը 1861-1865թթ.: Արտաքին քաղաքականությունը: **Թեմա 30**՝ Ամերիկյան էքսպանսիոնիզմի գաղափարախոսությունը: **Թեմա 31**՝ <<Բաց դոների>> դոկտրինան: **Թեմա 32**՝ Միջազգային հարաբերությունները 1871-1914թթ. Երեք կայսրերի համաձայնությունը: 1875-1878թթ. Արևելյան ճգնաժամը: **Թեմա 33**՝ Ավստրո-գերմանական դաշինքը /1879թ./: Եռյակ դաշինքը /1882թ./: **Թեմա 34**՝ Պայ-քարը Աֆրիկայի և Ասիայի համար: <<Ինքնաապահովության>> պայմանագիրը: **Թեմա 35**՝ <<Փայլուն մեկուսացման>> անգլիական քաղաքականությունը: **Թեմա 36**՝ Ֆրանս-ռուսական դաշինքը /1891-1893թթ./: Մեծ տերությունները և հակասությունների սրումը Հեռավոր Արևելքում: **Թեմա 37**՝ Աշխարհի բաժանման ավարտը: Միջազգային հարաբերությունների սրումը Առաջին աշխարհամարտի նախօրյակին: **Թեմա 38**՝ <<Բաց դոների>> դոկտրինան: Անգլո-գերմանական հակասությունները: Հեռավորարևելյան հարցը: **Թեմա 39**՝ Անտանտի կազմավորումը: Առաջին մարտկկյան ճգնաժամը /1905-1906թթ./: **Թեմա 40**՝ Ռուս-գերմանական հակասությունները: Անգլո-պրուսական համաձայնությունը: **Թեմա 41**՝ 1908-1909թթ. Բոսնիական ճգնաժամը: Երկրորդ մարտկկյան ճգնաժամը 1911թ.: **Թեմա 42**՝ Իտալո-թուրքական, Բալկանյան առաջին և երկրորդ պատերազմները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/Յ36. «ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԱՂԲԵՋԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ճանաչողական, գիտատեսական և քաղաքական դիտանկյունով ներկայացնել Վրաստանի և Ադրբեջանի պատմությունը, լուսաբանել տարաբնույթ վիճահարույց և միմյանց հակադիր տեսակետները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կճանաչի հարևան երկու երկրների պատմությունը,
2. կհասկանա և կվերլուծի այդ ժողովուրդների պատմական զարգացման առանձնահատկությունները, նրանց քաղաքակրթությունների էությունը,
3. կկարողանա կատարել տեսական ընդհանրացումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վրաստանը հնագույն ժամանակներում: **Թեմա 2՝** Վրաստանը 4-8-րդ դդ.: **Թեմա 3՝** Վրաստանը 9-11-րդ դդ.: **Թեմա 4՝** Վրաստանը 13-րդ դ. սկզբներից մինչև 19-րդ դ. սկիզբը: **Թեմա 5՝** Վրաստանը 19-20-րդ դ. սկզբին: **Թեմա 6՝** Վրաստանը խորհրդային ժամանակաշրջանում: **Թեմա 7՝** Վրաստանը ետխորհրդային տարիներին: **Թեմա 8՝** Արևելյան Անդրկովկասը 8-16-րդ դդ.: **Թեմա 9՝** Արևելյան Անդրկովկասը 16-րդ դ.-19-րդ դ. սկզբին: **Թեմա 10՝** Արևելյան Անդրկովկասը ռուսական կայսրության կազմում: **Թեմա 11՝** Արևելյան Անդրկովկասը 20-րդ դ. սկզբին: **Թեմա 12՝** Ադրբեջանի անկախ հանրապետությունը 1918-1920 թթ.: **Թեմա 13՝** Ադրբեջանի խորհրդայնացումը և հարաբերությունները հարևան երկրների հետ: **Թեմա 14՝** Ադրբեջանը խորհրդային տարիներին: **Թեմա 15՝** Ադրբեջանի հանրապետությունը ետխորհրդային տարիներին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B23. «ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ներկայացնել 20-րդ դարի Եվրոպայի և Ամերիկայի երկրների պատմությունը: Տալ քաղաքակրթության զարգացման տիպաբանությունը 20-րդ դարի ընթացքում ինչպես Եվրոպական աշխարհամասում, այնպես էլ ամերիկյան մայրցամաքում: Ներկայացնել հասարակության զարգացման վերաբերյալ երկու հակադիր գաղափարախոսությունների բախումներն ու տրանսֆորմացիան:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 20-րդ դարի Եվրոպայի և Ամերիկայի երկրների զարգացման առանձնահատկությունները.

2. կհասկանա 20-րդ դարում գերիշխող գաղափարախոսությունների էությունը.
3. կկարողանա գիտելիքները կիրառել համաշխարհային նորագույն քաղաքական զարգացումները հասկանալու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քաղաքակրթությունների ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 2՝** Միջազգային հարաբերությունները: Իրադարձությունները և կարևորագույն խնդիրները 1918-1939 թթ.: **Թեմա 3՝** Միջազգային հարաբերությունները 1945–1990-ական թթ.: **Թեմա 4՝** Սոցիալիստական համակարգը երկբևեռ աշխարհակարգի պայմաններում: **Թեմա 5՝** ԱՄՆ-ը և Արևմտյան Եվրոպայի երկրները 1918–1990-ական թթ.: **Թեմա 6՝** ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականությունը արդի էտապում: **Թեմա 7՝** Էմիգրացիայի խնդիրը ժամանակակից աշխարհում: **Թեմա 8՝** Աշխարհը արդի էտապում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B26. «ՌՈՒՄԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»-3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել Ռուսաստանի պատմության 19-րդ դ. ավարտի և 20-րդ դ. սկզբի, մինչև 1917թ. փետրվարյան բուրժուադեմոկրատական հեղափոխության ժամանակաշրջանն ընդգրկող պատմական կարևոր իրադարձությունների մասին համապատասխան գիտելիքներ, տալ պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 19-րդ դ. ավարտի և 20-րդ դ. սկզբի Ռուսաստանի պատմության տեսական խնդրացանկը.
2. կհասկանա Ռուսաստանի պատմության տվյալ ժամանակաշրջանի վերլուծական մեթոդի տրամաբանությունը.
3. կկարողանա յուրաքանչյուր թեմայի վերլուծության հիման վրա անել տեսական ընդհանրացումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հեղափոխական նարոդնիկությունը: Ալեքսանդր III-ը (1881-1894թթ.) և ռեակցիայի մոլեգնումը: **Թեմա 2՝** Ռուսաստանի տնտեսական և քաղաքական դեմքը 19-րդ դ. վերջին և 20-րդ դ. սկզբին. Սերգեյ Վիտտե: 1897-ի մարդահամարը: **Թեմա 3՝** Մարքսիզմի տարածումը Ռուսաստանում: Քաղաքական կուսակցությունների կազմավորումը: Ռուս-ճապոնական պատերազմը: **Թեմա 4՝** Ռուսական առաջին հեղափոխությունը: 1-ին, 2-րդ և 3-րդ Պետական Դումաները: **Թեմա 5՝** Ստոլիպինի ագրարային ռեֆորմը: **Թեմա 6՝** Ռուսաստանի արտաքին և ներքին քաղաքականությունը Առաջին համաշխարհային պատերազմի նախօրյակին: Ռասպուտին: **Թեմա 7՝** Փետրվարյան բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխությունը Ռուսաստանում: Նիկոլայ II-ի հրաժարականը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B34. «ԹԱՆԳԱՐԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՐԽԻՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»

(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին հաղորդել տեսական գիտելիքներ թանգարանագիտության վերաբերյալ, ներկայացնել թանգարանագիտությունը որպես գիտություն, դրա ուսումնասիրության առարկան և օբյեկտը, թանգարանագիտական հիմնական հասակացությունները, թանգարանագիտության կապը և տեղը մյուս գիտությունների համակարգում: Ուսանողին ամբողջական գիտելիքներ է տրվում արխիվների, արխիվային գործի, արխիվային գործառույթների և արխիվային վավերագրերը մշակելու և օգտագործելու վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա թանգարանների ստեղծման պատմությունը և կծանոթանա թանգարանների կառուցվածքին,
2. կճանաչի ու նորովի կգնահատի մշակութային արժեքներն ու թանգարանների դերը դրանց պահպանման և սերունդներին փոխանցելու գործում,
3. ամբողջական գիտելիքներ կստանա արխիվային գործի սկզբնավորման, զարգացման և առաջիկա հեռանկարների վերաբերյալ,
4. կկարողանա մշակել վավերագրերը և օգտագործել իր գիտական հետազոտություններում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թանգարանների ծագման պատմությունից: **Թեմա 2՝** Հայաստանի թանգարանների պատմությունից: **Թեմա 3՝** Թանգարանագիտությունը որպես գիտություն, ուսումնասիրության առարկան, օբյեկտը: **Թեմա 4՝** Թանգարանագիտական հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 5՝** Թանգարանագիտության մեթոդը, կառուցվածքը, տեղը մյուս գիտությունների համակարգում: **Թեմա 6՝** Թանգարանների հիմնական սոցիալական խնդիրները: **Թեմա 7՝** Թանգարանային ֆոնդեր: **Թեմա 8՝** Թանգարանների կառավարում և մարքեթինգ: **Թեմա 9՝** Թանգարանների դասակարգումը ըստ տիպերի: **Թեմա 10՝** Ցուցադրություն, ցուցահանդես: **Թեմա 11՝** Ցուցադրության տեքստեր: **Թեմա 12՝** Թանգարանի հանրահոյակում, ինֆորմացիա և գովազդ: **Թեմա 13՝** ԻԿՈՄ-ի պատմությունը, թանգարանների բարեկամների ասոցիացիա: **Թեմա 14՝** Նոր ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների կիրառումը թանգարաններում: **Թեմա 15՝** Ներածական դասախոսություն: **Թեմա 16՝** Հին Հայաստանի պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 17՝** Վաղ միջնադարյան Հայաստանի սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 18՝** Հայաստանի զարգացած միջնադարի սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 19՝** Հայաստանի ուշ միջնադարի պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 20՝** Հայոց նոր պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 21՝** Հայոց նորագույն պատմության սկզբնաղբյուրները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B27. «ՌՈՒՍՍՍՏԱՆԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» - 4 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է գիտա-ճանաչողական գործընթացի միջոցով ուսանողներին քաջատեղյակ դարձնել Ռուսաստանի պատմության պատմական անցյալին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. լիարժեք տեսական գիտելիքներ կունենա նշված ժամանակաշրջանի Ռուսաստանի պատմության մասին.
2. կհասկանա Ռուսաստանի խաղացած դերը հայ ժողովրդի պատմական ճակատագրում.
3. հստակ պատկերացում կկազմի ներկա զարգացումների մասին, կկարողանա կատարել ճիշտ հետևություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ 1917-ի հոկտեմբերը և բոլշևիկների ռազմական հեղաշրջումը: Ժամանակավոր կառավարության ձերբակալումը: Խորհուրդների համառոտաստանյան II համագումարը և ընդունած հիմնարար որոշումը: Կենտգործկոմի և միակուսակցական բոլշևիկյան կառավարության կազմավորումը: **Թեմա 2՝** Հոկտեմբերյան հեղափոխության քաղաքական հետևանքները: **Թեմա 3՝** Խորհրդային իշխանության առաջին դեկրետները: Կառավարման նոր պետական ապարատի կազմավորումը: **Թեմա 4՝** Խորհրդային իշխանության հակադեմոկրատական բնույթը: Ա. Խորհուրդների համառոտաստանյան II համագումարի կողմից իշխանությունը խորհուրդներին հանձնելու որոշման դեմ բողոքը: Բ. Սահմանադիր ժողովի հրավիրումը և ցրումը: **Թեմա 5՝** Խորհրդային իշխանության արտաքին քաղաքականությունը և Բրեստ-Լիտովսկի խաղաղության պայմանագիրը: **Թեմա 6՝** Ռազմական կոմունիզմ-կոմկուսի 8-րդ համագումարի որոշումները: Ռազմական կոմունիզմը գյուղում և քաղաքում: **Թեմա 7՝** Սպիտակ շարժում. կազմավորական բանակի կազմավորումը: **Թեմա 8՝** Քաղաքացիական պատերազմը: **Թեմա 9՝** Ռազմական կոմունիզմից-նոր տնտեսական քաղաքականությունը՝ ՆԷՊ: Կրոնշտադի ապստամբությունը: Կոմկուսի 10-րդ համագումարը և որոշումները: ՆԷՊ-ը գյուղում և քաղաքում: **Թեմա 10՝** Խորհրդային Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը և միջազգային մեկուսացման հաղթահարումը: Ադրֆեդերացիայի ստեղծումը և ԽՍՀՄ-ի կազմավորումը: **Թեմա 11՝** Ներկուսակցական նոմենկլատուրա: Տրոցկին և <<46-ի պլատֆորմը>>: Նոր կուրս: Լենին-գրադյան ընդդիմությունը և նրա ջարդը: **Թեմա 12՝** Ինդուստրացում և կոլեկտիվացում: **Թեմա 13՝** <<Դասակարգային պատերազմի>> տեսությունը և բռնությունների ալիքը: **Թեմա 14՝** Խորհրդա-գերմանական պայմանագրերը: Խորհրդա-ֆիննական պատերազմը: **Թեմա 15՝** Խորհրդային Միության հայրենական մեծ պատերազմը: ԽՍՀՄ-ի մասնակցությունը Ճապոնիայի դեմ պատերազմին: **Թեմա 16՝** <<Մեծ եռյակի>> հանդիպումները: **Թեմա 17՝** Երկու հակադիր սիստեմները և <<Սառը պատերազմը>>: **Թեմա 18՝** Կյանքը պատերազմից հետո, սպասումներ և իրականություն: **Թեմա 19՝** Ստալինի մահը: Իրադրությունը առանց Ստալինի: Կոմկուսի 20-րդ համագումարը և <<քաղաքական հալոցքը>>: **Թեմա 20՝** Միխայիլ Գորբաչովի քաղաքականություն և անկախության հաղթարշավը: Ռուսաստանյան ֆեդերացիայի անկախացումը: **Թեմա 21՝** Նոր Օգարյովի համաձայնագիրը: Արտակարգ դրության պետական կոմիտեն և Անկախ պետությունների համագործակցությունը: **Թեմա 22՝** Անկախ Ռուսաստանի 1993թ. Սահմանադրությունը: Ռուսաստանի վարչական կառուցվածքը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0303/B21. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժություն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը գիտական հարացույցների հիմքի վրա և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, մանկավարժություն գիտության ճյուղերը, ՀՀ կրթության համակարգի կառուցվածքը և արդի բարեփոխումները, ուսուցման նոր տեսակները, ուսուցման կազմակերպման նոր ձևերն ու մեթոդները.
2. կհասկանա մանկավարժության գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի ձևավորման ու զարգացման, նրա կրթության ու դաստիարակության գործում՝ սոցիալականացման համատեքստում.
3. կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ նախ մանկավարժական պրակտիկայում, ապա աշխատանքային գործունեության ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժություն գիտության հիմնական հասկացությունները, օրինաչափությունները, առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2՝** Մանկավարժական գիտությունների համակարգը, ՀՀ կրթության համակարգը և բարեփոխումները: Մանկավարժական մտքի պատմական զարգացումը: **Թեմա 3՝** Դիդակտիկայի հիմունքները: **Թեմա 4՝** Ուսուցման նպատակները, գործընթացի մեթոդաբանական հիմքերը: Ուսուցման սկզբունքները, մեթոդները, կազմակերպման ձևերը, միջոցները: **Թեմա 5՝** Կրթության բովանդակությունը, նպատակը, խնդիրները: **Թեմա 6՝** Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացում: **Թեմա 7՝** Դաստիարակության հիմունքները, էությունը, սկզբունքները և համակարգը, մտավոր, բարոյական, աշխատանքային, գեղագիտական, սեռական, իրավական, տնտեսագիտական, գոյապահպանական դաստիարակության մեթոդները, միջոցները, արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքներ. դպրոցի կառավարում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրաձավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում(թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B29. «ՀԱՅ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Ազգագրությունը որպես գիտություն Հայաստանում կայացավ 19-րդ դ. 80-90-ական թթ., սակայն Հայաստանին և հայերին վերաբերող ազգագրական վկայությունները գալիս են խոր հնադարից և սփռված են հսկայական տարածության և ժամանակի մեջ: Կուրսի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել հայ ազգագրություն ձևավորման փուլերին, հայ և օտար սկզբնաղբյուրներում եղած վկայություններին, որոնք վերաբերում են հայերի տնտեսական, հասարակական-ընտանեկան կենցաղին, նյութական և հոգևոր մշակույթին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կծանոթանա հայ ազգագրության ձևավորման ու գիտության վերածնվելու պատմությանը.
2. Կծանոթանա հայերի և Հայաստանում ապրող մյուս ժողովուրդների էթնոկենցաղամշակութային համալիրին
3. Կծանոթանա էթնոգենեզին և էթնիկ պատմությանը

Բովանդակություն

Թեմա 1՝ Պատմական Հայաստանի պատմաազգագրական մարզերն ու շրջանները: Հայ ազգագրության ձևավորման ու զարգացման փուլերի խնդիրը: **Թեմա 2՝** Ժայռապատկերները որպես ազգագրական հետազոտությունների սկզբնաղբյուրներ: **Թեմա 3՝** Հունա-հռոմեական պատմիչների վկայությունները Հայաստանի և հայերի մասին /Հերոդոտոս, Քսենոփոն, Ստրաբոն, Տակիտոս, Պրոկոպիոս Կեսարացի/: **Թեմա 4՝** Հայ պատմագրության մեջ եղած ազգագրական նյութերի ակնարկ: **Թեմա 5՝** Արաբ մասնագետների վկայությունները Հայաստանի և հայերի մասին /9-14-րդ դդ./: **Թեմա 6՝** Եվրոպայի ճանապարհորդների վկայությունները Հայաստանի և հայերի մասին /13-18-րդ դդ./: **Թեմա 7՝** Հայ ազգագրությունը 19-րդ դ. առաջին կեսին /Ղ. Ինձինճյան, Մ. Բժշկյան, Մ. Թադիադյան, Խ. Աբովյան/: **Թեմա 8՝** Հայ ազգագրությունը 19-րդ դ. 2-րդ կես -1920-ական թթ./ Գ. Սրվանձտյանց, Գր. Խալաթյանց, Ե. Լալայան/: **Թեմա 9՝** Սո. Լիսիցյանի և Խ. Սամվելյանի ազգագրական գործունեությունը: **Թեմա 10՝** ՀՀ-ում ազգագրական գիտական հաստատությունների և ազգագրական թան-գարանների համառոտ ակնարկ: **Թեմա 11՝** Հայերը աշխարհի էթնիկ հանրությունների համակարգում, հայերի էթնոլեզվական, մարդաբանական, խառնվածքային, դավանաբանական, ժողովրդագրական բնութագիրը: **Թեմա 12՝** ՀՀ ազգային փոքրամասնությունների ժողովրդագրական և էթնոմշակութային բնութագիրը: **Թեմա 13՝** Հայերի ավանդական և ժամանակակից արտադրական մշակույթը. երկրագործական մշակույթ, Հայկական լեռնաշխարհը երկրագործական մշակույթի կենտրոն: Բրիչային և արորագութանային երկրագործության արտադրատեխնիկան, աշխատանքի կազմակերպման հնավանդ ձևերը: Անասնապահական մշակույթ, ձևերը, համագործակցության և փոխօգնության ավանդական

սկզբունքները: Տնայնագործական և արհեստագործական մշակույթ: Համքարական կազմակերպությունները քաղաքներում, դրոշները և սովորույթները: Օժանդակ և յուրացնող տնտեսաձևերը: Ժողովրդական ավանդական փոխադրամիջոցները և կապի միջոցները: **Թեմա 14՝** Հայոց կենսապահովման մշակույթը. Գյուղական և քաղաքային ավանդական ժամանակակից բնակավայրերի տիպերը, կառուցվածքը, բնորոշ գծերը: Հայ ժողովրդական բնակարանը և ներսույթը՝ ջեռուցման, լուսավորության ավանդական և ժամանակից միջոցները, կահույքը, դրանց գործառնության բնութագրությունը: Հայոց ավանդական և ժամանակակից տարազային համալիրները, տարածքային առանձնահատկությունները: Հայկական ուտեստն ու ըմպելիքները, հացկերությունները: **Թեմա 15՝** Սոցիոներմատիվ մշակույթ, հայերի ավանդական և ժամանակակից ընտանքը և վավերելակարգը: Հայերի ընտանեկան ծիսակարգը, ամուսնության և հարսանեկան ծիսաշարը, տղա-բերքի և մանկատածության, հուղարկավորման և հիշատակման հետ կապված ավանդական և ժամանակակից սովորույթները և ծեսերը: Հայոց ազգակցական համակարգը, տնտեսական, տարածքային և գաղափարական կապերը: Հայերի գյուղական համայնքը 19-20-րդ դդ.: **Թեմա 16՝** Հայոց ավանդական և ժամանակակից հումանիտար մշակույթը. Հնագույն հավատալիքների, պաշտամունքի, բանավոր ստեղծագործությունների, տոների վերաբերյալ պատկերացումների հայոց մեջ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0202/B32. «ՀԱՅ ԵՎ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)
Շաբաթական՝ 4.5 ժամ(12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին հայ և համաշխարհային արվեստի պատմությանը, նրա զարգացման հիմնական փուլերին, կարևոր ստեղծագործություններին: Հաղորդակից դարձնել ուսանողին նախնադարյան, հին քաղաքակրթությունների, դասական՝ հունա-հռոմեական, միջնադարյան մշակույթներին, ինչպես նաև հեղինակավոր արվեստագետների ստեղծագործությունների ուսումնասիրմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա մշակույթի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,

2. կճանաչի հայ և համաշխարհային մշակույթի կարևոր հուշարձանները, կը-
դառնա որոշ ստեղծագործությունների անմիջական հաղորդակիցը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: Նախնադարյան արվեստ: **Թեմա 2՝** Հին քաղաքա-
կրթությունների արվեստների ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական հուշարձան-
ները: **Թեմա 3՝** Հին Հունաստանի և Հռոմի արվեստի հիմնական շրջաններն ու
հուշարձանները: **Թեմա 4՝** Միջնադարյան Արևելաքրիստոնեական և Արևմտա-
քրիստոնեական արվեստ: **Թեմա 5՝** Վերածնունդի արվեստը: **Թեմա 6՝** 17-րդ դա-
րի արվեստի ընդհանուր բնութագիրը, իտալական, ֆլամանդական, հոլանդա-
կան, իսպանական դպրոցները: **Թեմա 7՝** 18–19-րդ դարերի արվեստի ընդհանուր
բնութագիրը: **Թեմա 8՝** Իմպրեսիոնիզմ և պոստիմպրեսիոնիզմ: **Թեմա 9՝** Մոդեռ-
նիզմի ուղղությունները: **Թեմա 10՝** Հին հայկական և ուրարտական արվեստ:
Թեմա 11՝ Միջնադարյան հայ արվեստ: **Թեմա 12՝** Հայ կերպարվեստագետները
19-րդ դ. և 20-րդ. 1-ին կեսին: **Թեմա 13՝** Խորհրդային շրջանի հայ արվեստը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում
է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միա-
վորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B35. « ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4,5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատմության դա-
սավանդման խնդիրների, կազմակերպման հիմնաձևերի ու մեթոդների, պատ-
մական մտածողության զարգացմանը նպաստող տարբեր հնարների մասին
պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա պատմամշակութային գործընթացի, հասարակական առաջադի-
մության հիմնախնդրի լուսաբանման գործում պատմության դասավանդման
դերն ու նշանակությունը,
2. կտիրապետի դասավանդման և հատկապես պատմության դասավանդման
հիմնաձևերին ու կարևորագույն մեթոդներին,
3. կկարողանա կատարել պատմության մասին բազմաբնույթ գիտելիքի համա-
կարգում և տեսական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասավանդողի դերը դասավանդման գործընթացում և կրթության համակարգում, ներկայացվող ժամանակակից պահանջները: **Թեմա 2՝** Դասավանդման ավանդական և ժամանակակից մոդելների հարաբերակցումը: **Թեմա 3՝** «Դաս», «դասարան» հասկացությունները, դասաժամերի քանակը պատմության ուսուցման գործընթացում: **Թեմա 4՝** Դասավանդման գործընթացում դասընթացի կարևորագույն հասկացությունների բովանդակության մեկնաբանության և վերլուծության անհրաժեշտությունը: **Թեմա 5՝** Համաշխարհային պատմության գիտական պարբերացման հիմնահարցը: **Թեմա 6՝** Ազգային պատմության դասավանդումը համաշխարհային պատմության համատեքստում: **Թեմա 7՝** Պատմության դասավանդման կազմակերպման հիմնաձևերն ու մեթոդները: **Թեմա 8՝** Ուսումնական ծրագրերի և ուսումնական ձեռնարկների վճռորոշ նշանակությունը դասավանդման գործընթացում: **Թեմա 9՝** ԽԻԿ համակարգը պատմական մտածողությունը խթանող միջոց:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում(թեստ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B32. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայ բազմադարյան մատենագրության ընթացքին՝ աղբյուրագիտական գիտելիքների ձևավորման, կուտակման և համակարգ դառնալու գործընթացին, ներկայացնել ինչպես աղբյուրագիտական նյութերի նախագրային շրջանի, այնպես էլ հետգրային շրջանի աղբյուրների վերլուծությունն ու դասակարգումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի ազգային և օտար բոլոր այն հեղինակների երկասիրություններին, որոնցում խոսվում է հայերի և Հայաստանի մասին,
2. կհասկանա հայ իրականության մեջ աղբյուրագիտական գիտելիքների առաջացման, աստիճանական զարգացման և համակարգման սկզբունքները,
3. ձեռք կբերի սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական լեռնաշխարհի համայնական հասարակության պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 2՝** Հին Հայաստանի պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 3՝** Վաղ միջնադարյան Հայաստանի պատմության սկզբնաղբյուրները:

յուրները: **Թեմա 4** Զարգացած միջնադարյան Հայաստանի պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 5** Ուշ միջնադարյան Հայաստանի պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 6** Հայ ժողովրդի նոր պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 7** Հայ ժողովրդի նորագույն պատմության սկզբնաղբյուրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B33. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հիմնարար գիտելիքներ հաղորդել մեր ազգային պատմական գիտության անցած ողջ ուղու մասին՝ սկսած նախագրական շրջանի պատկերացումներից մինչև մեր օրերի պատմագիտական դպրոցները, ուղղությունները, տեսությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կպատկերացնի հայ պատմագրության առանձնահատկությունները, զարգացման իր ուրույն ընթացքի փուլերը,
2. կհասկանա հայ իրականության մեջ պատմական գիտելիքների առաջացման աստիճանական զարգացման և համակարգման ընթացքը,
3. կընկալի հայոց պատմության պատմագրության խնդիրները, գիտելիքներ ձեռք կրերի պատմագիտական հետազոտությունների տիպերի մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական գիտելիքների առաջացումը Հայաստանում: Նախամերոպյան շրջանի հայ պատմագրությունը: **Թեմա 2**՝ Հայ միջնադարյան պատմագրության պարբերացումը: Հայ միջնադարյան պատմագրության բնութագրական գծերը և առանձնահատկությունները: Պատմական երկերի հիմնական տեսակները հայ միջնադարյան պատմագրության մեջ: **Թեմա 3**՝ Պատմության պարբերացումը հայ միջնադարյան պատմագրության մեջ: Պատմական ժամանակը հայ միջնադարյան պատմագրության մեջ: **Թեմա 4**՝ Ստեղծագործական հիմնական եղանակները հայ միջնադարյան պատմագրության մեջ: **Թեմա 5**՝ Հայ միջնադարյան պատմագրության ականավոր դեմքերը: **Թեմա 6**՝ Հայ պատմագրության զարգացման պայմանները, ընթացքը, ականավոր ներկայացուցիչները

18-րդ դարի վերջերին-19-րդ դարում: **Թեմա 7** Հայ պատմագրության առաջին-թացը, զարգացման հիմնական միտումները, նշանավոր դեմքերը 20-րդ դարում: **Թեմա 8**՝ Հայ պատմագրության ներկա վիճակը և հեռանկարները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B45. «ՓԻԼԻՍՈՓՍՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել փիլիսոփայական մտքի զարգացման ընթացքին, փիլիսոփայական ուղղություններին ու հոսանքներին, պատմափիլիսոփայական ուսմունքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա փիլիսոփայական մտքի զարգացման օրինաչափությունները, դարաշրջանների առանձնահատկությունները, փիլիսոփայական ուղղությունների կողմից քննարկված հիմնահարցերը, պատմափիլիսոփայական ուսմունքների բովանդակությունը, հումանիտար ու բնագիտական ուսմունքների և փիլիսոփայական տեսությունների միջև առկա փոխհարաբերությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փիլիսոփայության պատմության առարկան: **Թեմա 2**՝ Հին Արևելքի փիլսոփայությունը: **Թեմա 3**՝ Անտիկ հունական փիլիսոփայություն: **Թեմա 4**՝ Դասական շրջանի հունական փիլսոփայությունը: **Թեմա 5**՝ Հելլենիստական դարաշրջանի փիլիսոփայություն: **Թեմա 6**՝ Միջնադարյան փիլիսոփայություն: **Թեմա 7**՝ Միտլաստիկական փիլսոփայություն: **Թեմա 8**՝ Վերածննդի դարաշրջանի փիլսոփայություն: **Թեմա 9**՝ Նոր ժամանակի փիլիսոփայությունը: **Թեմա 10**՝ Գերմանական դասական փիլիսոփայություն: **Թեմա 11**՝ Փիլիսոփայական միտքը 19-րդ դարում: **Թեմա 12**՝ 20-րդ դարի փիլիսոփայական ուղղությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

4.1.1. Կասրնորական դասընթացներ

0301/B37. «ՀԱՅ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»
(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ինչպես հայ ավանդական ազգային կուսակցությունների, այնպես էլ հայ մյուս քաղաքական կուսակցությունների ու ժամանակակից հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորման, ծրագրերի և գործունեության ամբողջական պատմությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ քաղաքական կուսակցությունների ծրագրային հիմնադրույթների և գործունեության ամբողջական պատմությունը.
2. կկարողանա կատարել հայ ավանդական և ժամանակակից քաղաքական կուսակցությունների ծրագրերի, գործունեության մարտավարական առանձնահատկությունների համեմատական վերլուծություն, քննարկում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արմենական կուսակցության առաջացումը և Արևմտյան Հայաստանի ազատագրման նրա ծրագիրը: **Թեմա 2՝** Արմենական կուսակցության գործունեությունը 1890-ական թթ.: 1896թ. Վանի ինքնապաշտպանությունը և Արմենական կուսակցության անկման գործընթացը: **Թեմա 3՝** Հնչակյան կուսակցության ձևավորումը և Արևմտյան Հայաստանի ազատագրման նրա ծրագիրը: **Թեմա 4՝** Հնչակյան կուսակցության գործունեությունը 1990 - ական թթ. և պառակտումը: **Թեմա 5՝** ՀՍԽԿ առաջացումը և նրա ծրագրային դրույթները: **Թեմա 6՝** Հ. Յ. Դաշնակցության առաջացումը և Արևմտյան Հայաստանի ազատագրման նրա ծրագիրը: **Թեմա 7՝** ՀՅԴ գործունեությունը 19-րդ դարի 90 - ական թթ. և դրա գնահատականը: **Թեմա 8՝** Հայ քաղաքական կուսակցությունների գործունեությունը 1900 - 08թթ. -ին: Վերաբերմունքը Երիտթուրքական Սահմանադրության նկատմամբ: **Թեմա 9՝** 1905 - 6թթ. հայ - թաթարական կռիվները Կովկասում և հայ քաղաքական կուսակցությունների դիրքորոշումը: **Թեմա 10՝** Հայ քաղաքական կուսակցությունները Հայկական Հարցի վերաբացման շրջանում(1912 - 1914թթ): **Թեմա 11՝** Հայ քաղաքական կուսակցությունների գործունեությունը Առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին: **Թեմա 12՝** Հայ քաղաքական կուսակցությունները Հայաստանի առաջին Հանրապետության գոյության տարիներին: **Թեմա 13՝** ՀԿԿ կուսակցության ձևավորումը և գործունեությունը: **Թեմա 14՝** Հա-

յաստանի խորհրդայնացումը և հայ քաղաքական կուսակցությունների լիկվիդացիայի գործընթացը: **Թեմա 15՝** Հայ քաղաքական կուսակցությունների գործունեությունը Միությունում 1920 - 80 - ական թթ.: **Թեմա 16՝** Խորհրդային Միության փլուզումը և հայկական նոր քաղաքական կազմակերպությունների առաջացումը: ՀՀՀ - ի քաղաքական դիրքորոշումները: **Թեմա 17՝** Հայ ավանդական և նորաստեղծ կուսակցությունների գործունեությունը 1991 - 1998թթ.: **Թեմա 18՝** Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության առաջացումը և գործունեությունը 1998 - 2008թթ. - ին: **Թեմա 19՝** ՀՀԿ գործունեությունը 2008 - 12թթ. - ին: **Թեմա 20՝** ԱԺՄ, Օրինաց Երկիր, Բարգավաճ Հայաստան, Ժառանգություն և այլ զանգվածային կուսակցությունների ձևավորումը և գործունեությունը Հայաստանի 3-րդ Հանրապետության շրջանում: **Թեմա 21՝** Հայ քաղաքական կուսակցությունների խորհրդարանական գործունեությունը Հայաստանի 3-րդ Հանրապետության շրջանում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B38. «ՊԱՌՀԱՍԵՆՏԱՐԻԶՄԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել դասային ներկայացուցչական միապետության ձևավորման ժամանակաշրջանը, Եվրոպական երկրների դասային համակարգերը, պետական կարգը և դրանց առաձևահատկությունները, ինչպես նաև ամերիկյան հասարակության մեջ ժողովրդավարական համակարգի ձևավորման հիմքերն ու զարգացման բնութագրիչները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա դասային համակարգի ձևավորման առանձնահատկությունները.
2. ճշգրիտ պատկերացում կունենա այդ երկրների զարգացման քաղաքացիական հասարակությունների ձևավորման մասին.
3. կկարողանա ճշգրտորեն գնահատել ժողովրդավարական գործընթացների շարժընթացը ամերիկյան և եվրոպական հասարակություններում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: **Թեմա 2՝** <<Դեմոկրատիա>> հասկացությունը: **Թեմա 3՝** Ժողովրդավարությունն արևմտյան ժողովրդաիշխանության համակարգում: **Թեմա 4՝** Ժողովրդաիշխանությունն արևմտյան ժողովրդավարության համակարգում: **Թեմա 5՝** Արևմտյան ժողովրդավարությունների տիպաբանու-

թյունը: **Թեմա 6՝** Մեծ Բրիտանիա: **Թեմա 7՝** Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ: **Թեմա 8՝** Ֆրանսիա: **Թեմա 9՝** Իտալիա: **Թեմա 10՝** Հունաստան: **Թեմա 11՝** Գերմանիա: **Թեմա 12՝** Շվեյցարիա: **Թեմա 13՝** Իսպանիա: **Թեմա 14՝** Եվրոպական միության քաղաքական համակարգը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B39. «ԱՐԴԻ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համապատասխան գիտելիքներ 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին Ռուսաստանում ձևավորվող քաղաքական կուսակցությունների և նրանց դերակատարության մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Ռուսաստանի քաղաքական կուսակցությունների ձևավորման գործընթացը,
2. կհասկանա քաղաքական կուսակցությունների ձևավորման պատմական անհրաժեշտությունը և նրանց դերը երկրի քաղաքական կյանքում,
3. կկարողանա տեսական գիտելիքների հիման վրա վերլուծել երկրի քաղաքական կյանքը և անել տեսական ընդհանրացումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հեղափոխական նարոդնիկական շարժումը որպես քաղաքական կուսակցությունների ձևավորման նախորդ շրջան: **Թեմա 2՝** Մարքսիզմի տարածումը Ռուսաստանում և Գ. Վ. Պլեխանովի «Աշխատանքի ազատագրություն» խումբը: **Թեմա 3՝** ՌՄԴԲԿ ստեղծումը, նրա ծրագիրը և գործունեությունը: **Թեմա 4՝** Սոցիալիստ հեղափոխականների կուսակցությունը, նրա ծրագիրը և գործունեությունը: **Թեմա 5՝** Ռուսական լիբերալ կուսակցությունները. Մահմանադրական-դեմոկրատական կուսակցությունը: **Թեմա 6՝** «Հոկտեմբերի 17-ի միություն» (Օկտյաբրիստներ) կուսակցությունը: **Թեմա 7՝** Կառավարական պահպանողական (կոնսերվատիվ) կուսակցությունները: **Թեմա 8՝** Տրուդովիկների («Աշխատանքային խումբ») մանրբուրժուական քաղաքական կուսակցությունը: **Թեմա 9՝** Բազմակուսակցական համակարգի վերացումը և միակուսակցական համակարգի ձևավորումը Ռուսաստանում: **Թեմա 10՝** Այլախոհական շարժում-

ները ԽՍՀՄ-ում 1960–80-ական թթ.: **Թեմա 11**՝ Գորբաչովյան վերակառուցման քաղաքականությունը և անցումը բազմակուսակցական համակարգի: **Թեմա 12**՝ «Ռուսաստանի համայնքների կոնգրես» հասարակական-քաղաքական շարժումը: **Թեմա 13**՝ «Միասնական Ռուսաստան» կուսակցությունը: **Թեմա 14**՝ «Արդարացի Ռուսաստան» կուսակցությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B40. «ԱՌԱՋԱՎՈՐ ԱՄԻԱՅԻ ԵՎ ԿՈՎԿԱՍԻ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ, ԱՅՏՐԿՈՎԿԱՍԻ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների ծանոթացնել Առաջավոր Ասիայի, Կովկասի քաղաքակրթությունների պատմությանը, հոգևոր և նյութական մշակութային էթնիկ գործընթացներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի քաղաքակրթությունների ծագման տեսական հիմնադրույթները.
2. կհասկանա ուսումնասիրվող հանրությունների քաղաքակրթական տիպաբանական կազմը.
3. կկարողանա կատարել վերլուծական դատողություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հին քաղաքակրթությունները և դրանց բնորոշումը, բաղադրիչ տարրերը: Մշակութային պրոցեսների ուսումնասիրումը և վերակազմությունը: **Թեմա 2**՝ Վաղ երկրագործական պատմա-մշակութային համալիրները: **Թեմա 3**՝ Միջագետքի հնագույն մշակույթները: Նեոլիթյան հեղափոխությունը և նրա հետևանքները: **Թեմա 4**՝ Արևելամիջերկրական և փոքրասիական վաղ երկրագործական և հնագիտական մշակութային օջախները: **Թեմա 5**՝ Իրանի հին մշակույթը: Փոխառնչությունները Հայկական լեռնաշխարհի վաղ երկրագործական օջախների հետ: **Թեմա 6**՝ Կովկասի հնագիտական համազարկերը նեոլիթից երկաթի դարյան ժամանակաշրջանում: **Թեմա 7**՝ Վանի թագավորության ֆենոմենը: Ուրարտական մշակույթի դրսևորումները Հայկական լեռնաշխարհում: Տեքստական մշակույթ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B41. «ԿՈՎԿԱՍԻ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԻ ԷԹՆՈՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կովկասյան տարածաշրջանի քաղաքական և էթնիկ պատմության հիմնական փուլերին ու հիմնախնդիրներին, տարածաշրջանի զարգացումները դիտարկել հայոց պատմության և հայերի հետ փոխահարաբերությունների համատեքստում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տարածաշրջանի էթնիկ և քաղաքական պատմության հիմնական փուլերը,
2. ծանոթ կլիմի ինչպես ողջ տարածաշրջանի, այնպես էլ վերջինիս առանձին կառուցվածքային միավորների էթնոքաղաքական պատմության հիմնական փուլերին,
3. ծանոթ կլիմի տարածաշրջանի հիմնական էթնիկ հակամարտություններին ու կկարողանա տալ վերջիններիս համեմատական վերլուծությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կովկասյան տարածաշրջանի էթնոքաղաքական հիմնական բնութագիրը, հիմնական էթնիկ հանրությունները: ***Թեմա 2՝*** Կովկասյան տարածաշրջանի էթնոքաղաքական պատմության հիմնական փուլերը. ըստ խոշոր տարածաշրջանների և էթնիկ հանրությունների: ***Թեմա 3՝*** Կովկասյան տարածաշրջանի հիմնական էթնիկ հակամարտությունները. ձևավորման ընթացքը, զարգացումները, արդի վիճակը: ***Թեմա 4՝*** Տարածաշրջանի արդի էթնոքաղաքական վիճակն ու զարգացման հեռանկարները: ***Թեմա 5՝*** Հայաստանի Հանրապետությունը տարածաշրջանային զարգացումների համատեքստում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B15. «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ԵՎ ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Հայկական հարցի և Հայոց ցեղասպանության պատմության առավելապես բանավիճային և քիչ ուսումնասիրված հիմնախնդիրներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի Հայկական հարցի առաջացման, նրա էության, զարգացման փուլերի շուրջ պատմագիտության մեջ գոյություն ունեցող իրարամերժ կարծիքներին,
2. կկազմի առավել խոր պատկերացում Հայկական հարցի նկատմամբ մեծ տերությունների և միջազգային դիվանագիտության դիրքորոշման, Հայկական հարցի ուղղությամբ հայ քաղաքական կուսակցությունների ռազմավարության և մարտավարության փոփոխությունների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական հարցի ծագման և նրա էության շուրջ պատմագրության մեջ գոյություն ունեցող կարծիքները և նշեց քննական վերլուծությունը: **Թեմա 2՝** Հայկական հարցի զարգացման փուլերը: **Թեմա 3՝** Հայկական հարցը հայ քաղաքական կուսակցությունների ծրագրերում: **Թեմա 4՝** Հայկական հարցի միջազգայնացումը: **Թեմա 5՝** Հայկական հարցը արդի փուլում, նրա բովանդակությունը և լուծման եղանակները: **Թեմա 6՝** Հայոց ցեղասպանության պատճառները: **Թեմա 7՝** Ցեղասպանության իրագործման փուլերը: **Թեմա 8՝** Հայոց ցեղասպանության դասերն ու հետևանքները: **Թեմա 9՝** Միջազգային իրավունքը և ցեղասպանությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B51 «ԴԵՍՈԿՐԱՏԻԱՅԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ժողովրդավարության որպես հասարակության կառավարման ձևի ծնունդը, զարգացումը և անկումը անտիկ քաղաքակրթության, մասնավորապես պոլիսային համակեցության համատեքստում: Դասընթացի ընթացքում քննության է ենթարկվում անտիկ ժողովրդավարության ինստիտուցիոնալ կառույցը (քաղաքացիության ինստիտուտ, աշխարհաժողով, պետական խորհուրդ, պաշտոնեություն, դատարաններ են), գաղափարախոսական հենքը: Դիտարկվում է «ժողովրդավարություն» հասկացության մշակումը, նրա հարաբերակցումը քաղաքական կառավարման մյուս ձևերի հետ անտիկ հասարակական-քաղաքական, իմաստասիրական մտքի ծիրում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ժողովրդավարության իբրև հասարակության կառավարման ձևի առաջացման պատճառների, Հին Հունաստանում և Հռոմում զարգացման փուլերի մասին: Ինչպես նաև <<ժողովրդավարություն>> հասկացության տեսական բովանդակությանն անտիկ հասարակական-քաղաքական, իմաստասիրական մտքի մշակումների և առանձնահատկությունների մասին:
2. գնահատել անտիկ ժողովրդավարության իմաստը, բովանդակությունը, առանձնահատկությունները: Կպատկերացնի ժողովրդավարական հաստատությունների գործառույթները, իրավասությունները, դրանց գործառման ընթացակարգը:
3. վերհանել անտիկ ժողովրդավարության զարգացման ընդհանուր միտումներն ու առանձնահատկությունները, առավել հիմնավոր կերպով շարունակել <<ժողովրդավարության պատմություն>> դասընթացի ուսումնառությունը՝ հետևելով <<ժողովրդավարություն>> տերմինի, նրա բովանդակության, անտիկ քաղաքակրթության ծիրում մշակված ժողովրդավարական վարչակարգի կառուցակազմիկ բաղադրատարրերի, ժողովրդավարության տեսության կերպափոխմանը հետագա պատմական դարաշրջաններում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ <<ժողովրդավարություն>> հասկացությունը, նրա իմաստային և ծագումնաբանական վերլուծությունը: **Թեմա 2՝** Քաղաքացիական համայնքն (պոլիս, կիվիտաս) իբրև անտիկ քաղաքակրթության հիմնարար կառույց և դրա կարևորագույն չափորոշիչները: **Թեմա 3՝** Պոլիսային համակեցության ձևավորումը Հին Հունաստանում: Ժողովրդավարական կարգի կայացման պատճառները Աթենքում: **Թեմա 4՝** Աթենական ժողովրդավարության կայացման փուլերը. Ա.Սոլոնի բարենորոգումները. Բ. Կլիսթենեսի և Պերիկլեսի բարենորոգումները, գ. Պերիկլեսյան դարաշրջանը: **Թեմա 5՝** Ժողովրդավարական հաստատությունները, դրանց համալրման սկզբունքները, գործառույթները, իրավասությունները, գործառումը Հին Հունաստանում. Ա. Քաղաքացիության ինստիտուտ, բ. Աշխարհաժողով (Էկլեսիա), գ. Պետական խորհուրդ (500-ի խորհուրդ, բուլե), դ. Արեոպագոս, ե. Դատական իշխանություն (հելիայա), զ.ործադիր իշխանություն (ստրատեգոսների խորհուրդ են): **Թեմա 6՝** Աթենական ժողովրդավարության ընկերային քաղաքականությունը: <<Պերիկլեսի ճառը>> և աթենական ժողովրդա-

վարության գաղափարախոսությունը **Թեմա 7՝** Թատրոնը որպես աթենական քաղաքացիների կրթման <<դպրոց>>: **Թեմա 8՝** Պլատոնի հասարակագիտությունը (<<Պետություն>>, <<Օրենքների մասին>> տրամախոսությունները): **Թեմա 9՝** Արիստոտելի ուսմունքը մարդու, հասարակական համակեցության և պետության վերաբերյալ (<<Պոլիտեյա>>, <<Աթենական պոլիտեյա>>, <<Բարոյագիտություն>>): **Թեմա 10՝** Ժողովրդավարության անկման պատճառները Հին Հունաստանում: Նրա պատմական նշանակությունը: Ժողովրդավարության զարգացման առանձնահատկությունները Հին Հռոմում: **Թեմա 11՝** Դասային պայքարը: Հանրապետական կարգի և հռոմեական քաղաքացիական համայնքի ձևավորումը Հին Հռոմում: **Թեմա 12՝** Հին Հռոմի պետական-քաղաքական կարգը Ք.ա. V-III դդ.ա. հռոմեական քաղաքացիության ինստիտուտը և նրա էվոլյուցիան, բ. աշխարհաժողով (կոմիտիաներ), գ. պետական խորհուրդ (սենատ), դ. գործադիր իշխանություն (մագիստրատուրաներ): **Թեմա 13՝** Ստոիկյան իմաստասիրությունը և հռոմեական <<հասարակական ինքնաձանաչողությունը>>: **Թեմա 14՝** Պոլիբիոսի <<Համաշխարհային պատմությունը>>, խառը պետական կառույցի մասին նրա տեսությունը: Հանրապետական կարգի ճգնաժամի և անկման պատճառները: **Թեմա 15՝** Կ. Սալլուստիոսը որպես Հռոմեական Հանրապետության ճգնաժամի տեսաբան (<<Կատիլինայի դավադրությունը>>, <<Յուգուրթական պատերազմ>>): **Թեմա 16՝** Մ. Կ. Կիկերոնը և <<հանրապետական միապետության>> (պրինցիպատ) իմաստասիրական հարացույցի համակողմանի մշակումը (<<Հանրապետության մասին>>, <<Օրենքների մասին>>, <<Պարտականությունների մասին>>, <<Բարեկամության մասին>>): **Թեմա 17՝** Հռոմեական ժողովրդավարության պատմական նշանակությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B52 «ՀՌՈՄԵԱԿԱՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՀԱՆՐՈՒՅ-ԹԸ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել հռոմեական քաղաքակրթության հիմնական բաղադրատարրերը (լատիներեն լեզու, պետական կառույց, իրավունք, մշակույթ, արտադրական և մտահոգնոր տեխնոլոգիաներ) և նրա ազդեցությունը եվրոպական միջնադարյան, նոր և նորագույն քաղաքակրթության նկարագրի վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. եվրոպական քաղաքակրթության սկզբնավորման և զարգացման շրջափուլերի մասին՝ սկսած հռոմեական դարաշրջանից մինչև մեր օրերը՝ ըստ հիմնարար պետական, հասարակական կառույցների, տեխնոլոգիաների, մշակութային և կրոնական հարացույցների:
2. եվրոպական քաղաքակրթության տիպաբանության և հիմնական հատկանիշների մասին
3. եվրոպական ինքնության և պատմական տարբեր շրջափուլերում եվրոպական համընդհանրության տարբեր հարացույցների մասին
4. Եվրոպան դիտարկել իբրև միասնական քաղաքակրթական գործընթաց (անցյալ, ներկա, ապագա)
5. ի մի բերել համաշխարհային պատմության դասընթացներում (Անտիկ պատմություն, Միջին դարերի պատմություն, Նոր պատմություն, Նորագույն պատմություն) ձեռք բերած գիտելիքները եվրոպական պատմության վերաբերյալ

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հռոմեական քաղաքակրթության ընդհանուր բնութագիրը՝ պետական, հասարակական կառույց, գաղափարախոսություն, իրավունք, արտադրական տեխնոլոգիաներ, մշակույթ, լեզու, կենցաղավարություն ևն: **Թեմա 2՝** Հռոմեական տերության ձևավորումը (Ք. ա. II - Ք. հ. III դդ.): **Թեմա 3՝** Հռոմեական խաղաղության հարացույցը: **Թեմա 4՝** Հռոմեական կայսրությունը իբրև միջազգային տարասեռ հարաբերությունների միջավայր: **Թեմա 5՝** Ռոմանականացման գործընթացը Արևմուտքում՝ քաղաքներ, վարչական ապարատ, տեխնոլոգիաներ, լատիներեն լեզու, մշակույթ, հռոմեական ապրելաձև ևն: **Թեմա 6՝** Ուշ անտիկ դարաշրջան (Ք. ա. 3-7-րդ դդ.): **Թեմա 7՝** Բարբարոսական արշավանքները և հռոմեական քաղաքակրթության կերպափոխությունը: **Թեմա 8՝** Արևմտաեվրոպական քաղաքակրթությունը իբրև հռոմեական և բարբարոսական աշխարհների համաձուլման միջավայր: **Թեմա 9՝** Միջնադարյան քաղաքակրթական կենտրոնները Արևմտյան Եվրոպայում: **Թեմա 10՝** Վաղ պետական կազմավորումները և ժողովուրդների ձևավորման գործընթացը: **Թեմա 11՝** Եվրոպայի քաղաքական միասնության (կայսրության) գաղափարը (Կարլոս Մեծ, Օտտոն Ա): **Թեմա 12՝** Պապականությունը և քրիստոնեական համընդհանրությունը: **Թեմա 13՝** Քաղաքական բազմազանությունը և հոգևոր-մշակութային ընդհանրությունը Արևմտյան Եվրոպայում: **Թեմա 14՝** Վերածնունդը և եվրոպական համընդհանրության նոր հարացույցը: **Թեմա 15՝** Ռեֆորմացիան և եվրոպական համընդհանրության նոր հարացույցը: **Թեմա 16՝** Արդյունաբերական քաղաքակրթությունը (17-րդ դ. - 20-րդ դ. սկիզբ) և հռոմեական ժառանգությունը: **Թեմա 17՝** Հասարակության նորացումը՝ տեխնոլոգիաներ, պետական կառավարման ձևեր (հեղափոխություններ, լուսավորյալ միապետություն, պառլամենտարիզմ), հասարակական միտք ևն: **Թեմա 18՝** Հետարդյունաբերական քաղաքակրթությունը և հռոմեական ժառանգությունը (20-րդ դ. կեսից մինչև մեր օրերը): **Թեմա 19՝** Եվրամիությունը և եվրոպական հանընդհանրության արդի հարացույցը՝ միություն բազմազանության մեջ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

0202/B33. «ՀԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՎԵՍՏՁ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4,5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել Հին Հայաստանի արվեստի ժամանակագրական ընդգրկումը: Գիտելիքներ հաղորդել արվեստի, նրա ծագման հիմնական վարկածների և տեսությունների, արվեստի զարգացման հիմնական ուղղությունների և միտումների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի ծագման մասին հիմնական վարկածները.
2. ծանոթ կլինի արվեստի զարգացման հիմնական ուղղությունների և միտումների հետ.
3. կկարողանա թվագրել և արվեստագիտական տեսակետից բնորոշել փաստական նյութը:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Քարեդարյան արվեստը: **Թեմա 2՝** Էնեոլիթի արվեստը: **Թեմա 3՝** Վաղ բրոնզեդարյան արվեստը: **Թեմա 4՝** Միջին բրոնզեդարյան արվեստը: **Թեմա 5՝** Ուշ բրոնզեդարյան արվեստը: **Թեմա 6՝** Երկաթեդարյան արվեստը: **Թեմա 7՝** Վանի թագավորության արվեստը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B50. «ԴՄՄՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4,5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ամբողջական և համակողմանի գիտելիքներ տալ դրամների հանդես գալու, նրանց շրջանառության և դրամագիտության, որպես գիտության վերաբերյալ: Դասընթացը ուսանողին ծանոթացնում է հայերեն և օտար լեզուներով վիմագիր արձանագրություններին, դրանց՝ ըստ ժամանակների օրինաչափությունների ուսումնասիրությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանալ դրամների հանդես գալու, նրանց շրջանառության սկզբունքները, դրամագիտության գիտական խնդիրները.
2. կտիրապետի վիմագիր արձանագրություններ կարդալու սկզբունքներին.
3. կտիրապետի արձանագրությունների տոմարական հաշվարկներին.
4. արձանագրությունների գիտական հրատարակման սկզբունքներին.
5. կտիրապետի արձանագրությունները որպես վավերագրեր օգտագործելու հիմունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դրամագիտության առարկան: **Թեմա 2՝** Դրամագիտության հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 3՝** Դրամի ծագումը: **Թեմա 4՝** Հելլենիստական դրամների շրջանառությունը Հայաստանում և հելլենիստական Հայաստանի դրամները: **Թեմա 5՝** Հռոմեական, բյուզանդական և սասանյան դրամները: **Թեմա 6՝** Արաբական, սելջուկյան և Կիլիկիայի հայկական թագավորության դրամները: **Թեմա 7՝** Պարսկաստանի և Օսմանյան կայսրության դրամները: **Թեմա 8՝** Ռուսական կայսրության դրամները և Հայաստանը: Հայաստանի առաջին հանրապետության դրամները: Խորհրդային Հայաստանը ԽՍՀՄ-ի դրամական հարաբերությունների համակարգում: **Թեմա 9՝** Հայաստանի Երրորդ Հանրապետության դրամները: **Թեմա 10՝** Վիմագրություն առարկան, նշանակությունը: **Թեմա 11՝** Հայ գրերի գյուտը: Վիմագրության ծագումը, նպատակը: **Թեմա 12՝** Վիմագրերի իմաստային նշանակությունը, տրաֆարետային որոշ ձևակերպումների առկայությունը վիմագրերի մեջ: **Թեմա 13՝** Փակագրություն, ծածկագրերի և կետադրական նշանների ու պայմանականության ընդունված հիմնական սկզբունքները: **Թեմա 14՝** Գրիչները, նրանց առանձնահատկությունները կապված տեղական զբոյսի օջախի հետ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B53 «ԴԵՄՈԿՐԱՏԻԱԿԱՆ ՊԱՏՄԱՆԻԹՅՈՒՆ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ժողովրդավարության որպես հասարակության կառավարման ձև, ավելի քան 2.5 հազ. տարի աշխարհը ծանոթ է այդպիսի երևույթի, ինչպիսին է ժողովրդավարությունը: Այն բավականին տեղական ժամանակաշրջանում մարդիկ հնարավորություն ունեին համեմատելու և համադրելու տարբեր կառավարման ձևն ու պետական կառուցվածքները, մարդու և իշխանության փոխհարաբերությունների առանձնահատկությունները: Արդյունքում արևմտյան քաղաքագիտական միտքն հանգեց այն դատողությանը, որ պետական կառավարման և մարդկային համակեցության արդյունավետ գործունեության համար մարդու կառավարման ձևերից ժողովրդավարությունն ամենա արդյունավետն է և ընդունելի:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա ժողովրդավարությունը զարգացման ինչ փուլերով է անցել ծուրջ 3 հազ. տարվա ընթացքում,
2. կհասկանա անտիկ ռեսպուբլիկայի և դեմոկրատիայի իմաստային տարբերությունը,
3. կկարողանա կիրառել անտիկ և միջնադարյան ռեսպուբլիկանիզմի և դեմոկրատիայի փորձը արդի քաղաքագիտական տեսությունները ուսումնասիրելիս և վերլուծելիս:

Բովանդակություն

Թեմա 1՝ Իտալական քաղաք-պետությունները Բարձր միջնադարում:
Թեմա 2՝ Ռեսպուբլիկանիզմի նոր փորձառություն: **Թեմա 3՝** Միջնադարյան դուքրովնիկ քաղաք-պետության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Պարոն Մեծ Նովգորոդի և Սկովի հանրապետությունները 9-16-րդ դդ.: **Թեմա 5՝** Անտիկ և միջնադարյան հանրապետությունների համեմատությունն ու համադրությունը: **Թեմա 6՝** Արդիականացման գործընթացները Անգլիայում 1688թ. <<Փառահեղ հեղափոխությունից>> հետո: **Թեմա 7՝** Սահմանադրական միապետություն: **Թեմա 8՝** Ժամանակակից ժողովրդավարության մեխանիզմների ամրագրումը 18-րդ դարի վերջին Միացյալ Նահանգներում: **Թեմա 9՝** Ֆրանսիական բուրժուական հեղափոխությունն և դրա ազդեցությունը 19-րդ դարի Եվրոպայի քաղաքականացման և ժողովրդավարացման հիման վրա: **Թեմա 10՝** Արդի ժողովրդավարության տարբերակների կոնսոլիդացումը Ամերիկյան և Ֆրանսիական ժողովրդավարության ձեռքբերումների հիման վրա: **Թեմա 11՝** Ժողովրդավարական ինստիտուտները և քաղաքացիական հասարակությունը արդի դարաշրջանում: **Թեմա 12՝** Հայաստանը արդի ժողովրդավարության համատեքստում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B42. «ՀՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել Հունաստանի պատմությունը օսմանյան տիրապետության ժամանակաշրջանում, նրա անկախության վերականգնման և տնտեսական, մշակութային զարգացման հիմնախնդիրները մինչև մեր օրերը:

Կրթական արդյունքներ.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կպատկերացնի Հունաստանի պատմության՝ վերսկսած օսմանյան տիրապետությունից մինչև 1930թ. անկախության ժամանակաշրջանը,
2. կիմանա Հունաստանի տնտեսական, կրոնական զարգացումները մինչև մեր օրերը,
3. կընկալի հույն ժողովրդի ստեղծած մշակութային արժեքները,
4. ճիշտ կմեկնաբանի նրա տեղն ու դերը արդի աշխարհում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բալկանյան թերակղզու և Հունաստանի նվաճումը Հռոմի կողմից: Հունաստանը Հռոմեական տիրապետության ժամանակաշրջանում: **Թեմա 2՝** Լոնդոնի կոնֆերանսը և Հունաստանի անկախության ճանաչումը: **Թեմա 3՝** Հունաստանի ներքաղաքական դրությունը 60-ական թթ.: **Թեմա 4՝** Հունաստանը անգլիական դիվանագիտության ծրագրերում: **Թեմա 5՝** Հունաստանի մասնակցությունը Փարիզի հաշտության կոնֆերանսին: **Թեմա 6՝** Լոզանի կոնֆերանսի որոշումները Հունաստանի վերաբերյալ: **Թեմա 7՝** Հունաստանը երկրորդ աշխարհամարտի և քաղաքացիական պատերազմների հետնախորքում: **Թեմա 8՝** Հունաստանի ներքաղաքական կյանքի դեմոկրատացման համար մղված պայքարը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B43. «ԹՈՒՐԹԻԱՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել Թուրքիայի (13-րդ դարից սկսած) պատմությունը, բացահայտել տարբեր ժամանակաշրջաններում այդ երկրի զարգացման օրինաչափությունները, արտաքին և ներքին քաղաքականությունների միտումները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Թուրքիայի պատմության հիմնական խնդիրները.
2. կհասկանա Թուրքիայի պատմական զարգացման օրինաչափությունները՝ տիրապետելով պատմության վերլուծական մեթոդին.

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թուրքիա. 1-ին Թուրքական պետական կազմավորումները Փոքր Ասիայում: Օսմանյան պետության կազմավորումը: ***Թեմա 2՝*** Օսմանյան կայսրությունը 16–18-րդ դդ.: ***Թեմա 3՝*** Օսմանյան կայսրությունը 19-րդ դդ.: ***Թեմա 4՝*** Օսմանյան կայսրությունը 1900–1918 թթ.: Պանթուրքիզմի քաղաքականությունը և կայսրության կործանումը: ***Թեմա 5՝*** Թուրքիայի Հանրապետությունը (մինչև 1945 թ.): ***Թեմա 6՝*** Թուրքիան 1945–2005 թթ.:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրաձավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B53. «ԻՐԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել Իրանի (3-րդ դ-ից սկսած) բացահայտել տարբեր ժամանակաշրջաններում այդ երկրների զարգացման օրինաչափությունները, արտաքին և ներքին քաղաքականությունների միտումները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Իրանի պատմության հիմնական խնդիրները,
2. կհասկանա Իրանի պատմական զարգացման օրինաչափությունները՝ տիրապետելով պատմության վերլուծական մեթոդին,
3. ձեռք կբերի ընդհանուր պատկերացումներ Իրանի պատմության վերաբերյալ
4. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ համեմատական եզրահանգումներ

5. ի վիճակի կլինի մասնակցելու գիտաժողովների և կոնֆերանսների

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Իրան. Սասանյան Իրանը 3-7-րդ դդ.: **Թեմա 2՝** Արաբական տիրապետությունը Իրանում: **Թեմա 3՝** Իրանը 11-15-րդ դդ.: **Թեմա 4՝** Սեֆյան Իրանը (Պարսկաստանը) 16-18-րդ դդ.: **Թեմա 5՝** Իրանը 19-րդ դ.: **Թեմա 6՝** Իրանը 20-րդ դ. 1-ին կեսին: **Թեմա 6՝** Իրանը 20-րդ դ. 2-րդ կեսին:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B46. «ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել աշխարհաքաղաքականության բազմաթիվ հիմնախնդիրների նկատմամբ մասնագիտական պատկերացումներ, պատշաճ գիտելիքներ աշխարհաքաղաքական բարդ գործընթացների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի աշխարհաքաղաքականության հիմունքների տեսական հիմնախնդիրները.
2. կհասկանա աշխարհաքաղաքականության՝ որպես գիտության վերլուծության մեթոդաբանական հիմունքները և պատմական հեռանկարները.
3. կկարողանա տեսական գիտելիքների հիման վրա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխարհաքաղաքականությունը որպես գիտություն և նրա ձևավորման ու զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 2՝** Աշխարհա-քաղաքականության հիմնական դպրոցներն ու ուղղությունները: **Թեմա 3՝** Աշխարհի համընդհանրացումը՝ գլոբալիզացիա: **Թեմա 4՝** Աշխարհաքաղաքականությունը գաղափարախոսության և աշխարհայացքային տեսանկյունից: **Թեմա 5՝** Արդի դարաշրջանի աշխարհաքաղաքական պատկերը: **Թեմա 6՝** Մեծ տերությունների աշխարհաքաղաքական շահերը Հարավային Կովկասում: **Թեմա 7՝** Ռուսաստանի Դաշնության աշխարհաքաղաքական շահերը Հարավային Կովկասում և հայ-ռուսական հարաբերությունները հետխորհրդային շրջանում: **Թեմա 8՝** ՀՀ

ռազմավարության հիմնահարցերը և ուղղությունները: **Թեմա 9՝** Միջազգային հակամարտությունները և դրանց լուծման ուղիները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

4.2. «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

0302/B03. «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՀԱՅՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲԱՆԱԿԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի հնչյունական և բառային համակարգերն իրենց տարբեր հատկանիշներով, ուսուցանել տեսական գիտելիքների գործնական կիրառությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի հնչյունների հատկանիշներն ու դասակարգման սկզբունքները, բառապաշարի ընդհանուր հատկանիշները,
2. կհասկանա հնչյունափոխական առանձնահատկությունները, գրանշանների և հնչյունների փոխհարաբերությունը,
3. կկարողանա կատարել բառերի հնչյունաբանական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայերենի տեղը աշխարհի լեզուների շարքում. հայերենի զարգացման փուլերը: **Թեմա 2՝** Հայերենի հնչյունական համակարգը. այբուբենի հատկանիշները: **Թեմա 3՝** Հնչյուն և հնչույթ. հնչույթ և գրանշան: **Թեմա 4՝** Ձայնավորների դասակարգումը. բաղաձայնների դասակարգումը: **Թեմա 5՝** Շեշտը հայերենում. վանկ. տողադարձ: **Թեմա 6՝** Հնչյունափոխությունը և նրա տեսակները: **Թեմա 7՝** Հայերենի ուղղագրության սկզբունքները. ուղղագրական բարեփոխումներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B31. «ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԲԱՆԱՀԱՅՈՒՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ ժողովրդի բանահյուսությունը, բանահյուսական ստեղծագործությունների ժանրերը, նրանց առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բանահյուսության և գեղարվեստական գրականության ընդհանրություններն ու տարբերությունները,
2. կհասկանա բանահյուսական ստեղծագործությունների ժանրային առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա կատարել բանահյուսական նյութերի ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ժողովրդական բանահյուսության առարկան. բանահյուսության տարբերակումը գրավոր գրականությունից: **Թեմա 2՝** Հայ ժողովրդի բանահյուսությունը. ընդհանուր ակնարկ: **Թեմա 3՝** Հայ հին առասպելները. առասպելի ժանրային առանձնահատկությունները. առասպելների հետագա մշակումները: **Թեմա 4՝** Հայ ժողովրդական էպոսը. էպոսի ժանրային առանձնահատկությունները. էպոսի պատումները: **Թեմա 5՝** Հայկական ժողովրդական հեքիաթները. հրաշապատում և իրապատում հեքիաթներ. ավանդագրույցներ. դրանց մշակումները: **Թեմա 6՝** Առակ. առած. ասացվածք. հանելուկ: **Թեմա 7՝** Հայկական ժողովրդական վիպական երգեր. հայ ժողովրդական քնարերգություն. հայ գուսանական երգեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4 3, 3 միավոր:

0303/B57. «ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԱՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել գրականագիտական հիմնական հարցերը, խնդիրները, գրականության զարգացման օրինաչափությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրականագիտական առարկաների փոխադարձ առնչությունները, գրականագիտական մտքի պատմական զարգացման օրինաչափությունները.
2. կհասկանա գրական ժանրերի, տաղաչափական համակարգերի առանձնահատկությունները, գրականության լեզվաարտահայտչական միջոցները.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական ուսումնասիրություններ, կողմնորոշվել գրականագիտական հարցերում և կատարել գրական տեքստերի վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրականագիտությունը և նրա բաժինները. գրականությունն արվեստների համակարգում: **Թեմա 2՝** Գեղարվեստական պատկեր: **Թեմա 3՝** Գրական երկի բովանդակության և ձևի միասնությունը: **Թեմա 4՝** Թեմա, թեմատիկա, կառուցվածք, պյոմեյ ֆաբուլա: **Թեմա 5՝** Գեղարվեստական լեզվի առանձնահատկությունները: **Թեմա 6՝** Չափաձու երկի կառուցվածքը. տաղաչափական համակարգեր: **Թեմա 7՝** Գրական սեռեր և ժանրեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/Յ04. «ԺԱՄՄՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՀՆՁՅՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲԱՆԱԿԻՑՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի հնչյունական և բառային համակարգերն իրենց տարբեր հատկանիշներով, ուսուցանել տեսական գիտելիքների գործնական կիրառությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի բառապաշարի հատկանիշները, բառերի ձևաիմաստային խմբերի դասակարգման սկզբունքները, բառակազմական օրինաչափությունները,
2. կհասկանա բառերի ստուգաբանական իմաստները, բառիմաստի պատմական փոփոխությունները,
3. կկարողանա կատարել բառակազմական վերլուծություններ, ճիշտ կկիրառի ձևաիմաստային տարբեր խմբերի բառերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառագիտություն. նրա ենթաբաժինները: **Թեմա 2՝** Բառային մեկիմաստություն և բազմիմաստություն. բառիմաստի փոփոխություն. բառերի ձևաիմաստային խմբերը: **Թեմա 3՝** Բառապաշար. նրա հատկանիշները: Բառապաշարի շերտերը և դրանց դասակարգումը: **Թեմա 4՝** Բառակազմություն: Ձևույթը և նրա տեսակները: **Թեմա 5՝** Բարդություններ, նրանց տեսակները: **Թեմա 6՝** Դարձվածաբանություն. դարձվածային միավորների հատկանիշները և դասակարգումը: **Թեմա 7՝** Բառարանագրություն. բառարանների տիպերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B13. «ԳՐԱԲԱՐ»-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հին հայերենի՝ գրաբարի հնչյունական և բառային իրողությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրաբարի հնչյունական, ուղղագրական, հնչյունափոխական և բառային հատկանիշները,
2. կհասկանա գրաբար տեքստերը,
3. կկարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի հնչյունաբանական, բառապաշարային վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարը՝ որպես հայերենի զարգացման շրջան. գրաբարի ընդհանուր առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Գրաբարի հնչյունական համակարգը. երկբարբառներ և եռբարբառներ: **Թեմա 3՝** Գրաբարի դերբայները: **Թեմա 4՝** Գրաբարի խոնարհման համակարգը. սահմանական, ստորադասական և հրամայական եղանակներ: **Թեմա 5՝** Գրաբարի անկանոն բայերը: **Թեմա 6՝** Գրաբարի պակասավոր բայերը: Պատճառական բայեր. գրաբարի բաղադրյալ ժամանակները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0303/B03. «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու հոգեկան երևույթների առանցքային օրինաչափություններին և մեխանիզմներին, ինչպես նաև նպաստել իրենց ապագա մասնագիտական իրացման մեջ հոգեբանական գիտելիքի կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանության ընդհանուր դրույթները, հոգեկան գործընթացների և վիճակների առանձնահատկությունները և ձևավորման հիմնական օրինաչափությունները,
2. կհասկանա հոգեբանական վերլուծությունները,
3. կկարողանա կիրառել հոգեբանական իմացությունը մասնագիտական և մանկավարժական գործունեության մեջ, ինչպես նաև հասարակական կյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանության առարկան, խնդիրները, ոլորտները, հետազոտման մեթոդները: Հասկացություն հոգեկանի մասին: Հոգեկանի կառուցվածքը և ֆունկցիաները: Գիտակցություն, գործառույթները: **Թեմա 2՝** Գործունեություն, կառուցվածքը, հմտություններ, տեսակները: **Թեմա 3՝** Անձ, կառուցվածքը, զարգացման փուլերը: Անձի ակտիվության աղբյուրները: Միջանձնային փոխհարաբերություններ: Խումբ, տեսակները: Լիդեր, կառավարման ոճերը : **Թեմա 4՝** Ճանաչողական գործընթացներ: Զգայություն, տեսակները, հոգեֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները: Ըմբռնումներ, առանձնահատկությունները, տեսակները: Ուշադրություն, տեսակները, առանձնահատկությունները: Հիշողություն, տեսակները, գործընթացները: Խոսք, տեսակները, գործառույթները: Մտա-

ծողություն, տեսակները, ձևերը, գործընթացները: Երևակայություն, տեսակները, մեխանիզմները: **Թեմա 5՝** Հուզականային ոլորտ: Հույզեր և զգացմունքներ, տեսակները, հուզական վիճակներ Կամք, կամային հատկանիշներ, կամային գործընթաց: **Թեմա 6՝** Անհատական տիպոլոգիական առանձնահատկություններ: Խառնածք, տեսակները, կենսաբանական հիմքերը: Բնավորություն, կառուցվածքը, բնավորության գծեր, տեսություններ: Ընդունակություններ, տեսակները, կառուցվածքը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B14. «ԳՐԱԲԱՐ»-2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հին հայերենի՝ գրաբարի բառային և ձևաբանական իրողությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրաբարի բառային և ձևաբանական հատկանիշները,
2. կհասկանա գրաբար տեքստերը,
3. կկարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի բառապաշարային և ձևաբանական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարի անվանական հոլովումը: **Թեմա 2՝** Հոլովները և նրանց կազմությունը. հոլովման համակարգի տարբերությունն աշխարհաբարի համեմատությամբ: **Թեմա 3՝** Պարզ հոլովումներ. Ա, Ե, Ի, Ո, ՈԻ, հոլովումներ: **Թեմա 4՝** Խառը հոլովումներ. Ի-Ա, Ո-Ա հոլովումներ: **Թեմա 5՝** Անկանոն հոլովումներ: **Թեմա 6՝** Ածական անուն: Ածականների համեմատական աստիճանների կազմությունը: Թվական անուն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B18. «ՀԱՅ ՀԻՆ ԵՎ ՄԻՋՆԱԴԱՐԱՆՑԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»
(6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ հին և միջնադարյան գրավոր գրականությունն իր ծագման և զարգացման սկզբնական դարերում (5-9-րդ դդ.), հայ գրականության պատմության մեջ առանձնացվող վերածննդի և ուշ միջնադարյան շրջանների (10-18-րդ դդ.) գրականությունների առանձնահատկությունները, նրանց գաղափարական տարբերությունները, այդ շրջանների հայտնի ստեղծագործողների կյանքը, ժամանակը, նրանց ստեղծագործությունները և բացահայտել դրանց առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ հին և միջնադարյան գրականության ծագման և զարգացման պատմությունը 5-9-րդ դդ., հայ միջնադարյան գրականության պատմության մեջ առանձնացվող վերածննդի և ուշ միջնադարյան շրջանների (10-18-րդ դդ.) գրականությունների առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա հայ հին և միջնադարյան գրավոր գրականության (5-9-րդ դդ.) ազգային-պատմական, գրական-հասարակական դերն ու նշանակությունը, վերածննդի հայ գրականության և ուշ միջնադարյան շրջանի գրողների ստեղծագործությունների բովանդակության էությունը և վերջինս կապը պատմական ժամանակաշրջանի աշխարհայեցողության հետ,
3. կկարողանա գնահատել հայ հին և միջնադարյան գրականության՝ 5-ից 9-րդ դարերի շրջանը ապահովող ազգային-քաղաքական, կրոնական-մշակութային խնդիրները, վերածննդի և ուշ միջնադարյան շրջանի հեղինակների գործերը, պայմանավորել յուրաքանչյուրի ու նրա ստեղծագործության գաղափարական առնչությունը ժամանակաշրջանի ազգային-հասարակական տրամադրությունների հետ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ մշակույթը մինչև 5-րդ դարը. Մեսրոպ Մաշտոցը և գրերի ստեղծումը. գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 2՝** Ագաթանգեղոս, Փ. Բուզանդ, Մ. Խորենացի, Եղիշե, Ղ. Փարպեցի: **Թեմա 3՝** Հայ գրականությունը 6-9-րդ դդ. Մեբեոս, Հ. Մամիկոնյան, Ղևոնդ Երեց, Դ. Քերթոզ, Եկեղեցական բանաստեղծություն: **Թեմա 4՝** Հայ գրականությունը 10- 12-րդ դդ. Հ. Դրասխանակերտցի, Թ. Արծրունի, Գ. Նարեկացի, Գ. Մագիստրոս, Հ. Իմաստասեր, Ն. Շնորհալի, Մ. Գոշ: **Թեմա 5՝** Հայ գրականությունը 13-16-րդ դդ. Վ. Այգեկցի, Ֆրիկ, Կ. Երզնկացի, Հ. Թլկուրանցի, Մ. Նաղաշ, Գ. Աղթամարցի, Ն. Քուչակ: **Թեմա 6՝** Հայ գրականությունը 17-18-րդ դդ. Ն. Հովնաթան, Սայաթ-Նովա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B05. «ԺԱՄՄՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՁԵՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» -1

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական համակարգը, գոյական, ածական, թվական, դերանուն խոսքի մասերի հատկանիշները, ուսուցանել տեսական գիտելիքների գործնական կիրառությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի ձևաբանական համակարգի հատկանիշները,
2. կհասկանա խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները, քերականական կարգերի տարբերակման չափանիշները,
3. կկարողանա կատարել ձևաբանական վերլուծություններ, ճիշտ կկիրառի քերականական գուգաձևությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ձևաբանությունը՝ որպես լեզվաբանության բաժին. քերականական կարգեր. քերականական ձև, իմաստ և պաշտոն: **Թեմա 2՝** Խոսքի մասերի դասակարգման հիմունքները. թեքվող և չթեքվող խոսքի մասեր: **Թեմա 3՝** Գոյական. գոյականի թվի, հոլովի, առկայացման կարգերը. իմաստային-քերականական խմբերը: **Թեմա 4՝** Ածական. տեսակները և նրանց հատկանիշները: **Թեմա 5՝** Թվական. տեսակները և կազմությունը: **Թեմա 6՝** Դերանուն. նրա տեսակները և դրանց քերականական հատկանիշները: **Թեմա 7՝** Բայ. Բայերի կազմությունը, բայահիմքեր, դերբայներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5

0302/B09. «ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել լեզվաբանական ընդհանուր կարգերը, աշխարհի լեզուների հնչյունական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի ընդհանուր առանձնահատկությունները, աշխարհի լեզուներն ու նրանց բաշխումը լեզվաընտանիքներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լեզվական ընդհանուր կարգերը.
2. կհասկանա ցեղակից և ոչ ցեղակից լեզուների նմանություններն ու տարբերությունները.
3. կկարողանա տարբերել տարբեր լեզվաընտանիքների պատկանող լեզուները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզվի բնութագիրը. լեզվի բնորոշումը. լեզվի գոյության ձևերը:
Թեմա 2՝ Լեզուների հնչյունական համակարգերի նմանություններն ու տարբերությունները. գրային համակարգեր: ***Թեմա 3՝*** Լեզուների բառային համակարգերը: ***Թեմա 4՝*** Լեզուների ձևաբանական համակարգերը: ***Թեմա 5՝*** Լեզուների շարահյուսական համակարգերը: ***Թեմա 6՝*** Լեզվի ծագումը: ***Թեմա 7՝*** Աշխարհի լեզուների դասակարգումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4,3, 3 միավոր:

0302/B20. «19-ԸՆԴԱՐԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 19-րդ դարի հայ գրականության գրական ուղղությունները, հայ նոր գրականության ձևավորումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 19-րդ դարի հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ.
2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական–հասարակական դերը.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ ժողովրդի քաղաքական կացությունը 19-րդ դարի սկզբին. հայ լուսավորական շարժումը. Մխիթարյաններ. կլասիցիզմը հայ գրակա–նության մեջ. հայ գրականության նոր շրջանի սկզբնավորումը: **Թեմա 2՝** Հ. Ալամ–դարյան, Մ. Թաղիադյան: **Թեմա 3՝** Խ. Աբովյան, Ղ. Ալիշան: **Թեմա 4՝** Հայ գրակա–նությունը 1850–60-ական թթ. Մ. Նալբանդյան: **Թեմա 5՝** Ռ. Պատկանյան, Ս. Շա–հազիզ: **Թեմա 6՝** Մ. Պեշիկթաշլյան, Պ. Դուրյան:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B15. «ԳՐԱԲԱՐ»-3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հին հայերենի՝ գրաբարի ձևաբանական և շարահյուսական իրողությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրաբարի ձևաբանական և շարահյուսական հատկանիշները,
2. կհասկանա գրաբար տեքստերը,
3. կկարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարի դերանվանական հոլովումը: **Թեմա 2՝** Անձնական դե–րանունները և նրանց հոլովումը: **Թեմա 3՝** Ցուցական դերանունները և նրանց հոլովումը: **Թեմա 4՝** Ստացական և փոխադարձ դերանուններ: **Թեմա 5՝** Հարցա–հարաբերական և անորոշ դերանուններ: **Թեմա 6՝** Մակբայների տեսակներն ու կազմությունը գրաբարում: **Թեմա 7՝** Գրաբարի նախդիրները և նախադրություն–ները: Գրաբարի հոդերը: Գրաբարի շաղկապները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0304/B91. «ԱՆՏԻԿ ԵՎ ՎԵՐԱԾՆՆԴԻ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել անտիկ և վերածննդի շրջանի արտասահմանյան գրականության սեռային և ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անտիկ և վերածննդի շրջանի գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անտիկ գրականության առարկան, համառոտ պատմական ակնարկ. նախահռոմեոսյան Հունաստանը: **Թեմա 2**՝ Հռոմեոսյան հարցի պատմությունը. Հռոմեոսի ստեղծագործությունը: **Թեմա 3**՝ Անտիկ շրջանի պոեմները. բանաստեղծությունը. քնարերգության առաջացումը. հումոր և երգիծանք: **Թեմա 4**՝ Թատրոնը և դրամայի ծագումը. ողբերգություններ և կատակերգություններ: **Թեմա 5**՝ Անտիկ աշխարհի կործանումը. քրիստոնեական գրականության սկզբնավորումը: **Թեմա 6**՝ Միջնադարյան մշակույթի առանձնահատկությունները. աստվածաբանական-փիլիսոփայական երկեր: **Թեմա 7**՝ Լեգենդներ և վարքագրություններ. հոգևոր դրամա. էպիկական պոեմներ. ասպետական վեպ: **Թեմա 8**՝ Դանթե. Պետրարկա. Բոկաչիո. Է. Ռոտերդամցի. Ֆ. Վիյոն. Ֆ. Ռաբլե: **Թեմա 9**՝ Պիկարոյական վեպը. հովվերգական վեպ. պատմական ողբերգություններ. փիլիսոփայական պիեսներ. քնարերգություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0302/B55. «ԲԱՐԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայոց լեզվի բարբառները, դրանց դասակարգման սկզբունքները, բարբառների հնչյունական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բարբառների դասակարգման վերաբերյալ եղած տեսությունները.
2. կհասկանա հայերենի բարբառների հնչյունական, բառային և քերականական հատկանիշները.
3. կկարողանա տարբերել բարբառը, ենթաբարբառը, խոսվածքը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բարբառագիտությունը՝ որպես գիտաճյուղ: **Թեմա 2՝** Բարբառների դասակարգման վերաբերյալ եղած տեսությունները: **Թեմա 3՝** Բարբառների հնչյունական համակարգերը: **Թեմա 4՝** Բարբառների բառային համակարգերը: **Թեմա 5՝** Բարբառների ձևաբանական համակարգերի տարբերությունները. սահմանական ներկան՝ որպես բարբառների ճյուղերի տարբերակման հիմք. ՈԻՄ, ԿԸ, ԵԼ ճյուղերի բարբառներ: **Թեմա 6՝** Տարբեր ճյուղերի բարբառների ձևաբանական և շարահյուսական տարբերությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B06. «ԺԱՄՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԶԵՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-2

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական համակարգը, բայ, մակբայ, շաղկապ, վերաբերական, ձայնարկություն խոսքի մասերի հատկանիշները, ուսուցանել տեսական գիտելիքների գործնական կիրառությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի ձևաբանական համակարգի հատկանիշները,
2. կհասկանա խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները, քերականական կարգերի տարբերակման չափանիշները,
3. կկարողանա կատարել ձևաբանական վերլուծություններ, ճիշտ կկիրառի քերականական գուգաձևությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բայ. բայի քերականական կարգերը՝ դեմք, թիվ, ժամանակ, եղանակ, սեռ, կերպ, եղանակային ձևեր: **Թեմա 2՝** Մակբայ. նրա տեսակները և կազմությունը: **Թեմա 3՝** Կապ. նրա տեսակները. դասակարգման սկզբունքները: **Թեմա 4՝** Շաղկապ. նրա տեսակները: **Թեմա 5՝** Վերաբերական. նրա տեսակները: **Թեմա 6՝** Ձայնարկություն. նրա տեսակները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համա-պատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B17. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել լեզվաբանական ուղղությունները, ուսումնասիրման մեթոդները, լեզվահոգեբանական յուրահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լեզվաբանության ուսումնասիրման մեթոդներն ու ուղղությունները,

2. կիսականա ուսումնասիրման տարբեր եղանակների դրական և բացասական կողմերը, լեզուների կառուցվածքային առանձնահատկությունները,
3. կարողանա տարբերել լեզվական կարգերը, կվերլուծի լեզվաբանական տարբեր ուսմունքներով կատարված ուսումնասիրությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզուների ուսումնասիրման մեթոդներն ու ուղղությունները. լեզվաբանության բաժինները. լեզվի ուսումնասիրման հայեցակետերը: **Թեմա 2՝** Լեզու և մտածողություն. լեզու և խոսք: **Թեմա 3՝** Կառուցվածք. նորմա. կիրակություն: **Թեմա 4՝** Լեզվական մակարդակներ և միավորներ: Շարակարգային և հարացուցային հարաբերություններ: **Թեմա 5՝** Հնչյուն և հնչույթ. ձևույթ. բառ: **Թեմա 6՝** Բառակապակցություն. շարույթ. նախադասություն. կապակցման միջոցներ և եղանակներ: Տեքստ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B21. «19-ԸՂ ԴԱՐԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-2

(6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 19-րդ դարի հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 19-րդ դարի հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ.
2. կիսականա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հայ հասարակական-քաղաքական կյանքը 19-րդ դարի 70-80-ա-

կան թթ. գրական հոսանքներ.: **Թեմա 2՝** Ռոմանտիզմը և ռեալիզմը հայ իրականության մեջ: **Թեմա 3՝** Պ. Պռոշյան, Ղ. Աղայան: **Թեմա 4՝** Գ. Սունդուկյան, Բաֆֆի: **Թեմա 5՝** Հ. Պարոնյան, Ծերենց: **Թեմա 6՝** Ս. Տյուսաբ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/Յ07. «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՇԱՐՀԱՅՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ»-1

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի շարահյուսական համակարգն իր տարբեր հատկանիշներով, ուսուցանել բառերի կապակցման միջոցներն ու եղանակները, պարզ նախադասության հատկանիշները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի շարահյուսական համակարգի հատկանիշները.
2. կհասկանա նախադասության անդամների որոշման սկզբունքները, նախադասության տարբեր տեսակների առանձնահատկությունները.
3. կկարողանա կատարել պարզ նախադասության շարահյուսական վերլուծություններ, ճիշտ կկիրառի կապակցման միջոցներն ու եղանակները:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Շարահյուսությունը՝ որպես լեզվաբանության բաժին. շարահյուսական կաղապարներ և շարահյուսական նվազագույն միավորներ: **Թեմա 2՝** Բառերի կապակցման միջոցներն ու եղանակները: Բառակապակցություն. նրա դասակարգման սկզբունքները: **Թեմա 3՝** Նախադասությունը՝ որպես լեզվական միավոր. նրա հատկանիշները. տեսակները: **Թեմա 4՝** Նախադասության գլխավոր անդամներ: Ենթակայի արտահայտությունը: Ստորոգյալի արտահայտությունը. տեսակները: **Թեմա 5՝** Գոյականական անդամի լրացումներ: **Թեմա 6՝** Բայական անդամի լրացումներ: **Թեմա 7՝** Բազմակի անդամներ: Դերբայական դարձված: Պարզ նախադասության շարահյուսությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0304/B92. «17-19-ԴԴ ԴԱՐԵՐԻ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՑԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏ-ՄՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ուսանողներին նշված շրջանների արտասահմանյան գրականության ընդհանուր պատկերը, զարգացման ընթացքը, հիմնական ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 17-19-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության ուղղությունները, ժանրերը, զարգացման օրինաչափությունները, գաղափարական և գեղագիտական հիմքերն ու նվաճումները,
2. հասկանա գրական երկերի գաղափարական առանձնահատկությունները, դրանց պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա տալ նշված ժամանակաշրջանի հիմնական հեղինակների և նրանց ստեղծագործության նկարագիրը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կլասիցիզմի առաջացումը. կլասիցիզմի տեսությունը: ***Թեմա 2՝*** Անգլիական վեպի ձևավորումը և զարգացումը 18-րդ դարում: ***Թեմա 3՝*** Ֆրանսիական լուսավորչական գրականություն. պայքար կլասիցիզմի դեմ: ***Թեմա 4՝*** Ռոմանտիզմի պատմական նախադրյալները. ռոմանտիզմի փիլիսոփայական ակունքները: ***Թեմա 5՝*** Անհատի նշանակության բարձրացումը Գյոթեի փիլիսոփայության մեջ: ***Թեմա 6՝*** Գրականության պատմականության տեսակետը: ***Թեմա 7՝*** Քաղաքական երգիծանքը գրականության մեջ: ***Թեմա 8՝*** Ռոմանտիկական քնարերգություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

**0304/B104. «19-20-ԸՂ ԴԱՐԵՐԻ ԱՐՏԱՍԱԽԻՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏ-
ՄՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)**

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունք-ներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ուսանողներին նշված շրջանների արտասահմանյան գրականության ընդհանուր պատկերը, զարգացման ընթացքը, հիմնական ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության ուղղությունները, ժանրերը, զարգացման օրինաչափությունները, գաղափարական և գեղագիտական հիմքերն ու նվաճումները,
2. կհասկանա գրական երկերի գաղափարական առանձնահատկությունները, դրանց պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա տալ նշված ժամանակաշրջանի հիմնական հեղինակների և նրանց ստեղծագործության նկարագիրը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անցում ռոմանտիզմից դեպի ռեալիզմ: **Թեմա 2՝** Նատուրալիզմի սիմվոլիզմի առաջացումը: **Թեմա 3՝** Երաժշտության և պոեզիայի հարաբերությունների հարցը սիմվոլիզմի տեսության մեջ: **Թեմա 4՝** Սյուրռեալիզմի դրսևորումը: **Թեմա 5՝** Հետպատերազմյան շրջանի գրականությունը: **Թեմա 6՝** Ֆրանսիական «աբսուրդի» թատրոնը: **Թեմա 7՝** Ֆրանսիական, անգլիական, ամերիկյան, իսպանական, լատինաամերիկյան գրականության զարգացման միտումները, ժանրային առանձնահատկությունները, հեղինակների նորարարությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B22. «19-ԸՂ ԴԱՐԱՎԵՐՋԻ ԵՎ 20-ԸՂ ԴԱՐԱՍԿՋԵՐԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (27 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի հայ գրականությունը, նրա գաղափարական և գեղագիտական տարրությունը, գրական վարպետության բարձր մակարդակը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական միտումներն ու ուղղությունները, հասարակական կյանքի պատմական զարգացման ընթացքի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գեղագիտական ու գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ հասարակական-քաղաքական կյանքը 19-րդ դարի 90-ական թթ. քննադատական ռեալիզմի զարգացումը: ***Թեմա 2՝*** Շիրվանզադե, Մուրացան: ***Թեմա 3՝*** Նար-Դոս, Հ. Հովհաննիսյան: ***Թեմա 4՝*** Ալ. Օստորյան. 1890-ական թթ. գյուղագրությունը: ***Թեմա 5՝*** Վրթ. Փափազյան: ***Թեմա 6՝*** Ա. Արփիարյան, Տ. Կամսարական, Գ. Զոհրապ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4 3, 3 միավոր:

0302/B08. «ԺԱՄՄՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՇԱՐՀՅՈՒՄՈՒԹՅՈՒՆ»-2

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի շարահյուսական համակարգն իր տարբեր հատկանիշներով, ուսուցանել բարդ նախադասության բաղադրիչների կապակցման միջոցներն ու եղանակները, բարդ նախադասության հատկանիշները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա ժամանակակից հայերենի շարահյուսական համակարգի հատկանիշները.
2. կհասկանա բարդ նախադասության կառուցվածքային տեսակների որոշման սկզբունքները, բաղադրիչ նախադասությունների շարահյուսական գործառույթները.
3. կկարողանա կատարել բարդ նախադասության շարահյուսական վերլուծություններ, որոշել ստորադաս նախադասությունների շարահյուսական գործառույթները (բնույթները):

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բարդ նախադասությունը՝ որպես լեզվական միավոր. նրա հատկանիշները: Համադասություն և ստորադասություն: Բարդ նախադասության բաղադրիչների կապակցման միջոցներն ու եղանակները: ***Թեմա 2՝*** Բարդ համադասական նախադասությունը՝ որպես լեզվական միավոր. նրա հատկանիշները: ***Թեմա 3՝*** Բարդ ստորադասական նախադասությունը՝ որպես լեզվական միավոր. նրա հատկանիշները: Ենթակա և ստորոգելի ստորադաս նախադասություններ: ***Թեմա 4՝*** Գոյականական անդամի լրացում երկրորդական նախադասություններ: ***Թեմա 5՝*** Բայական անդամի լրացում երկրորդական նախադասություններ: ***Թեմա 6՝*** Բազմաբարդ նախադասություններ: Ուղղակի և անուղղակի խոսք: ***Թեմա 7՝*** Փոխակերպում: Կետադրություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B30. «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍՏԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (2 կրեդիտ)
Շաբաթական՝ 3 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ գրականության դասավանդման առանձնահատկությունները հանրակրթական դպրոցում, ծանոթացնել ուսուցման նոր մեթոդների կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա հայ գրականության ուսուցման առանձնահատկությունները հանրակրթական դպրոցում,

2. կիսականա տեսական նյութի մատուցման ձևերը,
3. կկարողանա վարել հայ գրականության դաս՝ ըստ հանրակրթական դպրոցի ուսումնական ծրագրերի:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրականության դասավանդման մեթոդիկան՝ որպես առարկա, նրա բովանդակությունը, նպատակը, խնդիրները: **Թեմա 2՝** Խոսքային, գործնական, զննական մեթոդներ: **Թեմա 3՝** Բացատրական ընթերցանություն: **Թեմա 4՝** Ընթերցում և վերլուծում: **Թեմա 5՝** Տեսական գիտելիքների դերը և դրանց գործնական կիրառությունը: **Թեմա 6՝** Գրական երկերի վերլուծության հիմնական ուղիները: **Թեմա 7՝** Գրավոր աշխատանքներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5

0304/B81. «ՌՈՒՄ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 .5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ռուս գրականության սեռային և ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ռուս գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ.
2. կիսականա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռուս գրականության զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 2՝** Ռուսական ժողովրդական բանավոր ստեղծագործությունը. բիլինաներ: **Թեմա 3՝** Պատմական էպիկական երգեր: **Թեմա 4՝** Ռուս հին գրականություն. «Ասք Իգորի ճակատամարտի մասին»: **Թեմա 5՝** 18-րդ դարի ռուսական պոեզիան և արձակը: **Թեմա 6՝** 19-րդ դարի ռուսական պոեզիան և արձակը: **Թեմա 7՝** 20-րդ դարի ռուսական պոեզիան և արձակը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B23. «19-ԸՆԴԱՄԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ 20-ԸՆԴԱՄԱՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի հայ գրականությունը, զարգացման միտումներն ու ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական միտումներն ու ուղղությունները, հասարակական կյանքի պատմական զարգացման ընթացքի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գեղագիտական ու գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ հասարակական-քաղաքական կյանքը 20-րդ դարի սկզբին. հայ պարբերական մամուլը: ***Թեմա 2՝*** Հ. Թումանյան, Ավ. Բաախակյան: ***Թեմա 3՝*** Ե. Օտյան, Մ. Մեծարենց: ***Թեմա 4՝*** Սիամանթո, Դ. Վարուժան: ***Թեմա 5՝*** Շ. Կուրդիյան, Վ. Տերյան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համա-պատասխանաբար 3, 3, 2, 2 միավոր:

0303/B21. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապ-մունք-ներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժու-թյուն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը գիտա-կան հարացույցների հիմքի վրա և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

4. կիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, մանկավար-ժություն գիտության ճյուղերը, ՀՀ կրթության համակարգի կառուցվածքը և արդի բարեփոխումները, ուսուցման նոր տեսակները, ուսուցման կազմա-կերպման նոր ձևերն ու մեթոդները.
5. կհասկանա մանկավարժության գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի ձևավորման ու զարգացման, նրա կրթության ու դաստիարակության գոր-ծում՝ սոցիալականացման համատեքստում.
6. կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ նախ ման-կավարժական պրակտիկայում, ապա աշխատանքային գործունեության ժա-մանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժություն գիտության հիմնական հասկացություն-ները, օրինաչափությունները, առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2՝** Մանկավարժա-կան գիտությունների համակարգը, ՀՀ կրթության համակարգը և բարեփոխում-ները: Մանկավարժական մտքի պատմական զարգացումը: **Թեմա 3՝** Դիդակտի-կայի հիմունքները: **Թեմա 4՝** Ուսուցման նպատակները, գործընթացի մեթոդա-բանական հիմքերը: Ուսուցման սկզբունքները, մեթոդները, կազմակերպման ձևերը, միջոցները: **Թեմա 5՝** Կրթության բովանդակությունը, նպատակը, խնդիր-ները: **Թեմա 6՝** Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացում: **Թեմա 7՝** Դաս-տիարակության հիմունքները, էությունը, սկզբունքները և համակարգը, մտավոր, բարոյական, աշխատանքային, գեղագիտական, սեռական, իրավական, տնտե-սագիտական, գոյապահպանական դաստիարակության մեթոդները, միջոցները, արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքներ. դպրոցի կառավա-րում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B12. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՄԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայոց լեզվի դասավանդման առանձնահատկությունները հանրակրթական դպրոցում, ծանոթացնել ուսուցման նոր մեթոդների կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայոց լեզվի ուսուցման առանձնահատկությունները հանրակրթական դպրոցում,
2. կհասկանա տեսական նյութի մատուցման ձևերը,
3. կկարողանա վարել հայոց լեզվի դաս՝ ըստ հանրակրթական դպրոցի ուսումնական ծրագրերի:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայոց լեզվի մեթոդիկան՝ որպես գիտաճյուղ. ուսուցման մեթոդներ. ուսումնական աշխատանքի կազմակերպման ձևերը: **Թեմա 2՝** Ծրագրեր, ուսումնական պլաններ, դասագրքեր: **Թեմա 3՝** Հնչյունաբանության ուսուցումը: **Թեմա 4՝** Բառագիտության ուսուցումը: **Թեմա 5՝** Ձևաբանության ուսուցումը: **Թեմա 6՝** Շարահյուսության ուսուցումը: **Թեմա 7՝** Գրավոր աշխատանքների տեսակները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B09. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՈՃԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայոց լեզվի ոճաբանական համակարգը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայոց լեզվի ոճական համակարգի առանձնահատկությունները.
2. կհասկանա հնչյունական, բառային և քերականական իրողությունների ոճական կիրառությունների առանձնահատկությունները.
3. կկարողանա կատարել ոճաբանական վերլուծություններ, գործնականում կիրառել ոճական տարբեր հնարներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ոճագիտությունը որպես գիտաճյուղ. ոճույթի ըմբռնումը: ***Թեմա 2՝*** Իրադրական և գործառական ոճեր. նրանց տեսակները: ***Թեմա 3՝*** Հնչյունաբանական ոճագիտություն: ***Թեմա 4՝*** Բառագիտական ոճագիտություն: ***Թեմա 5՝*** Ձևաբանական ոճագիտություն: ***Թեմա 6՝*** Շարահյուսական ոճագիտություն: ***Թեմա 7*** Լեզվի պատկերավորման միջոցները: ***Թեմա 8՝*** Լեզվի արտահայտչական միջոցները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B10. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայոց լեզվի պատմությունը, լեզվի ծագման վերաբերյալ եղած տեսությունները, հայերենի հնչյունական, բառային, համակարգերի պատմական զարգացումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայերենի ծագման վերաբերյալ եղած տեսությունները, հնչյունական և բառապաշարային համակարգերի պատմական զարգացումը.
2. կհասկանա ժամանակակից հայերենի լեզվական տարբեր իրողությունների ծագումը և պատմական զարգացումը.
3. կկարողանա պարզաբանել լեզվական շատ իրողությունների ծագումնաբանությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայոց լեզվի պատմությունը՝ որպես գիտաճյուղ. լեզվի ուսումնասիրության աղբյուրները: **Թեմա 2՝** Հայերենի պատմական զարգացման փուլերի ստորաբաժանումը և դրա վերաբերյալ կարծիքները: **Թեմա 3՝** Լեզուների ծագման վերաբերյալ տեսությունները: **Թեմա 4՝** Հայերենի հնչյունական համակարգի պատմական զարգացումը: **Թեմա 5՝** Հայերենի բառապաշարի պատմական զարգացումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B24. «ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-1
(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել նորագույն շրջանի հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նորագույն շրջանի հայ գրականության կարևոր երկերը, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական-գեղարվեստական առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ հասարակական-քաղաքական կյանքը 20-րդ դարի սկզբին. պատմական իրադարձությունները, գրական-գեղարվեստական ուղղությունները, հոսանքները, նորագույն գրականության սկզբնավորումն ու առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Ե. Չարենց: **Թեմա 3՝** Ակսել Բակունց: **Թեմա 4՝** Դ. Դեմիրճյան: **Թեմա 5՝** Ս. Զորյան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B29. «ՀԱՅ ԳՐԱՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ գրաքննադատական մտքի պատմությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ գրաքննադատության պատմությունը, զարգացման հիմնական ուղղությունները,
2. կհասկանա գրաքննադատության առանձնահատկությունները, դերը և նպատակը,
3. կկարողանա կատարել գրաքննադատական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քննադատության առաջացումը հնագույն ժամանակներում. անջատումը գրականությունից, փիլիսոփայությունից և մյուս գիտություններից:

Թեմա 2՝ Հայ գրաքննադատության ձևավորումը, նախնական միաձուլվածությունը պատմագրությանը: **Թեմա 3՝** Մ. Խորենացի, Հ. Մանդակունի: **Թեմա 4՝** Գ. Նարեկացի, Հովհ. Սարկավագ Իմաստասեր: **Թեմա 5՝** Լուսավորական քննադատություն. Մ. Թաղիադյան, Խ. Աբովյան, Գ. Ախվերդյան, Մ. Նազարյան, Մ. Նալբանդյան: **Թեմա 6՝** Գրաքննադատությունը 1870-80-ական թթ.. Բաֆֆի, Հ. Պարոնյան, Գր. Արծրունի: **Թեմա 7՝** Ստ. Պալասանյան, Ղ. Աղայան, Ա. Արփիարյան, Գ. Զոհրապ: **Թեմա 8՝** Գրաքննադատությունը 19-րդ դարավերջին և 20-րդ դարասկզբին. Ալ. Շիրվանզադե, Լ. Մանվելյան, Վրթ. Փափազյան, Մ. Մեծարենց, Ա. Հարությունյան, Ա. Զոպանյան: **Թեմա 9՝** Լեո, Հ. Թումանյան, Ա. Տերտերյան, Դ. Վարուժան, Վ. Տերյան, Ստ. Շահումյան: **Թեմա 10՝** Արդի հայ գրաքննադատությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B32. «ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել գրականագիտական և գեղագիտական հիմնական խնդիրները, գրական ժանրերը, տաղաչափության հիմունքները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրականության և գեղագիտության փոխադարձ առնչությունները.
2. կհասկանա գրական ուղղությունները, գեղագիտական կատեգորիաները.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական ուսումնասիրություններ, զանազանել գրական-գեղարվեստական ուղղությունները:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Գրականագիտություն և գեղագիտություն: **Թեմա 2.** Գեղագիտական միտքը անտիկ շրջանում, միջնադարում, վերածննդի շրջանում: **Թեմա 3.** Գեղագիտական կատեգորիաներ: **Թեմա 4.** Գրականությունը՝ որպես արվեստի տեսակ. սեռեր և ժանրեր: **Թեմա 5.** Գրական-գեղարվեստական ուղղություններ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B26. «ԱՐԴԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (14 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել արդի հայ գրականությունը (1960–2000 թթ.), գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ.

2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական–հասարակական դերը.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հետպատերազմյան շրջանի առաջին տասնամյակի հայ գրականությունը: **Թեմա 2՝** Անհատի պաշտամունքի քննադատությունից հետո գրական նոր շարժումը: **Թեմա 3՝** Հ. Քոչար, Ս. Խանգադյան: **Թեմա 4՝** Բանաստեղծությունը. Հ. Սահյան և Վ. Դավթյան: **Թեմա 5՝** Պ. Սևակ, Ս. Կապուտիկյան: **Թեմա 6՝** Պատերազմի թեման արձակում. Բ. Հովսեփյան, Մ. Սարգսյան, Ս. Խանգադյան: **Թեմա 7՝** Արձակը. Հ. Մաթևոսյան, Զ. Խալափյան, Վ. Պետրոսյան: **Թեմա 8՝** Խ. Դաշտենց, Մ. Գալշոյան: **Թեմա 9՝** Գրականությունը անկախության շրջանում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/Յ11. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայոց լեզվի պատմությունը, լեզվի ծագման վերաբերյալ եղած տեսությունները, հայերենի հնչյունական, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի պատմական զարգացումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայերենի ծագման վերաբերյալ եղած տեսությունները, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի պատմական զարգացումը,
2. կհասկանա ժամանակակից հայերենի լեզվական տարբեր իրողությունների ծագումը և պատմական զարգացումը,
3. կկարողանա պարզաբանել ձևաբանական և շարահյուսական շատ իրողությունների ծագումնաբանությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայերենի հնչյունական համակարգի պատմական զարգացումը:
Թեմա 2՝ Հայերենի ձևաբանական համակարգի պատմական զարգացումը:

Թեմա 3՝ Հոլովման համակարգի պատմական զարգացումը: **Թեմա 4՝** Բայ. հայերենի դերբայները և նրանց պատմական զարգացումը: **Թեմա 5՝** Խոնարհման համակարգի պատմական զարգացումը: **Թեմա 6՝** Շարահյուսական համակարգի պատմական զարգացումը. կապակցման միջոցներ և եղանակներ. համաձայնություն. կառավարում /խնդրառություն/. առդրություն. շարադասություն: **Թեմա 7՝** Նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամներ. պարզ և բարդ նախադասություններ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B25. «ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել նորագույն շրջանի հայ գրականությունը, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նորագույն շրջանի հայ գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները,
2. կհասկանա գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ նորագույն գրականությունը 20-րդ դարի 30-ական թթ. հասարակական-քաղաքական իրադարձությունները: Գ. Մահարի, Վ. Թոթովենց, Մ. Արմեն: **Թեմա 2՝** Գրականությունը 1940-50-ական թթ.: Ն. Զարյան, Հ. Շիրազ: **Թեմա 3՝** Սփյուռքահայ գրականության սկզբնավորումը: Գաղթօջախները և գրական ուժերը: **Թեմա 4՝** Կարոտի գրականություն. Համաստեղ և Հ. Մնձուրի: **Թեմա 5՝** Վ. Թեքեյան, Հ. Օշական: **Թեմա 6՝** Նահանջի թեման. Շ. Շահնուր: **Թեմա 7՝** Կ. Զարյան: **Թեմա 8՝** Վ. Շուշանյան և Մուշեղ Իշխան: **Թեմա 9՝** Սփյուռքահայ գրականությունը հետպատերազմյան տարիներին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B47. «ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել տրամաբանության հիմնական հասկացությունները, օրենքները և սկզբունքները: Ուսանողը ձեռք է բերում հիմնական ըրոնք նպաստում են մասնագիտական առարկաների տեսությունների հիմնական հասկացությունների յուրացմանը, գիտահետազոտական աշխատանքի կատարմանը և օգնում ինքնուրույն անալիտիկ մտածողությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մտքի կառուցվածքը, այն տրամաբանական կանոններն ու օրենքները, որոնք կշռադատության ընթացքում ապահովում են մեր մտքի կանոնավորությունը ու հետևողականությունը, ճշմարիտ եզրակացությունների ստացումը և գիտական գիտելիքների հիմնավորվածությունը.
2. կհասկանա տրամաբանության ճանաչողական և մեթոդաբանական գործառույթների անհրաժեշտությունը գիտատեսական և գործնական ուսումնասիրությունների ժամանակ.
3. կկարողանա տրամաբանական գիտելիքների և հմտությունների միջոցով բարձրացնել իմացական գործընթացների և հատկապես գիտական հետազոտությունների արդյունավետությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տրամաբանության առարկան և նշանակությունը: ***Թեմա 2՝*** Լեզվի տրամաբանական վերլուծությունը: ***Թեմա 3՝*** Հասկացությունը որպես տրամաբանական ձև և հասկացության ընդհանուր բնութագրությունը: ***Թեմա 4՝*** Դատողություն: ***Թեմա 5՝*** Մտածողության ձևական տրամաբանական հիմնական օրենքները: ***Թեմա 6՝*** Դեդուկտիվ մտահանգում: Մտահանգման ընդհանուր բնութագիրը: ***Թեմա 7՝*** Ինդուկտիվ մտահանգումներ: ***Թեմա 8՝*** Փաստարկման տրամաբանական հիմունքներ: ***Թեմա 9՝*** Տրամաբանական սխալներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5:

0302/B16. «ԱՐԵՎՍՏԱՀԱՅԵՐԵՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 10–րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել արևմտահայերենի հնչյունական, բառապաշարային, ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները, արևելահայերենի և արևմտահայերենի միջև եղած տարբերությունները և նմանությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արևմտահայերենի ձևավորումը, հնչյունական, բառային և քերականական հատկանիշները,
2. կհասկանա արևմտահայերենի ու արևելահայերենի միջև եղած տարբերություններն ու նմանությունները,
3. կկարողանա հասկանալ և վերլուծել արևմտահայերեն տեքստեր, հաղորդակցվել արևմտահայերենով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայերենի զարգացման փուլերը. Աշխարհաբարի կազմավորումը, գրապայքար. արևմտահայերենի ձևավորումը: **Թեմա 2՝** Արևմտահայերենի հնչյունական համակարգը. ուղղագրություն. բաղաձայնական համակարգի արտասանական առանձնահատկությունները. հնչյունափոխություն: **Թեմա 3՝** Արևմտահայերենի և արևելահայերենի բառապաշարային ընդհանրություններն ու տարբերությունները: Դարձվածային միավորներ: **Թեմա 4՝** Արևմտահայերենի և արևելահայերենի ձևաբանական համակարգերի ընդհանրություններն ու տարբերությունները: **Թեմա 5՝** Արևմտահայերենի և արևելահայերենի շարահյուսական համակարգերի ընդհանրություններն ու տարբերությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

4.2.1. Կամընտրական դասընթացներ

0302/F73. «13-18-ԴՐ ԴԱՐԵՐԻ ՀԱՅ ՔՆԱՐԵԴՂՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)
Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել 13-18-րդ դարերի
հայ քնարերգության առանձնահատկություններին և նրա հետագա ավանդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 13-18-րդ դարերի հայ քնարերգության բովանդակային և տաղա-
չափական առանձնահատկությունները.
2. կհասկանա 13-18-րդ դարերի հայ քնարերգության յուրահատկությունները.
3. կկարողանա համադրել 13-18-րդ դարերի հայ քնարերգության և հետագա
դարերի ստեղծագործությունները՝ մեկնաբանելով դրանց առնչությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համառոտ ակնարկ հայ հին քնարերգության վերաբերյալ: **Թեմա 2՝** Միջնադարյան հայ քնարերգության ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 3՝** Միջ-
նադարյան տաղերգուներ: **Թեմա 4՝** Ֆրիկ, Հ. Երզնկացի, Կ. Երզնկացի, Թլկու-
րանցի, Ն. Քուչակ և այլն: **Թեմա 5՝** 13-18-րդ դարերի հայ քնարերգության տաղա-
չափական համակարգերը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում
է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B81. «ՀԱՅ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԻՑԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)
Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել առասպելներին և
նրանց առանձնահատկություններին, առասպելների արտացոլմանը գրականու-
թյան մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա առասպելների ծագումնաբանական և կառուցվածքային առանձնա-
հատկությունները.
2. կհասկանա առասպելների զարգացումն ու տրանսֆորմացիայի ուղիները.
3. կկարողանա կատարել առասպելների ուսումնասիրություններ և վերլու-
ծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր առասպելաբանություն. առասպելաբանական մտածողություն: **Թեմա 2՝** Դասական առասպելներ. առասպելների զարգացումը: **Թեմա 3՝** Հայ առասպելաբանություն. հայկական դիցարանը: **Թեմա 4՝** Հայ առասպելաբանությունը և հայ բանահյուսությունը: **Թեմա 5՝** Առասպել և պատմություն: **Թեմա 6՝** Առասպել և գրականություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B82. «ԳՐԱԲԱՐԻ ԵՎ ԱՐԴԻ ԱՐԵՎԵԼԱՀԱՅԵՐԵՆԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ՏԱՐԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գրաբարի և արդի արևելահայերենի հնչյունական, բառային և քերականական համակարգերի զուգադրական քննությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրաբարի և արդի արևելահայերենի հնչյունական, բառային և քերականական համակարգերի առանձնահատկությունները.
2. կհասկանա լեզվի պատմական զարգացման ընթացքը.
3. կկարողանա կատարել գրաբարի և արդի արևելահայերենի հնչյունական, բառային և քերականական համակարգերի զուգադրական քննություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարի և արդի արևելահայերենի հնչյունական համակարգերի զուգադրական քննություն: **Թեմա 2՝** Բառապաշարի պատմական զարգացումը. իմաստափոխություն: **Թեմա 3՝** Բառակազմական կաղապարների փոփոխություններ: **Թեմա 4՝** Գրաբարի ձևաբանական համակարգը արդի արևելահայերենի համակարգի զուգադրությամբ: **Թեմա 5՝** Գրաբարի և արդի արևելահայերենի շարահյուսական համակարգերի զուգադրական քննություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ85. «ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԻՄԱՍՏԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայերենի բառապաշարի պատմական իմաստափոխությանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բառիմաստափոխության հիմունքներ.
2. կհասկանա բառիմաստի պատմական զարգացման և փոփոխության օրինաչափությունները.
3. կկարողանա կատարել բառապաշարի իմաստափոխության ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառագիտությունը՝ որպես լեզվաբանության բաժին. Իմաստաբանություն: **Թեմա 2՝** Բառիմաստի փոփոխության հիմունքները: **Թեմա 3՝** Բառիմաստի փոփոխության ճանապարհները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ74 «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ «ՀԵԹԱՆՈՍ» ԱՎԱՆԴԱՆԵՐԸ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7 -րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայ գրականության կենսունակ ավանդներից մեկին՝ Գողթան երգերից մինչև Պարույր Սևակ ու Հր. Մաթևոսյան հարատևող կյանքի հեթանոս զգացողության դրսևորմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա «հեթանոս» հազարամյա ավանդույթի գեղագիտական բնույթը.
2. կիմանա «հեթանոս» ավանդույթի ամենատարբեր դրսևորումների գեղարվեստական ու գաղափարական հետապնդումները.
3. կկարողանա մեկնաբանել գրական «հեթանոս ավանդույթի» գաղափարական ու գեղագիտական տարաբնույթ դրսևորումները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ «Գողթան երգերը» ժողովրդական հեթանոս ոգու արծարծումներ: 5-րդ դարի հայ պատմագրության աշխարհիկ ոգին հեթանոս ավանդույթների

արտահայտություն: «Մասունցի Դավիթ» էպոսը հայ ժողովրդի հեթանոս ոգու արտահայտման դրսևորում: **Թեմա 2՝** Դավթակ Քերթոդի «Ողբի» աշխարհիկ-հեթանոսական ոգին: Գրիգոր Նարեկացու տաղերի վերածնական խորհուրդը: Բնության մեծարումն ու շնչավորումը որպես հեթանոս ավանդույթի դրսևորում: **Թեմա 3՝** Կոստանդին Երզնկացու սիրո ու գարնան տաղերի հեթանոս ոգին: Երզնկացին հայկական վերածննդի՝ հետնարեկացիական խոշորագույն դեմք: Հովհաննես Իմաստասերը և Գր. Մագիստրոսը ժամանակի համար նոր մտավորական: **Թեմա 4՝** Միջնադարյան տաղերգության աշխարհականացումը հեթանոս ավանդույթի դրսևորում (Հովհ. Թլկուրացի, Գրիգորիս Աղթամարցի, Նաղաշ Հովնաթան, Սայաթ-Նովա և ուրիշներ): **Թեմա 5՝** Հեթանոս վարքի մեծարումը (խեղճության բարոյաբանության մերժումը) Խաչատուր Աբովյանի «Վերք Հայաստանի» վեպում: Բնության շնչավորումը հեթանոս ավանդույթի արտահայտություն: **Թեմա 6՝** «Հեթանոս» ոգու մեծարումը Բաֆֆու ծրագրային-քաղաքական վեպերում: «Հեթանոս մեծության» արժարժումները Բաֆֆու «Սամվել » և Օերենցի «Երկունք Թ. դարու» վեպերում: **Թեմա 7՝** Հեթանոս ավանդույթի բազմազան դրսևորումները Չարենցի պոեզիայում («Տաղարան», «Էպիկական լուսաբաց», «Գիրք ճանապարհի» և այլն): **Թեմա 8՝** Հովհ. Շիրազի գարնաներգության և սիրերգության «շամիրամյան» շերտերը՝ հեթանոս ավանդույթի տարբեր դրսևորումներ: **Թեմա 9՝** «Հայոց դարձի» արժարժումների հեթանոս միտումները Պ. Սևակի պոեզիայում: Հեթանոս ավանդույթը Սևակի սիրո երգերում: Հեթանոս ոգու ուրույն դրսևորումը Հր. Մաթևոսյանի «Գոմեշը» վիպակում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ75. «ՏԵՔՍՏԻ ՄԵԿՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7 –րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տեքստաբանության հիմունքներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տեքստը հրատարակության պատրաստելու աշխատանքները.
2. կհասկանա տեքստաբանական աշխատանքների առանձնահատկությունները.
3. կկարողանա կատարել տեքստը հրատարակության պատրաստելու աշխատանքներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասկացություն տեքստի մասին: Տեքստի տեսակները: Տեքստի գործառնականությունը: Գրական ու ոչ գրական տեքստեր: Գրական տեքստի տարբերակման սկզբունքները: **Թեմա 2՝** Գրական տեքստի մեկնության մեթոդաբանությունը: Տեքստի մեկնության եղանակների պատմական զարգացումը: Հասկացություն հերմենտիկայի մասին: Տեքստի ընկալման հնարավորությունները: **Թեմա 3՝** Տեքստերի ավանդական մեկնության տեսակներ. ըստ գեղարվեստական տեքստի արտաքին կապերի (սոցիոլոգիական, պատմամշակութային, համեմատական, կենսագրական, ստեղծագործական-ծագումնաբանական մոտեցումներ): **Թեմա 4՝** Տեքստի մեկնության նոր եղանակներ. ըստ գեղարվեստական ներքին կապերի (կառուցվածքային, նշանագիտական, ոճական): Տեքստերի սոցիալական գործառնականությունը: Քննադատություն, ընթերցողական ուշադրություն: Գրական տեքստի մեկնությունն ըստ սեռաժանրային պատկանելության: Վիպական, քնարական ու դրամատիկ սեռերն ու դրանց ստորադասվող ժանրերը: Արձակ և չափածո տեքստեր: Տարբերակման սկզբունքներն ու մեկնության հիմունքները: Գրական երկի խմբավորված մեկնության ըստ մեթոդների, ուղղությունների և հոսանքների:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/F87. «ՀԱՅՈՑ ՏԵՂԱՆՎԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայոց տեղանունների ստուգաբանական և բառակազմական քննությանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայոց տեղանունների բառակազմական և ստուգաբանական օրինաչափությունները.
2. կհասկանա տեղանունների ստեղծման օրինաչափությունները.
3. կկարողանա կատարել հայոց տեղանունների բառակազմական և ստուգաբանական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր ակնարկ տեղանվանագիտության մասին. Տեղանվանագիտության կապն այլ գիտաճյուղերին: **Թեմա 2՝** Տեղանունների ուսումնասիրման լեզվական տեսանկյունը: **Թեմա 3՝** Հայոց տեղանունների դասակարգումներն ու ուսումնասիրման եղանակները: **Թեմա 4՝** Գործնական տեղանվանագիտություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ86. «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՅ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՆՈՐԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ժամանակակից հայերենի բառային նորաբանություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի նորաբանությունների հատկանիշները.
2. կհասկանա բառապաշարի փոփոխության և նոր բառերի ստեղծման ընթացքը.
3. կկարողանա կատարել գիտական ուսումնասիրությունների վերլուծություններ և մեկնաբանել նորաբանությունների ստեղծման բառակազմական օրինաչափությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառապաշարի փոփոխությունները: ***Թեմա 2՝*** Արդի հայերենի նորաբանությունները: ***Թեմա 3՝*** Նորաբանությունների բառակազմական կաղապարները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ72. «ՀԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայ մատենագիտության նմուշներին և նրանց առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ մատենագիտության ընդհանուր զարգացումը.
2. կհասկանա հայ մատենագիտության յուրահատկությունները.
3. կկարողանա կատարել մատենագիտական ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ մատենագիտության մասին առաջին տեղեկությունները:
Թեմա 2՝ Հայ տպագրության մատենագիտություն և տեղեկություններ տպագիր հնատիպ գրքերի մասին: **Թեմա 3՝** Հայ պարբերական մամուլի սկզբնավորումը:
Թեմա 4՝ Մխիթարյան առաջին մատենագրության սկզբնավորումը: **Թեմա 5՝** Հայ մատենագրության հետագա զարգացումը և արդի վիճակը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/F76. «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՂԱՉԱՓՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակ՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայկական տաղաչափության առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տաղաչափական հիմնական օրինաչափությունները.
2. կհասկանա հայկական տաղաչափության առանձնահատկությունները.
3. կկարողանա կատարել տաղաչափական համակարգերի ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տաղաչափական համակարգերի տիպերը: **Թեմա 2՝** Տաղաչափության դերը չափածո ստեղծագործություններում: **Թեմա 3՝** Հայկական տաղաչափության ակունքները, գոթան երգերի տաղաչափական առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Հայ քնարերգության տաղաչափական համակարգերը: **Թեմա 5՝** Տաղաչափական համակարգերի լեզվական հիմքը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ84. «ՄԻՋԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՀՈԼՈՎՄԱՆ ԵՎ ԽՈՆԱՐՀՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ»
(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել միջին հայերենի հոլովման և խոնարհման համակարգերին և նրանց հետագա զարգացմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա միջին հայերենի հոլովման և խոնարհման համակարգերի առանձնահատկությունները.
2. կհասկանա միջին հայերենի հոլովման և խոնարհման համակարգերի կազմության օրինաչափությունները.
3. կկարողանա կատարել միջին հայերենի հոլովման և համակարգերի վերաբերյալ քերականական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր ակնարկ միջին հայերենի քերականության վերաբերյալ: **Թեմա 2՝** Գրաբարի և միջին հայերենի հոլովման և խոնարհման համակարգերի ընդհանրություններն ու տարբերությունները: **Թեմա 3՝** Միջին հայերենի հոլովները: **Թեմա 4՝** Միջին հայերենի հոլովումները: **Թեմա 5՝** Բայը միջին հայերենում: Միջին հայերենի դերբայները, կրավորականի կազմությունը միջին հայերենում: **Թեմա 6՝** Միջին հայերենի բայական եղանակները և նրանց ժա-մանակները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ88. «ՌՈՒՄ-ՀԱՅԵՐԵՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ռուս-հայերեն թարգմանության լեզվաոճական խնդիրներին և դրանց հաղթահարման միջոցներին ու եղանակներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ռուս-հայերեն թարգմանության ընթացքում ծագող խնդիրները.
2. կհասկանա դրանց հաղթահարման միջոցներն ու եղանակները.

3. կկարողանա կատարել ռուս-հայերեն թարգմանություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թարգմանության գործընթացի առանձնահատկությունները:
Թեմա 2՝ Ռուս-հայերեն թարգմանության հնչյունաբանական և վանկաշեշտային խնդիրներ: **Թեմա 3՝** Թարգմանության բառապաշարային խնդիրներ: **Թեմա 4՝** Թարգմանության ձևաբանական խնդիրներ: **Թեմա 5՝** Թարգմանության շարահյուսական խնդիրներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ77. «ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քննադատության տեսության հիմունքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա քննադատության տեսության հիմնախնդիրները.
2. կհասկանա քննադատության տեղը և դերը գրականագիտության համակարգում.
3. կկարողանա կատարել քննադատական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քննադատությունն իբրև հասարակության հոգևոր դաստիարակության և գեղագիտական իդեալի արմատավորման միջոց. քննադատության ծագումն ու զարգացման նախադրյալները: **Թեմա 2՝** Քննադատության տեղ գրականագիտության համակարգում: **Թեմա 3՝** Քննադատության մեթոդները: **Թեմա 4՝** Քննադատության ժանրերը պատմական զարգացման ընթացքում: **Թեմա 5՝** Գեղարվեստական երկի գնահատության չափանիշները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ78. «20-ԴԴ ԴԱՐԱՄԿԶԲԻ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՅ ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել 20-րդ դարասկզբի պատմական դեպքերի արտացոլմանը հայ նորագույն գրականության մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 20-րդ դարասկզբի իրադարձությունների և գեղարվեստական գրականության կապը.
2. կհասկանա գրականության ազգապահպան գոյության անհրաժեշտությունը.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և զուգահեռներ տանել պատմական իրադարձությունների և գեղարվեստական երկերի միջև:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական ժամանակաշրջանը. ցեղասպանության հանգամանքները և ընթացքը. ազգային-ազատագրական շարժումը: **Թեմա 2՝** 1930-ական թթ. Հասարակական-գաղափարական մտայնությունը. Հակասությունները և դժվարությունները: **Թեմա 3՝** Ինքնակենսագրական վեպը՝ որպես ապրվածի արտահայտություն: **Թեմա 4՝** Անհատի պաշտամունքի տարիների սահմանափակումները, կաշկանդումները և դաժանությունները: **Թեմա 5՝** Հետագա անդրադարձները պատմական դեպքերին: Ցեղասպանության և պատմական հարակից դեպքերի արտացոլումը ժամանակակից գրականության մեջ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ89. «ԼԵԶՎԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լեզվական տարբեր վերլուծությունների առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լեզվական վերլուծություններ կատարելու առանձնահատկությունները.

2. կիսականա վերլուծություններ կատարելու միջոցներն ու եղանակները.
3. կկարողանա կատարել հնչյունական, բառային և քերականական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզվական մակարդակներ: **Թեմա 2՝** Հնչյունական վերլուծություններ: **Թեմա 3՝** Բառապաշարի վերլուծություն: **Թեմա 4՝** Ձևաբանական վերլուծություն: **Թեմա 5՝** Շարահյուսական վերլուծություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ90. «ԼԵԶՎԱՆՇԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել նշանագիտական կարևորագույն ըմբռումներին և տերմիններին, տալ գիտելիքներ նշանագիտական վերլուծության սկզբունքների մասին, մշակել նշանագիտական մոտեցումը լեզվի նկատմամբ կիրառելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նշանագիտության հիմնական հասկացությունները և դրանց նշանակող տերմինները.
2. կիսականա նշանի էությունը և լեզվի նշանային բնույթը.
3. կկարողանա գուգահեռներ անցկացնել լեզվաբանական և նշանագիտական հասկացությունների միջև:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզուն՝ որպես նշանային համակարգ: Լեզվի և նշանային այլ համակարգերի նմանություններն ու տարբերությունները: **Թեմա 2՝** Լեզվի նկատմամբ նշանագիտական մոտեցում կիրառելու հնարավորությունները, սահմանները և սկզբունքները: **Թեմա 3՝** Լեզվական նշանների համապատասխանությունները նշանագիտության մեջ տարբերակվող նշանների տեսակներին: **Թեմա 4՝** Կառուցվածքային տարբեր մակարդակների լեզվական միավորների բնութագրումը նշանագիտական հայեցակետով: **Թեմա 5՝** Ավանդական լեզվաբանություն և լեզվանշանագիտություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

**0302/Բ79. «ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ 1920-60-ԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆՆԵ-
ՐԻՆ» (2 կրեդիտ)**

Շաբաթական՝ 3 ժամ (6 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել 1920-60-ական թթ. ֆրանսահայ գրականության նշանավոր դեմքերի ստեղծագործություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 1920-60-ական թթ. ֆրանսահայ գրականության նշանավոր երկերը.
2. կհասկանա 1920-60-ական թթ. ֆրանսահայ գրականության զարգացման առանձնահատկությունները.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆրանսահայ գաղթօջախի կազմավորումը, քաղաքական, տնտեսական և հոգևոր կառուցվածքը: **Թեմա 2՝** Գաղթօջախի զարգացման միտումները 1920-60-ական թթ.: **Թեմա 3՝** Ֆրանսահայ գրական մամուլը: **Թեմա 4՝** 1920-60-ական թթ. ֆրանսահայ բանաստեղծությունը: **Թեմա 5՝** 1920-60-ական թթ. ֆրանսահայ արձակը. 1970-ական թթ. ֆրանսահայ գրական նոր սերունդը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ80. «ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅ ՊՈԵՄԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (6 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել նորագույն շրջանի հայ պոեմի կարևոր նմուշներին, բացահայտել նրանց առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նորագույն շրջանի հայ պոեմի առանձնահատկությունները.
2. կհասկանա նորագույն շրջանի հայ պոեմի կարևոր նմուշների գաղափա-

րական շերտերը.

3. կկարողանա կատարել նորագույն շրջանի հայ գրականության պոեմների գրականագիտական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պոեմի ժանրի համառոտ բնութագիրը: **Թեմա 2՝** Պոեմի ժանրը հայ դասական գրականության մեջ: **Թեմա 3՝** Հայ պոեմը 1940-50-ական թթ.: **Թեմա 4՝** Պոեմի ժանրի վերելքը 1960-ական թթ. **Թեմա 5՝** Հայ պոեմը 1970-80-ական թթ.: Ժամանակակից զարգացումները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B83. «ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՈՒՂԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (6 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայերենի ուղղագրության պատմությանը և ուղղագրական փոփոխություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայերենի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և նրանց փոփոխությունները ժամանակի ընթացքում.
2. կհասկանա լեզվի պատմական զարգացման ընթացքում ուղղագրության փոփոխությունների անխուսափելիությունը.
3. կկարողանա կատարել բնագրերի ուղղագրական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մ. Մաշտոցը և հայոց գրերի ստեղծումը. ուղղագրական առաջին սկզբունքները: **Թեմա 2՝** Հայերենի ուղղագրության վիճակը միջնադարում. փոփոխություններ այբուբենում. ուղղագրական փոփոխություններ: **Թեմա 3՝** 1922 և 1940 թթ. ուղղագրական բարեփոխումները: **Թեմա 4՝** Բաղաձայնների, ձայնավորների և երկհնչյունների ուղղագրությունը: **Թեմա 5՝** Տոդադարձ. համառոտագրություններ և հապավումներ. դրանց գրության ձևերը պատմական տարբեր շրջաններում: **Թեմա 6՝** Մեծատառեր և փոքրատառեր, հատուկ անունների ուղղագրությունը: **Թեմա 7՝** Ուղղագրության վերաբերյալ արդի բանավեճերը: **Թեմա 8՝** Տեքստերի ուղղագրական վերլուծություններ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ91. «ԼԵԶՎԱՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (6 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լեզվափոխառության հիմնախնդիրներին և դրանց մեկնաբանություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լեզվափոխառության հիմնական հասկացությունները.
2. կհասկանա լեզվաբանական հարաբերականությունը.
3. կկարողանա կատարել հերմենևտիկական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզուն և աշխարհի պատկերը: Լեզվաբանական հարաբերականություն: **Թեմա 2՝** Լեզվաբանական լրացուցչություն: **Թեմա 3՝** Լեզվաբանական փոխառություն: **Թեմա 4՝** Արդի անգլիական և ամերիկյան լեզվափոխառությունը: **Թեմա 5՝** Հերմենևտիկա:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5

4.3. «Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

0103/Բ03. «ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Բարձրագույն նյարդային գործունեության ֆիզիոլոգիա առարկայի նպատակն է ուսումնասիրել ԲՆԳ-ն տարբեր ֆիզիոլոգիական պրոցեսների հետազոտությունների ժամանակ, միաժամանակ տալով տարբեր ֆիզիոլոգիական պրոցեսների գիտական բացատրությունը, անատոմո-մորֆոլոգիական կառուցվածքը, ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները և տարբեր օրգան-համակար-

գերի գործունեության ժամանակ բարձրագույն նյարդային գործունեության (ԲՆԳ-ի) դերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ԲՆԳ ֆիզիոլոգիայի ազդեցությունը օրգանիզմի տարբեր օրգան-համակարգերի ֆունկցիաների վրա,
2. կհասկանա օրգանների անատոմիական-մորֆոլոգիական կառուցվածքը,
3. կյուրացնի օրգանիզմի և նրան շրջապատող միջավայրի միջև եղած փոխհարաբերությունը, կկարողանա իր գիտելքները հաջողությամբ կիրառել օրգան-համակարգի ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները բացատրելու՝ ելնելով մարդու բարձրագույն նյարդային գործունեության տիպոլոգիական առանձնահատկություններից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն, ԲՆԳ-ի ֆիզիոլոգիայի զարգացման պատմությունը, առարկայի խնդիրները, նպատակը և ուսումնասիրման մեթոդները: ***Թեմա 2՝*** Գլխուղեղի աշխատանքի ուսումնասիրման մեթոդները: ***Թեմա 3՝*** Պայմանական և ոչ պայմանական ռեֆլեքսները և նրանց կենսաբանական նշանակությունը: ***Թեմա 4՝*** Նյարդային կենտրոնի ֆունկցիաները: ***Թեմա 5՝*** Քնի, հիպնոզի, երազատեսության ֆիզիոլոգիան: ***Թեմա 6՝*** Նյարդային համակարգի, արյան, ավիշի ինտեգրատիվ ֆունկցիան: ***Թեմա 7՝*** Ֆունկցիաների լոկալիզացիան մեծ կիսագնդերում: ***Թեմա 8՝*** Մարդու և կենդանիների նյարդային գործունեության ֆիլոգենեզը: ***Թեմա 9՝*** Ժամանակավոր կապերի ձևավորման ու պահպանման քիմիական և ֆիզիկական մեխանիզմները: ***Թեմա 10՝*** Բարձրագույն նյարդային գործունեության վրա արտակեղևային գործոնների ազդեցությունը: ***Թեմա 11՝*** Մարդու բարձրագույն նյարդային գործունեության սպեցիֆիկ առանձնահատկությունները: ***Թեմա 12՝*** Մարդու բարձրագույն նյարդային գործունեության տիպաբանական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 13՝*** Հիշողության ֆիզիոլոգիան: ***Թեմա 14՝*** Հույզերի և մոտիվացիաների ֆիզիոլոգիան: ***Թեմա 15՝*** Գլխուղեղի էլեկտրական ակտիվությունը և ժամանակավոր կապերը: ***Թեմա 16՝*** Երեխաների բարձրագույն նյարդային գործունեության զարգացման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 17՝*** Արտաքին գործոնների ազդեցությունը բարձրագույն նյարդային գործունեության վրա: ***Թեմա 18՝*** Բարձրագույն նյարդային գործունեությունը տարբեր բնույթի աշխատանքների դեպքում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ):

0303/B37. «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման
նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է իրագեկել ուսանողին ուսումնական գործունեության առանձնահատկությունների մասին, նպաստել հոգեբանության և մանկավարժության բնագավառում գիտելիքների ձեռքբերմանը և կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մասնագիտական գործունեության բովանդակության, առանձնահատկությունների մասին և կկողմնորոշվի հոգեբանության և մանկավարժության տարբեր բնագավառներում գիտելիքների ձեռք բերման ուղիներում,
2. կհասկանա ուսումնական գործունեության տրամաբանությունը,
3. կկարողանա կազմակերպել իր ուսումնական գործունեությունը ինչպես լսարանային պայմաններում, այնպես էլ ինքնուրույն ուսումնական և հետազոտական աշխատանքներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանության զարգացման պատմական ակնարկ: **Թեմա 2՝** Հոգեբանության առարկան, խնդիրները: **Թեմա 3՝** Հոգեբանության սկզբունքները: **Թեմա 4՝** Հոգեբանության բնագավառները: **Թեմա 5՝** Հոգեբանության միջառարկայական կապերը: **Թեմա 6՝** Հոգեբանության մեթոդները: **Թեմա 7՝** Հոգեբանության ուղղությունները: **Թեմա 8՝** Հոգեբանի գործունեության էթիկական նորմերի հիմունքները: **Թեմա 9՝** Մանկավարժ-հոգեբան մասնագիտության առանձնահատկությունները, նշանակությունը արդի կրթական համակարգում: **Թեմա 10՝** Մանկավարժ-հոգեբանի գործունեությունը կրթական համակարգում: Ուսուցիչ-մանկավարժի մասնագիտության նախապատրաստումը ՀՀ-ում: **Թեմա 11՝** Կրթական համակարգի բարեփոխումները: **Թեմա 12՝** Արդի կրթական համակարգի կառավարումը: **Թեմա 13՝** Ուսուցման արդյունքների գնահատումը եվրոպական չափորոշիչներով, կրեդիտային համակարգի ներդրումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք(ռեֆերատ):

0303/Յ01. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու հոգեկան երևույթների առանցքային օրինաչափություններին և մեխանիզմներին, անձի հոգեկան զարգացմանն ու անհատական առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանության ընդհանուր դրույթները, հոգեկան գործընթացների և վիճակների առանձնահատկությունները և ձևավորման հիմնական օրինաչափությունները,
2. կկարողանա կիրառել հոգեբանական իմացությունը իր հետագա գործունեության մեջ, ինչպես նաև հասարակական կյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանության առարկան, նպատակը, խնդիրները, ճյուղերը, կապը այլ գիտությունների հետ: **Թեմա 2՝** Ժամանակակից հոգեբանության ուղղությունները, սկզբունքները, հետազոտության մեթոդները: **Թեմա 3՝** Հոգեկանի զարգացումը, մակարդակները: **Թեմա 4՝** Գործունեության կառուցվածքը, հիմնությունները, տեսակները: **Թեմա 5՝** Անձ, միջանձնային հարաբերություններ, խումբ, տեսակները: **Թեմա 6՝** Իմացական գործընթացներ: **Թեմա 7՝** Հուզակամային գործընթացներ: **Թեմա 8՝** Անձի անհատական տիպոլոգիական առանձնահատկություններ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B02. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժություն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը՝ գիտական հարացույցների հիմքի վրա, և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, ճյուղերը, հիմնական հասկացությունները, ուսուցման և դաստիարակության դերը մարդու անձի ձևավորման և զարգացման գործընթացում,
2. կհասկանա մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի սոցիալականացման համատեքստում,
3. կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժության ընդհանուր հիմունքներ: Մանկավարժության ծագումն ու զարգացումը: Մանկավարժության հիմնական հասկացությունները: Մանկավարժական գիտության համակարգը: Մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ: Գիտամանկավարժական մեթոդները: Մանկավարժական մտքի պատմության զարգացումը: Անձի ձևավորումը և զարգացումը: Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացումը: **Թեմա 2՝ Դիդակտիկայի հիմունքներ:** Ուսուցման նպատակը, խնդիրները: Կրթական բովանդակությունը, ուսուցման մեթոդաբանական և հոգեբանական հիմունքները: Ուսուցման գործընթացի կառուցվածքը, սկզբունքները և կանոնները: Ուսուցման մեթոդները և հնարները, ինտերակտիվ մեթոդները: Ուսուցման եղանակները և միջոցները: Դաս-դասարանային համակարգ: Դասը որպես ուսուցման կազմակերպման ձև: Աշակերտների գիտելիքների վերահսկումը, ստուգումն ու գնահատումը: Ուսուցիչը և նրան ներկայացվող պահանջները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B04. «ՄԱՐԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3–րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին հոգեկանի առաջացման էվոլյուցիային, տալ տեղեկություններ գոհոգեբանական և էտոլոգիական հետազոտությունների ժամանակակից նվաճումների վերլուծությունների և ընդհանրացումների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ֆիլոգենեզում և օնոտգենեզում կենդանիների հոգեկան գործունեության զարգացման փուլերը,
2. կհասկանա կենդանիների հոգեկանի զարգացման և գործառնության օրինաչափությունները,
3. կկարողանա վերլուծել, համակարգել և ընդհանրացնել կենդանիների հոգեկանի գործունեությանը վերաբերող փաստացի նյութը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարդաբանությունը որպես գիտություն, խնդիրները: **Թեմա 2՝** Կյանքի ծագումը երկրի վրա: **Թեմա 3՝** Մարդու ծագումը և հոգեկանի էվոլյուցիան: **Թեմա 4՝** Ռասայաբանություն և էթնիկական մարդաբանություն: **Թեմա 5՝** Համեմատական հոգեբանություն: **Թեմա 6՝** Մարդը որպես անհատ: **Թեմա 7՝** Մարդը որպես սուբյեկտ: **Թեմա 8՝** Մարդը որպես անձ և անհատականություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B05. «ԱՆՁԻ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ գործնական և 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել անձի հոգեբանության մեթոդաբանական սկզբունքներին, անձի հիմնախնդրի վերաբերյալ տարբեր մեկնաբանություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անձի հոգեբանության ուսումնասիրման հիմնախնդիրները և սկզբունքները, ինչպես նաև անձի ժամանակակից մեկնաբանությունը և հայեցակարգերը,
2. կհասկանա անձի հոգեբանության մեթոդաբանության տրամաբանությունը,
3. կկարողանա վերլուծել անձի ուսումնասիրման արդի խնդիրները, կառուցվածքային մոտեցումները, ինչպես նաև դիտարկել անձին միջառարկայական տեսանկյունից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անձի հասկացությունը հոգեբանության մեջ: **Թեմա 2՝** Անձի հոգեկան ակտիվության աղբյուրները: **Թեմա 3՝** Անձի ձևավորումը գործունեության մեջ: **Թեմա 4՝** Անձի ձևավորումը հաղորդակցման մեջ: **Թեմա 5՝** Ինքնագիտակցման նշանակությունը անձի ձևավորման գործում: **Թեմա 6՝** Դասական հոգեվերլուծություն: **Թեմա 7՝** Նեոֆրեյդիզմ: **Թեմա 8՝** Հումանիստական հոգեբանություն: **Թեմա 9՝** Գեշտալտ հոգեբանություն: **Թեմա 10՝** Վարքագիտություն և սոցիալ կոգնիտիվիզմ: **Թեմա 11՝** Անձի դիսպոզիցիոն տեսություն: **Թեմա 12՝** Կոգնիտիվ հոգեբանություն: **Թեմա 13՝** Անձի ինտելեկտուալ զարգացման տեսությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B06. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»-2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժություն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը՝ գիտական հարացույցների հիմքի վրա, և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, դաստիարակության դերը մարդու անձի ձևավորման և զարգացման գործընթացում, կիսականա մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի սոցիալականացման համատեքստում,
2. կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դաստիարակության ընդհանուր հիմունքները: Դաստիարակության նպատակը, խնդիրները, մեթոդները: Դաստիարակության համակարգը, սկզբունքները: Դաստիարակության բաղադրամասերը՝ մտավոր, ֆիզիկական, ընտանեկան, գեղագիտական, աշխատանքային, սեռական և իրավաբանական: Կոլեկտիվի դաստիարակության տեսությունը: ***Թեմա 2՝ Մանկավարժական կառավարում:*** ՀՀ կրթական համակարգը: Դպրոցի տնօրենի գործունեությունը, կառավարման ոճերը: Դասղեկը, նրա աշխատանքի մեթոդիկան: Աշակերտական կազմակերպությունները դպրոցում: Արտադասարանային և արտադպրոցական աշխատանքը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0103/B07. «SUSԻՔՍՅԻՆ ԱՆԱՏՈՄԻԱ, ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ ԵՎ ՀԻԳԻԵՆԱ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Տարիքային ֆիզիոլոգիա առարկայի նպատակն է ուսումնասիրել ֆիզիոլոգիական ֆունկցիաների զարգացման և դրսևորման առանձնահատկությունները օնտոգենեզի տարբեր փուլերում, այն է նորածնության, վաղմանկության, առաջին և երկրորդ մանկության, դեռահասության, պատանեկության, հասունության և ծերության փուլերում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մարդու օնտոգենեզի տարբեր փուլերում ընթացող ֆիզիոլոգիական-անատոմիական զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա ֆիզիոլոգիական ֆունկցիաների, օրգան-համակարգերի դրսևորման առանձնահատկությունները նորածնության, վաղմանկության, առաջին և երկրորդ մանկության, պատանեկության, հասունության և ծերության փուլերում,
3. կկարողանա հաջողությամբ դրսևորել իր իմացությունը իր մանկավարժական գործունեության ժամանակահատվածում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն, ֆիզիոլոգիա առարկայի խնդիրները, ուսումնասիրման մեթոդները և ճյուղերը: **Թեմա 2՝** Սիրտ-անոթային համակարգի գործունեության ֆիզիոլոգիան և նրա ընդհանուր ու տարիքային առանձնահատկությունները: **Թեմա 3՝** Արյան ընդհանուր և տարիքային ֆիզիոլոգիան, իմունիտետի տեսակները և տարիքային առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Շնչառության համակարգի ընդհանուր և տարիքային ֆիզիոլոգիան: Շնչառության ֆիզիոլոգիայի նյարդային և հումորալ կարգավորումը: **Թեմա 5՝** Մարսողության համակարգի ընդհանուր և տարիքային առանձնահատկությունները, նրա նյարդային և հումորալ կարգավորումը: **Թեմա 6՝** Նյութերի և էներգիայի փոխանակության ընդհանուր և տարիքային առանձնահատկությունները: Օրգանական նյութերի և վիտամինների տարիքային նշանակությունը: **Թեմա 7՝** Ջերմակարգավորման ֆիզիոլոգիան, քիմիական և ֆիզիկական ջերմակարգավորման ընդհանուր և տարիքային առանձնահատկությունները: **Թեմա 8՝** Արտաթորության համակարգի ընդհանուր և տարիքային ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները: **Թեմա 9՝** Ներզատական գեղձերի ընդհանուր և տարիքային ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները: **Թեմա 10՝** Հենաշարժական համակարգի գործունեության ընդհանուր և տարիքային առանձնահատկությունները: Առալիզատորների (տեսողական, լսողական, համի, հոտառության, մաշկային) զարգացման տարիքային առանձնահատկությունների ֆիզիոլոգիան: **Թեմա 11՝** Գլխուղեղի մեծ կիսագնդերի տարիքային ֆիզիոլոգիան: **Թեմա 12՝** Առաջին և երկրորդ ազդարային համակարգերի ընդհանուր և տարիքային ֆիզիոլոգիան: Բարձրագույն նյար-

դային գործունեության տիպերը և ձևավորման տարիքային առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ):

0303/B08. «ՓՈՐՁԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀՈԳԵՃԱՆԱՀՈՒՄ»

(7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական և 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հոգեբանության մեջ փորձարարական հետազոտությունների տեսություններին, մեթոդաբանության հիմքերին, կողմնորոշել հոգեբանական հետազոտությունների մեթոդների համակարգում, ձևավորել գիտելիքներ հոգեբանական գիտափորձերի պլանավորման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանական գիտափորձի կազմակերպման ձևերն ու հետազոտությունների հիմնական ծրագրերը,
2. կհասկանա հոգեբանական հետազոտության կազմակերպման տրամաբանությունը,
3. կկարողանա ինքնուրույն օգտագործել գիտելիքները գիտափորձերի պլանավորման և այլ էմպիրիկ հետազոտությունների համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փորձարարական հոգեբանության և հոգեճանաչման ձևավորման, զարգացման պատմությունը: Փորձարարական հոգեբանության մեթոդոլոգիայի հիմնական սկզբունքները: **Թեմա 2՝** Հոգեբանական մեթոդների կիրառման պահանջները և դժվարությունները: Հոգեբանության հետազոտության մեթոդիկաների դասակարգման սկզբունքները և տեսակները: **Թեմա 3՝** Փորձարարական հոգեբանության կազմակերպչական մեթոդները: Ոչ էքսպերիմենտալ մեթոդներ: Դիտում, զրույց, արխիվային մեթոդ: **Թեմա 4՝** Հոգեբանական չափում, չափման սանդղակները- անվանական, հարաբերական, կարգային, ինտերվալային: **Թեմա 5՝** Էքսպերիմենտալ մեթոդներ: Հոգեբանական թեսթ, տեսակները: Պրոյեկտիվ թեսթեր: **Թեմա 6՝** Հոգեբանական չափման ցուցանիշները- թեսթային նորմերի կառուցման չափորոշիչները, օբյեկտիվություն, ստանդարտացում, վալիդություն, հուսալիություն, ռեպրեզենտատիվություն: **Թեմա 7՝** Մաթեմատիկական վիճակագրության հիմնական մեթոդները հոգեճանաչողական հետազո-

տություններում՝ միձին, մոդա, մեդիանա, դիսպերսիա, կենտրոնական միտման ընտրություն: **Թեմա 8՝** Էքսպերիմենտալ տվյալների հիմնական տիպերը-L, T, Q: **Թեմա 9՝** Հոգեբանական էքսպերիմենտ, տեսակները: Էքսպերիմենտալ տվյալների ինտերպրետացիա: **Թեմա 10՝** Փոփոխականների միջև կապերի չափումը: Կորելյացիոն վերլուծություն: Տվյալների բազմաչափ վերլուծության մեթոդներ, ֆակտորային և կլաստերային վերլուծություն: **Թեմա 11՝** Դիագնոստիկ մեթոդներով աշխատող անձանց և նրանց մասնագիտական հմտություններին վերաբերող էթիկական պահանջները: Դիագնոստիկայի ենթարկվող անձանց իրավունքների պահպանման հետ կապված էթիկական պահանջները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B09. «ՀՈԳԵՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել հոգեկան գործընթացների ֆիզիոլոգիական օրինաչափությունների, հոգեֆիզիոլոգիական տարբեր դպրոցների կողմից ընդունված տեսությունների և հայեցակարգերի մասին լիարժեք մասնագիտական պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի հոգեֆիզիոլոգիական գիտության տեսական խնդրացանկը,
2. կհասկանա հոգեկան գործընթացների ուղեղային ապահովման մեխանիզմները,
3. կկարողանա բացատրել հիմնական հոգեկան գործընթացների ձևավորման և զարգացման նյարդաֆիզիոլոգիական հիմքերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեֆիզիոլոգիայի առարկան, դասակարգումը, մեթոդները: **Թեմա 2՝** Ֆունկցիոնալ վիճակների հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 3՝** Քնի հոգեֆիզիոլոգիա: Քնի տեսություններ: **Թեմա 4՝** Ստրեսի հոգեֆիզիոլոգիա: Ընդհանուր աղապատացիոն համախտանիշ: **Թեմա 5՝** Պահանջմունքների և մոտիվացիաների հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 6՝** Հույզերի հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 7՝** Ուշադրության հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 8՝** Խոսքի հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 9՝** Մտածողական գործունեության հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 10՝** Շարժողական ակտիվության հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 11՝** Գիտակցությունը որպես հոգեֆիզիոլոգիական ֆենոմեն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ):

0303/B10. «ԻՄԱՅԱԿԱՆ ՊՈՑԵՄՆԵՐ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական և 6 ժամ սե-
մինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել բարձ-
րագույն իմացական գործընթացների հոգեբանական ուսումնասիրություններին,
ցույց տալ հոգեկան արտացոլման բարձրագույն ձևերի յուրակերպությունը, ներ-
կայացնել դասական և ժամանակակից տեսությունները, տալ հիմնական հարցա-
դրումների և խնդիրների գիտական բացատրությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հիշողության, մտածողության, խոսքի և երևակայության հոգեբա-
նության հիմնական տեսական մոտեցումները,
2. կհասկանա այդ գործընթացների հիմնական հոգեբանական օբյեկտները, ծա-
գումնաբանական հիմնական խնդիրները,
3. կկարողանա մեկնաբանել և վերլուծել այդ գործընթացների հոգեբանական օ-
րինաչափությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասկացություն ուշադրության մասին: ***Թեմա 2՝*** Հասկացություն
զգայությունների մասին: ***Թեմա 3՝*** Հասկացություն ընկալման մասին: ***Թեմա 4՝***
Հասկացություն հիշողության մասին: ***Թեմա 5՝*** Հասկացություն երևակայության
մասին: ***Թեմա 6՝*** Հասկացություն խոսքի մասին: ***Թեմա 7՝*** Հասկացություն մտա-
ծողության մասին: ***Թեմա 8՝*** Գիտակցությունը որպես իմացական գործընթացնե-
րը ինտեգրող սկիզբ: ***Թեմա 9՝*** Ինտելեկտի տեսությունները: ***Թեմա 10՝*** Իմացա-
կան գործընթացները քննարկող տեսությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյու-
րը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք,
յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժե-
քով:

0303/B15. «ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական և 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժության գիտության համակարգի տեղն ու դերը տարբեր տարիքային խմբերի երեխաների անձի ձևավորման գործընթացում: Տարիքային մանկավարժության պատմական զարգացումը, գիտական հարացույցերը, տեղն ու դերը ուսումնադաստիարակչական գործընթացի արդյունավետության բարձրացման գործում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տարիքային մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, հիմնական հասկացությունները, տարիքային շրջաբաժանման մոտեցումները,
2. կհասկանա երեխայի կյանքի զարգացման հոգեֆիզիոլոգիական բնութագիրը, դրան համապատասխան կազմակերպվող ուսումնադաստիարակչական գործընթացի էությունն ու առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա տարբեր տարիքային խմբերում երեխաների տարիքային առանձնահատկությունների հաշվառման հիման վրա բացահայտել զարգացման և ձևավորման խնդիրները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածական մաս: Պատմական ակնարկ տարիքային մանկավարժությունից: Տարիքային մանկավարժության առարկան, խնդիրները, մեթոդաբանական և հոգեբանական հիմունքերը, կապը այլ գիտությունների հետ: Անձը որպես դաստիարակության առարկա, նրա զարգացման հիմնական գործոնները: ***Թեմա 2՝*** Երեխաների զարգացման ճգնաժամային և սենզիտիվ փուլերի օրինաչափությունները, տարբեր տարիքային փուլերում զարգացման անհամաչափությունները, աքսելերացիայի մանկավարժական իմաստը: ***Թեմա 3՝*** Մանկիկային տարիքի առանձնահատկությունները: ***Թեմա 4՝*** Նախադպրոցական տարիքի առանձնահատկությունները: ***Թեմա 5՝*** Կրտսեր դպրոցականի տարիքային բնութագիրը, առանձնահատկությունները: ***Թեմա 6՝*** Միջին դպրոցական տարիքի առանձնահատկությունները: Ժամանակակից դեռահասի առանձնահատկությունները: ***Թեմա 7՝*** Ավագ դպրոցական տարիքի ընդհանուր բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B11 «ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սոցիոլոգիական հետազոտությունների անցկացման հմտություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա բավարար գիտելիքներ տնտեսագիտական հետազոտություններում սոցիոլոգիական մեթոդներ կիրառելու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սոցիոլոգիան որպես գիտություն: **Թեմա 2՝** Անձ: **Թեմա 3՝** Սոցիալական գործողություն և վարք: **Թեմա 4՝** Սոցիալական փոխհարաբերություններ և սոցիալական կառուցվածք: **Թեմա 5՝** Սոցիալիզացիա: **Թեմա 6՝** Սոցիալական վերահսկողություն: **Թեմա 7՝** Մշակույթ և լեզու: **Թեմա 8՝** Սոցիալական խմբեր: **Թեմա 9՝** Սոցիալական ստրատիֆիկացիա: **Թեմա 10՝** Վերնախավ: **Թեմա 11՝** Աղքատություն և անհավասարություն: **Թեմա 12՝** Սոցիալական մոբիլություն: **Թեմա 13՝** Սոցիալական կազմակերպություն և կառավարում: **Թեմա 14՝** Տնտեսական սոցիոլոգիա:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք:

0303/B12 «ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒ-ԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին զինել ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների համար անհրաժեշտ դիդակտիկ նյութերի պատրաստման և գործածման հմտություններով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա ուսումնական տեխնոլոգիայի մասնագիտական առանձնահատկությունները, ժամանակակից ուսումնական տեխնիկական միջոցները և աշխատանքի սկզբունքները, հատուկ մասնագիտական ծրագրերի կիրառու-

թյունը, ինտերնետ ծառայությունները և նրանց գործածումը ուսուցման գործընթացում, ուսումնական տեխնիկական միջոցների հետ աշխատանքի անվտանգության կանոնները:

2. կհասկանա ուսումնական ինֆորմացիայի հիմնական հասկացությունները գնահատումը, ընկալումը և մշակումը:
3. կկարողանա ընտրել այն տեխնիկական միջոցը, որի օգնությամբ կարող է իրականացնել տվյալ դասընթացի ուսումնասիրությունը, ճիշտ շահագործել ուսումնական տեխնիկական միջոցները և ժամանակակից ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաները, կիրառել բոլոր այն տեխնիկական միջոցները և նորագույն տեխնոլոգիաները, որոնք անհրաժեշտ են գիտելիքների ընկալման, կուտակման և կուտակված ինֆորմացիաների մշակման կամ վերարտադրման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Առարկայի նպատակը, հիմնախնդիրները: **Թեմա 2՝** Միջառարկայական կապեր: **Թեմա 3՝** Ուսումնական ինֆորմացիայի հիմնական հասկացությունների գնահատումը, ընկալումը և մշակումը: **Թեմա 4՝** Ժամանակակից ուսումնական տեխնիկական միջոցներ և աշխատանքի սկզբունքների իմացություն: **Թեմա 5՝** Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների համար անհրաժեշտ դիդակտիկ նյութերի կիրառումն ուսուցման գործընթացում: **Թեմա 6՝** Ինտերնետ ծառայությունները և նրանց գործածումը ուսուցման գործընթացում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ):

0303/B13. «ՀՈՒԶԱԿԱՄԱՅԻՆ ՈՒՈՐՏԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական և 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ գիտելիքներ ձևավորել հույզերի ծագման, հույզերի մեկնաբանման տեսությունների, գործունեության և առօրյա փոխհարաբերություններում անձի կենսագործունեության վրա անդրադարձող առանձնահատուկ հոգեվիճակների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հույզերի վերաբերյալ տեսությունները, դրանց դասակարգումը,
2. կհասկանա օրգանիզմի և ընդհանուր ակտիվության վրա հույզերի ազդեցության օրինաչափությունները,
3. կկարողանա տարբերակել հույզերի բնույթը, ճանաչել արտաքին դրսևորման ձևերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հուզականային հոգեբանության առարկան, նպատակը, խնդիրները, դրվածքը: **Թեմա 2**՝ Հուզական երևույթների գործառույթները: **Թեմա 3**՝ Հուզական ոլորտի հիմնական տարրերը և նրանց ուսումնասիրությունը: **Թեմա 4**՝ Հուզական երևույթների դրսևորումները և դրանց ուսումնասիրման մեթոդները: **Թեմա 5**՝ Հուզական ոլորտի զարգացումը: **Թեմա 6**՝ Սոցիալական հուզական երևույթները: **Թեմա 7**՝ Զգացմունքներ և երջանկություն: **Թեմա 8**՝ Հույզերի սեռային պայմանավորվածությունը: **Թեմա 9**՝ Հուզական ոլորտում մշակութային գործոնները: **Թեմա 10**՝ Կամքի տեսություններ: **Թեմա 11**՝ Վարքի և գործունեության կամածին ղեկավարման հոգեֆիզիոլոգիական մեխանիզմները: **Թեմա 12**՝ Կամային կարգավորում և կամային ճիգեր (ինքնամոբիլիզացում):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0301/B16. «ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է բարձրացնել ուսանողի մտածական որակները, զարգացնել վերլուծական մտածողություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մտքի կառուցվածքը, այն տրամաբանական կանոններն ու օրենքները, որոնք կշռադատության ընթացքում ապահովում են մեր մտքի կանոնավորությունը և հետևողականությունը, ճշմարիտ եզրակացությունների ստացումը և գիտական գիտելիքների հիմնավորվածությունը,
2. կհասկանա տրամաբանության ճանաչողական և մեթոդաբանական գործառույթների անհրաժեշտությունը գիտատեսական և գործնական ուսումնասիրությունների ժամանակ,
3. կկարողանա տրամաբանական գիտելիքների և հմտությունների միջոցով բարձրացնել իմացական գործընթացների և հատկապես գիտական հետազոտությունների արդյունավետությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տրամաբանության առարկան և նշանակությունը: **Թեմա 2**՝ Լեզվի տրամաբանական վերլուծությունը: **Թեմա 3**՝ Հասկացողությունը որպես տրամաբանական ձև և հասկացության ընդհանուր բնութագրությունը: **Թեմա 4**՝ Դա-

տողություն: **Թեմա 5՝** Մտածողության ձևական տրամաբանական հիմնական օրենքները: **Թեմա 6՝** Դեդուկտիվ մտահանգում: Մտահանգման ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 7՝** Ինդուկտիվ մտահանգումներ: **Թեմա 8՝** Փաստարկման տրամաբանական հիմունքներ: **Թեմա 9՝** Տրամաբանական սխալներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում:

0303/B22. «ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին զինել մասնագիտական գիտելիքներով և հմտություններով, որոնք անհրաժեշտ են ժամանակակից մանկավարժական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա սովորողների հետ ուսումնական աշխատանքների կազմակերպման ձևերը, դպրոցում ուսումնական աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքները, օրինաչափությունները, մեթոդները, ուսուցման գործընթացների փուլերը, առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա ուսուցման մեթոդները, հնարները, միջոցները, տեխնոլոգիաները:
3. կկարողանա պլանավորել և իրականացնել սովորողների ուսումնական աշխատանքները, կիրառել ուսուցման մեթոդները, տեխնոլոգիաները մանկավարժական գործընթացի արդյունավետության ապահովման նպատակով, գնահատել սովորողների ուսուցման գործընթացը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ուսուցման գործընթացի էությունը, շարժիչ ուժերը, հակասություններն ու տրամաբանությունը: **Թեմա 2՝** Ուսուցման օրինաչափություններն ու սկզբունքները: **Թեմա 3՝** Ժամանակակից դիդակտիկական համակարգերի վերլուծությունը: **Թեմա 4՝** Ուսուցման կրթական, դաստիարակչական և զարգացնող ֆունկցիաների միասնությունը: **Թեմա 5՝** Ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացի ամբողջականության խնդիրները: **Թեմա 6՝** Ուսուցման երկկողմանի և անհատական բնույթը: **Թեմա 7՝** Դասավանդելու և սովորելու միասնությունը: **Թեմա 8՝** Ուսուցումը որպես ուսուցչի և աշակերտի համատեղ գործունեություն: **Թեմա 9՝** Կրթության բովանդակությունը որպես անձնավորության բազային մշակույթի հիմք: **Թեմա 10՝** Պետական կրթական չափորոշիչ: **Թեմա 11՝**

Կրթության բովանդակության բազային և լրացնող բաղադրիչները: **Թեմա 12՝** Ուսուցման մեթոդները: **Թեմա 13՝** Ուսուցման կազմակերպման ժամանակակից մոդելները: **Թեմա 14՝** Կրթական հաստատությունների բազմազանությունն ու տիպաբանությունը: **Թեմա 15՝** Հեղինակային դպրոցներ: **Թեմա 16՝** Նորարարական կրթական գործընթացները: **Թեմա 17՝** Ուսուցման միջոցների դասակարգումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Փոքրածավալ գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում:

0303/B34. «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (13 ժամ դասախոսություն, 5 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել հոգեբանական գաղափարների ընդհանուր տեսության մշակման երկարաձիգ ճանապարհը, սկսած հոգեկանի մասին առաջին գիտական պատկերացումներից մինչև ժամանակակից հոգեբանության վերջին նվաճումները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կրերի նոր գիտելիքներ հոգեկան իրականության վերաբերյալ,
2. կհասկանա գիտության տրամաբանությունը, որն ունի ոչ միայն տեսական, այլև գործնական իմաստ,
3. կկարողանա կատարել հոգեկանի մասին գիտական պատկերացումների համեմատական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանական գիտելիքների զարգացումը հոգու մասին ուսմունքի շրջանակներում: **Թեմա 2՝** Հոգեբանության զարգացումը գիտակցության մասին փիլիսոփայական ուսմունքների շրջանակներում: **Թեմա 3՝** Հոգեբանության՝ որպես գիտակցության մասին գիտության զարգացումը մինչ փորձարարական հոգեբանության զարգացումը: **Թեմա 4՝** Բնագիտության զարգացումը և բնագիտական նախադրյալների ձևավորումը հոգեբանության՝ որպես գիտության առանձնացման համար: **Թեմա 5՝** Հոգեբանության առանձնացումը որպես առանձին գիտություն և նրա զարգացումը մինչև բաց ճգնաժամը (19-րդ դարի 60-ական թթ. և 20-րդ դարի 10-ական թթ.): **Թեմա 6՝** 20-րդ դարի 10–30-ական թթ. բաց ճգնաժամի շրջանի արտասահմանյան հոգեբանությունը: **Թեմա 7՝** Խորհրդային հոգեբանության ծագումն և զարգացումը: Ժամանակակից հոգեբանությունը Ռուսաստանում: **Թեմա 8՝** Արտասահմանյան հոգեբանության ժամանակակից դրությունը և զարգացման կարևորագույն միտումները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B19. «ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՏԻՊՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

(6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական և 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել գիտելիքներ անհատական տարբերությունների /խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ/ հոգեբանության արդի հիմնախնդիրների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անհատական առանձնահատկությունների դասակարգման չափանիշները,
2. կհասկանա խառնվածքի, բնավորության և ընդունակությունների զարգացման մեխանիզմները և օրինաչափությունները,
3. կկարողանա վերլուծել անհատական տիպոլոգիական առանձնահատկությունները, ինչպես նաև դրանց ձևավորման նախադրյալները և պայմանները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարդու անհատականությունը գիտական ուսումնասիրության օբյեկտ հոգեբանության մեջ: ***Թեմա 2՝*** Անհատական տարբերությունների զարգացման աղբյուրները: ***Թեմա 3՝*** Անհատական առանձնահատկությունները, կիսագնդերի ասիմետրիան և խառնվածքը: ***Թեմա 4՝*** Բնավորության հոգեբանություն: ***Թեմա 5՝*** Ընդունակությունների հոգեբանություն: ***Թեմա 6՝*** Տիպաբանական մոտեցումները անձի և բնավորության ուսումնասիրության նկատմամբ: ***Թեմա 7՝*** Անձի հատկանիշների հոգեբանություն: ***Թեմա 8՝*** Սեռի հոգեբանություն: ***Թեմա 9՝*** Մասնագիտական անհատական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 10՝*** Հաղորդակցման անհատական տիպաբանական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 11՝*** Գործունեության և վարքի անհատական տիպաբանական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 12՝*** Բարոյական գիտակցության անհատական տիպաբանության առանձնահատկությունները: ***Թեմա 13՝*** Անհատականության ոճային առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B20. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ գործնական և 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ուսումնական գործընթացի վերլուծության ժամանակակից մոտեցումներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի մանկավարժական ներգործության հոգեբանական մեխանիզմներին և օրինաչափություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժական հոգեբանության առարկան և խնդիրները: ***Թեմա 2՝*** Ուսումնական գործունեության կառուցվածքը: ***Թեմա 3՝*** Մանկավարժական հոգեբանության մեթոդները: ***Թեմա 4՝*** Մանկավարժի անձնային որակների և մասնագիտական պատրաստվածության հիմնախնդիրները: ***Թեմա 5՝*** Մանկավարժական գործունեության շարժառիթները, մանկավարժական կոլեկտիվի հոգեբանություն: ***Թեմա 6՝*** Մանկավարժական կարողություններ և հմտություններ: ***Թեմա 7՝*** Մանկավարժական գործունեության կառուցվածքը: ***Թեմա 8՝*** Դաստիարակության հոգեբանություն: ***Թեմա 9՝*** Կրթության հոգեբանություն: ***Թեմա 10՝*** Ուսուցման հոգեբանություն: ***Թեմա 11՝*** Ուսուցչի անձի հոգեբանություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B29. «ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 5 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել մարդու նկատմամբ անալիտիկ մոտեցում հոգեբանական տարիքի ըմբռնման տեսանկյունից, տարիքային ճգնաժամերի ընթացքում հոգեբանական օգնության արդյունավետ ձևերի կազմակերպմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անձի զարգացման տարիքային առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա լուծել պրոբլեմային իրադրությունները՝ կիրառելով տարիքային հոգեբանական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տարիքային հոգեբանության ընդհանուր հարցեր: ***Թեմա 2՝*** Հոգեկան զարգացման պայմաններն ու շարժիչ ուժերը: ***Թեմա 3՝*** Հոգեկան զարգացման պարբերացման հիմնախնդիրները: ***Թեմա 4՝*** Հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները մինչծննդյան /պրենատալ/ և մանկիկության /նոտաձնություն, բուն մանկիկություն/ շրջաններում: ***Թեմա 5՝*** Հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները վաղ տարիքում: Անձնային ոլորտի զարգացում: ***Թեմա 6՝*** Նախադպրոցականի հոգեկան զարգացումն ու անձնավորության ձևավորումը: ***Թեմա 7՝*** Դպրոցի նախապատրաստման հիմնախնդիրը: ***Թեմա 8՝*** Հոգեկան զարգացումն ու անձնավորության ձևավորումը կրտսեր դպրոցական տարիքում: ***Թեմա 9՝*** Անձնավորության ձևավորման ու զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները դեռահասության շրջանում: ***Թեմա 10՝*** Անձնավորության ձևավորման ու զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները պատանեկան շրջանում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B32. «ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդուն՝ որպես սոցիալական միջավայրի արդյունք և մանրամասն ուսումնասիրել երեխային տարբեր սոցիալական միջավայրում, հետազոտել սոցիալականացման հասարակական և մանկավարժական նշանակությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սոցիալական մանկավարժության գիտահետազոտական հիմունքները,
2. մարդու սոցիալականացման առանձնահատկությունները,
3. սոցիալական շեղումների մանկավարժական վերլուծությունը,
4. սոցիալական մանկավարժի գործունեության գործնական կիրառությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սոցիալական մանկավարժության գիտատեսական հիմունքներ:

Թեմա 2՝ Սոցիալական մանկավարժության հիմնական սկզբունքները: ***Թեմա 3՝*** Սոցիալ-մանկավարժական գործընթաց և նրա կատարելագործման ուղիները: ***Թեմա 4՝*** Անձի սոցիալական զարգացումը: ***Թեմա 5՝*** Երեխայի սոցիալական զարգացման մեխանիզմները և շարժիչ ուժերը: ***Թեմա 6՝*** Գործունեությունը և սոցիալ-մանկավարժական հնարավորությունները: ***Թեմա 7՝*** Մարդու աղապտացիան, դեզաղապտացիան և ռեաղապտացիան: ***Թեմա 8՝*** Սոցիալական դաստիարակություն, էությունը և բովանդակությունը: ***Թեմա 9՝*** Երեխաների զարգացման և դաստիարակության ընթացքում առաջացած սոցիալական շեղումները: ***Թեմա 10՝*** Սոցիալական շեղումներ, առաջացման պատճառները, հաղթա-հարման ուղիները: ***Թեմա 11՝*** Դժվար դաստիարակվող երեխաներ, էությունը, առաջացման պատճառները: ***Թեմա 12՝*** Միջավայրը և անձի ձևավորումը: ***Թեմա 13՝*** Փողոցը որպես դաստիարակության միջավայր: ***Թեմա 14՝*** Դժվար իրավիճակներում գտնվող երեխաների կառուցվածքը: ***Թեմա 15՝*** Պենիտենցիալ հաստատությունների աշխատանքների դաստիարակչական խնդիրները: ***Թեմա 16՝*** Սոցիալական աշխատակցի մասնագիտական գործունեությունը և անձի դեֆորմացիա: ***Թեմա 17՝*** Սոցիալական աշխատակցի մանկավարժական վարպետությունը և աշխատանքի կազմակերպման ձևերը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /թեստ/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում:

0303/Յ17. «ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել գիտական մանկավարժության կրթական համակարգի ոլորտում տեղի ունեցող բարեփոխումներին և դրանց կառավարման առանձնահատկությունների հետ, ցույց տալ նրա գիտական հարացույցերը, տեղն ու դերը ժամանակակից մանկավարժության գիտության համակարգում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կրթական համակարգի կառուցվածքը, զարգացման փուլերը, հիմնական հասկացությունները, կառավարման դերը նոր հասարակական գիտությունների համակարգը, ՀՀ կրթության համակարգի արդի բարեփոխումները.
2. կհասկանա կրթության համակարգի զարգացման հիմնական ուղղությունները, դպրոցավարման ժամանակակից եղանակները, ձևերը, մեթոդները.
3. կկարողանա տիրապետել մանկավարժական կոլեկտիվի արդյունավետ կառավարման մեխանիզմներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կրթական համակարգի կառուցվածքը, զարգացման փուլերը, էությունը, կառավարման սկզբունքները, գործառույթները, մեթոդները: ***Թեմա 2՝*** Կառավարման գործընթացի սոցիալ-հոգեբանական տեսանկյունները, գիտական դրույթները: ***Թեմա 3՝*** Նախադպրոցական կառույցի և ներդպրոցական կառավարման առանձնահատկությունները, գործառույթները, սկզբունքները և մեթոդները: ***Թեմա 4՝*** Դպրոցի կառավարման իրավական և տնտեսական հիմքերը: ***Թեմա 5՝*** Դպրոցի զարգացման կառավարում, նորամուծություններ, ինովացիաներ: ***Թեմա 6՝*** Բարեփոխումները բարձրագույն դպրոցում, նրա կառավարման առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Փոքրածավալ գրավոր /թեստ/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում:

0303/B24. «ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»

(5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել աշխատանքի և կառավարման հոգեբանության հիմնական խնդիրներին, քննարկել աշխատանքային և կառավարման գործունեության հոգեբանական առանձնահատկությունները և դրանց կապը տարբեր գործոնների հետ, վերլուծել կառավարիչի անձի հոգեբանական կերպարը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աշխատանքային և կառավարման հոգեբանության առարկայի խնդրացանկը,

2. ծանոթ կլինի աշխատանքի ընթացքում մարդու հոգեբանական առանձնահատկություններին և դրանց ազդեցությանը աշխատանքի իրականացման վրա, ծանոթ կլինի կառավարման ոճերին և ռազմավարություններին,
3. կկարողանա կազմել պսիխոգրամներ և պրոֆեսիոգրամներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխատանքի հոգեբանության առարկան, խնդիրները, տեսությունները, հետազոտության մեթոդները: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական գործունեություն: **Թեմա 3՝** Անձի իմացական, անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունների հաշվառումը աշխատանքային գործունեության մեջ: **Թեմա 4՝** Բացասական հոգեվիճակները և անձի ադապտացիայի ոճերը աշխատանքային գործունեության մեջ: **Թեմա 5՝** Մասնագիտության ընտրություն, մասնագիտական կողմնորոշում: **Թեմա 6՝** Սոցիալ-աշխատանքային վերականգնման հոգեբանական խնդիրները: **Թեմա 7՝** Կառավարման հոգեբանության առարկան, խնդիրները, տեսությունները, ուսումնասիրության մեթոդները: **Թեմա 8՝** Կառավարման սոցիալ-հոգեբանական մեխանիզմները: **Թեմա 9՝** Կառավարման ոճերը, իշխանության տեսակները: **Թեմա 10՝** Մարդկային փոխհարաբերությունները կառավարման համակարգում: Խոսքային և ոչ խոսքային հաղորդակցություն: **Թեմա 11՝** Կոնֆլիկտները կառավարման համակարգում, հաղթահարման ուղիները: **Թեմա 12՝** Որոշումների ընդունումը ղեկավարի կողմից և նրա հոգեբանական առանձնահատկությունները: **Թեմա 13՝** Կառավարում և ինքնակառավարում, կառավարման դժվարությունները և դրանց հաղթահարման հոգեբանական ուղիները: Կառավարման պրոֆեսիոգրամա և պսիխոգրամա:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում:

0303/B27. «ՀՈԳԵԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3.5 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 5 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին գիտելիքներ հաղորդել ժամանակակից հոգեբանական կարգավորման խնդիրների, հիմնական սկզբունքների, առաջատար ուղղությունների և հայեցակարգերի վերաբերյալ, ներկայացնել դրանց կիրառական դաշտը, ծանոթացնել պրակտիկ հոգեկարգավորման մեթոդներին և տեխնիկաներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. կծանոթանա ժամանակակից հոգեբանական կարգավորման առաջատար ուղղություններին ու հայեցակարգերին, դրանց գործնական հնարավորություններին, ինչպես նաև կիրառման մեթոդներին և տեխնիկաներին,
2. կխորացնի՝ հոգեբանության տեսական և կիրառական ոլորտներում լուծվող հիմնահարցերի փոխադարձության վերաբերյալ իր գիտելիքները,
3. ձեռք կբերի պրակտիկ հոգեկարգավորման սկզբնական հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեկարգավորումը և դրա տեսակները. Հոգեկարգավորման նպատակներն ու խնդիրները, հիմնական սկզբունքները: **Թեմա 2՝** Հիմնական ուղղությունները ժամանակակից հոգեբանական կարգավորման պրակտիկայում: **Թեմա 3՝** Պրակտիկ հոգեկարգավորման մեթոդները: **Թեմա 4՝** Անհատական և խմբակային հոգեկարգավորում: **Թեմա 5՝** Հոգեկարգավորման խմբերի տեսակները: **Թեմա 7՝** Երեխա-ծնող կամ ընտանեկան փոխհարաբերությունների հոգեկարգավորում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում:

0303/B23. «ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7–րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին ստեղծագործական գործընթացի օրինաչափությունների, ստեղծագործական մտածողության, ստեղծագործության հոգեբանական տերմինոլոգիայի, ստեղծագործ անձի որակների, ստեղծագործականության /կրեատիվության/ հետ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա և հնարավորություն ձեռք կբերի ուսումնասիրել ստեղծագործության մեխանիզմներն ու հիմքերը, մոտիվացիան,
2. ծանոթ կլինի ստեղծագործության հոգեբանական և վերլուծության ձևերին,
3. կկարողանա հասկանալ, թե ինչպես կարելի է ներդաշնակորեն զարգացնել երեխաներին, սեփական հոգևոր կայացման ուղին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ստեղծագործական հոգեբանության առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները: **Թեմա 2՝** Հոգեկան երևույթների ստեղծագործական բնույթը: **Թեմա 3՝** Ստեղծագործությունը որպես անձի գործունեություն:

Թեմա 4՝ Ստեղծագործողի անձի հոգեբանական առանձնահատկությունները:
Թեմա 5՝ Արվեստը որպես կատարսիս: **Թեմա 6՝** Անձի ստեղծագործական ընդունակությունների ձևավորման մեթոդաբանություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B30. «ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (30 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սոմատիկ և հոգեկան հիվանդի հոգեբանության օրինաչափություններին, հոգեկան առողջությունը չափորոշող գործոններին, հոգեբանորեն «գրագետ» մտածելու զգալու և գործելու ձևերին, հիվանդությունները, խանգարումները, շեշտվածությունները կանխարգելելու հնարավորություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեկան առողջության տեսական և գործնական հիմնահարցերը,
2. ծանոթ կլինի հոգեկան որոշ խանգարումների կանխարգելման ճանապարհներին,
3. կհասկանա իր անձի և իր օգնությանը դիմող անձանց հոգեկան առողջությանը վերաբերող խնդիրները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բժշկական հոգեբանության առարկան, նպատակը, խնդիրները, ուսումնասիրության առարկան: **Թեմա 2՝** Բժշկական հոգեբանության կայացման տեսական հիմքերը: **Թեմա 3՝** Ֆրոյդիզմի դերը բժշկական հոգեբանության համար: **Թեմա 4՝** Հոգեկան գործունեության առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** Հոգեկան ֆունկցիաների ախտաբանական փոփոխությունները: **Թեմա 6՝** Հոգեմարմնական և մարմնահոգեկան փոխազդեցություններ և հիվանդություն: **Թեմա 7՝** Հիվանդության արտաքին և ներքին նկարագիր, հիվանդության գիտակցում: **Թեմա 8՝** Բժշկական դեոնտոլոգիա: **Թեմա 9՝** Հոգեհիգիենա, հոգեպրոֆիլակտիկա: **Թեմա 10՝** Հոգեծին հիվանդություններ: **Թեմա 11՝** Հոգեթերապիայի հիմունքները: **Թեմա 12՝** Մարմնական հիվանդի վարքագծային ռեակցիայի տիպերը: **Թեմա 13՝** Անձի ռեակցիայի տիպերը հիվանդության նկատմամբ ըստ Լիչկո-Իվանովի: **Թեմա 14՝** Հոգեմարմնական հիվանդություններ: **Թեմա 15՝** Ներքին հի-

վանդությունների բժշկահոգեբանական ասպեկտները: **Թեմա 16**՝ Հոգեբանական գործոնների դերը վիրաբուժական պրակտիկայում: **Թեմա 17**՝ Օնկոլոգիական հիվանդի հոգեբանություն: Կանցերոֆոբիա: **Թեմա 18**՝ Հղի կնոջ հոգեբանություն: **Թեմա 19**՝ Հիվանդ երեխայի հոգեբանության առանձնահատկությունները: **Թեմա 20**՝ Հիվանդի հոգեբանության առանձնահատկություններն ինֆեկցիոն հիվանդությունների ժամանակ: ՁԻԱՀ և հոգեբանություն: **Թեմա 21**՝ Զգայաբանների արատներով մարդկանց հոգեբանություն: **Թեմա 22**՝ Անձի հոգեբանական ռեակցիաները դեմքի վնասվածքների ժամանակ: **Թեմա 23**՝ Հիվանդի հոգեբանական ռեակցիաները մաշկային ախտահարումների և մանկական ուղեղային կաթվածի ժամանակ: **Թեմա 24**՝ Օլիգոֆրենիայի բժշկահոգեբանական ասպեկտները: **Թեմա 25**՝ Հոգեկան առողջության հիմնախնդիրները: **Թեմա 26**՝ Ալ-կոհոլիզմ և բժշկական հոգեբանություն: **Թեմա 27**՝ Ծերության հոգեբանական հիմնախնդիրները: **Թեմա 28**՝ Շիզոֆրենիայի ժամանակ առաջացող հոգեբանական հիմնախնդիրները: **Թեմա 29**՝ Էպիլեպսիայի հոգեբանական հիմնախնդիրները: **Թեմա 30**՝ Հոգեբանական բաղադրիչի դերը բժշկական փորձաքննության կառուցվածքում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B26. «ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3.5 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 5 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ազգային և ընտանեկան հոգեբանության խնդիրների պարզաբանմանն ուղղված հիմնական մոտեցումները, ներկայացնել ընտանիքի ֆունկցիաները, պարզաբանել ընտանիքում փոխհարաբերությունների հոգեբանական հիմքերն ու օրինաչափությունները, կոնֆլիկտները, դրանց ախտորոշման ձևերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ազգային և ընտանեկան հոգեբանության հիմնական խնդրացանկը,
2. ծանոթ կլինի էթնիկական խմբերի դիմամիկայի օրինաչափություններին,
3. կկարողանա դուրս բերել միջէթնիկական փոխհարաբերությունների ու փոխազդեցությունների առանձնահատկությունները,
4. կհասկանա ընտանիքում ընթացող հոգեբանական գործընթացների տրամաբանությունը,

5. կկարողանա ախտորոշել հակաառություններ առաջացնող իրավիճակները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ազգային հոգեբանության առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2՝** Էթնիկական խմբերի ձևավորման նախադրյալները և հիմնական հատկանիշները: **Թեմա 3՝** Էթնոսի մշակույթը և ինքնապաշտպանության խնդիրները: **Թեմա 4՝** Էթնոպաշտպան հոգեբանական մեխանիզմները և բարդությունները: **Թեմա 5՝** Միջ-էթնիկ փոխհարաբերություններ և պաշտպանական բարդություններ: **Թեմա 6՝** Էթնիկական /ազգային/ սիմվոլներ: **Թեմա 7՝** Էթնիկական հոգեկերտվածք և մտածելակերպ: **Թեմա 8՝** Ազգային /էթնիկական/ բնավորություն: **Թեմա 9՝** Հոգևոր ճգնաժամ և էթնովարքագիծ: **Թեմա 10՝** Էթնոհոգեբանական հարմարվողականություն և ձուլում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B14. «ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մատուցել գիտելիքներ ներխուժային փոխհարաբերությունների, շփման ու հաղորդակցման առանձնահատկությունների, վարքի, անձի բարոյական զարգացման, մտավոր հասունացման հետ նրա ունեցած կապերի և մի շարք այլ երևույթների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սոցիալական հոգեբանության հիմնական խնդրացանկը,
2. ծանոթ կլինի խմբային դինամիկայի օրինաչափություններին,
3. կկարողանա բացահայտել սոցիալ-հոգեբանական երևույթները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սոցիալ-հոգեբանական գաղափարների ձևավորման պատմությունը: **Թեմա 2՝** Շփման սոցիալ-հոգեբանական բնութագիրը: **Թեմա 3՝** Միջանձնային շփում, դրա տեսակները և գործառույթները: **Թեմա 4՝** Մարդկային հաղորդակցման առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** Շփման գործընթացում մարդկանց կողմից միմյանց ճանաչումը և հասկացումը: **Թեմա 6՝** Փոխներգործությունը շփման գործընթացում: **Թեմա 7՝** Խմբի սոցիալական հոգեբանություն:

Թեմա 8՝ Ընդհանուր գաղափար սոցիալական խմբի վերաբերյալ: Սոցիալական խմբերի դասակարգումը: Սոցիալական մեծ խմբերի հոգեբանության ուսումնասիրման սկզբունքները: **Թեմա 9՝** Փոքր խմբի սոցիալական հոգեբանությունը, կառուցվածքային բնութագրերը: **Թեմա 10՝** Փոքր խմբի սոցիալական հոգեբանությունը, դինամիկ բնութագրերը: **Թեմա 11՝** Անձի սոցիալական հոգեբանություն: **Թեմա 12՝** Անձի սոցիալ-հոգեբանական բնութագիրը: **Թեմա 13՝** Մարդու վարքի սոցիալ-հոգեբանական կարգավորիչները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում:

0303/B28. «ԷԹՆՈՂՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3.5 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 5 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել Էթնոհոգեբանական հետազոտությունների հիմնական տեսական ուղղություններին, ներկայացնել անձի ուսումնասիրության էթնոհոգեբանական հիմնախնդիրները և սոցիալական վարքի կարգավորման մշակույթային տարբերությունները, ինչպես նաև գիտելիքներ հաղորդել միջէթնիկական հարաբերություններում միջխմբային ընկալման մեխանիզմների և էթնիկական կոնֆլիկտների առաջացման պատճառների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. գիտելիքներ ձեռք կրերի էթնոհոգեբանական հետազոտությունների հիմնական տեսական ուղղությունների, անձի սոցիալականացման էթնոմշակութային տարբերությունների, միջէթնիկական հարաբերությունների և հաղորդակցության սոցիալ-հոգեբանական հիմնահարցերի վերաբերյալ,
2. խորությամբ կհասկանա սոցիալական վարքի ձևավորման և կարգավորման միջմշակութային տարբերությունները,
3. կկարողանա ճիշտ մեկնաբանել և վերլուծել էթնիկական կոնֆլիկտների առաջացման սոցիալ-հոգեբանական պատճառները և կարգավորման մեխանիզմները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էթնոհոգեբանությունը որպես գիտելիքի միջառարկայական ոլորտ: **Թեմա 2՝** Էթնոհոգեբանության ձևավորման և զարգացման պատմությունը: **Թեմա 3՝** Էթնոհոգեբանական հետազոտությունների հիմնական տեսական ուղղությունները: **Թեմա 4՝** Սոցիալականացման էթնոմշակութային վարիատիվու-

թյունը: **Թեմա 5՝** Անձի ուսումնասիրության էթնոհոգեբանական հիմնահարցերը: **Թեմա 6՝** Սոցիալական վարքի կարգավորման մշակութային տարբերությունները: **Թեմա 7՝** Հաղորդակցության ունիվերսալ և սպեցիֆիկ-մշակութային ապեկսները: **Թեմա 8՝** Էթնիկական նույնականացման զարգացումը և փոփոխությունները: **Թեմա 9՝** Միջէթնիկական հարաբերություններում միջխմբային ընկալման մեխանիզմները: **Թեմա 10՝** Էթնիկական կոնֆլիկտներ. Առաջացման պատճառները և կարգավորման եղանակները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում:

0303/B33. «ՀՈԳԵԹԵՐԱԿԱՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին գիտելիքներ հաղորդել ժամանակակից հոգեթերապիայի առաջատար ուղղությունների և հայեցակարգերի վերաբերյալ, ներկայացնել այն գործնական խնդիրները, որ հոգեթերապիան լուծում է պրակտիկայում, լուսաբանել ժամանակակից աշխարհում հոգեթերապևտիկ միջամտության անհրաժեշտության և արդյունավետության հիմնահարցերը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. կծանոթանա ժամանակակից հոգեթերապիայի առաջատար ուղղություններին ու հայեցակարգերին, դրանց գործնական հնարավորություններին, ինչպես նաև կիրառման մեթոդներին և տեխնիկաներին,
2. կխորացնի՝ հոգեբանության կիրառական ոլորտներում լուծվող հիմնահարցերի վերաբերյալ իր գիտելիքները,
3. ձեռք կբերի հոգեթերապիայի բնագավառի գործնական սկզբնական հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեդինամիկական թերապիա: **Թեմա 2՝** Հոգեդինամիկական ուսմունքը հոգեկան ախտաբանության մասին: **Թեմա 3՝** Հոգեդինամիկական թերապիայի տեխնիկան: **Թեմա 4՝** Վերլուծական հոգեթերապիա: **Թեմա 5՝** Հոգեթերապիայի տեսությունը Անհատական հոգեբանության դաշտում: **Թեմա 6՝** Կենսաէներգետիկական վերլուծություն: **Թեմա 7՝** Առաջնային հոգեթերապիա: **Թեմա 8՝** Հոգեդրամա: **Թեմա 9՝** Էքզիստենցյալ հոգեթերապիա: **Թեմա 10՝** Գեշտալտ-թերապիա: **Թեմա 11՝** Այցելուակենտրոն հոգեթերապիա: **Թեմա 12՝** Կոգնիտիվ հոգեթերապիա: **Թեմա 13՝** Ինստրումենտալ մոդելները հոգեթերապիայում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B18. «ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՄՏՔԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել համաշխարհային մանկավարժական մտքի զարգացման պատմությանը, հայ մանկավարժական մտքի զարգացման պատմությանը, կրթության բովանդակությանը, ուսուցման հիմնական օրենքների, օրինաչափությունների, մեթոդների, սկզբունքների զարգացման պատմությանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժական մտքի զարգացման պատմությունը արտասահմանյան երկրներում,
2. կհասկանա հայ մանկավարժական մտքի զարգացման պատմության առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա տարբերակել արտասահմանյան և հայ մանկավարժության պատմության տարբերություններն ու նմանությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դաստիարակության ծագումը: ***Թեմա 2՝*** Դաստիարակությունը Հին Հռոմում: ***Թեմա 3՝*** Դպրոցը և մանկավարժական միտքը միջնադարում: ***Թեմա 4՝*** Վերածննդի դպրոցն ու մանկավարժական միտքը: ***Թեմա 5՝*** Նոր շրջանի դպրոցն ու մանկավարժական միտքը: ***Թեմա 6՝*** Նոր շրջանի ռուսական դրպրոցն ու մանկավարժական միտքը: ***Թեմա 7՝*** Մանկավարժական միտքն ու դաստիարակությունը մինչմեսրոպյան հայագիր դպրոցը: ***Թեմա 8՝*** Դպրոցն ու դաստիարակությունը 5–11-րդ դարերում: ***Թեմա 9՝*** Հայկական Վերածննդի դրպրոցն ու մանկավարժական միտքը (10-րդ դարավերջից մինչև 12-րդ դարասկիզբ): ***Թեմա 10՝*** Դպրոցն ու մանկավարժական միտքը 12-րդ դարից 18-րդ դարերում: ***Թեմա 11՝*** Նոր շրջանի հայ դպրոցն ու մանկավարժական միտքը (19-րդ դար): ***Թեմա 12՝*** Մանկավարժական միտքն ու դպրոցը հայ գաղթօջախներում և սփյուռքում: ***Թեմա 13՝*** Խորհրդային դպրոցի ձևավորումը և ժամանակակից հայ մանկավարժները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B31. «ԺԱՄՄՆԱԿԱԿԻՑ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ» (8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական և 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հոգեբանության ժամանակակից հիմնախնդիրներին, հոգեբանության տարբեր ուղղություններում նորագույն ուսումնասիրություններին և հետազոտություններին, ներկայացնել դասական և ժամանակակից տեսությունները, տալ հիմնական հարցադրումների և խնդիրների գիտական բացատրությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանության ժամանակակից հիմնական տեսական մոտեցումները,
2. կհասկանա ժամանակակից հոգեբանության ծագումնաբանական հիմնական խնդիրները,
3. կկարողանա ճիշտ մեկնաբանել և վերլուծել հոգեբանության ժամանակակից օրինաչափությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ժամանակակից հոգեբանության հիմնախնդիրները: ***Ներածություն:*** ***Թեմա 2՝*** Ժամանակակից հոգեբանության մեթոդաբանական հիմնախնդիրները: ***Թեմա 3՝*** Ժամանակակից հոգեբանության ճգնաժամը: ***Թեմա 4՝*** Ժամանակակից հոգեբանության հիմնախնդիրները՝ ըստ հոգեբանության հիմնական բնագավառների: ***Թեմա 5՝*** Անձի հոգեբանության ժամանակակից հիմնահարցերը: ***Թեմա 6՝*** Սոցիալական հոգեբանության ժամանակակից հիմնահարցերը: ***Թեմա 7՝*** Հոգեբանական ներգործության և կառավարման հոգեբանության, արտակարգ իրավիճակների հոգեբանության արդի հիմնահարցերը: ***Թեմա 8՝*** Ժամանակակից հոգեբանության հիմնախնդիրները՝ հոգեբանության հիմնական ուղղություններում: ***Թեմա 9՝*** Ժամանակակից հոգեբանության հիմնախնդիրները՝ հոգեբանության նորագույն ուղղություններում: ***Թեմա 10՝*** Հետխորհրդային շրջանի հոգեբանության հարցեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B36. «ԿՈՆՖԼԻԿՏԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 5 ժամ գործնական և 4 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել կոնֆլիկտաբանության առարկային, խնդիրներին, քննարկել կոնֆլիկտի ֆենոմենը ներանձնային, միջանձնային, միջխմբային մակարդակներում, փորձել տալ դրանց լուծման ձևեր և եղանակներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կոնֆլիկտի առաջացման ու ընթացքի օրինաչափությունները,
2. ծանոթ կլինի կոնֆլիկտը դիտարկող հիմնական տեսություններին,
3. կկարողանա հոգեբանորեն վերլուծել կոնֆլիկտային իրադրությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: **Թեմա 2՝** Կոնֆլիկտ հասկացությունը և դրանց տիպաբանությունը: **Թեմա 3՝** Կոնֆլիկտի կառուցվածքը և դինամիկան: **Թեմա 4՝** Ներանձնային կոնֆլիկտ: **Թեմա 5՝** Միջանձնային կոնֆլիկտներ: **Թեմա 6՝** Կոնֆլիկտները կազմակերպություններում: **Թեմա 7՝** Միջխմբային կոնֆլիկտ: **Թեմա 8՝** Կոնֆլիկտների կանխարգելումը և հանգուցալուծումը: **Թեմա 9՝** Բանակցությունները որպես կոնֆլիկտների հանգուցալուծման եղանակ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 9 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր (ստուգողական աշխատանք):

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ):

0303/B25. «ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀՈԳԵՏԵԽՆԻԿԱՆԵՐ»

(5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7 ժամ (14 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տեղեկություններ հաղորդել հոգեբանի աշխատանքի հիմնական ուղղությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հոգեբանական ծառայության հաջողակ գործունեության ժամանակակից մոդելներին,
2. կկարողանա կատարել հոգեկարգավորիչ և կանխարգելիչ աշխատանքներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանական ծառայության նպատակը, խնդիրները, տեսակը, կառուցվածքը: Հոգեճանաչումը հոգեբանական ծառայության կառուցվածքում: Հոգեբանական ծառայության տեսակները: **Թեմա 2՝** Ընդհանուր գաղափար հոգեբանական խորհրդատվության վերաբերյալ: **Թեմա 3՝** Հոգեբանական խորհրդատվության տեխնիկան: **Թեմա 4՝** Հոգեբանական շտկում և կանխարգելում: Հոգեկարգավորում և հոգեբանական վերականգնում: **Թեմա 5՝** Հոգեբան-խորհրդատուին ներկայացվող պահանջները: **Թեմա 6՝** Հոգեբանական օգնության կազմակերպման փուլերը: **Թեմա 7՝** Հոգեբանական ծառայության կազմակերպում: Անհատական աշխատանքի ուղղվածությունը: Խմբային աշխատանքների առավելությունները: Հոգեբանական ծառայության կազմակերպման դժվարությունները: **Թեմա 8՝** Հոգեբանական ծառայության խնդիրները, կառուցվածքը և գործառնությունները կրթության համակարգում: Կրթության համակարգում հոգեբանական ծառայության ստեղծման անհրաժեշտությունը, նրա հիմնական նպատակները: Հոգեբանական ծառայության կառուցվածքը: **Թեմա 9՝** Հոգեբանական ծառայության վիճակը և զարգացման միտումները կրթության համակարգում: **Թեմա 10՝** Երեխաների տարիքային և անհատական առանձնահատկությունների հաշվառումը հոգեբանական ծառայության կազմակերպման ընթացքում: **Թեմա 11՝** Մանկավարժների հետ իրականացվող հոգեբանական ծառայության պահանջները: **Թեմա 12՝** Հոգեբանական ծառայության կազմակերպումը հատուկ ուսումնական հաստատություններում (մանկական գաղութի, մանկատան և հատուկ կարիքներով երեխաներ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B35. «ԺԱՄՄՆԱԿԱԿԻՑ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ»

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (13 ժամ դասախոսություն, 5 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժության գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը՝ գիտա-

կան հարացույցերի հիմքի վրա և ցույց տալ մանկավարժության գիտության տեղն ու դերը ժամանակակից գիտության ասպարեզում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, արդի ուղղությունները, ուսուցման և դաստիարակության դերը անձի ձևավորման և զարգացման գործընթացում,
2. կհասկանա ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման նոր ձևերն ու մեթոդները, կրթության կառավարման հիմնահարցերը,
3. կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ժամանակակից մանկավարժության առարկայի նպատակը, խնդիրները, մեթոդաբանական հիմքերը: **Թեմա 2՝** Մանկավարժության գիտության զարգացման պատմությունը: **Թեմա 3՝** Ժամանակակից մանկավարժության գիտության կոնցեպցիաները: **Թեմա 4՝** Ժամանակակից կրթության փիլիսոփայությունը: **Թեմա 5՝** Կրթության գլոբալացում և ինտեգրացում: **Թեմա 6՝** Ժամանակակից համաշխարհային կրթական համակարգ, դաշտ, միջավայր: **Թեմա 7՝** Կրթական որակի կառավարման և բարձրացման հիմնական դրույթները: **Թեմա 8՝** Մանկավարժության գիտության մեթոդաբանական հիմքերը: **Թեմա 9՝** Դիդակտիկայի ինովացիաները կրթության պատմության ասպարեզում: **Թեմա 10՝** Դաստիարակության խնդիրները, էությունը, տեխնոլոգիաները: **Թեմա 11՝** Մանկավարժական գիտության ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառումը, խնդիրները: **Թեմա 12՝** Մանկավարժական կադրերին ներկայացվող արդի պահանջները: **Թեմա 13՝** Մանկավարժական հաղորդակցում, դպրոց-ընտանիք-հասարակություն համագործակցությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

4.3.1. Կամրնտրական դասընթացներ

0303/B38. «ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ գործնական և 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքական վարքի և գիտակցության սոցիալ-հոգեբանական հիմնարար օրի-նաչափություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. կունենա գիտելիքներ ժամանակակից քաղաքական հոգեբանության առաջատար ուղղությունների ու հայեցակարգերի, քաղաքական սոցիալականացման, ինչպես նաև քաղաքական գիտակցության կառուցվածքի ու բովանդակության վերաբերյալ,
2. կհասկանա ժամանակակից քաղաքական համակարգերի սոցիալ-հոգեբանական նկարագիրը և քաղաքական տեխնոլոգիաների հոգեբանական կողմը,
3. կկարողանա իրականացնել քաղաքական զանգվածային երևույթների սոցիալ-հոգեբանական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քաղաքական հոգեբանության ուսումնասիրության առարկան: ***Թեմա 2՝*** Ժամանակակից քաղաքական հոգեբանության առաջատար դպրոցները և ուղղությունները: ***Թեմա 3՝*** Քաղաքական սոցիալականացում: ***Թեմա 4՝*** Անձը քաղաքականության մեջ: ***Թեմա 5՝*** Քաղաքական մենթալիտետ: ***Թեմա 6՝*** Ավտորիտարիզմի և դեմոկրատիայի հոգեբանություն: ***Թեմա 7՝*** Քաղաքական զանգվածային երևույթների հոգեբանական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 8՝*** Քաղաքական-հոգեբանական տեխնոլոգիաներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 9 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր (ստուգողական աշխատանք):

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ):

0303/B39. «ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ գործնական և 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել արտակարգ իրավիճակների՝ դրանցում առաջացող հոգեֆիզիոլոգիական, սոցիալ-հոգեբանական տեղաշարժերի վերաբերյալ տեսական գիտելիքներին, ձևավորել պրակտիկ հմտություններ արտակարգ իրավիճակներում անհատական և խմբային աշխատանքների համար, մեկնաբանել հոգեկարգավորման առարկայի տեսական և գործնական հարցերը, քննարկել տարբեր դպրոցների, հեղինակների, տարբեր տեխնիկաների վերլուծության հիմնահարցերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա կիրառվող տեխնիկաների սկզբնաղբյուրները, գործնական պարապմունքների կազմակերպմանը ներկայացվող պահանջները,
2. ծանոթ կլիմի կանխարգելման, հոգեշտկման և վերականգնողական աշխատանքի տեխնիկաներին,
3. կկարողանա ինքնուրույն կազմել անհատական և խմբային հոգեբանական աշխատանքի ծրագրեր,
4. կլիմանա արտակարգ իրավիճակների հոգեբանական օրինաչափությունները,
5. ծանոթ կլիմի արտակարգ իրավիճակներում հոգեկանում տեղի ունեցող փոփոխություններին,
6. կկարողանա կիրառել հոգեկորեկցիոն, հոգեվերականգնողական տեխնիկաներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտակարգ իրավիճակների հոգեբանության առարկան: ***Թեմա 2՝*** ՀՀ-ում աղետների կանխարգելման և փրկարարական ծառայությունների կառուցվածքը, գործառնությունները: ***Թեմա 3՝*** Արտակարգ իրավիճակների բնութագրերը, դասակարգումը: ***Թեմա 4՝*** Արտակարգ իրավիճակներում կենսագործունեության պահպանման սոցիալ-հոգեբանական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 5՝*** Արտակարգ իրավիճակներում անձի հոգեկան գործառնությունների դրսևվորման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 6՝*** Արտակարգ իրավիճակներում անձի սոցիալ-հոգեբանական յուրահատուկ դրսևորումները: ***Թեմա 7՝*** Հետվնասվածքային հոգեվիճակների դրսևորման հոգեբանական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 8՝*** Արտակարգ իրավիճակներում վերականգնողական գործընթացի գիտա-գործնական հիմնադրությունների կիրառման ռազմավարությունը: ***Թեմա 9՝*** Արտակարգ իրավիճակներում անձի հուզական ոլորտի հետազոտման մեթոդները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական առաջադրանք:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք:

0303/B40. «ՀՏԿՈՂԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ գործնական և 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել շտկողական մանկավարժության առարկան, խնդիրները, սկզբունքները, կատեգորիաները և հիմնական գիտական տեսությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա անձի սոցիալական ախտահարության և նրա դեհիանտ կամ շեղվող վարքի սոցիալ-հոգեբանական և հոգեբանա-քրեաբանական օրինաչափությունները, սոցախտահարման և շեղվող վարքի պատճառականությունը և դրա վաղ հոգեբանական ու մանկավարժական պրոֆիլակտիկ անհրաժեշտությունը, որոնք հատկապես իրենց վառ արտահայտությունն են գտնում դեռահասության տարիքում:
2. կհասկանա այն սոցիալական և մանկավարժական իրադրությունները և խնդիրները, որոնք այլափոխում են անձնային ոլորտը և այն գործոնները, որոնք արտացոլում են դեռահասության տարիքի հոգեբանական օրինաչափությունները և հնարավոր այլափոխումները:
3. կկարողանա տիրապետել այն սոցիալ-հոգեբանական մեթոդներին և հնարներին, որոնց կիրառումը հնարավորություն կտա նախազգուշացնել և կանխարգելել անձի սոցիալական ախտահարումը, մասնավորապես նրա բարոյալքումը դեռահասության տարիքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շտկողական մանկավարժության առարկան, խնդիրները, սկզբունքները, կատեգորիաները և շտկողական մանկավարժության հիմնական գիտական տեսությունները: ***Թեմա 2՝*** Մարդու ֆիզիկական, հոգեբանական, ինտելեկտուալ մոտորային զարգացման նորման և շեղումները: ***Թեմա 3՝*** Առաջնային և երկրորդային դեֆեկտ: ***Թեմա 4՝*** Կոմբինացված շեղումներ, դրանց պատճառները: ***Թեմա 5՝*** Երեխաների անձնային զարգացման թերությունների պրոֆիլակտիկա, դիագնոստիկա և շտկում: ***Թեմա 6՝*** Երեխաների դեվիանտ (շեղող) վարքագիծ: ***Թեմա 7՝*** Խորհրդատվական-ախտորոշման, շտկողական-մանկավարժական, վերականգնողական աշխատանքների համակարգը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական առաջադրանք:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք:

0303/BA1. «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ»

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ գործնական և 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին զինել ժամանակակից պահանջներին համապատասխան մանկավարժական տեխնոլոգիաների մասին գիտելիքներով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների բովանդակությունը, ընտրությունը, իրականացումը:
2. կհասկանա հիմնական մանկավարժական տեխնոլոգիաները:
3. կկարողանա տիրապետել մանկավարժական տեխնոլոգիաներին՝ որպես համակարգված գործողությունների և արդյունքների դիագնոստիկա կրթական գործընթացի փոփոխվող պայմաններում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժական տեխնոլոգիան որպես համակարգված գործողությունների և միջոցառումների ամբողջություն, որը ապահովում է կանխ-բուժում և արդյունքների դիագնոստիկա կրթական գործընթացի փոփոխվող պայմաններում: ***Թեմա 2՝*** Հիմնական մանկավարժական տեխնոլոգիաները, ադապտացիոն, զարգացնող, անձնակողմնորոշված, երկխոսության. մոդուլային, համատեքստային, տեղեկատվական, ուսուցման մակարդակային դիֆերենցիացիայի, խմբակային ազդեցության, սուզեստոլոգիական, բազմապիսի տեղեկատվական միջոցների տեխնոլոգիա, խաղային տեխնոլոգիա, մանկավարժական հաղորդակցման տեխնոլոգիա: ***Թեմա 3՝*** Կանխորոշման դիագնոստիկա, հոմոգարգացման և շտկման: ***Թեմա 4՝*** Խնդրային մոտեցումը որպես ամբողջական մանկավարժական մոտեցման տեխնոլոգիական հիմք: ***Թեմա 5՝*** Մանկավարժական իրավիճակ և մանկավարժական խնդիր: ***Թեմա 6՝*** Մանկավարժական խնդիրների տեսակները: ***Թեմա 7՝*** Մանկավարժական գործընթացի կառուցման տեխնոլոգիա: ***Թեմա 8՝*** Մանկավարժական գործընթացի դիագնոստիկա, նախագծում և պլանավորում: ***Թեմա 9՝*** Զարգացնող գործունեության (ուսումնական-ճանաչողական, արժեքային կողմնորոշման, տեխնիկական, էսպերտային-առողջապահական կազմակերպման տեխնոլոգիա: ***Թեմա 10՝*** Անձի մանկավարժական ներգործության տեխնոլոգիա: ***Թեմա 11՝*** Մանկավարժական գործընթացի արդյունքների հաշվառման և վերլուծության տեխնոլոգիա:

Ստուգումների անցկացման ձևեր և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական առաջադրանք:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք:

4.4. «Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

0101/B09. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԱՆԱԼԻԶ»-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ մաթեմատիկական ընդհանուր գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի մաթեմատիկական անալիզի հիմնարար սկզբունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թվային հաջորդականություններ և շարքեր: **Թեմա 2՝** Անընդհատ տոկոսների բանաձևը, e-թիվը: Մասնակի հաջորդականություններ: **Թեմա 3՝** Թվային շարքի մասնակի գումար: Թվային շարքի զուգամիտությունը և տարամիտությունը: **Թեմա 4՝** Մեկ և մի քանի փոփոխականների ֆունկցիայի սահմանի Հայնեի և Կոշու սահմանների համարժեքությունը: **Թեմա 5՝** Մեկ և մի քանի փոփոխականի ֆունկցիաների անընդհատությունը կետում և բազմությունում: **Թեմա 6՝** Վայերշտրասի և Բոլցանո-Կոշու թեորեմները: **Թեմա 7՝** Շուկայի սարդոստայնային մոդելներ: **Թեմա 8՝** Երկրաչափական, տնտեսագիտական և ֆիզիկական խնդիրներ, որոնք հանգեցնում են ածանցյալի գաղափարին: **Թեմա 9՝** Տարրական ֆունկցիաների ածանցյալը, բարդ և հակադարձ ֆունկցիաների ածանցյալը: **Թեմա 10՝** Լոգարիթմական ածանցյալ: Առաձգականություն, հարկային բեռի բաշխում: **Թեմա 11՝** Շատ փոփոխականի ֆունկցիայի մասնական ածանցյալներ, ածանցյալ ըստ ուղղության, գրադիենտ: **Թեմա 12՝** Համասեռ ֆունկցիաներ, արտադրական ֆունկցիաներ, Էյլերի բանաձևը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/BO2. «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել շուկայական տնտեսության գործառնության միկրոտնտեսական օրինաչափություններին, նրանց մոտ զարգացնելով անհրաժեշտ ունակություններ տնտեսագիտության տեսության հիմնարար սկզբունքներին տիրապետելու և միկրոտնտեսագիտական ավելի կոնկրետ դասընթացների յուրացման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա շուկայական տնտեսության միկրոտնտեսական օրինաչափությունները,
2. ծանոթ կլիմի տնային տնտեսությունների, ձեռնարկությունների և կառավարության տնտեսական վարքագծի հիմնական սկզբունքներին, շուկաների տիպային մոդելներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը; **Թեմա 2՝** Հիմնարար տնտեսագիտական հասկացությունները: **Թեմա 3՝** Շուկայական համակարգ. Պահանջարկ և առաջարկ: **Թեմա 4՝** Սպառողի վարքը շուկայական համակարգում: **Թեմա 5՝** Տնտեսական բարիքների արտադրությունը: **Թեմա 6՝** Արտադրության ծախքերի տեսություն: **Թեմա 7՝** Սրցակցային ձեռնարկությունները և մրցակցային շուկաները: **Թեմա 8՝** Մոնոպոլիան շուկայական տնտեսությունում: **Թեմա 9՝** Մոնոպոլիստական մրցակցությունը և օլիգոպոլիան; **Թեմա 10՝** Արտադրության գործոնների շուկաները: **Թեմա 11՝** Ընդհանուր հավասարակշռությունը և տնտեսական արդյունավետությունը: **Թեմա 12՝** Շուկայական համակարգի ինստիտուցիոնալ լծակները: **Թեմա 13՝** Հասարակական ընտրության տեսություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0101/B10. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԱՆԱԼԻԶ»-2 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել համապատասխան մաթեմատիկական ապարատ՝ ֆակուլտետում դասավանդվող «Գործույթների հետազոտման մաթեմատիկական մեթոդները», «Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն», «Միկրոէկոնոմիկա», «Մակրոէկոնոմիկա» և այլ դասընթացների յուրացման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ստացած մաթեմատիկական գիտելիքները կիրառելու կյանքի ամենատարբեր բնագավառներում, մասնավորաբար՝ տնտեսագիտության մեջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆունկցիայի էքստրեմումի անհրաժեշտ և բավարար պայմաններ: **Թեմա 2՝** Ռոլի, Լագրանժի և Կոշու թեորեմները: **Թեմա 3՝** Լոպիտալի կանոնը անորոշությունների բացահայտման համար: **Թեմա 4՝** Թեյլորի բանաձևը: **Թեմա 5՝** Ֆունկցիայի ուռուցիկություն: **Թեմա 6՝** Շրջման կետեր, անհրաժեշտ և բավարար պայմաններ: **Թեմա 7՝** Մեկ փոփոխականի ֆունկցիայի գրաֆիկը: **Թեմա 8՝** Նախնական, անորոշ ինտեգրալ: **Թեմա 9՝** Մասերով ինտեգրման և փոփոխականի փոխարինման բանաձևերը անորոշ ինտեգրալում: **Թեմա 10՝** Որոշյալ (Ռիմանի ինտեգրալ), կորագիծ սեղանի մակերեսի հաշվումը, տնտեսագիտական խնդիրներ: **Թեմա 11՝** Դարբուի գումարներ: **Թեմա 12՝** Անընդհատ և մոնոտոն ֆունկցիայի, բարդ ֆունկցիայի ինտեգրելիությունը (Լիպշիցի թեորեմ): **Թեմա 13՝** Որոշյալ ինտեգրալի հատկությունները: **Թեմա 14՝** Միջին արժեքի թեորեմը: **Թեմա 15՝** Վերին սահմանի ֆունկցիայի անընդհատությունը, դիֆերենցելիությունը: **Թեմա 16՝** Մասերով ինտեգրման և փոփոխականի փոխարինման բանաձևերը Ռիմանի ինտեգրալում: **Թեմա 17՝** Ռիմանի ինտեգրալի կիրառությունները բնագիտությունում և տնտեսագիտությունում: **Թեմա 18՝** Առաջին սեռի անխսկական ինտեգրալ: **Թեմա 19՝** Սովորական դիֆերենցիալ հավասարումների տարրերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B03. «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել շուկայական տրնտեսության գործառնության մակրոտնտեսական օրինաչափություններին, տալ բավարար գիտելիքներ և ունակություններ տնտեսագիտության տեսության հիմնարար սկզբունքներին տիրապետելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. յուրացրած կլինի մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշները և հավասարակշռության մոդելները,
2. կտիրապետի պետության տնտեսական քաղաքականության ուղղություններին ու արդյունավետության չափանիշներին, արտաքին տնտեսական գործունեության հիմնարար սկզբունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ազգային արդյունքը և դրա չափումը: **Թեմա 2՝** Մակրոտնտեսական կայունությունը և տատանումները: **Թեմա 3՝** Հիմնական մակրոտնտեսական կախվածությունները: **Թեմա 4՝** Ամբողջական ծախսումները և արտադրության հավասարակշիռ ծավալը: **Թեմա 5՝** Ամբողջական պահանջարկը և ամբողջական առաջարկը: Հավասարակշռությունը և դրա փոփոխությունները: **Թեմա 6՝** Ֆիսկալ քաղաքականությունը: **Թեմա 7՝** Փողը և բանկային գործը: Դրամավարկային քաղաքականությունը: **Թեմա 8՝** Ընդհանուր հավասարակշռությունը և IS-LM մոդելը: **Թեմա 9՝** Տնտեսական աճը: **Թեմա 10՝** Մակրոտնտեսական քաղաքականությունը և տեսությունը: Բանավեճային հարցեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0101/Յ11. «ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ԵՐԿՐԱԶԱՓՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳԾԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՀԱՇԻՎ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել վերլուծական երկրաչափության գիտելիքների անհրաժեշտ հենք՝ գծային հանրահաշվի, մաթեմատիկական անալիզի դասընթացներում և որոշ տնտեսական մոդելներում օգտագործելու համար: Ծանոթացնել գծային հանրահաշվի արդիական մեթոդներին և տնտեսության վերլուծության խնդիրներում դրանց կիրառություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. յուրացրած կլինի գծային հանրահաշվի և վերլուծական երկրաչափության հիմունքները,
2. կկարողանա ստացած մաթեմատիկական գիտելիքները կիրառել կյանքի ամենատարբեր բնագավառներում, մասնավորաբար՝ տնտեսագիտությունում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վեկտորները որպես ուղղորդված հատվածներ: Վեկտորի կոորդինատները: Գործողություններ վեկտորների հետ: Վեկտորի պրոյեկցիա: Սկալյար արտադրյալ: Համագիծ, համահարթ, օրթոգոնալ վեկտորներ: **Թեմա 2՝** Ուղղի ընդհանուր, նորմալ, պարամետրական, կանոնական հավասարումները հարթության մեջ: Ուղիղների փոխդասավորվածությունը: Կետի հեռավորությունն

ուղղից: Երկու անհայտով գծային անհավասարումներ: **Թեմա 3՝** Հարթության ընդհանուր և նորմալ հավասարումները, կետի հեռավորությունը հարթությունից: Ուղիղը որպես հարթությունների հատում: Ուղղի պարամետրական կանոնական հավասարումները տարածությունում: Երեք անհայտով գծային անհավասարումներ: **Թեմա 4՝** Ճառագայթի, կիսահարթության, կիսատարածության ուռուցիկությունը: Ուռուցիկ բազմությունների հատումը: Բազմության ուռուցիկ թաղանթ: Ուռուցիկ բազմանիստ: Ֆարկաշի թեորեմը: **Թեմա 5՝** Տեղափոխություններ և տեղադրություններ, նրանց զույգությունը, քանակը: n -րդ կարգի որոշիչ, նրա հատկությունները: Միևնույն, լրացուցիչ միևնույն հանրահաշվական լրացում, Լապլասի թեորեմը: Գծային հավասարումների համակարգի լուծման Գաուսի մեթոդը, Կրամերի կանոնը: **Թեմա 6՝** Մատրիցներ: Գործողություններ մատրիցների հետ: Չվերասերված քառակուսի մատրիցի հակադարձը, միավոր մատրից: Մատրիցային հավասարումներ: Քառակուսի մատրիցների արտադրյալի որոշիչը: **Թեմա 7՝** Գծային տարածության սահմանումը, աքսիոմները և դրանց հետևանքները: Գծային տարածության վեկտորների անկախ և կախյալ համակարգեր: Վեկտորների համակարգի բազա (առավելագույն անկախ ենթահամակարգ) և ռանգ: Գծային տարածության բազիս: Մատրիցի ռանգը որպես սյուն վեկտորների համակարգի ռանգ: Մատրիցի ռանգը 0 -ից տարբեր միևնույնների միջոցով: **Թեմա 8՝** Գծային հավասարումների համակարգի համատեղելիության Կրոնեկեր-Կապելիի թեորեմը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0101/B24. «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդել ծրագրային փաթեթների միջոցով տնտեսական ինֆորմացիայի մշակման գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա տնտեսական ինֆորմացիայի ծրագրային մշակման հմտություններ,
2. կկարողանա կատարել տնտեսագիտական գործոնների արժեքների հաշվարկ VBA (Ms Excel միջավայրում) լեզվով,
3. կտիրապետի տիպային ծրագրավորման փաթեթներին և կկարողանա դրանք կիրառել տնտեսագիտական վերլուծություններում ու նախագծերի ավտոմատացման խնդիրներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսական ինֆորմացիայի համակարգչային մշակման ծրագրային ապահովումը: **Թեմա 2՝** VBA ծրագրավորման լեզուն և նրա հիմնական տարրերը: **Թեմա 3՝** VBA լեզվի օպերատորները: **Թեմա 4՝** VBA պրոցեդուրաներ և ֆունկցիաներ: **Թեմա 5՝** VBA ֆինանսական, վիճակագրական, մաթեմատիկական ֆունկցիաների կիրառությունը տնտեսագիտական հետազոտություններում: **Թեմա 6՝** VBA-ն որպես օբյեկտային կոդմտրոշմամբ ծրագրավորման լեզու: **Թեմա 7՝** Նախագծերի ավտոմատացումը ղեկավարման էլեմենտների միջոցով:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B04. «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տարբեր պատմական ժամանակահատվածներում արտադրողական ուժերի և արտադրական հարաբերությունների զարգացման, ինչպես նաև տնտեսության կարևորագույն ոլորտների, տնտեսական կացութաձևերի, տարբեր երկրների տնտեսությունների կազմակերպման ձևերի զարգացման գործընթացներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մարդկային քաղաքակրթությունների տնտեսական զարգացման հիմնական օրինաչափությունները,
2. յուրացրած կլինի տնտեսական բարեփոխումների պատմական փորձը,
3. կիմանա առաջատար երկրների տնտեսական քաղաքականության առանձնահատկությունները, տնտեսական առաջընթացի ապահովման կարևոր ուղղությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսական պատմության դասընթացի ընդհանուր նկարագիրը: **Թեմա 2՝** Նախնադարյան – համայնական տնտեսակարգը: **Թեմա 3՝** Ստրկատիքական տնտեսակարգը: Արևելյան և Արևմտյան ստրկությունը: **Թեմա 4՝** Ֆեոդալիզմի տնտեսակարգը: Արևմտյան Եվրոպայի, Ռուսաստանի և Ճապոնիայի տնտեսությունը միջնադարում: **Թեմա 5՝** Աշխարհագրական մեծ հայտնագործությունները և կապիտալիստական տնտեսակարգի ձևավորումը Արևմտյան Եվրոպայում: **Թեմա 6՝** Արևմտյան Եվրոպայի, ԱՄՆ –ի, Ճապոնիայի և Ռուսաստանի տնտեսական զարգացումը 18-19 դդ.: **Թեմա 7՝** Մոնոպոլիստական կապիտալիզ-

մի ձևավորումը տնտեսապես զարգացած երկրներում: **Թեմա 8՝** Աշխարհի առաջատար երկրների տնտեսությունը մինչպատերազմյան ժամանակաշրջանում: **Թեմա 9՝** Խորհրդային ամբողջատիրական տնտեսակարգի ձևավորումը: **Թեմա 10՝** Երկրորդ Համաշխարհային պատերազմի ազդեցությունը առաջատար տնտեսական զարգացման գործընթացում: **Թեմա 11՝** Համաշխարհային տնտեսական զարգացման միտումներն ու առանձնահատկությունները 20 –րդ դարի վերջին 21 –րդ դարի սկզբին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B39. «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4,5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3–րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տնտեսությունու տեղի ունեցող սոցիալական գործընթացներին, երևույթներին և հարաբերություններին տնտեսագիտության և սոցիոլոգիայի միջառարկայական հատմամբ ձևավորված հարաբերականորեն նոր ուղղությամբ, սոցիումի զարգացման և տնտեսագիտական համակարգի վրա դրանց ազդեցության վերլուծություններին, սոցիոլոգիական հետազոտությունների անցկացման հմտություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

կունենա բավարար գիտելիքներ սոցիալ-տնտեսական գործընթացների սոցիոլոգիական վերլուծության, ինչպես նաև սոցիոլոգիական տեղեկատվության տնտեսագիտական կիրառությունների վերաբերյալ:

կկարողանա տնտեսագիտական հետազոտություններում կիրառել սոցիոլոգիական մեթոդներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսագիտական սոցիոլոգիայի առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2՝** Սոցիալական պետությունը և արդարության սկզբունքները: **Թեմա 3՝** Սոցիալական անհավասարությունը և հասարակական դասերի ստրատիֆիկացիոն հիմնական տեսությունները: **Թեմա 4՝** Սոցիալական շերտավորման հիմնախնդիրները տնտեսությունում: **Թեմա 5՝** Եկամուտների անհավասարությունը նայն պայմանավորող գործոնները: **Թեմա 6՝** Կենսամակարդակի և կյանքի որակի—ցուցանիշները: **Թեմա 7՝** Աղքատության պատկերը. դրսևորման ձևերը և չափման եղանակները: **Թեմա 8՝** Գործազրկության և զբաղվածության սոցիալ-տնտե-

սական ասպեկտները: **Թեմա 9՝** Աշխատանքի սոցիալական կազմակերպման հիմքերը: **Թեմա 10՝** Սոցիալական քաղաքականության էությունը, առանձնահատկությունները ՀՀ-ում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B25. «ԳՈՐԾՈՒՅԹՆԵՐԻ ՀԵՏԱԶՈՏՄԱՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՄԵԹՈԴ-ՆԵՐ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ամփոփ և մատչելի ձևով ծանոթացնել գործույթների հետազոտման ժամանակակից մաթեմատիկական մոդելներին և դրանց լուծման եղանակներին, ինչպես նաև ուսումնասիրել որոշումների կայացման տիպային մոդելներ և լուծման եղանակներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա որոշել հետազոտվող խնդրի (համակարգի) նպատակը, նկարագրել այլընտրանքային լուծումները, սահմանել վերջիններիս արդյունավետությունը,
2. կկարողանա կառուցել խնդրի մաթեմատիկական մոդելը և գտնել լավագույն լուծումը համաձայն ընդունված նպատակի:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գծային ծրագրավորում: **Թեմա 2՝** Գների հավասարակշռության թեորեմ: **Թեմա 3՝** Տրանսպորտի խնդիրը: **Թեմա 4՝** Կարճագույն ճանապարհի խնդիրներ: **Թեմա 5՝** Հոսքեր ցանցերում: **Թեմա 6՝** Գործույթների հետազոտման խնդիրների լուծման դինամիկ ծրագրավորման մեթոդը: **Թեմա 7՝** Խաղերի տեսություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0101/B26. «ՀԱՎԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»
(5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, ուսանողներին հաղորդել որոշակի գիտելիքներ պատահական մեծությունների և պատահական պրոցեսների, ինչպես նաև բաշխման ֆունկցիաների ու սահմանային թեորեմների, անհայտ պարամետրերի գնահատման ու վարկածների ստուգման տեսությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ հավանականային տարածությունների, պատահական մեծությունների դասերի, բաշխման ֆունկցիաների, թվային բնութագրիչների, պատահական պրոցեսների, սահմանային թեորեմների վերաբերյալ,
2. կկարողանա կատարել անհայտ պարամետրերի գնահատում, վարկածների ստուգում, դիսպերսիոն, ռեգրեսիոն և կորելյացիոն անալիզ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հավանականային տարածություն: **Թեմա 2՝** Պատահական մեծություն և բաշխման ֆունկցիա: **Թեմա 3՝** Պատահական մեծությունների թվային բնութագրիչները: **Թեմա 4՝** Սահմանային թեորեմներ: **Թեմա 5՝** Պատահական պրոցեսներ: **Թեմա 6՝** Մաթեմատիկական վիճակագրության տարրերը: **Թեմա 7՝** Անհայտ պարամետրերի գնահատումը: **Թեմա 8՝** Վիճակագրական հիպոթեզների ստուգում: **Թեմա 9՝** Դիսպերսիոն անալիզ: **Թեմա 10՝** Կորելյացիոն անալիզ: **Թեմա 11՝** Էքսպերտային գնահատականների վիճակագրական անալիզ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B07. «ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել աշխարհի տնտեսությունների համապարփակ նկարագիրը, տալ տեղեկություններ տարբեր երկրների տնտեսությունների մասին, ինչը հիմք կհանդիսանա Հայաս-

տանի արտաքին տնտեսական կապերի ասպարեզում Ճիշտ կողմնորոշվելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա տեղեկություններ տարբեր երկրների տնտեսությունների մասին,
2. պրակտիկ աշխատանքի ընթացքում կկարողանա Ճիշտ կողմնորոշվել տարբեր նպատակներով համագործակցության համար երկրների, ինչպես նաև ոլորտների և բնագավառների ընտրության հարցում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համաշխարհային տնտեսությունը և դրա զարգացման փուլերը:

Թեմա 2՝ Աշխատանքի միջազգային բաժանումը և կոռպորացումը: ***Թեմա 3՝*** Արդիականության գոբալ հիմնախնդիրները: ***Թեմա 4՝*** Համաշխարհային տնտեսական աճի տեմպերն ու համամասնությունները: ***Թեմա 5՝*** Միջազգային առևտուր: ***Թեմա 6՝*** Միջազգային ֆինանսավորում: ***Թեմա 7՝*** Աշխատուժի միջազգային միգրացիա: ***Թեմա 8՝*** Միջազգային գիտատեխնիկական գործակցություն: ***Թեմա 9՝*** Միջազգային ֆիրմաներ: ***Թեմա 10՝*** Ազատ տնտեսական գոտիներ: ***Թեմա 11՝*** Միջազգային տնտեսական ինտեգրացիան: ***Թեմա 12՝*** Զարգացած երկրները համաշխարհային տնտեսության մեջ: ***Թեմա 13՝*** Զարգացող երկրները համաշխարհային տնտեսության մեջ: ***Թեմա 14՝*** Հայաստանի տնտեսության ինտեգրվածությունը համաշխարհային տնտեսության մեջ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B11. «ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել շուկայական հարաբերություններին անցման ժամանակաշրջանում իրականացվող տնտեսական և սոցիալական վերափոխումներին, ինչպես նաև ՀՀ տնտեսության կառուցվածքին, առանձնահատկություններին և ներկա մարտահրավերներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա երկրի տնտեսությունում գոյություն ունեցող իրավիճակի մասին,

2. կիմանա ՀՀ տնտեսության առանձնահատկությունները և ներկա մարտահրավերները,
3. պատկերացում կունենա թերի, անբավարար մշակված և բանավեճային հիմնախնդիրների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ազգային տնտեսության էությունը և զարգացման հիմնախնդիրները: **Թեմա 2՝** Ազգային տնտեսության տեսակները: **Թեմա 3՝** Երկրի տնտեսական ներուժը: **Թեմա 4՝** Երկրի գիտատեխնիկական ներուժը: **Թեմա 5՝** ՀՀ արդյունաբերությունը, ճյուղային կառուցվածքը: **Թեմա 6՝** ՀՀ գյուղատնտեսությունը: **Թեմա 7՝** Արտադրական ենթակառուցվածքները ազգային տնտեսական համակարգում: **Թեմա 8՝** Ներդրումային քաղաքականությունը: **Թեմա 9՝** Զբաղվածության ապահովման համակարգը: **Թեմա 10՝** Ազգային տնտեսության մրցունակությունը: **Թեմա 11՝** Փոքր և միջին ձեռնարկատիրությունը (ՓՄՁ) ՀՀ-ում: **Թեմա 12՝** Ազգային տնտեսության կարգավորումը: **Թեմա 13՝** Ազգային տնտեսության սոցիալական հիմքերը: **Թեմա 14՝** ՀՀ տնտեսությունը համաշխարհային տնտեսական համակարգում: **Թեմա 15՝** Երկրի տնտեսական անվտանգությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B09. «ՄԻԿՐՈՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացն իրենից ներկայացնում է տնտեսագիտության տեսության միկրոտնտեսագիտություն բաժնի երկրորդ (խորացված) մակարդակը: Դասընթացի նրպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մաթեմատիկական մոդելների և մեթոդների կիրառմամբ վերլուծել տնտեսական սուբյեկտների վարքը, միկրոտնտեսական օրինաչափությունները, միկրոտնտեսական ցուցանիշների կապերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա մաթեմատիկական մեթոդներ կիրառել միկրոտնտեսական վերլուծություններում,
2. կունենա գիտելիքներ շուկայական տնտեսության միկրոտնտեսական հիմնահարցերի ուսումնասիրման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Օգտակարության մաքսիմալացման և ծախսերի մինիմալացման խրախուսումները, դրանց կապը: **Թեմա 2՝** Անուղղակի օգտակարության ֆունկցիան և ծախսերի ֆունկցիան: **Թեմա 3՝** Վալրասի հավասարակշռությունը, բարեկեցության թեորեմները: **Թեմա 4՝** Փոխարինման և եկամտի էֆեկտները, Սլուցկու հավասարումը: **Թեմա 5՝** Փոխհատուցված և համարժեք վարիացիա, սպա-ռողի ավելցուկը: **Թեմա 6՝** Ծախսերի մինիմալացման խնդիրը, ռեսուրսների պայմանական պահանջարկի ֆունկցիաները, ծախսերի երկրաչափությունը: **Թեմա 7՝** Շահույթի մաքսիմալացման խնդիրը, թողարկման առաջարկը և ռեսուրսների պահանջարկը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B14. «ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈԼՈՐՏԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է յուրացնել ծառայությունների ոլորտի ճյուղերում շուկայական տնտեսության անցման տնտեսավարման, ձեռներեցության, տնտեսական միջոցառումների իրականացման նոր պայմանների ներդրման պրակտիկան:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա տեսական և գործնական գիտելիքներ շուկայական տնտեսության անցման պայմաններում ծառայությունների ոլորտում տնտեսական գործունեության վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծառայությունների ոլորտը: Զարգացման գործոնները, ռեսուրսային պոտենցիալը: **Թեմա 2՝** Շուկան և ձեռնարկատիրական գործունեությունը ծառայությունների ոլորտում: **Թեմա 3՝** Սեփականության ձևերը և սեփականաշնորհումը ծառայությունների ոլորտում: **Թեմա 4՝** Ծառայությունների ոլորտի զարգացման պետական կարգավորումը: **Թեմա 5՝** Մարքեթինգը ծառայությունների ոլորտում: **Թեմա 6՝** Կրթությունը և հմտությունը շուկայի պայմաններում: **Թեմա 7՝** Մշակույթի և տուրիզմի ծառայությունների շուկան:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B13. «ՎԻՃԱԿԱԿԱՐԳՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ վիճակագրական մեթոդների օգտագործման հմտություններ, ծանոթացնել օգտագործվող տնտեսական վիճակագրության ցուցանիշների համակարգին, կատեգորիաներին, հաշվարկման եղանակներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ինքնուրույն հավաքել, ամփոփել և վերլուծել տնտեսության տարբեր ոլորտներին վերաբերող վիճակագրական տվյալները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վիճակագրության առարկան, մեթոդը, խնդիրները և կազմակերպումը: **Թեմա 2՝** Վիճակագրական դիտարկումներ: **Թեմա 3՝** Վիճակագրական ամփոփում, աղյուսակներ, խնբավորումներ: Գրաֆիկական մեթոդը վիճակագրության մեջ: **Թեմա 4՝** Ընդհանրացնող վիճակագրական ցուցանիշներ: **Թեմա 5՝** Միջին մեծություններ: **Թեմա 6՝** Վարիացիայի ցուցանիշները: **Թեմա 7՝** Ընտրանքային դիտարկում: **Թեմա 8՝** Դինամիկայի շարքեր, դրանց վերլուծությունը: **Թեմա 9՝** Ինդեքսներ, ինդեքսային մեթոդ: **Թեմա 10՝** Փոխկապվածությունների վիճակագրական ուսումնասիրությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0101/B27. «ՀՄՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՊՐԱԿՏԻԿՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (18 ժամ գործնական պարապմունքներ),

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ընդհանուր պատկերացում տնտեսական գործընթացների և մենեջմենթի խնդիրների համակարգչային մոդելավորման վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա ծրագրային փաթեթների միջոցով տնտեսական գործընթացների մոդելավորման և վերլուծության հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ MS Excel կիրառական փաթեթի ընդլայնված հնարավորությունները: **Թեմա 2՝** Մենեջմենթի և մարքեթինգի խնդիրների լուծումը MS Excel-ում: **Թեմա 3՝** Տնտեսական իրավիճակների մոդելավորումը MS Excel-ում: **Թեմա 4՝** Տվյալների բազաների վերլուծությունը MS Excel-ում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B08. «ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ բազային տեսական և էվոլյուցիոն գիտելիքներ համաշխարհային տնտեսության զարգացման մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա միջազգային առևտրի ձևավորման և միջազգային արժույթային համակարգի մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: **Թեմա 2՝** Առևտրատնտեսական տեսությունների և հայացքների առաջացումը: **Թեմա 3՝** Համաշխարհային տնտեսության վերաբերյալ տեսությունների ձևավորումը: **Թեմա 4՝** Համաշխարհային տնտեսության աճը և ռեսուրսների շուկա: **Թեմա 5՝** Աշխատանքային ռեսուրսների միգրացիա: **Թեմա 6՝** Կապիտալի շարժը համաշխարհային տնտեսությունում: **Թեմա 7՝** Վճարային հաշվեկշռի էությունը և կառուցվածքը: **Թեմա 8՝** Հովանավորչական քաղաքականություն: **Թեմա 9՝** Ոչ մաքսային քաղաքականություն: **Թեմա 10՝** Միջազգային արժույթային համակարգի ձևավորումը: **Թեմա 11՝** Միջազգային դրամավարկային կազմակերպություններ: **Թեմա 12՝** Տնտեսական քաղաքականությունը բաց տնտեսության պայմաններում: **Թեմա 13՝** Գլոբալիզացիան և համաշխարհային տնտեսությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B12. «ԷԿՈՆՈՄԵՏՐԻԿԱ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ տնտեսագիտական հետազոտություններում քանակական և որակական էկոնոմետրիկ մեթոդների կիրառման համար անհրաժեշտ գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի տնտեսագիտական հետազոտություններ կատարելու էկոնոմետրիկ մեթոդներին,

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էկոնոմետրիկական որպես առարկա: **Թեմա 2՝** Պարզագույն ռեգրեսիա: **Թեմա 3՝** Բազմակի ռեգրեսիա:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B05. «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄՏՔԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է օժանդակել ուսանողներին առավել համակողմանի ըմբռնել և յուրացնել ժամանակակից տնտեսագիտության ձևակերպումները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի տնտեսագիտական մտքի ծագման, զարգացման և տնտեսագիտական տեսությունների ձևավորման ողջ պատմությանը՝ Հին աշխարհից մինչև 19-րդ դարի վերջը:

2. ծանոթ կլինի տնտեսագիտական մտքի ծագման, զարգացման և տնտեսագիտական տեսությունների ձևավորման ողջ պատմությանը՝ Հին աշխարհից մինչև մեր օրերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսագիտական պատկերացումները ավանդական հասարակություններում: **Թեմա 2՝** Դասական քաղաքատնտեսության սկիզբը: **Թեմա 3՝** Ա. Սմիթը և նրա «Ազգերի հարստության բնույթի և պատճառների ուսումնասիրություն» աշխատությունը: **Թեմա 4՝** Մեյի շուկաների հայեցակարգը և իրացման տեսությունը: **Թեմա 5՝** Ռիկարդոյի քաղաքատնտեսական համակարգը: **Թեմա 6՝** Ջոն Ստյուարտ Միլը և նրա աշխատությունը: **Թեմա 7՝** Կ. Մարքսի «Կապիտալը»: **Թեմա 8՝** Պատմական ուղղությունը քաղաքատնտեսության մեջ: **Թեմա 9՝** Մարժինալիստական հեղափոխությունը: **Թեմա 10՝** Մարշալյան տնտեսագիտական տեսությունը: **Թեմա 11՝** Ինստիտուցիոնալիզմ: **Թեմա 12՝** Քեյնսի տեսությունը: **Թեմա 13՝** Նոր պահպանողական տեսությունները: **Թեմա 14՝** Անցման ժամանակաշրջանի հիմնահարցերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B30. «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՍՈՂԵԼԱՎՈՐՈՒՄ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել ընդհանուր պատկերացում տնտեսագիտամաթեմատիկական մոդելավորման գործընթացի, սկզբունքների և մեթոդների վերաբերյալ, տալ գիտելիքներ տնտեսության տարբեր ոլորտներում ու մակարդակներում մոդելավորման հնարավորությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի տնտեսա-մաթեմատիկական մոդելավորման գործընթացի հիմնարար սկզբունքներին և մեթոդներին,
2. կունենա կոնկրետ տնտեսական իրավիճակներում որոշումների ընդունման ու հիմնավորման գիտելիքներ և հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական ակնարկ: Դասընթացի ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան, տնտեսա-մաթեմատիկական մոդելի հասկացությունը, մոդելների

դասակարգումն ու հիմնական տիպերը, մոդելավորման փուլերը: **Թեմա 2՝** Տըն-տեսական աճի մոդելները: **Թեմա 3՝** Արտադրության գծային մոդելներ: **Թեմա 4՝** Ցանցային մոդելներ: **Թեմա 5՝** Պաշարների կառավարման խնդիրները: **Թեմա 6՝** Օպտիմալ կառավարման խնդիրը: **Թեմա 7՝** Խաղային մոդելներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B10. «ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացն իրենից ներկայացնում է տնտեսագիտության տեսության միկրոտնտեսագիտություն բաժնի երկրորդ (խորացված) մակարդակը: Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մաթեմատիկական մոդելների և մեթոդների կիրառմամբ վերլուծել մակրոտնտեսական ցուցանիշների միջև առկա կապերը, մակրոտնտեսական զարգացման օրինաչափությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա մաթեմատիկական մեթոդները կիրառել մակրոտնտեսական վերլուծություններում,
2. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ շուկայական տնտեսության մակրոտնտեսական հիմնահարցերի ուսումնասիրման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մակրոտնտեսագիտության ներածություն:**Թեմա 2՝** Մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 3՝** Ամբողջական առաջարկի և ամբողջական պահանջարկի ներածություն: **Թեմա 4՝** Սպառում. խնայողություններ և ներդրումներ: **Թեմա 5՝** Ընթացիկ հաշիվը և միջազգային առևտուրը: **Թեմա 6՝** Փողի պահանջարկը և առաջարկը: **Թեմա 7՝** Իրական փոխանակային կուրսեր: **Թեմա 8՝** Ինֆլյացիա: **Թեմա 9՝** Մակրոտնտեսական քաղաքականությունը ու թողարկումը փակ տնտեսությունում: **Թեմա 10՝** Մակրոտնտեսական քաղաքականությունը բաց տնտեսությունում՝ ֆիքսված և լողացող փոխանակային կուրսի պայմաններում: **Թեմա 11՝** Ինֆլյացիա, գործազրկություն, գործարար ցիկլեր: **Թեմա 12՝** Երկարաժամկետ տնտեսական աճ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B12. «ԷԿՈՆՈՄԵՏՐԻԿԱ» -2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ տնտեսագիտական հետազոտություններում քանակական և որակական էկոնոմետրիկ մեթոդների կիրառման համար անհրաժեշտ գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա համակարգչային փաթեթների կիրառությամբ գնահատել իր կողմից ստեղծված մոդելների պարամետրերը,
2. կկարողանա վիճակագրական մեթոդների օգնությամբ ստուգել մոդելների համապատասխանության վերաբերյալ տարբեր վարկածներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ժամանակային շարքեր: **Թեմա 2՝** Ստացիոնար ժամանակային շարքեր: **Թեմա 3՝** Միաժամանակյա էկոնոմետրիկական հավասարումների համակարգեր: **Թեմա 4՝** SPSS փաթեթի հնարավորությունները և կիրառությունը էկոնոմետրիկական խնդիրները լուծելիս: **Թեմա 5՝** Տնտեսական ինֆորմացիայի կազմակերպական կառուցվածքները և դրանց ձևափոխությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B19. «ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման հիմունքները, պարզաբանել ֆինանսական, կառավարչական և հարկային հաշվապահությունների էությունը, իրական հաշվետվությունների աուդիտի սկզբունքներն ու մեթոդները, կազմակերպման ձևերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ստուգել հաշվապահական հաշվետվությունների հավաստիությունը,
2. կտիրապետի հաշվապահական հաշվետվությունների կազմման տեխնիկային,
3. կկարողանա օգտագործել հաշվապահական հաշվետվությունները տնտեսական որոշումներ կայացնելիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հաշվապահական հաշվառման առարկան և մեթոդը: ***Թեմա 2՝*** Հաշվապահական հաշվեկշիռ և հաշիվներ: Կրկնակի գրանցում: ***Թեմա 3՝*** Հաշվապահական հաշվառման հաշիվների դասակարգումը, հաշվային պլան: ***Թեմա 4՝*** Փաստաթղթավորում և գույքագրում: Գնահատում և կալկուլյացիա: ***Թեմա 5՝*** Հաշվապահական հաշվառման տեսակները: ***Թեմա 6՝*** Հիմնական միջոցների հաշվառումը: Վարձակալության հաշվառումը: ***Թեմա 7՝*** Պաշարների հաշվառումը: ***Թեմա 8՝*** Դեբիտորական պարքերի հաշվառումը: ***Թեմա 9՝*** Դրամական միջոցների հաշվառումը: ***Թեմա 10՝*** Եկամուտների և ծախսերի հաշվառումը: ***Թեմա 11՝*** Սեփական կապիտալի հաշվառումը: ***Թեմա 12՝*** Պարտավորությունների հաշվառումը: ***Թեմա 13՝*** Աուդիտի խնդիրները, կարգավորումը և իրականացման փուլերը: Աուդիտորական եզրակացություններ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B16. «ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է շուկայական տնտեսության պայմաններում ձեռնարկության հիմնական ֆունկցիաների, կառուցվածքային տարրերի ու հատկությունների, ձեռնարկության գործունեության կազմակերպման առանձնահատկությունների, ռեսուրսների, ծախսերի ու արդյունքների ուսումնասիրումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ձեռնարկության տնտեսական վարքի բնույթը շուկայի ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների համատեքստում,

2. կունենա ձեռնարկության նպատակադրումների ձևակերպման, ձեռնարկատիրությունների կազմակերպման, մոդելավորման և ինքնուրույն կերպով կառավարչական որոշումների կայացման գործնական հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: **Թեմա 2՝** Ձեռնարկատիրական գործունեությունը որպես ձեռնարկության գործունեության օբյեկտ: Ձեռնարկատիրության կորպորատիվ ձևերը: **Թեմա 3՝** Ձեռնարկության գործունեության իրավական դաշտը Հայաստանի հանրապետությունում: **Թեմա 4՝** Ձեռնարկության շուկայական մոդելը և մրցունակությունը: **Թեմա 5՝** Արտադրական պրոցեսի կազմակերպումը ձեռնարկությունում: **Թեմա 6՝** Արտադրության տնտեսական և սոցիալական արդյունավետությունը: **Թեմա 7՝** Ձեռնարկությունում աշխատանքի նորմավորման հիմունքները: **Թեմա 8՝** Ձեռնարկության ներդրումային գործունեությունը: **Թեմա 9՝** Ձեռնարկության հիմնական և շրջանառու միջոցները: **Թեմա 10՝** Ձեռնարկության տնտեսական գործունեության պլանավորումը: **Թեմա 11՝** Ձեռնարկության արտադրական հզորությունը և արտադրական ծրագիրը: **Թեմա 12՝** Ձեռնարկության կադրերը, նրանց քանակի պլանավորումը: Ձեռնարկությունում աշխատանքի վճարումը: **Թեմա 13՝** Արտադրության ծախսերը: Կալկուլացիան: Ծախսերի նախահաշիվը: **Թեմա 14՝** Ձեռնարկության շահույթը և շահութաբերությունը: Ձեռնարկության գնային քաղաքականությունը: **Թեմա 15՝** Ձեռնարկության ֆինանս-ների կառավարումը: **Թեմա 16՝** Արդյունաբերական ձեռնարկությունը և շրջակա միջավայրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B23. «ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ»

(6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ տալ մարդկային ռեսուրսների շարժի, դրանց կառավարման, աշխատանքի շուկայի, աշխատանքի վարձատրման, կազմակերպման, գործազրկության և կադրերի վերապատրաստման, սոցիալական ապահովության ծրագրերի, ինչպես նաև այդ խնդիրների պետական կարգավորման վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա բավարար գիտելիքներ աշխատանքի ժամանակակից տնտեսագիտության վերաբերյալ,
2. կտիրապետի ձեռնարկության և աշխատանքի շուկայի մակարդակով աշխատանքային հարաբերությունների վերլուծության և կառավարման մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխատանքի էկոնոմիկայի առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2՝** Բնակչության աշխատանքային կառուցվածքը և զբաղվածությունը: **Թեմա 3՝** Աշխատանքի շուկա: **Թեմա 4՝** Աշխատանքի առաջարկը: **Թեմա 5՝** Աշխատանքի շուկայի գործառույժը: **Թեմա 6՝** Աշխատանքի պահանջարկը: **Թեմա 7՝** Աշխատուժի որակը: **Թեմա 8՝** Տեղաշարժը աշխատանքի շուկայում: **Թեմա 9՝** Գործազրկություն: **Թեմա 10՝** Աշխատանքի ներքին շուկաները և ձեռնարկությունում աշխատանքի կառավարումը: **Թեմա 11՝** Աշխատանքի պայմանները և կազմակերպումը: **Թեմա 12՝** Աշխատանքի արտադրողականությունը: **Թեմա 13՝** Աշխատավարձ և աշխատանքի խթանում: **Թեմա 14՝** Արհմիությունները և սոցիալական համագործակցությունը: **Թեմա 15՝** Աշխատանքային հարաբերությունների և աշխատանքի շուկայի պետական կարգավորումը: **Թեմա 16՝** Աշխատանքի միջազգային կազմակերպությունը (ԱՄԿ) և աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորման միջազգային փորձը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B25. «ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակը ուսանողներին արդյունաբերական և ոչ արդյունաբերական կազմակերպությունների և նրանց արդյունավետ կառավարման վերաբերյալ գիտական տեղեկատվության մատուցումն է, որը թույլ կտա ձեռք բերել կազմակերպության առջև դրված նպատակներն իրականացնելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի շուկայական մրցակցային միջավայրում գործող կազմակերպության կառավարման հարցերին,
2. կունենա ստրատեգիական պլանավորման բավարար գիտելիքներ,

3. տեղեկացված կլինի կազմակերպչական գործընթացների, կազմակերպության նախագծման, մարդկանց գործունեության շարժառիթների, լիդերության, իշխանության և այլնի մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կառավարման տեսության առարկան: **Թեմա 2՝** Կառավարման տեսության գիտական դպրոցները և ուղղությունները: **Թեմա 3՝** Կառավարման միջավայրը: **Թեմա 4՝** Մենեջերի գործունեության ուղղությունները կազմակերպությունում: **Թեմա 5՝** Կառավարման գործառույթները: **Թեմա 6՝** Կառավարման մեթոդները: **Թեմա 7՝** Կառավարման կոմունիկացիոնները: **Թեմա 8՝** Կառավարչական որոշումների ընդունումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B26. «ՄԱՐԶԵԹԻՆԳ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակը ուսանողներին ծանոթացնել շուկայագիտության ընդհանուր հարցերի տեսությանը և պրակտիկային, շուկայավարման գործունեության կոնկրետ ուղղություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ինքնուրույն իրականացնել շուկայագիտական հետազոտություններ,
2. կունենա բավարար գիտելիքներ առաքման և գնային քաղաքականության, ինչպես նաև գովազդի կազմակերպման վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շուկայագիտությունը որպես համակարգ: **Թեմա 2՝** Շուկայագիտության ստրատեգիան և տակտիկան: **Թեմա 3՝** Մրցակցություն և մրցակիցներ: **Թեմա 4՝** Ապրանքը և նրա շարժը: **Թեմա 5՝** Առաքման և գնային քաղաքականությունը: **Թեմա 6՝** Գովազդ: **Թեմա 7՝** Ժամանակակից առևտրային մարքեթինգը զարգացած կապիտալիստական երկրներում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B21. «ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ» -1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ֆինանսների տնօրինման հիմնարար տեսական մոտեցումները, ինչպես նաև գործնականում ցույց տալ տարբեր իրավիճակներում ֆինանսական որոշումների կայացման և կիրառման ձևերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ֆինանսների կառավարման ժամանակակից տեսությունները և ֆինանսական վերլուծության մեթոդները,
2. կտիրապետի ինչպես կապիտալ բյուջետավորման և ֆինանսական որոշումների կայացման տեխնիկային, այնպես էլ պորտֆելի կառավարման հիմունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆինանսների էությունը և ֆինանսական համակարգ: **Թեմա 2՝** Ֆինանսների կառավարման հիմունքներ: **Թեմա 3՝** Ֆինանսական գործակիցների վերլուծություն: **Թեմա 4՝** Ֆինանսական որոշումների կայացում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B22. «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել բանկային համակարգը, Կենտրոնական բանկի և առևտրային բանկերի ֆունկցիաները, խնդիրները, ինչպես նաև դրանց կողմից իրականացվող գործառնությունները, մատուցվող ծառայությունների տեսակները, ձևերը և եղանակները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի դրամավարկային համակարգի գործիքներին և մեթոդաբանությանը,
2. կկարողանա ինքնուրույն իրականացնել առևտրային բանկի տնտեսական գործունեության ֆինանսական արդյունքների գնահատում և վերլուծություն,
3. կտիրապետի իրավիճակային խնդիրների լուծման և որոշումներ կայացնելու մեխանիզմներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բանկային համակարգ: **Թեմա 2՝** Առևտրային բանկերի ակտիվային և պասիվային գործառնություններ: **Թեմա 3՝** Առևտրային բանկերը որպես արժույթային և արժեթղթերի շուկայի մասնակիցներ: **Թեմա 4՝** Առևտրային բանկերի գործունեության ֆինանսական արդյունքների ամփոփ գնահատման համակարգեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B21. «ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ»-2 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ֆինանսների տնօրինման հիմնարար տեսական մոտեցումները, ինչպես նաև գործնականում ցույց տալ տարբեր իրավիճակներում ֆինանսական որոշումների կայացման և կիրառման ձևերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ֆինանսների կառավարման ժամանակակից տեսությունները և ֆինանսական վերլուծության մեթոդները,
2. կտիրապետի ինչպես կապիտալ բյուջետավորման և ֆինանսական որոշումների կայացման տեխնիկային, այնպես էլ պորտֆելի կառավարման հիմունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կապիտալ բյուջետավորման տեխնիկա և գործընթաց: **Թեմա 2՝** Կապիտալի արժեք և կառուցվածք: **Թեմա 3՝** Ռիսկը կապիտալ բյուջետավորման մեջ: **Թեմա 4՝** Պորտֆելի կառավարման հիմունքներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B17. «ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է դիտարկել հանրային (պետական) հատվածի տնտեսագիտությունը և տնտեսության պետական կարգավորման հիմնական ուղղություններն ու մեխանիզմները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի խառը տնտեսությունում պետության՝ որպես կարգավորող և տնտեսավորող սուբյեկտի գործունեության մեթոդաբանական և տեսական հիմունքներին,
2. կունենա ամբողջական պատկերացում պետության տնտեսական գործառույթների մասին,
3. կիմանա մակրոմակարդակում տնտեսական լուծումների վերաբերյալ որոշումների կայացման սկզբունքները և մեխանիզմները, ինչպես նաև կարգավորման մեթոդներն ու ներազդման լծակները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսության պետական կարգավորման դերը, դրսևորման ձևերը, սկզբունքները և մեթոդները: **Թեմա 2՝** Տնտեսության հանրային հատվածը: Հանրային բարիքներ: Հանրային հատվածի եկամուտները և ծախսերը: **Թեմա 3՝** Վերաբաշխում, արդյունավետություն և հասարակության բարեկեցություն: **Թեմա 4՝** Բյուջետային ֆեդերալիզմ: **Թեմա 5՝** Տնտեսության պետական կարգավորման մարմինները ՀՀ-ում և դրանց ֆունկցիաները: **Թեմա 6՝** Հարկաբյուջետային քաղաքականությունը մակրոտնտեսական կարգավորման համակարգում: **Թեմա 7՝** Ֆինանսական համակարգի և բանկային համակարգի կարգավորումը: **Թեմա 8՝** Դրամավարկային քաղաքականությունը մակրոտնտեսական կարգավորման համակարգում: **Թեմա 9՝** Պետության արտաքին տնտեսական քաղաքականությունը: **Թեմա 10՝** Հակամենաշնորհային քաղաքականությունը: **Թեմա 11՝** Պետության ճյուղային տնտեսական քաղաքականությունը: **Թեմա 12՝** Պետության սոցիալական քաղաքականության ուղղությունները: **Թեմա 13՝** Աշխատանքի շուկայի և զբաղվածության պետական կարգավորումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0201/B15. «ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ ՍԵՎՏՈՐԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ագրարային սեկտորի առանձնահատկություններն ու հիմնախնդիրները, տարբեր երկրների (ԱՄՆ, ԵՄ, ՌԴ և այլն) ագրարային սեկտորների վերլուծության հիման վրա ուսանողին ծանոթացնել զարգացած երկրների ժամանակակից փորձին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ագրարային սեկտորի առանձնահատկությունները, ինչպես տեսական, այնպես էլ գործնական առումով,
2. կիմանա զարգացած երկրների ագրարային քաղաքականության հրատապ պրոբլեմների, ինչպես նաև գյուղատնտեսությանն առնչվող խոշոր միջազգային կազմակերպությունների գործունեության մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Առարկան և ուսումնասիրության մեթոդները: **Թեմա 2՝** Ագրարային բնագավառը և նրա կառուցվածքը: **Թեմա 3՝** Գյուղատնտեսության առանձնահատկությունները և նրա ճյուղային կառուցվածքը: **Թեմա 4՝** Ագրարային բնագավառի պետական հատվածը: **Թեմա 5՝** Ագրարային բնագավառի մասնավոր հատված: **Թեմա 6՝** Ագրարային բնագավառի պետական և մասնավոր հատվածների փոխհարաբերություն: **Թեմա 7՝** Ագրարային իրավունք: **Թեմա 8՝** Ագրարային գործունեության կազմակերպման և կառավարման առանձնահատկությունները: **Թեմա 9՝** Գյուղատնտեսական կոոպերացիա: **Թեմա 10՝** Գյուղատնտեսական գործունեության կազմակերպման ազգային և միջազգային չափանիշները: **Թեմա 11՝** Ագրարային շուկա: **Թեմա 12՝** Ագրարային շուկայական համակարգ: **Թեմա 13՝** Ագրարային միջազգային շուկա: **Թեմա 14՝** ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման առանձնահատկությունները համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամի պայմաններում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B18. «ԲԻԶՆԵՍԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (5 կրեդիտ)
Շաբաթական՝ 15 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել բիզնեսի կառավարման տեսական և գործնական հիմունքները, հիմնական հասկացությունները, զարգացման դիալեկտիկան և այլն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա վերլուծել հիմնախնդիրները և դրանք պայմանավորող գործոնները՝ համապատասխան քաղաքական, սոցիալական և տնտեսական պայմաններում,
2. կկարողանա մշակել բիզնես պլաններ և գնահատել դրանց գործնական կիրառման հնարավորությունները տարբեր սոցիալ-տնտեսական իրավիճակներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բիզնեսի հիմունքներ և զարգացման գործոններ: **Թեմա 2՝** Բիզնեսի կազմակերպման ձևերը: **Թեմա 3՝** Փոքր բիզնես, նոր ստեղծվող ընկերություններ: Ֆրանչայզինգ: **Թեմա 4՝** Բիզնեսի կառավարումը: **Թեմա 5՝** Ապահովագրության և ռիսկի կառավարում: **Թեմա 6՝** Բիզնես-պլանի մշակման մեթոդաբանությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

4.4.1. Կամընտրական դասընթացներ

0304/B80. «ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎՈՎ /ռուսերեն/» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է մասնագիտական բառապաշարի խորացված ուսումնասիրությունը և մասնագիտական գրականությունից օգտվելու հմտությունների առավել զարգացումը: Դասընթացի շրջանակում հիմնական շեշտը դրվում է մասնագիտական գործավարության հմտությունների զարգացմանը, ինչը

ենթադրում է թիրախ լեզվով տարբեր փաստաթղթերի ձևերի, դրանց հա-տուկ բառապաշարի և քերականական կառույցների ուսումնասիրություն: Միա-ժա-մանակ ուշադրություն է դարձվում ուսանողների լեզվական հաղորդակցական կարողությունների զարգացմանը մասնագիտական թեմատիկ առավել լայն ընդ-գրկմամբ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի օտար լեզվով բանավոր և գրավոր մասնագիտական խոսք կա-ռուցելու հմտություններին,
2. կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն /անգլերեն/ և հակառակը,
3. կկարողանա կազմել գործավարական փաստաթղթեր մասնագիտության բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քերականություն, մասնագիտական բառաբաշար և դրանց կիրա-ռումը բանավոր և գրավոր խոսքում: Գործնական էթիկա: ***Թեմա 2՝*** Փաստաթղթե-րի ձևակերպման կանոնների և գործավարության կազմակերպումը: ***Թեմա 3՝*** Կառավարման փաստաթղթային ապահովումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/B20. «ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունք-ներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել ժամանակակից ֆինանսական շուկաների էությունը, տեսակները, գործառույթները և կառուցվածքը, ինչպես նաև ֆինանսական ինստիտուտների՝ դեպոզիտարիաների, ինվեստիցիոն ընկե-րությունների և հաշվարկային կազմակերպությունների գործառույթները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կապիտալի շուկայի, փողի շուկայի, արժույթային շուկայի և արժե-թղթերի շուկայի տեղն ու դերը տնտեսական համակարգում,
2. կտիրապետի արժեթղթերի շուկայում գործարքների իրականացման հի-մունքներին,

3. կկարողանա գնահատել ֆինանսական շուկայում տարբեր իրավիճակները և օրինաչափությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆինանսական շուկաները տնտեսական համակարգում: **Թեմա 2՝** Ռիսկը և եկամուտը ֆինանսական շուկաներում: **Թեմա 3՝** Փողի շուկա: **Թեմա 4՝** Արժեթղթերի շուկա: **Թեմա 5՝** Կապիտալի շուկա: **Թեմա 6՝** Ժամկետային ֆինանսական գործարքների շուկա և տոկոսադրույք:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B33. «ԱՆՅՈՒՄԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ֆինանսների տնօրինման հիմնարար տեսական մոտեցումները, ինչպես նաև գործնականում ցույց տալ տարբեր իրավիճակներում ֆինանսական որոշումների կայացման և կիրառման ձևերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի անցումային տնտեսության ձևավորման օրինաչափությունները, անցումային տնտեսության առանձնահատկությունները,
2. պատկերացում կունենա անցումային տնտեսությունում պետության ֆունկցիաների, դրանց իրացման եղանակների և մեթոդների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անցումային տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 2՝** Վերափոխումների համակարգված բնույթը անցումային տնտեսությունում: **Թեմա 3՝** Սեփականության բովանդակությունը, ձևերը և իրավունքները անցումային տնտեսություններում: **Թեմա 4՝** Հասարակության սոցիալական կառուցվածքի վերափոխումը անցումային տնտեսությունում: **Թեմա 5՝** Մակրոտնտեսական անկայունությունն անցումային տնտեսությունում: **Թեմա 6՝** Պետական կարգավորումն անցումային տնտեսությունում: **Թեմա 7՝** Ձեռնարկությունը /ֆիրման/ որպես սուբյեկտ: **Թեմա 8՝** Գնագոյացման շուկայական մեխանիզմը: **Թեմա 9՝** Մրցակցությունը և մոնոպոլիան: **Թեմա 10՝** Շուկայական ենթակառուցվածքների ինստիտուտների կայացումը անցումային տնտեսությունում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B3. «ՄՊԱՌՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՔԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սպառողական վարքի տեսության ծագման և զարգացման հիմնական տեսական ու մեթոդաբանական հասկացություններին, ինչպես նաև ժամանակակից մեկնաբանումներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա գոյություն ունեցող տեսությունների նկատմամբ սեփական պատկերացում, ստացած գիտելիքները տնտեսագիտական վերլուծություններում կիրառելու հմտություններ,
2. տեսությունների շուրջ քննարկումների արդյունքում կունենա զարգացած ստեղծագործական մտածելակերպ և տարբեր տեսությունների նկատմամբ վերլուծական - քննադատական վերաբերմունք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սպառողական վարքի տեսության ընդհանուր բնագավառը: Սպառողի անկախությունը և ընտրության ազատությունը: **Թեմա 2՝** Բարիքի օգտակարությունը: Օգտակարության քանակական և կասրգային տեսությունները: **Թեմա 3՝** Պահանջարկի ֆունկցիան և դրա հետազոտությունը: **Թեմա 4՝** Սպառողի հավասարակշռությունը: **Թեմա 5՝** Ստատիկ և դինամիկ հավասարակշռություններ: **Թեմա 6՝** Սպառողական վարքի դասական տեսության կիրառությունը: **Թեմա 7՝** Սպառողական ընտրության հատուկ հարցեր:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B3. «ՕՊՏԻՄԱԼ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տարբեր բնագավառներում /մասնավորապես տնտեսությունում/ ծագող այնպիսի խնդիրների մոդելավորման հետ, որոնց հետազոտման համար կիրառվում են օպտիմալ կառավարման տեսության հիմնական դրույթները՝ մասնավորապես Պոնտրյագինի մաքսիմումի սկզբունքը.

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա լուծել սպեկտրալ սինթեզի պարզագույն խնդիրներ,
2. կոնկրետ պրակտիկ խնդիրների համար կառուցել մաթեմատիկական մոդելներ և դրանք հետազոտել մաքսիմումի սկզբունքի միջոցով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի ներածություն: **Թեմա 2՝** Օժանդակ գաղափարները դիֆերենցիալ հավասարումների տեսությունից: **Թեմա 3՝** Ֆազային տրայեկտորիաների կառուցումը: **Թեմա 4՝** Արագագործողության խնդիրը, թույլատրելի կառավարումները: **Թեմա 5՝** Պոնտրյագինի մաքսիմումի սկզբունքը արագագործողության խնդրի համար: **Թեմա 6՝** Շարժական ծայրակետերով կառավարման խնդիրը, տրանսվերսալության պայմանը: **Թեմա 7՝** Օպտիմալ կառավարման ընդհանուր խնդիրը: Նորդիաուզի խնդիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B3. «ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՈՒՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Ինտերնետի միջոցով իրականացվող էլեկտրոնային առևտրի /կոմերցիայի/ ժամանակակից տեխնոլոգիաներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա աշխատել ժամանակակից իրական էլեկտրոնային կոմերցիայի բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի ներածություն: **Թեմա 2՝** Էլեկտրոնային կոմերցիայի ինֆրաստրուկտուրա՝ էլեկտրոնային ցանցեր. Ինտերնետ, Ինտերնետ և Լոկալ

ցանցեր: **Թեմա 3՝** B2C - էլեկտրոնային բիզնես սպառողների համար: B2B – էլեկտրոնային բիզնես ընկերությունների համար: C2C - Սպառողական էլեկտրոնային բիզնես սպառողների համար: **Թեմա 4՝** Ապահովվածության /պաշտպանվածության/ խնդիրներ էլեկտրոնային առևտրում: **Թեմա 5՝** էլեկտրոնային վճարման համակարգեր; **Թեմա 6՝** Մարքետինգի և վաճառքի ստրատեգիաներ էլեկտրոնային կոմերցիայում: **Թեմա 7՝** Ինտեննետային գնումների ստրատեգիաներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B3. «ԳՐԱՖՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԿԻՐԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել դիսկրետ օպտիմացման խնդիրների հետազոտման և արդյունավետ ալգորիթմների առաջարկելու հմտություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա տնտեսական իրավիճակներում առաջացած խնդիրների համար առաջարկել լուծման արդյունավետ ալգորիթմներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախնական գաղափարներ. Գրաֆներ, ցանցեր և դրանց մատրիցային ներկայացումը, ալգորիթմների բարդության գնահատումը, բազմանդամային և էքսպոնենցիալ ալգորիթմներ: **Թեմա 2՝** Տրանսպորտային տիպի խնդիրներ և դրանց լուծման ալգորիթմներ; **Թեմա 3՝** Ցանցային խնդիրներ: **Թեմա 4՝** Շրջիկ առևտրային խնդիրը և այդ խնդրի լուծման եղանակները: **Թեմա 5՝** Դինամիկ ծրագրավորման եղանակի կիրառումը տնտեսությունում առաջացած որոշ խնդիրների արդյունավետ լուծման համար:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/В. «ԱՂՔԱՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԿՐՃԱՏՄԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ»

(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել աղքատության մակարդակի գնահատման մեթոդաբանությանը և Հայաստանում աղքատության գնահատման եղանակներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ աղքատության մակարդակի հաշվարկման եղանակների՝ մասնավորապես, Հայաստանում աղքատության հաշվարկման ներկայումս կիրառվող մեթոդաբանության վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աղքատության սահմանումները և չափման նպատակները:

Թեմա 2՝ Աղքատության գնահատման եղանակները, այլընտրանքային աղքատության գծեր: **Թեմա 3՝** Բացարձակ, հարաբերական աղքատության գծեր, դրանց կիրառման առավելություններն ու թերությունները: **Թեմա 4՝** Կենսամակարդակի, աղքատության և անհավասարության չափման մեթոդաբանությունը Հայաստանում: **Թեմա 5՝** ՀՀ ԱՎԾ տնային տնտեսությունների կենսամակարդակի ամբողջացված հետազոտությունը որպես աղքատության հաշվարկման հիմնական գործիք ՀՀ-ում: **Թեմա 6՝** Աղքատության մակարդակի ցուցանիշները որպես աղքատամետ քաղաքականության հիմք Հայաստանում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/В. «ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդկային կապիտալի տեսության ձևավորման և զարգացման գործընթացներին, տեսական, մեթոդական և գործնական վերլուծությունների առանձնահատկություններին, ժամանակակից տնտեսության պայմաններում զարգացման ուղղություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա տնտեսական զարգացման գործընթացներում մարդկային կապիտալի դերի մասին,
2. կկարողանա տարբերակել մարդկային կապիտալի շուկաները և դրանց գործունեության արդյունքները,
3. կտիրապետի մարդկային կապիտալում կատարվող ներդրումների և դրանց արդյունավետության գնահատման մեթոդաբանությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարդկային կապիտալի տեսությունը: Մարդկային կապիտալը որպես տնտեսագիտական կատեգորիա: **Թեմա 2՝** Մարդկային կապիտալի շուկայի ձևավորման առանձնահատկությունները և օրինաչափությունները: **Թեմա 3՝** Կրթությունը և մասնագիտական վերապատրաստումը որպես ներդրումներ մարդկային կապիտալում: **Թեմա 4՝** Միգրացիան որպես մարդկային կապիտալի զարգացման գործոն: **Թեմա 5՝** Մարդկային կապիտալի զարգացման և վերարտադրության առանձնահատկությունները տրանսֆորմացիոն տնտեսությունում: **Թեմա 6՝** Մարդկային կապիտալի գնահատումը: **Թեմա 7՝** Մարդկային կապիտալի վերարտադրության հիմնախնդիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/Բ. «ԱՆՇԱՄԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գնահատման տարբեր մեթոդներին և ժամանակակից համակարգային ծրագրերի միջոցով նրանց հնարավորություն ընձեռել՝ կատարելու տարբեր գույքային միավորների և, ընդհանուր առմամբ, բիզնեսի գնահատում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կատարել տարբեր նշանակության անշարժ գույքի միավորների գնահատում,
2. կտիրապետի անշարժ գույքի ոլորտում ներդրումային վերլուծության հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գնահատման հիմնական հասկացությունները: Գնահատման ստանդարտներ: **Թեմա 2՝** Գնահատման եկամտային մեթոդը: **Թեմա 3՝** Գնա-

հատ-ման ծախսային մեթոդը: **Թեմա 4՝** Գնահատման համեմատական (շուկայական) մեթոդը: **Թեմա 5՝** Տարբեր մեթոդներով ստացված արդյունքների համադրումը և գույքի արժեքի որոշումը: **Թեմա 6՝** Գնահատման հաշվետվություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/Բ. «ԷԿՈՆՈՄԵՏՐԻԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԵՐԻ ԿԻՐԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ընդլայնել ուսանողների՝ տնտեսագիտական վերլուծություններում էկոնոմետրիկ մոդելավորման գործիքների կիրառման մասին գիտելիքները և հետազոտական-վերլուծական ու համակարգչային հմտությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի տնտեսագիտական վերլուծություններում առավել կիրառվող էկոնոմետրիկ հատուկ մեթոդներին ու մոդելներին,
2. կկարողանա կատարել տնտեսագիտական պրակտիկ հետազոտական վերլուծություններ,
3. կիմանա էկոնոմետրիկ վերլուծությունների նպատակով կիրառվող տարբեր համակարգչային փաթեթների հնարավորությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ոչ-գծային, լոգարիթմական և կիսալոգարիթմական մոդելների գնահատումը և մեկնաբանությունը: **Թեմա 2՝** Ֆիկտիվ փոփոխականներ, վարքա-գծային LOGIT, PROBIT մոդելների գնահատումը: **Թեմա 3՝** Ժամանակային շարքերի դեկոմպոզիցիա, մոդելավորում, կանխատեսում: **Թեմա 4՝** Դինամիկ շարքերի էկոնոմետրիկ մոդելավորումը՝ բաշխված լագերով մոդելներ: **Թեմա 5՝** Միա-ժամանակյա էկոնոմետրիկ հավասարումների համակարգերի գնահատումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

**0201/Բ. «ՍՈՑԻԱԼ - ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՄԱՆ ՄԵ-
ԹՈՂՆԵՐ ԵՎ ՍՈՂԵԼՆԵՐ» (3 կրեդիտ)**

Շաբաթական՝ 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունք-ներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սոցիալ-տնտեսա-կան գործընթացների կանխատեսման ժամանակակից մեթոդներին և մոդելնե-րին, գործնականում դրանց կիրառման փորձին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա նախորդ դասընթացներում ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել կանխատեսման ոլորտում,
2. կիմանա կանխատեսման ոլորտում կիրառվող մեթոդները,
3. կունենա փորձագիտական հետազոտություն կատարելու հմտություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի առարկան. **Թեմա 2՝** Ժամանակային շարքերի վեր-լուծություն: **Թեմա 3՝** Ռեգրեսիան կանխատեսումներում: **Թեմա 4՝** Որակական ընտրանքի մոդելներ, հարցումների մշակման գործիքներ: **Թեմա 5՝** Միաժամա-նակյա հավասարումների համակարգի հիման վրա կանխատեսումներ: **Թեմա 6՝** Փորձագիտական կանխատեսման մեթոդներ: **Թեմա 7՝** Անալիտիկ կանխա-տես-ման մեթոդներ: **Թեմա 8՝** Կանխատեսման արդյունքների ճշտության ստուգման մեթոդներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/Բ29. «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ»

(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ կազմակերպու-թյուններում իրականացվող տնտեսական գործունեության վերլուծության կա-րևորության, տնտեսական գործունեության վերլուծության եղանակների, ինչպես նաև վերլուծության համար անհրաժեշտ տեղեկատվության հավաքագրման ու մշակման մասին: Անհրաժեշտ է ուսանողներին ծանոթացնել կազմակերպու-թյան ֆինանսական դրության, սնանկացման և ռիսկի գնահատման մեթոդիկային:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կարող է ընտրել անհրաժեշտ տնտեսական ինֆորմացիան, կազմել վերլուծական աղյուսակներ, բացահայտել ցուցանիշների փոփոխությունները նախորդ տարիների նկատմամբ,
2. կատարել ցուցանիշների գործոնային վերլուծություն,
3. հաշվետվության տվյալներով գնահատել կազմակերպության ֆինանսական դրությունը, բացահայտել արտադրության արդյունավետության բարձրացման հնարավոր ռեզերվները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսական գործունեության վերլուծության կարևորությունը արտադրության կառավարման համակարգում: Արտադրության արդյունավետության բարձրացման պահուստների դասակարգումը: ***Թեմա 2՝*** «Տնտեսական գործունեության վերլուծության» առարկան, խնդիրները, մեթոդը և տեսակները: Վերլուծության կազմակերպումը և տեղեկատվական բազան: ***Թեմա 3՝*** Տնտեսական գործունեության վերլուծության եղանակները: ***Թեմա 4՝*** Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերլուծություն: ***Թեմա 5՝*** Ընթացիկ ակտիվների վերլուծություն: ***Թեմա 6՝*** Եկամուտների և ծախսերի վերլուծություն: ***Թեմա 7՝*** Կանոնադրական կապիտալի վերլուծություն: ***Թեմա 8՝*** Ֆինանսական արդյունքների վերլուծություն: ***Թեմա 9՝*** Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծություն: ***Թեմա 10՝*** Կրեդիտորական պարտքի վերլուծություն: ***Թեմա 11՝*** Ֆինանսական դրության վերլուծություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B35. «ԻՆՈՎԱՑԻՈՆ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է գիտելիքահենք տնտեսության, դրա կառուցվածքի դիտարկումը մակրո- և միկրո- (ձեռնարկության) մակարդակներում, դրանցում ինովացիոն հիմնասյան առանձնացումը և վերլուծումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի ինովացիոն նախագծերի կառավարման արդյունավետության խնդիրներին,
2. կկարողանա ընտրել ձեռնարկության ստորաբաժանումների կազմակերպական առավել ռացիոնալ ձևերը,

3. կկարողանա կիրառել ինովացիոն նախագծերի իրականացման խթանման արդյունավետ մոդելներ և մեթոդներ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գիտելիքի տնտեսության անցումը, գիտելիքի տնտեսության հիմնասյուները, ինովացիոն հիմնասյան առանձնացումը: **Թեմա 2՝** Ինովացիոն նախագծերի կառավարման արդյունավետության խնդիրներ: **Թեմա 3՝** Ինովացիոն մենեջմենթի փուլերի վերլուծություն: **Թեմա 3՝** ՀՀ տնտեսությունում ինովացիոն հիմնախնդիրների շրջանակում թիմային հետազոտական աշխատանքների իրականացում և ներկայացում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 8 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0201/Բ. «ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է բակալավրիատի ուսանողներին ներկայացնել արտաքին տնտեսական հարաբերությունների հիմնահարցերը, տալ միջազգային և ազգային տնտեսական անվտանգությունների համապարփակ նկարագիրը, ինչպես նաև ներկայացնել տարբեր երկրների փորձը միջազգային տնտեսական անվտանգությունում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ միջազգային տնտեսական հարաբերությունների համատեքստում անվտանգության հիմնահարցեր՝ հասկացության, էության, առանձնահատկությունների, անվտանգության ընդգրկման ոլորտների, ինչպես նաև ՀՀ-ում և արտասահմանյան երկրներում ազգային տնտեսական անվտանգության վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջազգային տնտեսական հարաբերությունները և միջազգային տնտեսական անվտանգությունը: **Թեմա 2՝** Միջազգային տնտեսական անվտանգության ընդգրկման ոլորտները: **Թեմա 3՝** Ազգային տնտեսական անվտանգությունը և ՀՀ արտաքին տնտեսական կապերը: **Թեմա 4՝** Տնտեսական ինտեգրման և գլոբալացման գործընթացները միջազգային տնտեսական անվտանգությունում: **Թեմա 5՝** Արտասահմանյան երկրների փորձը միջազգային տնտեսական անվտանգության ոլորտում: **Թեմա 6՝** Միջազգային տնտեսական անվտանգության ապահովման ռազմավարությունը և մարտավարությունը: **Թեմա 7՝** Միջազ-

գային առևտրի դերը միջազգային տնտեսական անվտանգության ոլորտում:
Թեմա 8՝ Կոռուպցիան որպես միջազգային տնտեսական հարաբերությունների և միջազգային տնտեսական անվտանգության սպառնալիք:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/Բ. «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՆՈՐ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել բանկային նոր տեխնոլոգիաները, իրականացնել բանկային նորագույն ծառայությունների համեմատական վերլուծություն և բացահայտել նորագույն տեխնոլոգիաների կապը ավանդական բանկային ծառայությունների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. տեղեկացված կլինի բանկային նոր տեխնոլոգիաների մասին,
2. ծանոթ կլինի ժամանակակից վճարահաշվարկային համակարգերին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պաստիկ քարտեր: **Թեմա 2՝** Ինտերնետի միջոցով իրականացվող բանկային ծառայություններ (E-Banking): **Թեմա 3՝** Դիվինգային գործառույթներ: **Թեմա 4՝** Ժամանակակից վճարահաշվարկային համակարգեր (Monitoring, Western, SWIFT):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/Բ. «ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅՑՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին միջազգային տնտեսական կառույցների գործառույթներին, վեր հանել դրանց անդամակցելու նպատակահարմարությունը զարգացող և զարգացած երկրների հա-

մար, ինչպես նաև վերլուծել այն արդյունքները, որոնք ստացվել են տարբեր կառույցների կողմից Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացված ծրագրերից:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ուսումնասիրել ԱՀԿ-ի, ԱՄՀ-ի, ՄԱԿ-ի տարբեր կառույցների գործունեությունը և նպատակները,
2. կկարողանա վերլուծել դրանց դերը գլոբալ խնդիրների, հազարամյակի նպատակների իրագործման և ազգային տնտեսությունների առջև դրված հիմնահարցերի լուծման մեջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջազգային տնտեսական կառույցների ստեղծման պատմությունը: **Թեմա 2՝** Գլոբալացումը և միջազգային տնտեսական կառույցները: **Թեմա 3՝** Միջազգային տարածաշրջանային կառույցներ (Եվրամիություն, NAFTA, ASEAN, ԱՊՀ): **Թեմա 4՝** Միջազգային ռազմավարական միություններ (OPEC, ԵՎՐՍՏՈՄ, ՆԱՏՕ): **Թեմա 5՝** Գլոբալ տնտեսական կառույցներ (ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագիր, UNIDO, Համաշխարհային Բանկ, Արժույթի Միջազգային Հիմնադրամ): **Թեմա 6՝** Միջազգային առևտուրը կանոնակարգող կառույցներ (Առևտրի համաշխարհային կազմակերպություն, ՄԱԿ-ի Առևտրի և զարգացման համաժողով): **Թեմա 7՝** Անցումային տնտեսությունների խնդիրները և միջազգային տնտեսական կառույցները: **Թեմա 8՝** Հայաստանի անդամակցությունը միջազգային տնտեսական կառույցներին:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/Բ. «ԱԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել դինամիկ շրջապատի պայմաններում կազմակերպության ռազմավարական կառավարման կոնցեպցիայի հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա հստակ ձևավորված տեսակետ կազմակերպության կառավարման որպես շրջապատի դինամիկ փոփոխման պայմաններում կազմակերպության ճկուն վարք ապահովող գործունեության վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռազմավարական կառավարման էությունը և հիմնական բաղադրիչները: **Թեմա 2՝** Ռազմավարական կառավարման մոդելը: **Թեմա 3՝** Մակրո-միջավայրի և անմիջական շրջապատի վերլուծությունը: Կազմակերպության ներքին վերլուծությունը և նրա անցկացման մեթոդները: **Թեմա 4՝** Կազմակերպության ռազմավարության էությունը: **Թեմա 5՝** Մ. Պորտերի մրցակցության տեսությունը: **Թեմա 6՝** Ապրանքի կոնցեպցիան ռազմավարական կառավարման մեջ: **Թեմա 7՝** Ռազմավարական վերլուծություն: **Թեմա 8՝** Ռազմավարության կատարումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/Բ. «ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՌԵՎՏՐԱ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԱՊԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել նախնական պատկերացումներ արտաքին տնտեսական կապերի և երկրների տնտեսական զարգացման վրա դրանց ազդեցության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ արտաքին առևտրատնտեսական կապերի հիմնական բնութագրիչների, արտաքին տնտեսական կապերի ժամանակակից տեսությունների, պետական կարգավորման առանձնահատկությունների և համաշխարհային տնտեսության զարգացման միտումների վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտաքին առևտրատնտեսական կապերի ժամանակակից միտումները: **Թեմա 2՝** Արտաքին առևտրի կազմակերպման ձևերը: **Թեմա 3՝** Արտաքին տնտեսական կապերի պետական կարգավորումը: **Թեմա 4՝** Ազատ առևտուր և պետական հովանավորչություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/В. «ՊԵՏԱԿԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել Հայաստանի Հանրապետության պետական ֆինանսական համակարգի առանձնահատկություններին և դրա օրենսդրական ապահովմանն առնչվող հարցերին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից տնտեսության պայմաններում պետության հիմնական տնտեսական ֆունկցիաները,
2. կտիրապետի պետական բյուջեի էությանը և գործառույթներին,
3. ծանոթ կլինի ՀՀ բյուջեի կառուցվածքին, բյուջետային համակարգի եկամուտներին և ծախսերին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պետության դերը ժամանակակից տնտեսությունում: **Թեմա 2՝** Բյուջեն և նրա հասարակական ֆունկցիաները: **Թեմա 3՝** ՀՀ բյուջետային համակարգի իրավական կազմակերպական հիմքերը: **Թեմա 4՝** ՀՀ բյուջետային կառուցվածքը և բյուջետային համակարգը: **Թեմա 5՝** Բյուջետային համակարգի եկամուտները: **Թեմա 6՝** Հարկերը և հարկային համակարգը: **Թեմա 7՝** Բյուջետային համակարգի ծախսերը: **Թեմա 8՝** Բյուջետային դեֆիցիտը և պետական պարտքը: **Թեմա 9՝** Միջբյուջետային հարաբերություններ: **Թեմա 10՝** Բյուջեի նախագծի կազմումը, քննարկումը, հաստատումը և կատարումը: **Թեմա 11՝** Ֆինանսական վերահսկողություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/В. «ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ նախագծերի կառավարման ոլորտի վերաբերյալ հիմնարար գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա նախագծերի կառավարման վերաբերյալ ստացած գիտելիքները կիրառել գործունեության ցանկացած ոլորտում (քաղաքականություն, պետական կառավարում, գործարարություն, մշակույթ, անձնական կյանք):

2. կիմանա գործառնական և նախագծային կառավարման տարբերությունները,
3. կունենա առանձնահատուկ խնդիրների լուծմամբ զբաղվող կոլեկտիվ ղեկավարելու հմտություններ և կարողություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծերի կառավարման հիմնական հասկացությունները և սահմանումը: **Թեմա 2՝** Նախագծերի կառավարման գործընթացները: **Թեմա 3՝** Նախագծի կառավարման գործընթացները: Նախագծի ինտեգրացիայի կառավարումը: **Թեմա 4՝** Նախագծերի կառավարման գործընթացները: Նախագծի բովանդակության կառավարումը: **Թեմա 5՝** Նախագծերի կառավարման գործընթացները: Նախագծի ժամկետի կառավարումը: **Թեմա 6՝** Նախագծերի կառավարման գործընթացները: Նախագծի արժեքի կառավարումը: **Թեմա 7՝** Նախագծի կառավարման գործընթացները: Որակի կառավարումը: **Թեմա 8՝** Նախագծի կառավարման գործընթացները: Նախագծի աշխատանքային ռեսուրսների (անձնա-կազմի) կառավարման գործընթացը: **Թեմա 9՝** Նախագծի կառավարման գործընթացները: Կոմունիկացիաների կառավարումը: **Թեմա 10՝** Նախագծի կառավարման գործընթացները: Նախագծի ռիսկերի կառավարումը: **Թեմա 11՝** Նախագծերի կառավարման գործընթացները: Նախագծի մատակարարման կառավարումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/Բ. «ԳԻՏԵԼԻՔԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն),)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գիտելիքի էկոնոմիկայի հիմնական հասկացություններին և առանձնահատկություններին, ինտելեկտուալ սեփականության և ինովացիոն բիզնեսի զարգացման հիմնախնդիրներին, պետական կարգավորման օբյեկտների և մեթոդների փոփոխությանը գիտելիքի էկոնոմիկայի պայմաններում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գիտելիքի տնտեսության հիմնական հասկացություններն ու առանձնահատկությունները, դրա կայացման և զարգացման նախադրյալներն ու պայմանները,
2. կկարողանա հստակ ձևակերպել և հիմնավորել իր դիրքորոշումը գիտելիքի էկոնոմիկայի հիմնախնդիրների և կիրառական ասպեկտների վերաբերյալ,
3. կկարողանա կիրառել գիտելիքի էկոնոմիկայի ոլորտում իր գիտելիքներն ու հմտությունները, կատարել վերլուծություններ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գիտելիքի էկոնոմիկայի հիմնական պարամետրերը: **Թեմա 2՝** Ինֆորմացիայի շուկաներ: **Թեմա 3՝** Ինտելեկտուալ սեփականություն և ինտելեկտուալ ակտիվներ: **Թեմա 4՝** Գիտելիքի տնտեսության պետական կարգավորումը: **Թեմա 5՝** Սոցիալական կապիտալ և մարդկային կապիտալ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/B34. «ԿԱՌԱՎԱՐՉԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է համակարգչային մոդելների օգնությամբ ներկայացնել ձեռնարկությունների ծախսերի կառավարման և բյուջետավորման ժամանակակից փորձը, ծանոթացնել ձեռնարկության արդյունավետ կառավարման համար հաշվառման ժամանակակից համակարգի ձևավորման հիմնական սկզբունքներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա բավարար գիտելիքներ ձեռնարկությունում հիմնավորված որոշումների կայացման համար կառավարչին անհրաժեշտ տեղեկատվական համակարգի կառուցման և դրա կիրառման առանձնահատկությունների վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կառավարչական հաշվառման էությունը և նշանակությունը: **Թեմա 2՝** Կառավարչական որոշումների ընդունումն ու իրագործման կազմակերպումը: **Թեմա 3՝** Ծախսեր և ծախսումներ: **Թեմա 4՝** Ծախսումների ամփոփ հաշվառումը: **Թեմա 5՝** Արտադրանքի ինքնարժեքի կալկուլյացիայի մեթոդները: **Թեմա 6՝** Ծախսումների նորմատիվային հաշվառումը: **Թեմա 7՝** Կազմակերպությունների տնտեսական արդյունավետության գնահատումը: **Թեմա 8՝** Ռազմավարության մշակումը և իրագործման կազմակերպումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0201/В. «ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԲԻԶՆԵՍԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ է հետապնդում ուսանողներին ծանոթացնել միջազգային բիզնեսի հիմնական սկզբունքներին ու մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա բացահայտել այն առանձնահատկությունները, որոնց հետ բախվում են ընկերությունները օտար երկրներում գործունեություն ծավալելիս,
2. կկարողանա վերլուծել գործունեության հաջող ծավալման համար անհրաժեշտ բոլոր պայմանները, ինչպես նաև գործունեության ծավալման հետ առնչվող ռիսկերի նվազեցման եղանակները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջազգային բիզնես-համառոտ տեսական ակնարկ: **Թեմա 2՝** Բիզնեսի վարման իրավական, քաղաքական, տնտեսական, մարդկային և մշակութային միջավայրերը: **Թեմա 3՝** Միջազգային բիզնեսի տեսամեթոդական հիմունքները: **Թեմա 4՝** Պետության ներգործությունը արտաքին առևտրի վրա օտարերկրյա ուղղակի ներդրումներ: **Թեմա 5՝** Ֆինանսների կառավարումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայքայ 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայքայ 0.5 է:

4.5. «Մերվիս» մասնագիտություն

0902/В02. «ՍՈՑԻԱԼ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն և 6 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել մասնագիտության բովանդակությանը, խընդիրներին, ուղղություններին, ներկայացվող պահանջներին: Բացահայտվում է սոցիալ-մշակութային ծառայություններ դերը և նշանակությունը ընդհանրապես սերվիսի, մասնավորապես զբոսաշրջության բնագավառում: Ուսումնասիրվում են սոցիալական պայմանների գնահատումը, մշակութային ծառայությունների տեսակները, զբոսաժրջության դերը և նշանակությունը հասարակական կյանքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. Պետք է տիրապետի մասնագիտության հետ կապված հասկացություններին, օրենքներին, մեթոդներին:
2. Կկարողանա ներկայացնել իր մասնագիտության տեսական և կիրառական կողմերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: **Թեմա 2՝** Սոցիալ-մշակութային ծառայությունը, որպես տնտեսության ճյուղ: **Թեմա 3՝** Սոցիալ-մշակութային ծառայության բովանդակությունը: **Թեմա 4՝** Սոցիալ-մշակութային ծառայությունների դասակարգումը: **Թեմա 5՝** Բնակչությունը, որպես ծառայությունների կրող: **Թեմա 6՝** Ծառայությունների մատուցման գործընթացը: **Թեմա 7՝** Ծառայությունների նպատակը և ծառայությունների բազմաբովանդակությունը: **Թեմա 8՝** Սոցիալ-մշակութային ծառայությունների իրականացումը

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/Յ03. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՐԿՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն և 6 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ Երկիր մոլորակի և նրա աշխարհագրական թաղանթի ու նրա ոլորտների ձևավորման, զարգացման, նրանցում տեղի ունեցող բազմաթիվ բնական երևույթների փոխադարձ կապի, մարդու և աշխարհագրական թաղանթի, ինչպես նաև բնական երևույթներն ու օբյեկտները սպասարկման և ռեկրեացիոն նպատակներով օգտագործելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա Երկիր մոլորակում տեղի ունեցող բնական բազմաթիվ երևույթների առաջացման պատճառները, դրանց աշխարհագրական հետևանքները,
2. կհասկանա աշխարհագրական թաղանթի բոլոր բաղադրիչների փոխադարձ կապի և փոխապայմանավորվածության, փոխներթափանցման մասին,

3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել բնական տարբեր երևույթների միջև եղած կապերը հասկանալու, բնապահպանական բազմաթիվ խնդիրները լուծելու և սպասարկման ու ռեկրացիոն գործում կիրառելու համար:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ընդհանուր երկրագիտություն առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և կարևոր հասկացությունները: **Թեմա 2՝** Հիմնական տվյալներ Երկիր մոլորակի մասին: **Թեմա 3՝** Կողմնորոշում, եղանակները, ազիմուտ: Մասշտաբ, աշխարհագրական քարտեզ, տիպերը: **Թեմա 4՝** Երկրի ձևը, մեծությունը: Երկրի օրական և տարեկան պտույտները, դրանց աշխարհագրական հետևանքները: **Թեմա 5՝** Աշխարհագրական թաղանթ, սահմանները, հիմնական հատկանիշները և լորտային կառուցվածքը: **Թեմա 6՝** Քարոլորտ: Երկրի ռելիեֆը, հիմնական ձևերը: Լեռներ, հարթավայրեր: **Թեմա 7՝** Մթնոլորտ, կազմը, կառուցվածքը: Եղանակ, կլիմա, դրանց ուսումնասիրությունների դերը սերվիսի և տուրիզմի զարգացման գործում: **Թեմա 8՝** Ջրոլորտ, կազմը: Համաշխարհային օվկիանոս, մայրցամաքային ջրեր, դրանց դերը սպասարկման և տուրիզմի գործում: **Թեմա 9՝** Կենսոլորտ, կառուցվածքը: Երկրագնդի բուսական և կենդանական աշխարհը: Բնական զոնաներ: Բուսական և կենդանական աշխարհի դերը սպասարկման և տուրիզմի զարգացման ու կազմակերպման գործում: **Թեմա 9՝** Մարդը և աշխարհագրական թաղանթը, փոխհարաբերությունները: Բնության և պահպանության հիմնախնդիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B05. «ՄԵՐՎԻՍԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ սերվիսի բովանդակության, անհրաժեշտության, գործնական նշանակության մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. ուսանողները կստանան համակարգված գիտելիքներ սերվիսի ոլորտի, նրա առանձին բաղադրիչների վերաբերյալ,

2. կտվորեն հյուրասիրություն, հյուրանոցային գործի, զբոսաշրջության, ռեսուրսային գործի և սերվիսի մյուս տեսակների կազմակերպումը,
3. Ձեռք կբերեն կարողություններ ինքնուրույն կերպով կազմակերպելու սերվիսի տարբեր ոլորտների աշխատանքները:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Սերվիսի բովանդակությունը, դերը, զարգացման նախադրյալները, գործունեությունը: **Թեմա 2՝** Սերվիսային գործունեությունը որպես պահանջարկի բավարարման միջոց: **Թեմա 3՝** Սերվիսային ծառայություն, որակը, սերվիսային ձեռնարկության գործունեության նպատակայնությունը: **Թեմա 4՝** Սերվիսային ծառայությունների հիմնական տեսակները և դասակարգումը: **Թեմա 5՝** Տրանսպորտային ձեռնարկությունների կազմակերպում և նպատակայնացում: **Թեմա 6՝** Ֆիտնեսի բնագավառում սերվիսային գործունեության առանձնահատկությունները: **Թեմա 7՝** Ջրոսաշրջության մեջ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/BO1. «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն և 9 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համապարփակ գիտելիքներ հասարակական (սոցիալ-տնտեսական) աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունների, բաղադրիչների, աշխարհի քաղաքական քարտեզի, բնական պայմանների, ռեսուրսների ԳՏՀ և համաշխարհային տնտեսության, մարդկության համամոլորակային հիմնախնդիրների և աշխարհի ինքնատիպ տարածաշրջանների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կունենա պատկերացում կունենա Աշխարհագրության միասնական գիտության համակարգում “հասարակական աշխարհագրության” տեղի և դերի մասին,
2. կունենա կայուն գիտելիքներ հասարակական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունների և բաղադրիչների մասին

3. կտիրապետի հասարակական աշխարհագրական հետազոտության մեթոդներին և սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսման էությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի ուսումնասիրության նպատակը և խնդիրները, բովանդակությունը և կառուցվածքը, գրական աղբյուրների տեսություն: **Թեմա 2՝** Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները և բաղադրիչները: **Թեմա 3՝** Աշխարհի քաղաքական բաժանումը: **Թեմա 4՝** Երկրագնդի բնական պայմանները և ռեսուրսները: **Թեմա 5՝** ԳՏՀ և Համաշխարհային տնտեսությունը: Համաշխարհային տնտեսության ճյուղային և տարածքային կառուցվածքը: Հիմնական ճյուղերի բնութագիրը: **Թեմա 6՝** Համաշխարհային տնտեսության ոչ արտադրական ոլորտը: **Թեմա 7՝** Միջազգային տնտեսական կապերը: **Թեմա 8՝** Մարդկության համամոլորակային հիմնախնդիրները: **Թեմա 9՝** Աշխարհի ինքնատիպ տարածաշրջանները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B10. «ՏՈՒՐԻԶՄԻ ՀԻՍՏՈՒՆՔՆԵՐ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 7.5 ժամ (21 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական, 3 ժամ սեմինար պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ տուրիզմի էության, նպատակների, ռեսուրսների, ենթակառուցվածքների, տարածքային կազմակերպման, զբոսաշրջության միջազգային շուկայի, տուրիզմի ինդուստրիայի, տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեության, տուրիստական արտադրանքի, զբոսաշրջության կարգավորման և կառավարման վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. Կիմանա տուրիզմի, որպես տնտեսության ոլորտի, բոլոր բաղադրիչների փոխադարձ կապի և փոխազդեցության մասին:
2. Կհասկանա զբոսաշրջության ռեսուրսների, տարածքային կազմակերպման և զբոսաշրջության ինդուստրիայի դերը զբոսաշրջության շուկայում:
3. Ստացած գիտելիքների հիման վրա կկարողանա գնահատել առանձին տարածքների կամ երկրների զբոսաշրջային ներուժը, տուրիզմի տարածքային կազմակերպումը և տուրիստական արտադրանքի զարգացման վիճակը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Տուրիզմի/ զբոսաշրջության/ էությունը, նպատակը և գործառույթները: **Թեմա 2՝** Ջրոսաշրջության ռեսուրսները և ենթակառուցվածքը: **Թեմա 3՝** Ջրոսաշրջության տարածքային կազմակերպումը: **Թեմա 4՝** Միջազգային զբոսաշրջային շուկան: **Թեմա 5՝** Ջրոսաշրջության ինդուստրիա: **Թեմա 6՝** Տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեություն: **Թեմա 7՝** Տուրիստական արտադրանք: **Թեմա 8՝** Ջրոսաշրջության կարգավորումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/Յ06. «ՄԵՐՎԻՍԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ սեմինար պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական և համակարգված գիտելիքներ տալ սպասարկման ոլորտի աշխարհագրության հիմունքների վերաբերյալ, ծանոթացնել սպասարկման ոլորտի առանձին տեսակների տարածքային կազմակերպման սկզբունքներին և ձևերին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սպասարկման ոլորտի, նրա առանձին տեսակների տարածքային կազմակերպման սկզբունքներն ու օրինաչափությունները,
2. կհասկանա սպասարկման ոլորտի տարածքային կազմակերպման վրա ազդող տարբեր գործոնների (տնտեսության, բնակչության և այլն) բնույթն ու հիմնական ուղղությունները,
3. կարողանա կատարել սպասարկման ոլորտի, նրա առանձին տեսակների զարգացման և տարածքային կազմակերպման տարբեր ցուցանիշների վերլուծություն և գնահատում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ներածություն: Դասընթացի նպատակը, բովանդակությունը: **Թեմա 2՝** Սպասարկման ոլորտը՝ որպես սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական ուսումնասիրությունների օբյեկտ: **Թեմա 3՝** Սպասարկման ոլորտի տարածքային կազմակերպման գործոնները, մակարդակները: **Թեմա 4՝** Մերվիսի աշխարհագրության ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան: Կապն այլ գիտությունների հետ: **Թեմա 5՝** Մերվիսի աշխարհագրության հետազոտության մեթոդները:

Թեմա 6՝ Մերվիսի աշխարհագրության կառուցվածքը: **Թեմա 7՝** Ծառայությունների համաշխարհային շուկայի աշխարհագրությունը: **Թեմա 8՝** Զբոսաշրջային ծառայությունների աշխարհագրություն: **Թեմա 9՝** Սանատոր և առողջարարական ռեկրեացիոն ծառայությունների աշխարհագրություն: **Թեմա 10՝** Հյուրանոցային ծառայությունների և ինդուստրիայի աշխարհագրություն: **Թեմա 11՝** Ուղևորատրանսպորտային համակարգի և ծառայությունների աշխարհագրություն: **Թեմա 12՝** Գիտակրթական ծառայությունների աշխարհագրություն: **Թեմա 13՝** Հոգևոր-մշակութային ծառայությունների աշխարհագրություն: **Թեմա 14՝** Ֆինանսա-բանկային ծառայությունների աշխարհագրություն

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 4-ական միավոր, 1 հարցը՝ 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

1104/ՅՕ4. «ՀԱՅ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ գործնական պարապմունք), Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Ներկայացնել հայոց ազգաբանության ուսումնասիրության հիմնախնդիրները, դասավանդման մեթոդները, ճանաչողական նշանակությունը, դասդասման սկզբունքներն ու ժամանակագրական շրջանակները, պատմական և արդիական առումները, գիտության տեղը հայագիտության համակարգում: Բացահայտել հայ ժողովրդի կենցաղամշակութային յուրահատկությունները, հարևան ժողովուրդների հետ ունեցած կենցաղամշակութային փոխառնչությունները, ժողովրդագրական և էթնոմշակութային պատկերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա հայերի և Հայաստանում ապրող մյուս ժողովուրդների էթնոկենցաղամշակույթը,
2. կծանոթանա էթնոգենեզին և էթնիկ պատմությանը,
3. կկարողանա արտահայտվել, կենսաապոհովման, սոցիոնորմատիվ և հումանիտար մշակույթներին:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հայերն աշխարհի էթնիկ հանրությունների համակարգում. հայերի էթնոլեզվական, մարդաբանական, խառնվածքային, դավանաբանական, ժողովրդագրական բնութագիրը: **Թեմա 2՝** Ավանդական և ժամանակակից արտադրական մշակույթը. երկրագործական մշակույթ, անասնապահական մշակույթ,

տնայնագործական և արհեստագործական մշակույթ, համքարական կազմակերպություններ. օժանդակ տնտեսաձևեր. ժողովրդական փոխադրամիջոցներ, կապի միջոցներ: **Թեմա 3՝** Կենսաապահովման մշակույթ (բնակավայր, բնակարան, տարած և զարդարանք, ուտեստ, ռեգիոնալ առանձնահատկություններ): **Թեմա 4՝** Սոցիոնորմատիվ մշակույթ (ընտանեկան, վարվելակարգ, ամուսնության ավանդույթային ձևեր, հարսանիք, որդեծնություն և մանկան դաստիարակություն, հուղարկավորում, մեռելոց, գյուղական համայնք, ազգակցական համակարգ):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B07. «ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ԵՐԿՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունք)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված և ամբողջական գիտելիքներ հաղորդել տուրիզմի զարգացման տեսանկյունից տուրիստական երկրագրական վերլուծության և տեսության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տուրիստական երկրագրության հիմնական ուղղություններն ու բաղադրիչները, վերլուծության հիմնական մեթոդները.
2. կհասկանա տուրիստական երկրագրության հիմնական բաղադրիչների հատկանիշներն ու փոխադարձ կապերը:
3. կկարողանա կատարել երկրագրության առանձին բաղադրիչների գնահատում տուրիստական հնարավորությունների օգտագործման և տուրիզմի զարգացման տեսանկյունից:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Տուրիստական երկրագրության աշխարհագրական էությունը: **Թեմա 2՝** Տուրիստական երկրագրության գործառնությունները, հիմնախնդիրները, գործնական նշանակությունը: **Թեմա 3՝** Տուրիստական երկրագրությունը և տուրիզմը: **Թեմա 4՝** Տուրիստական երկրագրության վերլուծության սխեմաները: **Թեմա 5՝** Տուրիստական երկրագրական հիմնական բաղադրիչները, դրանց տուրիստական հնարավորությունների գնահատումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B08. «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունք)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ պատմական անցած ժամանակաշրջանում Հայաստանի և հարակից երկրների բնական պայմանների ու ռեսուրսների, բնակչության, վարչաքաղաքական իրավիճակի, բաժանումների և տնտեսության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա կայուն գիտելիքներ պատմական անցած ժամանակաշրջանի Հայաստանի և հարակից երկրների պատմա-աշխարհագրական տարաբնույթ հարցերի մասին:
2. կունենա կոնկրետ փաստական գիտելիքներ Հայաստան աշխարհի տարբեր շրջանների (գավառների, նահանգների) մասին պատմական տարբեր ժամանակաշրջանների վերաբերյալ:
3. կարողանա պատմաաշխարհագրական գուգահեռներ անցկացնել և լայնորեն կիրառել հետազոտության պատմա-աշխարհագրական մեթոդը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Դասընթացի բովանդակությունը, կառուցվածքը ուսումնասիրման նպատակը և խնդիրները, գիտամեթոդական նշանակությունը, գրական աղբյուրների տեսություն: **Թեմա 2՝** Հայկական լեռնաշխարհի բնական պայմանները և ռեսուրսները: **Թեմա 3՝** Հին Հայաստանի բնակչությունը: **Թեմա 4՝** Հին Հայաստանի գլխավոր ճանապարհները և դրանց քաղաքական ու տնտեսական նշանակությունը: **Թեմա 5՝** Հին Հայաստանի տարածքը և վարչատարածքային բաժանումը սկսած առաջին հիշատակությունից մինչև VII դարը: **Թեմա 6՝** Հին Հայաստանի պատմաաշխարհագրական համառոտ նկարագիրը ըստ «Աշխարհացույցի»: **Թեմա 7՝** Հայաստանի վարչաքաղաքական վիճակն ու տնտեսությունը VII դարի կեսերից IX դ. կեսերը: **Թեմա 8՝** Հայաստանի վարչաքաղաքական վիճակն ու տնտեսությունը IX դարի կեսից մինչև 1045թ.: **Թեմա 9՝** Հայաստանի վարչաքաղաքական դրությունը, տնտեսությունը և բնակչությունը XIդ. Կեսերից մինչև XIII դարի 30-ական թվականները: **Թեմա 10՝** Հայաստանի քաղաքական կյանքի և տնտեսության անկումը XIII դարի 30-40 թթ. մինչև XV դարի վերջը: **Թեմա 11՝** Հայաստանի վարչաքաղաքական վիճակն ու տնտեսությունը XVI-

XVIII դարերում: **Թեմա 12**՝ Հայաստանը XIX դարից մինչև 1920 թ-ը: **Թեմա 13**՝ Հայաստանը խորհրդային տարիներին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/Յ13. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՑԱՆ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱ-ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունք)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համակարգված գիտելիքներ աշխարհի հին ու նոր քաղաքակրթությունների, նրանց փոխհարաբերությունների, ինչպես նաև տարածքի բնառեսուրսային կարողությունների ու հասարակական կյանքի ռեգիոնալ առանձնահատկությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի հին ու նոր քաղաքակրթությունների փոխհարաբերությունների վերաբերյալ,
2. կհասկանա հասարակական արտադրության տարածքային կառուցվածքը և նրա դրսևորման ձևերը,
3. կկարողանա տեսնել բնական և հասարակական երևույթների պատճառահետևանքային կապերը, հասարակական կյանքի ռեգիոնալ առանձնահատկությունները և անել հիմնավորված եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ուսումնասիրության առարկան: Նպատակը և խնդիրները, մեթոդաբանությունը: Աշխարհի ռեգիոնալ բաժանումը: **Թեմա 2**՝ Եվրոպական քաղաքակրթությունը և նրա ազդեցությունը մյուս քաղաքակրթությունների և ռեգիոնների վրա: **Թեմա 3**՝ Եվրոպայի բնառեսուրսային կարողությունները, բնակչության և տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 4**՝ Եվրոպայի տա-րածաշրջանները: **Թեմա 5**՝ Ասիական քաղաքակրթությունը և նրա փոխազդեցությունը մյուս քաղաքակրթությունների հետ: **Թեմա 6**՝ Ասիայի բնառեսուրսային պոտենցիալը, բնակչությունը և տնտեսությունը: Ասիայի տարածաշրջանների բնութագիրը: **Թեմա 7**՝ Աֆրիկյան և ամերիկյան քաղաքակրթությունները, նրանց փոխկապակցվածությունը և փոխազդեցությունը: **Թեմա 8**՝ Աֆրիկայի բնական ռե-

սուրսները, բնակչությունը և տնտեսությունը: **Թեմա 9՝** Հյուսիսային Ամերիկայի տնտեսա-աշխարհագրական բնութագիրը: ԱՄՆ-ը և Կանադան, որպես սերվիսի զարգացման խոշոր տերություններ: **Թեմա 10՝** Լատինական Ամերիկայի տնտեսաշխարհագրական բնութագիրը: Մերվիսի զարգացման նախադրյալները, ներկայիս մակարդեակը, հեռանկարները: **Թեմա 11՝** Ավստրալիայի և Օվկիանիայի բնատեսուրսային պոտենցիալը, բնակչությունը, տնտեսությունը, զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B17. «ՏՈՒՐԻՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողները ամբողջական և համակարգված գիտելիքներ են ստանում տուրիստագիտության (զբոսաշրջության) որպես տուրիզմի մասին համալիր գիտության հայեցակարգի, իմացաբանական հիմունքների, առանցքային հասկացությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տուրիստագիտություն առարկան, հիմնական խնդիրներն ու մեթոդները, կառուցվածքը և կապը այլ գիտությունների հետ
2. կհասկանա տուրիստագիտության, որպես համալիր գիտության հիմնական առանցքային հասկացությունների էությունը և նշանակությունը զբոսաշրջության զարգացման տարբեր գործոնների միջև եղած փոխկապակցությունները
3. կկարողանա գնահատել տարբեր գիտությունների ունեցած դերը տուրիստագիտություն առարկայի ձևավորման և զարգացման գործում, բացահայտել տարբեր գործոնների ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման գործում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Տուրիստագիտությունը որպես գիտություն տուրիզմի մասին:
Թեմա 2՝ Տուրիզմը և հասարակական և բնական գիտությունները: **Թեմա 2՝** Տուրիստագիտության հայեցակարգը, իմացաբանական հիմունքները: **Թեմա 4՝** Տուրիստագիտության առանձին հասկացությունները, տուրիստական ինդուստրիա,

տուրիստական ծառայություններ, տուրիստական շուկա և այլն: **Թեմա 5՝** Տուրիստական գործառնությունները: Բնապահպանությունը և տուրիզմը: Տնտեսությունը և տուրիզմը: **Թեմա 6՝** Տուրիզմը որպես ռեկրեացիայի միջոց:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B18. «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (30 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունք)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ Հայաստանի Հանրապետության բնական պայմանների, ռեսուրսների, բնակչության, տնտեսության (արտադրական և սերվիսի) ոլորտների տարածքային կազմակերպման և կառավարման տեսական ու գործնական գիտելիքներ: Պլանային համակարգի պայմաններում ՀՀ ստեղծված սերվիսը շուկայական հարաբերությունների պահանջներին համապատասխան վերակառուցելու: Խնդիր ունի սերվիսի ոլորտը տարածքային կազմակերպման և կառավարման պահանջներին համապատասխան աշխարհագետ մասնագետների պատրաստման:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողները.

1. Կիմանա ՀՀ բնական պայմանների և ռեկրեացիոն՝ սերվիսի ռեսուրսների գնահատականը:
2. Կհասկանա համաշխարհային տնտեսության հարաբերությունները:
3. Կկարողանա վերլուծել և գնահատել սպասարկման սերվիսի տարածքային կազմակերպման ու կառավարման գործընթացները:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հայաստանի արտադրողական ուժերի զարգացման պատմաաշխարհագրական առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Հանրապետության բնական, տնտեսական և սերվիսի ներուժի գնահատականը, բնօգտագործման և բնապահպանության խնդիրները: **Թեմա 3՝** Բնակչությունը: Հայաստանի բնակչության շարժընթացը XIX դարի սկզբներից մինչև մեր օրերը: Հայերը աշխարհում: Բնակչության դինամիկայի գործոնները: **Թեմա 4՝** Տնտեսությունը: Արդյունաբերության, գյուղատնտեսության սերվիսի տարածքային կառուցվածքը: **Թեմա 5՝** ՀՀ սպասարկման ոլորտը, զարգացման միտումները: **Թեմա 6՝** Հանրապետու-

յան սպասարկման ոլորտում տարածքային կառուցվածքի փոփոխությունները վերակառուցման և շուկայական հարաբերությունների պայմաններում: **Թեմա 7՝** ՀՀ-ն միջազգային տուրիզմի հարաբերություններում: Հայաստանի տնտեսությունը համաշխարհային տնտեսության գլոբալացման պայմաններում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

1001/B11. «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. Կտիրապետի տնտեսագիտության հիմնարար սկզբունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսագիտության նպատակը և խնդիրները: **Թեմա 2՝** Ուսումնասիրության մեթոդաբանությունը և մեթոդները: **Թեմա 3՝** Տնտեսագիտության կապը աշխարհագրության հետ: **Թեմա 4՝** Տնտեսական սկզբունքների կիրառումը սերվիսի ոլորտում: **Թեմա 5՝** Սերվիսի ենթակառուցվածքների էկոնոմիկա: **Թեմա 6՝** Զբոսաշրջության էկոնոմիկա: **Թեմա 7՝** Տնտեսագիտության դերը սերվիսի գիտական զարգացման գործում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B20. «ՄԱՐՔԵՏԻՆԳԸ և ԳՈՎԱԶԴԸ ՄԵՐՎԻՄԻ ՈՒՈՐՏՈՒՄ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապ-

մունք)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում մարկետինգի վերաբերյալ, ինչպես նաև հմտություններ և կարողություններ սոցիալ-մշակութային ծառայության ոլորտում, շուկայաբանության ռազմավարության կիրառության համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մարկետինգի էությունը և բովանդակությունը:
2. կհասկանա սոցիալ-մշակութային զբոսաշրջության ոլորտի մարքետինգի կոնցեպցիան և հիմնական խնդիրները:
3. կտիրապետի սերվիսի ոլորտի մարկետինգի հետազոտության սկզբունքներին և մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարկետինգի հասկացությունը: **Թեմա 2՝** Մարկետինգի սկզբունքները: **Թեմա 3՝** Մարկետինգի ֆունկցիաները: **Թեմա 4՝** Մարկետինգային հետազոտություններ: **Թեմա 5՝** Սերվիսի գործունեության ձևերը: **Թեմա 6՝** Սոցիալ-մշակութային ծառայության ոլորտի շուկան: **Թեմա 7՝** բոսաշրջության շուկան: **Թեմա 8՝** Տեղեկատվության ձեռք բերում սերվիսի շուկայից: **Թեմա 9՝** Միջազգային տուրիզմի մարկետինգ: **Թեմա 10՝** Գնագոյացումը սոցիալ-մշակութային ծառայության ոլորտում: **Թեմա 11՝** Ձեռնարկության արտաքին և ներքին միջավայր: **Թեմա 12՝** Իրացման և ծառայությունների մատուցման առանձնահատկությունները: **Թեմա 13՝** Մարկետինգային ինովացիան: **Թեմա 14՝** Զբոսաշրջության մարկետինգի արդյունավետությունը: **Թեմա 15՝** Մրցակցության դերը սոցիալ-մշակութային ծառայության ոլորտում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B21. «ՄԵԼՎԻՄԻ ՄԵՆԵՋՄԵՆՏ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունք)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մեջ ձևավորել տեսական գիտելիքներ մենեջմենտի համակարգի վերաբերյալ, ինչպես նաև հմտություններ և կարողություններ սերվիսի ոլորտի կառավարման բնագավառում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա մենեջմենտի էությունը և բովանդակությունը որպես սոցիալ-մշակութային ծառայության ոլորտի կառավարման համակարգ,
2. կկարողանա կիրառել աշխատանքի կազմակերպման գիտելիքները սոցիալ-մշակութային ծառայության և զբոսաշրջության ոլորտներում:
3. կտիրապետի կառավարման մեթոդներին ու սկզբունքներին:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Շուկայական տնտեսությունը և մենեջմենտը: **Թեմա 2՝** Սերվիսի և տուրիզմի ոլորտում մենեջմենթի առանձնահատկությունները: **Թեմա 3՝** Սերվիսի և տուրիզմի ձեռնարկությունների գործունեության ռազմավարական և ընթացիկ պլանավորումը: **Թեմա 4՝** Սերվիսի և տուրիզմի ոլորտում բիզնեսի ներքին և արտաքին միջավայրը: **Թեմա 5՝** Սերվիսի և տուրիզմի ձեռնարկությունների կառավարման նպատակները և խնդիրները: **Թեմա 6՝** Սերվիսի և տուրիզմի ձեռնարկությունների կառավարման աշխատանքի կազմակերպումը: **Թեմա 7՝** Հաղորդակցությունների համակարգը սոցիալ-մշակութային ծառայության և տուրիզմի ձեռնարկություններում: **Թեմա 8՝** Արտաքին կապերը և մենեջմենթի հնարավորությունները սերվիսի և տուրիզմի ոլորտում: **Թեմա 9՝** Որակը և մենեջերի աշխատանքը: **Թեմա 10՝** Սոցիալ-մշակութային ծառայության և տուրիզմի ձեռնարկություններում աշխատանքի մոտիվացիան: **Թեմա 11՝** Վերահսկողության կազմակերպումը: **Թեմա 12՝** Կոնֆլիկտների կառավարումը սերվիսի և տուրիզմի ոլորտում: **Թեմա 13՝** Սերվիսի և տուրիզմի ոլորտում որոշումների ընդունման մեթոդները: **Թեմա 14՝** Մենեջերի ինովացիոն ծրագիրը: **Թեմա 15՝** Կառավարման ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաները սերվիսի և տուրիզմի ոլորտում: **Թեմա 16՝** Ռիսկ-մենեջմենթ: **Թեմա 17՝** Սերվիսի գործունեության էթիկա և հոգեբանություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/Յ14. «ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՂՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐՈՎ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ բնակչության թվի, շարժի, կազմի, տեղաբաշխման, ավանդույթների ու սովորույթների, բնակավայրերի և դրանց տարածական խմբերի վերաբերյալ, ուսանողներին ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրության վերլուծության տարբեր մե-

թողներին և հիմնական հասկացություններին: Ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրություն գիտության հիմունքներին, հիմնական հասկացություններին: Ուսանողների մոտ ձևավորել որոշակի հմտություններ և կարողություններ բնակչության աշխարհագրության վերլուծության տարատեսակ մեթոդների և եղանակների կիրառման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա բնակչության աշխարհագրության հիմնական հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդաբանական հարցերը,
2. կհասկանա բնակչության աշխարհագրության տարբեր երևույթների ու գործոնների էությունն ու հատկանիշները
3. կկարողանա կատարել բնակչության աշխարհագրության տարբեր երևույթների ու գործընթացների, դրանց ցուցանիշների վերլուծություն և գնահատում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Բնակչության աշխարհագրության առարկան, մեթոդները, խընդիրները: ***Թեմա 2՝*** Աշխարհի բնակչությունը, նրա հաշվառումը և շարժընթացը: ***Թեմա 3՝*** Բնակչության վերարտադրությունը: ***Թեմա 4՝*** Բնակչության սեռատարիքային և ընտանեկան կառուցվածքը: ***Թեմա 5՝*** Բնակչության ռասսայական կազմը: ***Թեմա 6՝*** Բնակչության ազգային կազմը: ***Թեմա 7՝*** Բնակչության սոցիալական կառուցվածքը և աշխատանքային ռեսուրսները: ***Թեմա 8՝*** Բնակչության միգրացիան: ***Թեմա 9՝*** Բնակչության տեղաբաշխումը: ***Թեմա 10՝*** Տարաբնակեցումը և նրա ձևերը: ***Թեմա 11՝*** Ուրբանիզացում: ***Թեմա 12՝*** Քաղաքների դասակարգումը: Քաղաքների համակարգեր: ***Թեմա 12՝*** Գյուղական բնակավայրերի աշխարհագրություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B22. «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՓՅՈՒՌՔԻ ԱՇԽԱՂՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին պատկերացում տալ Հայ սփյուռքի (հայկական գաղթաշխարհի) պատմության մասին: Ուսումնասիրել արտա-

գաղթերը, որպես հայ ժողովրդի պատմության անբաժանելի մասնիկ: Դրանց դրդապատճառները, ժամանակաշրջանները: Գաղթաշխարհի որակապես նոր տեսակի անվանման՝ «սփյուռք» (diaspora) հասկացության առաջացումը, նրա բովանդակային նշանակությունը: Հայրենիք-սփյուռք կապերի ամրապնդման, սփյուռքի ակտիվ մասնակցության գործընթացը ՀՀ տնտեսության զարգացման գործում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա հայկական սփյուռքի աշխարհագրության մասին,
2. կիմանա սփյուռքի առաջացման պատճառների մասին,
3. կկարողանա ճիշտ գնահատել սփյուռքի տնտեսական, սոցիալական վիճակը, աշխարհաքաղաքական տեղը, սփյուռք-հայրենիք կապի կարևորությունը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ներածություն: Դասընթացի նպատակը, բովանդակությունը: ***Թեմա 2՝*** Սփյուռքահայ համայնքների աշխարհագրական տարածումը: ***Թեմա 3՝*** Սփյուռքում գործող ազգային հաստատությունները: ***Թեմա 4՝*** Արևմտյան համայնք (Եվրոպական համայնք: Գաղթօջախները՝ Ֆրանսիա, Իտալիա, Հունաստան, Ռումինիա, Լեհաստան, Բուլղարիա, Բելգիա) ***Թեմա 5՝*** Ամերիկյան համայնքներ (Գաղթօջախները՝ ԱՄՆ, Կանադա, Բրազիլիա, Արգենտինա): ***Թեմա 6՝*** Արևելյան համայնք: (Գաղթօջախները՝ Լիբանան, Սիրիա, Իրան, Թուրքիա, Եգիպտոս, Սուդան, Եթովպիա, Սինգապուր): ***Թեմա 7՝*** Հետխորհրդային տարածքների հայ համայնք: (Գաղթօջախները՝ Ռուսաստան, Ուկրաինա, Վրաստան, Ադրբեջան, Ղազախստան):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/Յ26. «ՀՅՈՒՄԱՆՈՑԱՅԻՆ և ՌԵՍՏՈՐԱՆՑԻՆ ՄԱՐՔԵՏԻՆԳ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ հյուրանոցային ծառայությունների վերաբերյալ, նրանց մոտ ձևավորել հմտություններ այդ ծառայությունից օգտվելու համար: Կարողություններ ձեռք բերել հյուրանոցային և ռեստորանային գործի կազմակերպման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հյուրանոցային և ռեստորանային գործընթացի կազմակերպման ժամանակակից ձևերը,
2. կիմանա ինքնուրույն կերպով կազմակերպելու ռեսուրսային և հյուրանոցային գործը,
3. կկարողանա սովորի ճիշտ կողմնորոշվելու գործընթացի կազմակերպման ընթացքում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Մարքետինգի տեղը հյուրասիրության ինդուստրիայում: **Թեմա 2՝** Մարքետինգի տեղեկատվության ապահովում, կառավարում, հյուրանոցներում և ռեստորաններում: **Թեմա 3՝** Շուկայի մարքետինգային ուսումնասիրություն: **Թեմա 4՝** Մարքետինգային ռազմավարության ձևավորումը: **Թեմա 5՝** Սննդամթերքի քաղաքականությունը, մատակարարման քաղաքականությունը: **Թեմա 6՝** Գովազդ, տեղը մարքետինգի համակարգում: **Թեմա 7՝** Ցուցահանդեսներ և տոնավաճառներ: **Թեմա 8՝** Մարքետինգի վերահսկման կազմակերպում և հսկում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B15. «ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տեսական գիտելիքներ տալ առողջության համար առավել վտանգավոր հիվանդությունների վերաբերյալ: Սովորեցնել նրանց պաշտպանվելու հմտությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա վարակիչ հիվանդություններից պաշտպանվելու դեպքում և անհրաժեշտության դեպքում առաջին բուժօգնություն ցույց տալու ձևերը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Առավել տարածված վարակիչ հիվանդությունները: **Թեմա 2՝** Վարակիչ հիվանդությունների տարածման ձևերը, նրանց կանխարգելման մի-

ջոցները: **Թեմա 3՝** Ձբոսաշրջության ոլորտի վարակիչ հիվանդությունները: **Թեմա 4՝** Մերվիսի ոլորտի հիվանդությունների կապը բնական միջավայրի հետ: **Թեմա 5՝** Գետերում, լճերում, ջրամբարներում, անտառներում տարածված հիմնական հիվանդությունները: **Թեմա 6՝** Բարոյահոգեբանական լարված վիճակում առաջացող հիվանդությունները, նրանց կանխարգելման ձևերը: **Թեմա 7՝** Հիվանդությունների աշխարհագրական առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B23. «ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՁԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին միջազգային զբոսաշրջության զարգացման գործոնների և խնդիրների հետ, աշխարհի երկրների զբոսաշրջության և ռեկրեացիոն ռեսուրսներին, զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեգիոններին, դրանց ձևավորման և զարգացման աշխարհագրական գործոնների, ինչպես նաև տուրիստական գործունեության էկոնոմիկայի և կազմակերպման սկզբունքներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի յուրացման միջոցով ուսանողները.

1. Ուսանողները ձեռք կբերեն տեսական և փաստական կոնկրետ գիտելիքներ միջազգային զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունների, ուսումնասիրման մեթոդների և դասակարգման վերաբերյալ:
2. Լիարժեք պատկերացում կունենա աշխարհի զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեգիոններին մասին:
3. ձեռք բերած գիտելիքները կարող են կիրառել Հայաստանի Հանրապետության օրինակով:

Բովանդակությունը

Ներածություն: Թեմա 1՝ Միջազգային զբոսաշրջության տեսական, մեթոդաբանական հիմունքները. **Թեմա 2՝** Երկրագնդի զբոսաշրջային ռեսուրսները (Եվրոպայի, Ամերիկայի, Աֆրիկայի, Ասիայի և Ասիա-Խաղաղ օվկիանոսյան տարածաշրջանի): **Թեմա 3՝** Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման տարածաշրջանային միտումները: **Թեմա 4՝** Միջազգային զբոսաշրջությունը և համաշ-

խարհային տնտեսությունը: **Թեմա 5՝** Միջազգային զբոսաշրջային շուկայի կառուցվածքը: **Թեմա 6՝** Միջազգայնացման և գլոբալիզացման գործընթացները միջազգային զբոսաշրջության մեջ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B24. «ՌԵԿՐԵԱՑԻՈՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ հանգստի սերվիսի տարածքային կազմակերպման և կառավարման տեսական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տնտեսության երրորդային սեկտորի զարգացման առաջնահերթ անհրաժեշտությունը,
2. կհասկանա տնտեսության կառուցվածքում ռեկրեացիոն աշխարհագրության դերն ու նշանակությունը,
3. կկարողանա հիմնավորել հանգստի սերվիզի տարածքային կազմակերպման հնարավորությունները:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ռեկրեացիան որպես սոցիալ-տնտեսական երևույթ: **Թեմա 2՝** Ռեկրեացիոն աշխարհագրության առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրման օբյեկտը, մեթոդները: **Թեմա 3՝** Ռեկրեացիոն ռեսուրսներ: **Թեմա 4՝** Ռեկրեացիոն պահանջարկը որպես հանգստի կազմակերպման տարածաժամակային հիմք: **Թեմա 5՝** Ռեկրեացիոն գործունեության կառուցվածքը, դասակարգումը, տեսակները: **Թեմա 6՝** Ռեկրեացիոն ոլորտի տարածքային կազմակերպումը: **Թեմա 7՝** Ռեկրեացիոն շրջանացում, աշխարհի խոշոր շրջանները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0902/B425. «ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԸ ՄԵՐՎԻՍՈՒՄ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունք)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մոտ ձևավորել աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերի ու դրանց սերվիսում օգտագործման մասին տեսական ու կիրառական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոինֆորմացիոն համակարգերի գործառական կառուցվածքի տեսական հիմքերը,
2. կհասկանա ԱՏՀ-ում տվյալների կառավարման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով ստեղծել ԱՏՀ տվյալների հենք սերվիսի կազմակերպման նպատակով:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գեոինֆորմատիկայի ընդհանուր դրույթները: **Թեմա 2՝** Տվյալների գրանցումը, մուտքագրումը և պահպանումը: Տարածական տվյալների կառուցումը: **Թեմա 3՝** Տվյալների վերլուծությունը և մոդելավորումը: **Թեմա 4՝** Տվյալների բազաների կառավարման համակարգերը: Հասկացություն ինտեգրացիոն համակարգերի մասին: **Թեմա 5՝** Մեքենայական գրաֆիկայի տեխնիկական միջոցները, տվյալների տեսանելիացման մեթոդները և միջոցները: **Թեմա 6՝** Գեոինֆորմատիկայի կիրառումը սերվիսում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0.5 է:

2103/B09. «ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 3 ժամ գործնական պարապմունք), Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Հայ առաքելական եկեղեցու մշակույթին ու ավանդույթներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Հայ եկեղեցու ծագման ու պետական հռչակման մասին: Եկեղեցու կառուցվածքը, խորհուրդները և ծեսերը:
2. կհասկանա եկեղեցու կառուցվածքը, եկեղեցու առանձնահատկությունները այլ եկեղեցիների համեմատությամբ,
3. կարողանա տարբերել հայ և այլ եկեղեցիների առանձնահատկությունները, եկեղեցական կառույցների ժամանակաշրջանը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հայ եկեղեցու ծագումն ու «Պետական հռչակումը»: **Թեմա 2՝** Հայ եկեղեցու առանձնահատկությունները այլ եկեղեցիների համեմատությամբ: **Թեմա 3՝** Հայ եկեղեցու խորհուրդներն ու ծեսերը: **Թեմա 4՝** Հայ եկեղեցու կառուցվածքն ու ներկայիս թեմական բաժանումները: **Թեմա 5՝** Հայ եկեղեցու հայաստանյան թեմերը: **Թեմա 6՝** Եկեղեցական ու մշակութային կառույցները ըստ թեմերի:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

2202/Յ12. «ԶԲՈՍԱՇԵՐՋՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (15 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ ընդհանրական գիտելիքներ սոցիոլոգիայի վերաբերյալ: Մասնավորապես պարզաբանել սոցիոլոգիայի ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, խնդիրները, գիտակարգային մեթոդաբանական մոտեցումները, կատեգորիալ ապարատը, տալ ուսումնասիրության հիմնական օբյեկտի՝ հասարակության առանձնահատկությունների, կառուցվածքային տարրերի, գործընթացների վերաբերյալ ընդհանրական տեղեկություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա սոցիոլոգիայի տեսական, մեթոդաբանական հիմքերը, գիտության առանձնահատուկ մոտեցումները, եղանակները գործիքները,
2. կհասկանա հասարակության կառուցվածքային, գործառնական առանձնահատկությունները, սոցիալական գործընթացները, ժամանակային, տարածական հատույթները և այլն,

3. կկարողանա հիմնվելով տեսական նյութի, ուսումնասիրված մեթոդաբանական մոտեցումների վրա մեկնաբանել, բացատրել մի շարք հասարակական գործընթացներ, հասարակական կառուցվածքային առանձնահատկություններ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ներածություն **Թեմա 2՝** Սոցիոլոգիական մոտեցումներ և տեսական պարադիգմաներ **Թեմա 3՝** Հասարակությունը որպես սոցիոլոգիայի ուսումնասիրման առարկա, հասարակություն սացիալական կառուցվածք **Թեմա 4՝** Սոցիալական ինստիտուտներ **Թեմա 5՝** Սոցիալական խմբեր, կազմակերպություններ **Թեմա 6՝** Սոցիալականացում **Թեմա 7՝** Շեղվող վարք սոցիալական վերահսկողություն **Թեմա 8՝** Ազգաբնակչություն, ուրբանիզացիա, միգրացիա **Թեմա 9՝** Սոցիալական շերտավորում, անհավասարություն **Թեմա 10՝** Սոցիալական փոփոխություններ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

1105/B16. «ՀԱՅ ԱՐՎԵՍՏ և ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել հայ արվեստի պատմությանը, նրա զարգացման հիմնական փուլերին, կարևոր ստեղծագործություններին և արվեստագետներին, ինչպես բուն Հայաստանում, այնպես էլ սփյուռքում: Ներկայացնել հայ արվեստի տեղը համաշխարհային արվեստի համատեքստում, բացահայտել հայ արվեստի կապերը հունական, հռոմեական, բյուզանդական, պարսկական, արաբական, ռուսական, եվրոպական արվեստների հետ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա հայ արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի հայկական կերպարվեստի ստեղծագործությունները,
3. կծանոթանա հայկական ճարտարապետության պատմությանը

Բովանդակություն

Թեմա 1՝ Ներածություն: **Թեմա 2՝** Հին հայկական և ուրարտական արվեստ: **Թեմա 3՝** Հելլենիստական Հայաստանի արվեստը: **Թեմա 4՝** Վաղ միջնա-

դարյան հայ արվեստ (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): **Թեմա 5**՝ Հայ արվեստը զարգացած միջնադարում (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): **Թեմա 6**՝ Հայ արվեստը 17-18-րդ դդ. (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): **Թեմա 7**՝ Հայ արվեստը 19-րդ դարում (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): **Թեմա 8**՝ Հայ արվեստը 20-րդ դարի առաջին կեսին (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): **Թեմա 9**՝ Խորհրդային շրջանի հայ արվեստը (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): **Թեմա 10**՝ Հետխորհրդային շրջանի հայ արվեստը (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B19. «ՄԵՆՎԻՍԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԷԹԻԿԵՏ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 9 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ զբոսաշրջության և հյուրանոցային սերվիսի էթիկետի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սերվիսի էությունը, նրա դերն ու նշանակությունը:
2. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել զբոսաշրջության և հյուրանոցային սերվիսի կազմակերպման գործում:
3. կտիրապետի զբոսաշրջության և հյուրանոցային սերվիսի կազմակերպման մեթոդներին և սկզբունքներին:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հյուրասիրության համաշխարհային տնտեսության զարգացման ժամանակակից միտումները: **Թեմա 2**՝ Մարդկային որակը: **Թեմա 3**՝ Հյուրանոցային և զբոսաշրջության ոլորտի առանձնահատկությունները: **Թեմա 4**՝ Ծառայությունների ոլորտի որակի հասկացությունները: **Թեմա 5**՝ Զբոսաշրջության ոլորտի ծառայողի վարքը: **Թեմա 6**՝ Հյուրանոցային ոլորտի ծառայողի վարքը: **Թեմա 7**՝ Հյուրասիրության մեջ ինտերնետի համակարգի դերը: **Թեմա 8**՝ Հյուրանոցային և զբոսաշրջության մշակույթի աշխարհագրական առանձնահատկությունները: **Թեմա 9**՝ Հյուրասիրության եվրոպական (արևմտյան համակարգի առանձնահատկությունները): **Թեմա 10**՝ Հյուրասիրության արևելյան (Մերձավոր

և Միջին Արևելք) համակարգի առանձնահատկությունները: **Թեմա 11**՝ Հյուրասիրության հեռավոր արևելյան (Չին-Ճապոնական) համակարգի առանձնահատկությունները: **Թեմա 12**՝ Հյուրասիրության դերը և նշանակությունը զբոսաշրջության և հյուրանոցային տնտեսության զարգացման գործում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B27. «ՀՅՈՒՐԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և 9 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համակարգված գիտելիքներ հյուրասիրության ինդուստրիայի վերաբերյալ, ձևավորել կայուն գիտելիքներ հյուրասիրության առանձին ձևերի բովանդակության, գործունեության, մեխանիզմի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա հյուրասիրության առանձին ձևերի բովանդակությունը, գործունեության ձևերը, դերն ու նշանակությունը:
2. Կտիրապետի հյուրասիրության ինդուստրիայի առանձին ձևերի կիրառման մեխանիզմներին, ձևերին:
3. Կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել հյուրասիրությունը արդյունավետ կազմակերպելու համար:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հյուրասիրության ինդուստրիայի առարկան, խնդիրները, դերն ու նշանակությունը: **Թեմա 2**՝ Ուսումնասիրության մեթոդաբանությունն ու մեթոդները: **Թեմա 3**՝ Հյուրասիրության ինդուստրիայի դերն ու նշանակությունը: **Թեմա 4**՝ Հյուրասիրության ինդուստրիայի զարգացման փուլերը: **Թեմա 5**՝ Հյուրասիրության ինդուստրիայի տեսակները: **Թեմա 6**՝ Հյուրասիրության ինդուստրիան, նրա ներքին բովանդակությունը: **Թեմա 7**՝ Հյուրասիրության մատուցման ձևերը: **Թեմա 8**՝ Հյուրերի ընդունման և տեղավորման կուլտուրան: **Թեմա 9**՝ Հյուրերի սպասարկման կուլտուրան: **Թեմա 10**՝ Հանգստի կազմակերպումը: **Թեմա 11**՝ Էքսկուրսիաների կազմակերպումը: **Թեմա 12**՝ Հյուրերի ճանապարհի դնելը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B29. «ԳԵՈՒԿՈԼՈԳԻԱ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (24 ժամ դասախոսություն),

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել երկրագնդի գեոէկոլոգիական իրավիճակը վերլուծելու տեսական գիտելիքներ (աշխարհագրական թաղանթի ոլորտների), գեոէկոլոգիական մոնիթորինգի և փորձաքննության անցկացման կարողություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Երկրագնդի գեոէկոլոգիական իրավիճակը ձևավորող բնական և հասարակական գործոնների մասին,
2. կհասկանա գեոէկոլոգիական հիմնական հասկացությունները, օրենքները,
3. կկարողանա առանձնացնել աշխարհագրական թաղանթի ոլորտների գեոէկոլոգիական հիմնախնդիրները:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գեոէկոլոգիայի ուսումնասիրության առարկան և խնդիրները:

Թեմա 2՝ Գեոէկոլոգիայի ձևավորման պատմությունը: ***Թեմա 3՝*** Գեոէկոլոգիան

գիտությունների համակարգում: ***Թեմա 4՝*** Էկոհամակարգ և երկրահամակարգ:

Թեմա 5՝ Գեոէկոլոգիայի հիմնական կոնցեպցիաները: ***Թեմա 6՝*** Երկրագնդի ձևի

և չափի գեոէկոլոգիական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 7՝*** Նյութերի հա-

մամուլորակային շրջապատույթը: ***Թեմա 8՝*** Առանձին նյութերի շրջապատույթների

մարդածին խախտումները: ***Թեմա 9՝*** Բնակչությունը որպես գեոէկոլոգիական

գործոն: ***Թեմա 10՝*** Սպառումը որպես գեոէկոլոգիական գործոն: ***Թեմա 11՝*** Տեխ-

նիկական առաջընթացը որպես գեոէկոլոգիական գործոն: ***Թեմա 12՝*** Գեոէկոլո-

գիական ինդիկատորներ: ***Թեմա 13՝*** Տնտեսության էկոլոգիզացիա: ***Թեմա 14՝*** Անցման փոփոխ

առանձնահատկությունները: ***Թեմա 15՝*** Օգոնային շերտի պահ-

պանությունը: ***Թեմա 16՝*** Կենսաբանական բազմազանություն: ***Թեմա 17՝*** Կլիմա-

յի գլոբալ տաքացման սցենարները: ***Թեմա 18՝*** Գեոէկոլոգիա և էկոլոգիա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B28. «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՆԱԿԱՆ ԵՎ ՊԱՏՄԱՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 12 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 10-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Հայաստանի բնական և պատմամշակութային հուշարձաններին, նրանց ծագմանը, առաջացմանը, տեղաբաշխմանը: Տալ հիմնարար գիտելիքներ Հայաստանում գտնվող այն վայրերի մասին, որոնք իրենց գրավչությամբ կարող են նախադրյալ հանդիսանալ ՀՀ-ում զբոսաշրջության և սերվիսի ոլորտի զարգացման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ՀՀ բնական հուշարձանները, դրանց ծագումը, դասակարգումը ըստ ՀՀ մարզերի:
2. կհասկանա ՀՀ պատմամշակութային ժառանգության էությունը, դրանց դասակարգումը, կառուցման ժամանակահատվածին բնորոշ հատկանիշները, ավանդապատումները և այլն:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Բնական և պատմամշակութային հուշարձաններ, տարբերությունները, դասակարգումը: **Թեմա 2՝** Բնական հուշարձանների ծագումը և դասակարգումը **Թեմա 3՝** Պատմամշակութային հուշարձաններ, դրանց տեսակները: Հայաստանում տարբեր ժամանակաշրջաններում ստեղծված պատմա-մշակութային հուշարձաններ և նրանց վրա համաշխարհային մշակույթի ազդեցությունը: **Թեմա 4՝** Բնական և պատմամշակութային հուշարձանների տեղաբաշխումը ըստ ՀՀ մարզերի, նրանց կառուցման պատմությունը, ընդհանուր բնութագրերը, ավանդապատումները: **Թեմա 5՝** Բնական և պատմամշակութային հուշարձանների ներգրավումը ՀՀ տնտեսության զարգացման գործընթացում, դրանց պահպանման հիմնախնդիրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որից 2 հարցը՝ 3-ական միավոր, 1 հարցը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0202/B30 «ՄԵՐՎԻՄԻ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 12 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ ընդհանրական գիտելիքներ հոգեբանության վերաբերյալ, ինչպես նաև գաղափար միջանձնային շփման, մարդկային հաղորդակցման առանձնահատկությունների և շփման գործընթացում մարդկանց կողմից միմյանց ճանաչման վերաբերյալ և խմբի սոցիալական հոգեբանության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողները .

1. գիտելիքներ ձեռք կբերեն հոգեկանի կառուցվածքի հոգեբանական, կենսաբանական գործընթացների, դրանց մեխանիզմների գործունեության վերաբերյալ:
2. կկարողանան ճանաչել հոգեկան երևույթների տարբերակման, ծագման, զարգացման, դրսևորման օրինաչափությունները:
3. կիմանան միջանձնային շփման տեսակները և գործառույթները, հաղորդակցման հոգեբանական առանձնահատկությունները և կկարողանան կիրառել այն սերվիսի բնագավառում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հոգեբանության առարկան, կառուցվածքը, նպատակը և խնդիրները: **Թեմա 2՝** Հոգեբանության կապը այլ գիտությունների հետ, ճյուղերը և հետազոտման մեթոդները: **Թեմա 3՝** Հոգեկանի զարգացումը: Գիտակցություն, գիտակցության գործառույթները: **Թեմա 4՝** Միջանձնային շփում, դրա տեսակները և գործառույթները: **Թեմա 5՝** Մարդկային հաղորդակցման առանձնահատկությունները: **Թեմա 6՝** Շփման գործընթացում մարդկանց կողմից միմյանց ճանաչումը և փոխներգործությունը: **Թեմա 7՝** Խմբի սոցիալական հոգեբանությունը, նրա դինամիկ բնութագիրը և օգտագործումը սերվիսի բնագավառում: **Թեմա 8՝** Մարդու վարքի սոցիալ-հոգեբանական կարգավորիչները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0305/B31. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English) ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների ֆակուլտետներում, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում: Ուսուցումը բաժանվում է երկու փուլի՝ առաջին կիսամյակում ընդհանուր անգլերենի ուսուցում (general English), երկրորդում՝ մասնագիտական լեզվի ուսուցում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի անգլերենի քերականության հիմունքներին և կծանոթանա հիմնական բառային ֆոնդին,
2. ձեռք կբերի ընդհանուր անգլերենի գրավոր և բանավոր խոսքի հիմնական հմտություններ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ընդհանուր անգլերենի հիմնական լեզվական հմտությունների զարգացում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական ընթերցանության տիրույթում գլխավոր և աջակցող մտքերի տարբերակում և ուսուցում: **Թեմա 3՝** Հիմնական բառապաշարի, այնուհետև մասնագիտական տերմինների ուսուցում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B31. «ՖԻՆԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ համակարգել իրենց նախնական գիտելիքները ֆրանսերեն լեզվի հնչյունաբանության, քերականության և բառագիտության բնագավառներում և այդպիսով ստեղծել անհրաժեշտ հիմք՝ լեզվի ուսումնասիրության հաջորդ փուլերի համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի գերմաներենի հնչյունական կողմի հիմնական առանձնա-հատկությունները,
2. կտիրապետի ծրագրով նախատեսված առաջին փուլի համար անհրաժեշտ նվազագույն բառապաշարին,

3. կյուրացնի նշված փուլի համար անհրաժեշտ քերականական նյութը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գերմաներենի արտասանական նորմերը: Արտասանություն և գրություն: Հնչյունաբանական տառադարձություն: Գերմաներենի ձայնավորական և բաղաձայնական համակարգերը: **Թեմա 2՝** Քերականական կարգեր, դրանց արտահայտման միջոցները գերմաներենում: Գոյականի, ածականի և բայի ձևաբանական և քերականական նշանակությունները: Գոյականի հոլովման տիպերը: Հոլովների նշանակությունը և գործածությունը: Համեմատության աստիճանների կարգ: Լիիմաստ և սպասարկու բայեր: Նախդիրների գործառնությունը նախադասության մեջ: **Թեմա 3՝** Պարզ նախադասություն, դրա շարադասությունը: Ուղիղ և շրջուն շարադասություն: **Թեմա 4՝** Թեմատիկ բառապաշարը ընդգրկում է հետևյալ թեմաները՝ «Ընտանիք», «Իմ մասնագիտությունը», «Համալսարան», «Իմ հանգստյան օրը», «Ճանապարհորդություն», «Գերմանիա»:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B32. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -2 (երկրագրության հիմունքներով) (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English)՝ ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի իր մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարին,
2. ձեռք կբերի գիտելիքներ՝ ուսումնասիրելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ՝ (գրքեր և գիտական հոդվածներ)՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում այնպես էլ արտասահմանում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: **Թեմա 3՝** Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

0305/B32. «ՖԻՆԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒ» -2 (երկրագործության հիմունքներով) (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել ուսման առաջին փուլում ձեռք բերած գիտելիքները գերմաներենի ձևաբանության և քերականության բնագավառներում, ինչպես նաև ընդլայնել թեմատիկ բառապաշարը, ակտիվացնել այդ բառապաշարը՝ համապատասխան երկխոսությունների և տեքստերի վերարտադրման նպատակով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գործնականում կկիրառի գերմաներենի ձևաբանական և քերականական այն կառույցները, որոնք ուսումնասիրվում են այս փուլում,
2. կտիրապետի համապատասխան թեմատիկ բառապաշարին, որը վերաբերում է մասնագիտական ոլորտին,
3. կվարի երկխոսություններ, կկատարի համապատասխան տեքստերի վերարտադրություն և կգրի փոխադրություններ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գոյականի նշանակությունը և շարահյուսական գործառույթները:

Հոգնակի թվի կազմության հիմնված տիպերը: Անհոգնական և անեզական գոյականներ: Գոյականների հոլովման համակարգը և գերմաներենի հոլովների կիրառական նշանակությունները: ***Թեմա 2՝*** Բայերի ձևաբանական և իմաստաբերականական դասակարգումը: Սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ բայեր: Անցողական և անանցողական, երկսեռ բայեր: Բայի քերականական կարգերը: ***Թեմա 3՝*** Նախադասությունների դասակարգումը ըստ հնչերանգի և ըստ կազմության: Միավորյալ նախադասություններ: Ստորոգյալի համաձայնեցումը ենթակայի հետ: ***Թեմա 4՝*** Թեմատիկ բառապաշարը ընդգրկում է «Գերմանիայի մեծ քաղաքները», «Ընկերական շրջապատում», «Տնտեսություն և քաղաքականություն», «Իմ զբաղմունքը», «Իմ ուսումը», «Հայաստանի պատմությունից», «Համագործակցություն» և այլն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0,25 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B33. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒ» -3 (երկրագրության հիմունքներով) (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 3-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ամբողջացնել բակալավրատի ընդհանուր կրթական մակարդակում ուսանողների գիտելիքները գերմաներեն լեզվից և ապահովել անհրաժեշտ գիտելիքներ համապատասխան մասնագիտական գործունեության համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կարդալ, ընկալել, վերարտադրել և թարգմանել ինչպես ընդհանուր հաղորդակցական նշանակության, այնպես էլ նեղ մասնագիտական բնույթի տեքստեր: Այստեղ նկատի է առնվում նաև ուսանողի հաղորդակցական կարողությունների զարգացումը՝ երկխոսությունների, պատումների և հարցադրումների նյութի վրա:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Սահմանական եղանակի ակտիվ և ներգործական սեռերի բոլոր ժամանակների կազմությունն ու գործառույթը: Ժամանակաձևերի բացարձակ և հարաբերական գործառույթը: **Թեմա 2՝** Հրամայական եղանակի ձևերը և նրանց քերականական հոմանիշները: Երկանդամ, եռանդամ և միանդամ կրավորական կառույցները: **Թեմա 3՝** Բայական և անվանական ստորոգյալի տարբեր տեսակները: Պատճառի, նպատակի, պայմանի պարագաների արտահայտության միջոցները: Ընդարձակ հատկացուցիչ: Բարդ ստորադասական նախադասությունների բոլոր տեսակները: Ուղղակի և անուղղակի խոսք պարունակող նախադասություններ

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B33. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒՐ» -3 (երկրագրության հիմունքներով) (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է խորացված ուսուցանել մասնագիտական անգլերենի բանավոր և գրավոր խոսքի հմտությունները առարկայական բովանդակության տիրույթում տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ազատ հաղորդակցվել մասնագիտական ոլորտում,
2. կկարողանա ազատ ներկայացնել իր մասնագիտական գիտելիքները և մտքերը գրավոր խոսքում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գրավոր խոսքի ուսուցումը (ինչպես գրել անոտացիա, գիտական հոդվածներ և այլն): **Թեմա 2՝** Մասնագիտական ոլորտում անգլերենով քննարկումներ վարելու հմտությունների ուսուցանում: **Թեմա 3՝** Մասնագիտական զեկուցում (professional presentation) պատրաստելու և ներկայացնելու հմտությունների ուսուցանում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B34. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒՐ» - 4 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English)՝ ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի իր մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարին,
2. ձեռք կբերի գիտելիքներ՝ ուսումնասիրելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ՝ (գրքեր և գիտական հոդվածներ)՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում այնպես էլ արտասահմանում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: **Թեմա 3՝** Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

0305/B34. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒ» -4 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակ ունի խորացնել ու զարգացնել նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողի մոտ ձևավորել ֆրանսերեն լեզվով ինքնուրույն արտահայտվելու և գրելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա թարգմանել և մեկնաբանել ֆրանսերեն բնագիր տեքստեր,
2. ամբողջական պատկերացում կունենա ֆրանսերեն լեզվի և ֆրանսիական քաղաքակրթության մասին,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով հաղորդակցվել և առանց բառարանի օգնության շարադրել տարբեր թեմաներով տեքստեր:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Դերբայների դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները:
Թեմա 2՝ Հարակատար դերբայի գործածության առանձնահատկությունները:
Թեմա 3՝ Հարցական նախադասությունների կազմության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Ներքին հնարավորություններ, փոխառություն և կաղապարում: **Թեմա 5՝** Ֆրանսերեն թարգմանության առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

0305/B34. «ՈՈՒՄՍՑ ԼԵԶՈՒ»-4 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի տիրապետումը ռուսաց լեզվի համակարգին, ապահովել բանավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակությունները՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքին,
2. կկարողանա ճիշտ կազմել իր բանավոր խոսքը,
3. կկարողանա մասնակցել երկխոսությունների,
4. կկարողանա վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Լեզվի դերը հասարակության կյանքում: Ժամանակակից ռուսաց լեզուն աշխարհի լեզուների շարքում: **Թեմա 2՝** Հնչյունաբանություն. ձայնավորների և բաղաձայների դասակարգումը, արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեմա 3՝** Բառագիտություն. պատկերացում բառիմաստի մասին. միիմաստ և բազմիմաստ բառեր, բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստը, հոմանիշներ և հականիշներ, համանուններ և հարանուններ: **Թեմա 4՝** Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները (բառ, ձևույթ), խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: **Թեմա 5՝** Շարահյուսություն. շարահյուսական միավորները (բառակապակցություն, պարզ նախադասություն), նախադասության գլխավոր անդամները, նախադասության տեսակներն ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցման ուղղվածության:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

0305/B35. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ»-1 /անգլերեն/ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English) ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների ֆակուլտետներում, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում: Ուսուցումը բաժանվում է երկու փուլի՝ առաջին կիսամյակում ընդհանուր անգլերենի ուսուցում (general English), երկրորդում՝ մասնագիտական լեզվի ուսուցում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի անգլերենի քերականության հիմունքներին և կծանոթանա հիմնական բառային ֆոնդին,
2. ձեռք կբերի ընդհանուր անգլերենի գրավոր և բանավոր խոսքի հիմնական հմտություններ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ընդհանուր անգլերենի հիմնական լեզվական հմտությունների զարգացում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական ընթերցանության տիրույթում գլխավոր և աջակցող մտքերի տարբերակում և ուսուցում: **Թեմա 3՝** Հիմնական բառապաշարի, այնուհետև մասնագիտական տերմինների ուսուցում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B35. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ»-1 /Ֆրանսերեն/ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ համակարգել իրենց նախնական գիտելիքները ֆրանսերեն լեզվի հնչյունաբանության, քերականության և բառագիտության բնագավառներում և այդպիսով ստեղծել անհրաժեշտ հիմք՝ լեզվի ուսումնասիրության հաջորդ փուլերի համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի գերմաներենի հնչյունական կոդի հիմնական առանձնա-հատկությունները,
2. կտիրապետի ծրագրով նախատեսված առաջին փուլի համար անհրաժեշտ նվազագույն բառապաշարին,
3. կյուրացնի նշված փուլի համար անհրաժեշտ քերականական նյութը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գերմաներենի արտասանական նորմերը: Արտասանություն և գրություն: Հնչյունաբանական տառադարձություն: Գերմաներենի ձայնավորական և բաղաձայնական համակարգերը: **Թեմա 2՝** Քերականական կարգեր, դրանց արտահայտման միջոցները գերմաներենում: Գոյականի, ածականի և բայի ձևաբանական և քերականական նշանակությունները: Գոյականի հոլովման տիպերը: Հոլովների նշանակությունը և գործածությունը: Համեմատության ա-

տիճանների կարգ: Լիիմաստ և սպասարկու բայեր: Նախդիրների գործառույթը նախադասության մեջ: **Թեմա 3՝** Պարզ նախադասություն, դրա շարադասությունը: Ուղիղ և շրջոն շարադասություն: **Թեմա 4՝** Թեմատիկ բառապաշարը ընդգրկում է հետևյալ թեմաները՝ «Ընտանիք», «Իմ մասնագիտությունը», «Համալսարան», «Իմ հանգստյան օրը», «Ճանապարհորդություն», «Գերմանիա»:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Որպես կանոն՝ յուրաքանչյուր ստուգում ներառում է առավելագույնը 3 հարց:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B35. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒԻ»-1 /ռուսերեն/ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի տիրապետումը ռուսաց լեզվի համակարգին, ապահովել բանավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակությունները՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքին,
2. կկարողանա ճիշտ կազմել իր բանավոր խոսքը,
3. կկարողանա մասնակցել երկխոսությունների,
4. կկարողանա վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզվի դերը հասարակության կյանքում: Ժամանակակից ռուսաց լեզուն աշխարհի լեզուների շարքում: **Թեմա 2՝** Հնչյունաբանություն. ձայնավորների և բաղաձայների դասակարգումը, արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեմա 3՝** Բառագիտություն. պատկերացում բառիմաստի մասին. միիմաստ և բազմիմաստ բառեր, բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստը, հոմանիշներ և հականիշներ, համանուններ և հարանուններ: **Թեմա 4՝** Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները (բառ, ձևույթ), խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: **Թեմա 5՝** Շարահյուսություն. շարահյուսական միավորները (բառակապակցություն, պարզ նախադասություն), նախադասության գլխավոր անդամները, նախադասության տեսակներն ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցման ուղղվածության:

Ստուգաբքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգաբքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների:

0305/B36 «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ»-2 /անգլերեն/ (երկրագրության հիմունքներով) (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English)՝ ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի իր մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարին,
2. ձեռք կբերի գիտելիքներ՝ ուսումնասիրելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ՝ (գրքեր և գիտական հոդվածներ)՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում այնպես էլ արտասահմանում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: **Թեմա 2՝** Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: **Թեմա 3՝** Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:

0305/B36. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ»-2 /ֆրանսերեն/ (երկրագրության հիմունքներով) (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել ուսման առաջին փուլում ձեռք բերած գիտելիքները գերմաներենի ձևաբանության և քերականության բնագավառներում, ինչպես նաև ընդլայնել թեմատիկ բառապաշարը, ակտիվացնել այդ բառապաշարը՝ համապատասխան երկխոսությունների և տեքստերի վերարտադրման նպատակով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գործնականում կկիրառի գերմաներենի ձևաբանական և քերականական այն կառույցները, որոնք ուսումնասիրվում են այս փուլում,
2. կտիրապետի համապատասխան թեմատիկ բառապաշարին, որը վերաբերում է մասնագիտական ոլորտին,
3. կվարի երկխոսություններ, կկատարի համապատասխան տեքստերի վերատադրություն և կգրի փոխադրություններ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գոյականի նշանակությունը և շարահյուսական գործառույթները: Հոգնակի թվի կազմության հիմնված տիպերը: Անհոգնական և անեզական գոյականներ: Գոյականների հոլովման համակարգը և գերմաներենի հոլովների կիրառական նշանակությունները: **Թեմա 2՝** Բայերի ձևաբանական և իմաստաբերականական դասակարգումը: Սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ բայեր: Անցողական և անանցողական, երկսեռ բայեր: Բայի քերականական կարգերը: **Թեմա 3՝** Նախադասությունների դասակարգումը ըստ հնչերանգի և ըստ կազմության: Միավորյալ նախադասություններ: Ստորոգյալի համաձայնեցումը ենթակայի հետ: **Թեմա 4՝** Թեմատիկ բառապաշարը ընդգրկում է «Գերմանիայի մեծ քաղաքները», «Ընկերական շրջապատում», «Տնտեսություն և քաղաքականություն», «Իմ զբաղմունքը», «Իմ ուսումը», «Հայաստանի պատմությունից», «Համագործակցություն» և այլն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0,25 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B36. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ»-2 /ռուսերեն/ (Երկրագրության հիմունքներով) (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ռուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները,

2. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգին.
3. կտիրապետի մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքներին,
4. կկարողանա վերարտադրել մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնել նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,
5. կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Բառագիտություն. դարձվածներ և դարձվածների դասակարգումը: **Թեմա 2՝** Ձևաբանություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը: Բառակազմություն. բառի ձևաբանական կազմը: **Թեմա 3՝** Շարահյուսություն. միակազմ նախադասություն, միակազմ նախադասության դասակարգումը: Բարդ նախադասություն, բարդ նախադասության դասակարգումը: **Թեմա 4՝** Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: **Թեմա 5՝** Մասնագիտական տեքստի կառուցվածքը. տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

0305/B37. «ԵՐԿՐՈՐԴ OSUR ԼԵՁՈՒ»-3 /անգլերեն/ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է խորացված ուսուցանել մասնագիտական անգլերենի բանավոր և գրավոր խոսքի հմտությունները առարկայական բովանդակության տիրույթում տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ազատ հաղորդակցվել մասնագիտական ոլորտում,
2. կկարողանա ազատ ներկայացնել իր մասնագիտական գիտելիքները և մտքերը գրավոր խոսքում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գրավոր խոսքի ուսուցումը (ինչպես գրել անոտացիա, գիտական հոդվածներ և այլն): **Թեմա 2՝** Մասնագիտական ոլորտում անգլերենով քննարկումներ վարելու հմտությունների ուսուցանում: **Թեմա 3՝** Մասնագիտական զեկուցում (professional presentation) պատրաստելու և ներկայացնելու հմտությունների ուսուցանում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/B37. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ»-3 /Ֆրանսերեն/ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ամբողջացնել բակալավրատի ընդհանուր կրթական մակարդակում ուսանողների գիտելիքները գերմաներեն լեզվից և ապահովել անհրաժեշտ գիտելիքներ համապատասխան մասնագիտական գործունեության համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կարդալ, ընկալել, վերարտադրել և թարգմանել ինչպես ընդհանուր հաղորդակցական նշանակության, այնպես էլ նեղ մասնագիտական բնույթի տեքստեր: Այստեղ նկատի է առնվում նաև ուսանողի հաղորդակցական կարողությունների զարգացումը՝ երկխոսությունների, պատումների և հարցադրումների նյութի վրա:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Սահմանական եղանակի ակտիվ և ներգործական սեռերի բոլոր ժամանակների կազմությունն ու գործառույթը: Ժամանակաձևերի բացարձակ և հարաբերական գործառույթը: ***Թեմա 2՝*** Հրամայական եղանակի ձևերը և նրանց քերականական հոմանիշները: Երկանդամ, եռանդամ և միանդամ կրավորական կառույցները: ***Թեմա 3՝*** Բայական և անվանական ստորոգյալի տարբեր տեսակները: Պատճառի, նպատակի, պայմանի պարագաների արտահայտության միջոցները: Ընդարձակ հատկացուցիչ: Բարդ ստորադասական նախադասությունների բոլոր տեսակները: Ուղղակի և անուղղակի խոսք պարունակող նախադասություններ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0305/ B37 «ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ»-3 /ռուսերեն/ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (36 ժամ գործնական պարապմունք),

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնելով ուսանողի լեզվային հմտությունները, ապահովել նրա տիրապետումը մասնագիտական լեզվին և ազատ օգտվելը մասնագիտական գրականությունից:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ազատ կտիրապետի մասնագիտական լեզվի տերմինաբանային համակարգին,
2. կկարողանա մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական տեքստեր
3. կկարողանա ինքնուրույն կազմել կապակցված տեքստ մասնագիտական թեմայով,
4. կկարողանա կազմել զեկույցներ և ռեֆերատներ մասնագիտական թեմաներով,
5. կկարողանա թարգմանել տարբեր բարդության մասնագիտական տեքստեր:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ոճաբանության. լեզվի գիտական ոճ, գիտական ոճին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքներ, գիտական կապակցված տեքստի կառուցման միջոցներ՝ բառային, ձևաբանական և շարահյուսական: **Թեմա 2՝** ՈՒղղագրություն. Ուղղագրության հիմնական կանոնները: **Թեմա 3՝** Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. Գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրներ: **Թեմա 4՝** Գիտական զեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

4.6. «Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա» մասնագիտություն

0101/B04. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԱՆԱԼԻԶ»-1 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել սահմանների տեսությանը, մեկ փոփոխականի ֆունկցիայի անընդհատության և ածանցյալի գաղափարներին ու դրանց կիրառություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մեկ փոփոխականի ֆունկցիաների հաշվի հիմնական թեորեմները,
2. կհասկանա այդ թեորեմների կապը, ֆունկցիայի անընդհատության և ածանցյալի գաղափարների էությունները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թվային բազմություններ և նրանց հատկությունները: **Թեմա 2՝** Հաջորդականության սահման, նրա հատկությունները: **Թեմա 3՝** Ֆունկցիայի սահման, անընդհատություն, անընդհատ ֆունկցիաների հատկությունները: **Թեմա 4՝** Ածանցյալ, դիֆերենցիալ: Դիֆերենցելի ֆունկցիաների հատկությունները և նրա կիրառությունները: **Թեմա 5՝** Ֆունկցիայի հետազոտումը ածանցյալների միջոցով, գրաֆիկի կառուցումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B07. «ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ԵՐԿՐԱԶԱՓՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳԾԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՀԱՇԻՎ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել վեկտորներին, մատրիցի գաղափարին, գծային հանրահաշվական հավասարումների լուծման ճշգրիտ և մոտավոր մեթոդներին, գծային և էվկլիդեսյան նորմավորված տարածություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գծային հանրահաշվական համակարգերի լուծման ճշգրիտ և մոտավոր լուծման մեթոդները,

2. կիսականա գծային, էվկլիդեսյան նորմավորված տարածությունների, գծային օպերատորների ապարատի առանձնահատկություններն ու նրբությունները,
3. կվարտդանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վեկտորներ: Գործողություններ վեկտորների հետ: **Թեմա 2**՝ Հան-րահաշվական կորեր և մակերևույթներ, երկրորդ կարգի կորեր և մակերևույթներ: **Թեմա 3**՝ Մատրիցներ: Մատրիցի որոշիչ: **Թեմա 4**՝ Գծային հավասարումների համակարգեր: **Թեմա 5**՝ Գծային, էվկլիդեսյան նորմավորված տարածություններ: **Թեմա 6**՝ Գծային օպերատորներ: Սեփական արժեք, սեփական վեկտոր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր:

Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B16. «ԾՐԱԳՐԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԾՐԱԳՐԱՎՈՐՄԱՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐ»-1

(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ լաբորատոր պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Սովորեցնել ուսանողին ծրագրավորում այնպես, որ համալսարանն ավարտելուց հետո դասընթացի շրջանակներում տրված գիտելիքները մնան արդիական: Սովորեցնել ուսանողին մտածել ծրագրավորողին հարիր կատեգորիաներով, տալ այնպիսի հիմքեր, որ ուսանողը կարողանա սեղմ ժամկետներում սովորել նոր ծրագրավորման լեզու և էֆեկտիվորեն կիրառի այն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ծրագրավորման ընդհանուր հիմունքները,
2. կիսականա ծրագրավորման տրամաբանությունը,
3. կվարտդանա գրել պարզ ծրագրեր ծրագրավորման C++ լեզվով և կատարել նրա բարորակության բարձրացմանն ուղղված շտկումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հաշվարկման թվային համակարգեր. նրանց տեսակները, անցումներ տարբեր դիրքային համակարգերի միջև, թվաբանական գործողությունների իրականացումը տարբեր դիրքային համակարգերում: **Թեմա 2**՝ Ալգորիթմ.

սահմանումը, տրման ձևերը: Թարգմանիչներ: **Թեմա 3**՝ Ծրագրավորման C++ լեզվի բաղադրիչները. այբուբեն, տիպեր, փոփոխականներ, հաստատուններ, մեկնաբանություններ: Փոփոխականների նկարագրում, արտահայտություններ, հիմնական հրամանները. մուտքի և ելքի հրամաններ, ճյուղավորման if/else, switch հրամաններ, ցիկլի for, do/while, while հրամաններ, break, continue հրամաններ: **Թեմա 4**՝ Նոր տիպերի ստեղծում. կառուցվածքներ, միաչափ և բազմաչափ զանգվածներ, տողեր:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/BO5. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԱՆԱԼԻԶ» -2 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ինտեգրալ հաշվի հիմնական գաղափարներին և մեթոդներին, այդ թվում անիսկական ինտեգրալներին և պարամետրից կախված ինտեգրալներին: Մեծ կարևորություն է տրվում կիրառություններին: Այս մոդուլում ներառված է նաև մի քանի փոփոխականների դիֆերենցիալ հաշիվը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ինտեգրալների տեսության և մի քանի փոփոխականների ֆունկցիաների հաշվի հիմնական թեորեմները,
2. կհասկանա այդ թեորեմների կապը, մի փոփոխականի ֆունկցիաների հաշվի և մի քանի փոփոխականների ֆունկցիաների հաշվի նմանություններն ու տարբերությունները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռիմանի որոշյալ ինտեգրալը և նրա հատկությունները: **Թեմա 2**՝ Անիսկական ինտեգրալ, հաշվման մեթոդներ, զուգամիտություն: **Թեմա 3**՝ Ռիմանի որոշյալ ինտեգրալի կիրառությունները: **Թեմա 4**՝ Մի քանի փոփոխականների ֆունկցիայի սահման, անընդհատություն և նրանց հատկությունները: **Թեմա 5**՝ Մի քանի փոփոխականների ֆունկցիայի մասնակի ածանցյալներ, դիֆերենցելիություն և էքստրեմումներ: **Թեմա 6**՝ Պարամետրից կախված ինտեգ-

րալներ, հատկությունները և նրանց կիրառությունները: **Թեմա 7՝** Անբացահայտ ֆունկցիաներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B17. «ԾՐԱԳՐԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԾՐԱԳՐԱՎՈՐՄԱՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐ»-2

(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Սովորեցնել ուսանողին ծրագրավորում այնպես, որ համալսարանն ավարտելուց հետո դասընթացի շրջանակներում տրված գիտելիքները մնան արդիական: Սովորեցնել ուսանողին մտածել ծրագրավորողին հարիր կատեգորիաներով, տալ այնպիսի հիմքեր, որ ուսանողը կարողանա սեղմ ժամկետներում սովորել նոր ծրագրավորման լեզու և էֆեկտիվորեն կիրառի այն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ծրագրավորման մեջ ֆունկցիաների, դինամիկ օբյեկտների, ֆայլերի հետ աշխատելու հիմունքները,
2. կհասկանա ծրագրերում ֆունկցիաների կիրառման անհրաժեշտությունը, դինամիկ հիշողության օգտագործման սկզբունքները, ստանդարտ ֆայլերի և իր կողմից ստեղծված ֆայլերի սահմանման և օգտագործման սկզբունքներն ու տրամաբանությունը,
3. կկարողանա ինքնուրույն գրել ծրագրեր ֆունկցիաների, դինամիկ օբյեկտների, ֆայլերի կիրառմամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆունկցիաներ. ֆունկցիաների սահմանումներ, նախատիպեր, վերնագրային ֆայլեր, ռեկուրսիաներ, պարամետրեր և արգումենտներ: **Թեմա 2՝** Դինամիկ հիշողություն. new, delete հրամաններ, դինամիկ զանգվածներ: **Թեմա 3՝** Հղումներ և ցուցիչներ: Գործողություններ նրանց հետ: **Թեմա 3՝** Ֆայլեր: Աշխատանք ֆայլերի հետ, բուֆերներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B29. «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻՑ ՕԳՏՎԵԼՈՒ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Սովորեցնել առաջին կուրսի ուսանողին համակարգչի հետ աշխատանքի հմուտությունները: Բացատրվում է համակարգչի աշխատանքի սկզբունքները, քննարկվում է համակարգչի յուրաքանչյուր հանգույցի կառուցվածքը, աշխատանքի տեխնոլոգիական սկզբունքները և հետագա զարգացման հեռանկարները: Գաղափար է տրվում օպերացիոն համակարգերի մասին: Քննարկվում են համացանցի աշխատանքի սկզբունքները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա համակարգչի հետ աշխատանքի յուրահատկությունները,
2. կհասկանա համակարգչի աշխատանքի սկզբունքները,
3. կկարողանա ազատորեն օգտվել համացանցի և լոկալ ցանցերի ռեսուրսներից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համակարգչի ճարտարապետությունը: ***Թեմա 2՝*** Մուտքի և ելքի սարքեր: ***Թեմա 3՝*** Արտաքին հիշողության սարքեր: ***Թեմա 4՝*** Ֆայլային համակարգեր: ***Թեմա 5՝*** Պրոցեսորներ: ***Թեմա 6՝*** Օպերատիվ հիշողություն: ***Թեմա 7՝*** Մայր պլատա: ***Թեմա 8՝*** Բեռնավորում: ***Թեմա 9՝*** Օպերացիոն համակարգեր: ***Թեմա 10՝*** DOS օպերացիոն համակարգեր: ***Թեմա 11՝*** Windows օպերացիոն համակարգը: ***Թեմա 12՝*** Linux օպերացիոն համակարգի ներածություն: ***Թեմա 13՝*** Ֆայլային համակարգը Linux-ում: ***Թեմա 14՝*** Համակարգչային կապի տեսակները: ***Թեմա 15՝*** Համացանց: ***Թեմա 16՝*** Telnet, ftp, email: ***Թեմա 17՝*** Փնտրող համակարգեր:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B06. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԱՆԱԼԻԶ»-3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել թվային և ֆունկցիոնալ շարքերին, այդ թվում աստիճանային և Ֆուրիեի շարքերին: Այս մոդուլում ներառված են նաև կորագիծ, կրկնակի, եռակի և մակերևութային ինտեգրալները և նրանց կիրառությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա թվային և ֆունկցիոնալ շարքերի և բազմաչափ ինտեգրալների տեսության հիմնական թեորեմները,
2. կհասկանա այդ թեորեմների կապը, շարքերի և անիսկական ինտեգրալների նմանություններն ու տարբերությունները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թվային շարքեր, նրանց զուգամիտությունը և հատկությունները:

Թեմա 2՝ Ֆունկցիոնալ շարքեր, Թեյլորի և Ֆուրիեի շարքեր, նրանց զուգամիտությունը և հատկությունները: **Թեմա 3՝** Կորագիծ և կրկնակի ինտեգրալներ, նրանց հատկությունները և կիրառությունները: **Թեմա 4՝** Մակերևութային և եռակի ինտեգրալներ, նրանց հատկությունները և կիրառությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը 2,5 միավոր:

Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B08. «ԴԻՖԵՐԵՆՑԻԱԼ ԵՎ ԻՆՏԵԳՐԱԼ ՀԱՎԱՍԱՐՈՒՄՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել դիֆերենցիալ հավասարումների ինտեգրման մեթոդներին: Գոյության և միակության թեորեմի ապացույցից օգտվելով՝ ծանոթացնել դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հավասարումների լուծման մոտավոր մեթոդներին: Ընդգրկված է նաև Ֆրեդհոլմի ինտեգրալ հավասարումների տեսությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հավասարումների ճշգրիտ և մոտավոր լուծման մեթոդները,
2. կհասկանա գիտության տարբեր բնագավառների խնդիրների համապատասխան հավասարումների բերելու սխեման,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Առաջին կարգի դիֆերենցիալ հավասարումների լուծման մեթոդները: ***Թեմա 2՝*** Բարձր կարգի դիֆերենցիալ հավասարումների լուծման մեթոդները: ***Թեմա 3՝*** Բարձր կարգի գծային դիֆերենցիալ հավասարումների ֆունդամենտալ լուծումների կառուցումը: ***Թեմա 4՝*** Բարձր կարգի գծային, հաստատուն գործակիցներով դիֆերենցիալ հավասարումների համակարգի լուծման մեթոդները: ***Թեմա 5՝*** Ֆրեդհոլմի ինտեգրալ հավասարումների լուծման մեթոդները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B03. «ՄԵԽԱՆԻԿԱ ՅԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 10.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական, 18 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել նյութոստան մեխանիկայի հիմնական սկզբունքներին, օրենքներին և նրանց կոնկրետ կիրառությանը տեսական և գործնական խնդիրներ լուծելիս:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նյութոստան մեխանիկայի հիմնական սկզբունքների և օրենքների նրբությունները.
2. կհասկանա մեխանիկական երևույթները և դրանց առանձնահատկությունները.
3. կկարողանա հաջողությամբ կիրառել գիտելիքները մեխանիկայի տեսական և գործնական խնդիրներ լուծելիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նյութական կետի կինեմատիկան: **Թեմա 2՝** Նյութական կետի դինամիկան: **Թեմա 3՝** Մեխանիկական համախմբի դինամիկա: **Թեմա 4՝** Աշխատանք, էներգիա: Պահպանման օրենքները մեխանիկայում: **Թեմա 5՝** Իմպուլսի մոմենտ: **Թեմա 6՝** Պինդ մարմնի շարժման մեխանիկա: **Թեմա 7՝** Շարժումը հաշվարկի ոչ իներցիալ համակարգում: **Թեմա 8՝** Շարժումը գրավիտացիոն դաշտում: **Թեմա 9՝** Տատանումներ և ալիքներ: **Թեմա 10՝** Հեղուկների և գազերի մեխանիկայի տարրերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B15. «ԴԻՄԿԵՏ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դիսկրետ մաթեմատիկայի հիմնական բաժինների դասական, նաև ժամանակակից խնդիրների դրվածքներին: Սովորեցնել ուսանողներին լուծելու դիսկրետ մաթեմատիկայի տարբեր բաժինների տիպային խնդիրներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կոմբինատոր խնդիրների դրվածքները և նրանց լուծումները,
2. կհասկանա վերջավոր գրաֆների հատկությունները և բուլյան հանրահաշվի նրբությունները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կոմբինատորիկայի տարրերը: **Թեմա 2՝** Գրաֆների տեսության տարրերը: **Թեմա 3՝** Բուլյան ֆունկցիաների տեսության տարրերը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B04. «ՄՈՒԼԵԿՈՒԼԱՅԻՆ ՖԻԶԻԿԱ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 10.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական, 18 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել նյութի կառուցվածքի մոլեկուլային-կինետիկ տեսությանը, մասնիկների համակարգի ուսումնասիրման ջերմադինամիկական մեթոդին: Մեկնաբանել նյութի ֆիզիկական հատկությունները գազային, հեղուկ և պինդ վիճակներում, այդ վիճակներից մեկից մյուսին անցնելու օրինաչափությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նյութի կառուցվածքի և հատկությունների վերաբերյալ մոլեկուլային-կինետիկ տեսության և ջերմադինամիկական մեթոդի մոտեցումները.
2. կհասկանա նյութի տարբեր վիճակների միջև անցումների առանձնահատկությունները.
3. կկարողանա հաջողությամբ կիրառել գիտելիքները նյութի հատկությունների բացատրության համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նյութի կառուցվածքի մոլեկուլային-կինետիկ տեսություն: **Թեմա 2՝** Վիճակագրական բաշխումներ: **Թեմա 3՝** Ջերմադինամիկայի առաջին, երկրորդ և երրորդ սկզբունքները: **Թեմա 4՝** Իդեալական և իրական գազեր: **Թեմա 5՝** Փոխանցման երևույթները գազերում: **Թեմա 6՝** Փուլային հավասարակշռություն և փուլային անցումներ: **Թեմա 7՝** Հեղուկներ: **Թեմա 8՝** Մակերևութային լարվածություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B12. «ՀԱՎԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել հավանականության գաղափարին ու նրա կիրառություններին, ինչպես նաև մաթեմատիկական վիճակագրությանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հավանականության գաղափարն ու նրա կիրառությունները, մաթեմատիկական վիճակագրության տարրերը,
2. կհասկանա հավանականության գաղափարի և մաթեմատիկական վիճակագրության դերը գիտության տարբեր ոլորտներում,
3. կկարողանա ֆիզիկայի խնդիրներն ուսումնասիրելիս հմտորեն կիրառել հավանականության տեսության մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատահական մեծություններ: **Թեմա 2՝** Հավանականության գաղափարը: **Թեմա 3՝** Մաթեմատիկական սպասում և դիսպերսիա: **Թեմա 4՝** Բաշխման օրենքները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B13. «ԿՈՄՊԼԵՔՍ ՓՈՓՈԽԱԿԱՆՆԵՐԻ ՖՈՒՆԿՑԻԱՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»
(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին զիտելիքներ տալ կոմպլեքս փոփոխականի, անալիտիկ ֆունկցիաների հիմնական տեսության մասին, այդ թվում ինտեգրալ հաշվի, կոնֆորմ արտապատկերումների, մնացքների տեսության և դրանց կիրառությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կոմպլեքս փոփոխականի, անալիտիկ ֆունկցիաների տեսության հիմնական թեորեմները,

2. կհասկանա այդ թեորեմների կապը, կոմպլեքս փոփոխականի ֆունկցիաների տեսության և իրական փոփոխականի ֆունկցիաների տեսության տարբերությունները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կոմպլեքս փոփոխականի հաշիվ, բազմություններ և ֆունկցիաներ: **Թեմա 2՝** Կոմպլեքս փոփոխականի ֆունկցիաների հաջորդականություններ, շարքեր, անընդհատություն, դիֆերենցելիություն, Կոշի-Ռիմանի պայմանները: **Թեմա 3՝** Կոմպլեքս հարթության բազմությունների կոնֆորմ արտապատկերումներ, սիմետրիա, ինվերսիա և նրանց կիրառություններ: **Թեմա 4՝** Կոմպլեքս փոփոխականի ֆունկցիայի ինտեգրալ: Կոշիի ինտեգրալային թեորեմը և բանաձևը: **Թեմա 5՝** Կոմպլեքս փոփոխականի անալիտիկ ֆունկցիաների ներկայացումը, աստիճանային և Լորանի շարքեր: **Թեմա 6՝** Կոմպլեքս փոփոխականի ֆունկցիաների եզակի կետերը, մոդուլի մաքսիմումի սկզբունքը: **Թեմա 7՝** Մնացքների տեսությունը և դրանց կիրառությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B20. «ԾՐԱԳՐԱՎՈՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ ՆԵՐԱՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում առարկայակողմնորոշված ծրագրավորման վերաբերյալ, մասնավորապես տիրապետել C++ լեզվի օբյեկտային կողմնորոշված ծրագրավորման առանձնահատկություններին, սովորեցնել կառուցել դասեր և կիրառել:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա առարկայակողմնորոշված ծրագրավորման հիմունքները,
2. կհասկանա առարկայակողմնորոշված ծրագրավորման տրամաբանությունը,
3. կկարողանա կազմել պարզագույն ծրագրեր C ++ Builder փաթեթի միջոցով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Օբյեկտային կողմնորոշված ծրագրավորում, նրա առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Դասեր և օբյեկտներ: Դասի անդամներ: Դասի համար պատկանելիության և կապակցման գործողություններ: **Թեմա 3՝** Կոնստրուկտորներ, նրանց տեսակները: Դեստրուկտորներ: Կոնստրուկտորի և դեստրուկտորի կանչը, նրանց կատարման հաջորդականությունը: **Թեմա 4՝** Օբյեկտների փոխանցումը ֆունկցիաներին, օբյեկտի վերադարձը ֆունկցիայից: Օբյեկտների վերագրում: **Թեմա 5՝** Ընկեր (friend) ֆունկցիաներ և ընկեր դասեր: **Թեմա 6՝** Դասի ստատիկ անդամներ. ստատիկ անդամ-փոփոխականներ, ստատիկ անդամ-ֆունկցիաներ: **Թեմա 7՝** Օբյեկտների ցուցիչներ: This ցուցիչը: Հղումներ օբյեկտների վրա: **Թեմա 8՝** Ֆունկցիաների վերաբեռնում: Ֆունկցիայի լռությամբ որոշվող արգումենտներ: Ոչ միարժեքություն: Կոնստրուկտոր ֆունկցիայի վերաբեռնումը: **Թեմա 9՝** Գործողությունների վերաբեռնում: Անդամ գործողություն ֆունկցիաների ստեղծումը: Գործողությունների վերաբեռնումն ընկեր ֆունկցիաների միջոցով: **Թեմա 10՝** Տվյալների աբստրակտացումը և աբստրակտ դասեր: **Թեմա 11՝** Ժառանգականություն, դասերի պաշտպանված էլեմենտներ: **Թեմա 12՝** Բաց, պաշտպանված և փակ բազային դասեր: **Թեմա 13՝** Վիրտուալ ֆունկցիաներ և պոլիմորֆիզմ: **Թեմա 14՝** Ակնարկ ժամանակակից ծրագրավորման լեզուների դասակարգման և նրանց կիրառությունների մասին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B23. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ԸՆՏՐՈՎԻ ՀԱՐՑԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Ուսումնասիրել ֆիզիկայի տարբեր բնագավառների, մասնավորապես տեսական ֆիզիկայի համար անհրաժեշտ մաթեմատիկական մեթոդները և հատուկ ֆունկցիաները, որոնք հաճախ են հանդիպում ուսումնառության տարիներին և հետագա ֆիզիկական հետազոտությունների կատարման ընթացքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ինչպես հաղթահարել ֆիզիկայում հանդիպող մաթեմատիկական դժվարությունները,
2. կհասկանա ինչպես կիրառել մաթեմատիկական մեթոդները ֆիզիկական խնդիրներ լուծելիս,

3. կկարողանա լուծել խնդիրներ, որոնք կհանդիպեն ֆիզիկայի տարբեր բնագավառներում աշխատելիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ըստ մարմնային անկյան ինտեգրալների հաշվարկ: **Թեմա 2՝** Ինտեգրալների ասիմպտոտիկ գնահատման մեթոդներ: **Թեմա 3՝** Էյլերի գամմա-բետա ֆունկցիաները: **Թեմա 4՝** Էյրիի ֆունկցիաներ: **Թեմա 5՝** Էրմիտի բազմանդամներ: **Թեմա 6՝** Լեժանդրի բազմանդամներ: **Թեմա 7՝** Սֆերիկ ֆունկցիաներ: **Թեմա 8՝** Գլանային /Բեսելի/ ֆունկցիաներ: **Թեմա 9՝** Հիպերերկրաչափական ֆունկցիաներ: **Թեմա 10՝** Այլասերված հիպերերկրաչափական ֆունկցիաներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B05. «ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱԳՆԻՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»

(8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 10.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական, 18 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել էլեկտրականության և մագնիսականության օրենքների հայտնագործմանը, դրանց առնչվող հիմնական փորձերին, ներկայացնել այդ օրենքները ինտեգրալային և դիֆերենցիալ տեսքերով, գաղափար տալ նրանց հիմնական կիրառությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էլեկտրականության և մագնիսականության հիմնական օրենքները, դրանց առնչվող կարևորագույն փորձերը, երևույթները.
2. կհասկանա այդ երևույթների, փորձերի, օրենքների կապը, օրենքների համակարգի ներքին տրամաբանությունը, այդ համակարգից բխող հիմնական հետևությունները և արդյունքները.
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էլեկտրաստատիկ դաշտը վակուումում: **Թեմա 2՝** Էլեկտրաստատիկ դաշտը միջավայրում: **Թեմա 3՝** Էլեկտրական հոսանք: **Թեմա 4՝** Հաստատուն մագնիսական դաշտը վակուումում: **Թեմա 5՝** Հաստատուն մագնիսական դաշտը միջավայրում: **Թեմա 6՝** Էլեկտրամագնիսական մակածում: Քվադրատա-

ցիոնար երևույթներ: **Թեմա 7՝** Մաքսվելի հավասարումների համակարգը: **Թեմա 8՝** Էլեկտրական հոսանքը տարբեր միջավայրերում: **Թեմա 9՝** Լիցքավորված մասնիկների շարժումը էլեկտրամագնիսական դաշտում: **Թեմա 10՝** Էլեկտրամագնիսական ալիքների ճառագայթումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B18. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՍՈՂԵԼԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԹՎԱՅԻՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ լաբորատոր պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Տարբեր տիպի գործընթացների մոդելավորում, համապատասխան թվային հաշվարկի մեթոդների ուսումնասիրում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մոդելավորման համար անհրաժեշտ մաթեմատիկական մեթոդները, մոդելավորման հիմնական մեթոդները,
2. կհասկանա մաթեմատիկական մոդելավորման հիմնական սկզբունքները,
3. կկարողանա ստեղծել համակագերի մաթեմատիկական մոդելներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մոդելավորման խնդիրների օրինակներ և դրանց դասակարգումը ըստ դրվածքի: **Թեմա 2՝** Թվային հաշվարկի հիմնական մեթոդները և դրանց կիրառումը մոդելավորման խնդիրներում: **Թեմա 3՝** Երկրորդ կարգի մասնակի ածանցյալներով հավասարումներով նկարագրվող գործընթացների մոդելավորում: Ցանցերի մեթոդ: Իտերացիոն մեթոդներ, ներքին և արտաքին իտերացիաներ: Տարբեր օրինակներ: **Թեմա 4՝** Մոնտե-Կարլոյի մեթոդ: Մասնիկների տեղափոխման խնդիրների մոդելավորումը Մոնտե-Կարլոյի մեթոդով: **Թեմա 5՝** Տարբեր համակարգերի և գործընթացների մաթեմատիկական նկարագրության միջոցներ: **Թեմա 6՝** Մոդելավորման օրինակներ տարբեր համակարգերի համար:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B14. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ՀԱՎԱՍՏԱՐՈՒՄՆԵՐ» (4 կրեդիտ)
Շաբաթական՝ 6 ժամ (11 ժամ դասախոսություն, 11 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ֆիզիկայի խնդիրներն ուսումնասիրելիս ի հայտ եկող հիմնական մասնակի ածանցյալներով դիֆերենցիալ հավասարումներին և դրանց լուծման մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ֆիզիկայի հիմնական խնդիրները, որոնք բերվում են մասնական ածանցյալներով հավասարումների, և նրանց համար դրված խնդիրներին լուծման մեթոդները,
2. կհասկանա այդ հավասարումների համար դրված խնդիրների ֆիզիկական իմաստը,
3. կկարողանա ֆիզիկայի խնդիրներն ուսումնասիրելիս հմտորեն կիրառել մաթեմատիկական ֆիզիկայի մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մասնական ածանցյալներով հավասարումներին բերվող ֆիզիկայի խնդիրներ: Առաջին կարգի մասնական ածանցյալներով հավասարումներ: Կոշիի խնդիրը: **Թեմա 2՝** Բնութագրիչների մեթոդը երկրորդ կարգի քվադրատիկ հավասարումների համար: **Թեմա 3՝** Երկրորդ կարգի գծային հիպերբոլական տեսակի հավասարումներ: Կոշիի խնդիրը: Կիսաանվերջ խառը խնդիրը: Վերջավոր տիրույթի համար եզրային խնդիրը: **Թեմա 4՝** Երկրորդ կարգի գծային պարաբոլական տեսակի հավասարումներ: Կոշիի խնդիրը: Կիսաանվերջ խառը խնդիրը: Վերջավոր տիրույթի համար եզրային խնդիրը: **Թեմա 5՝** Երկրորդ կարգի գծային էլիպտիկական տեսակի հավասարումներ: Հարմոնիկ ֆունկցիաներ: Եզրային խնդիրներ: Պոտենցիալների տեսություն: **Թեմա 6՝** Փոփոխականների անջատման Ֆուրիեի մեթոդը: Ինտեգրալ ձևափոխությունների մեթոդը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:
Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր:
Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B22. «ՁՈՒԳԱՀԵՌ ԾՐԱԳՐԱՎՈՐՈՒՄ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
նպատակը.

Սովորեցնել ուսանողին զուգահեռ ծրագրավորման տարրերը, ձևակերպել խնդիրներ, որոնք թույլ են տալիս զուգահեռ հաշվարկ: Սովորեցնել ուսանողին մտածել զուգահեռ ծրագրավորմանը հարիր կատեգորիաներով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա զուգահեռ ծրագրավորման ընդհանուր հիմունքները.
2. կհասկանա զուգահեռ ծրագրավորման տրամաբանությունը.
3. կկարողանա գտնել այնպիսի խնդիրներ, որոնց համար զուգահեռ ծրագրավորումը տալիս է ռեսուրսների մեծ տնտեսում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գուստաֆսոնի օրենքը: **Թեմա 2՝** Համր բացառություն, սինխրոնիզացիա: **Թեմա 3՝** Բիթային մակարդակի վրա զուգահեռացում: **Թեմա 4՝** Ծրագրային զուգահեռացում: **Թեմա 5՝** Տվյալների զուգահեռացում: **Թեմա 6՝** Մեքենայական /կոշտ/ մասի զուգահեռացմանն անհրաժեշտ տարրերը: **Թեմա 7՝** Բազմամիջուկ հաշվարկ: **Թեմա 8՝** Բաժանված հաշվարկ: **Թեմա 9՝** Կլաստերներ: **Թեմա 10՝** Grid հաշվարկներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0303/B03. «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու հոգեկան երևույթների առանցքային օրինաչափություններին և մեխանիզմներին, ինչպես նաև նպաստել իրենց ապագա մասնագիտական իրացման մեջ հոգեբանական գիտելիքի կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանության ընդհանուր դրույթները, հոգեկան գործընթացների և վիճակների առանձնահատկությունները և ձևավորման հիմնական օրինաչափությունները,
2. կհասկանա հոգեբանական վերլուծությունները,
3. կկարողանա կիրառել հոգեբանական իմացությունը մասնագիտական և մանկավարժական գործունեության մեջ, ինչպես նաև հասարակական կյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանության առարկան, խնդիրները, ոլորտները, հետազոտման մեթոդները: Հասկացություն հոգեկանի մասին: Հոգեկանի կառուցվածքը և ֆունկցիաները: Գիտակցություն, գործառույթները: **Թեմա 2՝** Գործունեություն, կառուցվածքը, հմտություններ, տեսակները: **Թեմա 3՝** Անձ, կառուցվածքը, զարգացման փուլերը: Անձի ակտիվության աղբյուրները: Միջանձնային փոխհարաբերություններ: Խումբ, տեսակները: Լիդեր, կառավարման ոճերը : **Թեմա 4՝** Ճանաչողական գործընթացներ: Զգայություն, տեսակները, հոգեֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները: Ըմբռնումներ, առանձնահատկությունները, տեսակները: Ուշադրություն, տեսակները, առանձնահատկությունները: Հիշողություն, տեսակները, գործընթացները: Խոսք, տեսակները, գործառույթները: Մտածողություն, տեսակները, ձևերը, գործընթացները: Երևակայություն, տեսակները, մեխանիզմները: **Թեմա 5՝** Հուզականային ոլորտ: Հույզեր և զգացմունքներ, տեսակները, հուզական վիճակներ Կամք, կամային հատկանիշներ, կամային գործընթաց: **Թեմա 6՝** Անհատական տիպոլոգիական առանձնահատկություններ: Խառնվածք, տեսակները, կենսաբանական հիմքերը: Բնավորություն, կառուցվածքը, բնավորության գծեր, տեսություններ: Ընդունակություններ, տեսակները, կառուցվածքը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0303/B21. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժություն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը գիտական հարացույցների հիմքի վրա և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, մանկավարժություն գիտության ճյուղերը, ՀՀ կրթության համակարգի կառուցվածքը և արդի բարեփոխումները, ուսուցման նոր տեսակները, ուսուցման կազմակերպման նոր ձևերն ու մեթոդները.
2. կհասկանա մանկավարժության գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի ձևավորման ու զարգացման, նրա կրթության ու դաստիարակության գործում՝ սոցիալականացման համատեքստում.
3. կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ նախ մանկավարժական պրակտիկայում, ապա աշխատանքային գործունեության ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժություն գիտության հիմնական հասկացությունները, օրինաչափությունները, առարկան, խնդիրները: ***Թեմա 2՝*** Մանկավարժական գիտությունների համակարգը, ՀՀ կրթության համակարգը և բարեփոխումները: Մանկավարժական մտքի պատմական զարգացումը: ***Թեմա 3՝*** Դիդակտիկայի հիմունքները: ***Թեմա 4՝*** Ուսուցման նպատակները, գործընթացի մեթոդաբանական հիմքերը: Ուսուցման սկզբունքները, մեթոդները, կազմակերպման ձևերը, միջոցները: ***Թեմա 5՝*** Կրթության բովանդակությունը, նպատակը, խնդիրները: ***Թեմա 6՝*** Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացումը: ***Թեմա 7՝*** Դաստիարակության հիմունքները, էությունը, սկզբունքները և համակարգը, մտավոր, բարոյական, աշխատանքային, գեղագիտական, սեռական, իրավական, տնտեսագիտական, գոյապահպանական դաստիարակության մեթոդները, միջոցները, արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքներ. դպրոցի կառավարում:

Ստուգումների անցկացման ձևեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B21. «ՄՈՏԱՎՈՐ ՀԱՇՎՈՒՄՆԵՐ: ԻՆՏԵԳՐԱԼ ԵՎ ԱՊՐՈՔՍԻՄԱՅԻՈՆ ՄԵ-ԹՈՂՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել գծային հանրահաշվական հավասարումների, ինտեգրալ և դիֆերենցիալ հավասարումների, ոչ գծային հավասարումների լուծման ապրոքսիմացիոն մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գծային հանրահաշվական հավասարումների, ինտեգրալ և դիֆերենցիալ հավասարումների, ոչ գծային հավասարումների լուծման ապրոքսիմացիոն մեթոդները.
2. կհասկանա այդ մեթոդների կիրառական նշանակությունը.
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնութագրվացիայի խնդիր: **Թեմա 2**՝ Գծային հանրահաշվական հավասարումների լուծման մոտավոր մեթոդներ: **Թեմա 3**՝ Թվային ինտեգրում: **Թեմա 4**՝ Դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հավասարումների լուծման ապրոքսիմացիոն մեթոդներ: **Թեմա 5**՝ Ոչ գծային հավասարումների լուծման մոտավոր մեթոդներ :

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B06. «ՕՂՏԻԿԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՑԹՆԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 10.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական, 18 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել արդի օպտիկայի հիմնական պատկերացումներին ընդհանուր ֆիզիկայի դասընթացի սահմաններում՝ հատկապես կարևորելով քննարկվող երևույթների փորձարարական ասպեկտները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ինչպես դասական օպտիկայի հիմնական երևույթները, այնպես էլ վերջին տասնամյակների կարևոր նվաճումները և նրանց կիրառական հնարավորությունները,
2. կհասկանա երևույթների փորձարարական և նրանց համապատասխան նրկարագրական մեթոդների առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա ինքնուրույն լուծել օպտիկայի միջին բարդության խնդիրները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լույսի տարածման վերջավոր արագությունը: Հարաբերականության հատուկ տեսության փորձարարական հիմունքները: **Թեմա 2՝** Երկու միջավայրերի բաժանման սահմանում ընթացող երևույթներ: **Թեմա 3՝** Լույսի ֆիզիկական բնույթը. լույսը որպես էլեկտրամագնիսական ալիք: **Թեմա 4՝** Լույսի ֆիզիկական բնույթը. լույսի քվանտ: Պլանկի հաստատուն: **Թեմա 5՝** Լույսի ճառագայթումը և կլանումը ատոմների կողմից: **Թեմա 6՝** Լույսի ինտերֆերենցիա և դիֆրակցիա: **Թեմա 7՝** Լույսը միջավայրում: **Թեմա 8՝** Մեծ ինտենսիվություններ, ոչ գծային օպտիկական երևույթներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B15. «ՆՅՈՒԹԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ներկայացնել նյութագիտության հիմնական օրենքները, նյութի կառուցվածքի առանձնահատկությունների իմացությունը, բյուրեղային նյութերի ստացման մեթոդների և դրանց մեջ առաջացած արատների ուսումնասիրման ունակությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա տարբեր նյութերի կառուցվածքը, համաչափության օրենքները և նյութերի հատկությունները,
2. կհասկանա ֆիզիկական հատկությունների կախումը նյութի կառուցվածքի համաչափությունից,
3. կկարողանա օգտագործել որոշ մեթոդներ նյութերի կառուցվածքը վերլուծելու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նյութի կառուցվածքի ուսումնասիրման դրույթները, բյուրեղային նյութերի համաչափության դասերի հայտնաբերման ընդհանուր սկզբունքները: **Թեմա 2՝** Բյուրեղների հետազոտման ռենտգենակառուցվածքային վերլուծության կարևոր մեթոդները: Բյուրեղային նյութերի կառուցվածքային տիպերը՝ պղինձ, մոլիբդեն, վոլֆրամ, ածուխ, ալմաստ և այլն: **Թեմա 3՝** Տեղեկություններ անկատար բյուրեղների թերությունների, այն է՝ կետային արատների, դիսլոկացիաների մասին, դրանց հայտնաբերման և վերացման մեթոդները: **Թեմա 4՝** Գազերից,

լուծույթներից և հալույթներից բյուրեղների աճեցման մեթոդները: **Թեմա 5՝** Պոլի-մերային նյութերի կառուցվածքը, դրանց վերմոլեկուլային կառուցվածքային տիպերը, ֆիզիկական և մեխանիկական հատկությունները: **Թեմա 6՝** Հեղուկ բյուրեղներ, դրանց կառուցվածքը (նեմատիկ, խոլեստերիկ, սմեկտիկ) և ֆիզիկական հատկությունները: **Թեմա 7՝** Նանոկոմպոզիտներ, դրանց ֆիզիկական հատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0408/B28. «ՏԻԶԻԿԱՅԻ ԴԱՍՍՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 գործնական)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացումը ֆիզիկայի դասավանդման մեթոդիկայի հիմնական սկզբունքներին, ֆիզիկայի դասընթացի առավել ընդհանրական թեմաների մատուցումը այդ սկզբունքների կիրառմամբ, զուգահեռաբար հատուկ տեղ հատկացնելով խնդիրների լուծմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ֆիզիկայի դասավանդման մեթոդիկայի ընդհանուր սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա մեթոդական մոտեցումների դերը դասավանդման պրոցեսում՝ որպես դասավանդման արդյունավետության կարևոր միջոցի,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել տեսական հարցերի դասավանդման, խնդիրների լուծման և լաբորատոր աշխատանքների անցկացման ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մեթոդիկայի առարկան: Ֆիզիկայի դասավանդման մեթոդիկայի հիմնական սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Մեթոդական մոտեցումները տեսական նյութի դասավանդման պրոցեսում: **Թեմա 3՝** Մեթոդական մոտեցումները խնդիրների լուծման պրոցեսում: **Թեմա 4՝** Լաբորատոր աշխատանքների անցկացման մեթոդական մոտեցումները: **Թեմա 5՝** Դասընթացի առավել ընդհանրական թեմաների դասավանդման և խնդիրների լուծման պրոցեսի առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0408/B28. «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱՅԻ ԴԱՍՏԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 գործնական)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացումը մաթեմատիկայի և ինֆորմատիկայի դասավանդման մեթոդիկայի հիմնական սկզբունքներին, մաթեմատիկայի և ինֆորմատիկայի դասընթացի առավել ընդհանրական թեմաների մատուցումը այդ սկզբունքների կիրառմամբ, զուգահեռաբար հատուկ տեղ հատկացնելով խնդիրների լուծմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մաթեմատիկայի և ինֆորմատիկայի դասավանդման մեթոդիկայի ընդհանուր սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա մեթոդական մոտեցումների դերը դասավանդման պրոցեսում՝ որպես դասավանդման արդյունավետության կարևոր միջոցի,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել տեսական հարցերի դասավանդման, խնդիրների լուծման ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մեթոդիկայի առարկան: Մաթեմատիկայի և ինֆորմատիկայի դասավանդման մեթոդիկայի հիմնական սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Մեթոդական մոտեցումները տեսական նյութի դասավանդման պրոցեսում: **Թեմա 3՝** Մեթոդական մոտեցումները խնդիրների լուծման պրոցեսում: **Թեմա 4՝** Լաբորատոր աշխատանքների անցկացման մեթոդական մոտեցումները: **Թեմա 5՝** Դասընթացի առավել ընդհանրական թեմաների դասավանդման և խնդիրների լուծման պրոցեսի առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B13. «ՌԱՂԻՈՒԼԵԿՏՐՈՆԻԿԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ռադիոէլեկտրոնիկայի հիմնական խնդիրները, նրանց լուծման հիմնական մեթոդները, ինչպես նաև ծանոթացնել ռադիոէլեկտրոնային համակարգերին, որոնց միջոցով իրականացվում է այդ խնդիրների լուծումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ռադիոէլեկտրոնային համակարգերի կառուցվածքը,
2. կհասկանա ռադիոէլեկտրոնային համակարգերի աշխատանքի սկզբունքները,
3. կկարողանա աշխատել ռադիոէլեկտրոնային սարքավորումների հետ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ազդանշաններ, նրանց դասակարգումը և ներկայացման ձևերը:

Թեմա 2՝ Կենտրոնացված պարամետրերով գծային համակարգեր: **Թեմա 3՝** Բաշխված պարամետրերով համակարգեր: **Թեմա 4՝** Ռիթեղացուցիչներ և գեներատորներ: **Թեմա 5՝** Ոչ գծային համակարգեր: Մոդուլում, դետեկտում, հաճախությունների փոխակերպում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B07. «ԱՏՈՄԻ ՖԻԶԻԿԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մատուցել ներատոմային պրոցեսների հիմնական օրինաչափությունները, դասական ֆիզիկայի օրենքների անկիրառելիությունը ատոմական աշխարհում, նոր՝ քվանտային մոտեցման անհրաժեշտությունը, մեկնաբանել քվանտային ֆիզիկայի փորձարարական հիմք հանդիսացող հիմնական հետազոտությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա պարբերական համակարգի կառուցման հիմնական դրույթները և տարրերի հիմնական հատկությունները, ատոմական սպեկտրների (օպտիկական և ռենտգենյան) հիմնական օրինաչափությունները, առաջացման մեխանիզմները,
2. կհասկանա այն հիմնարար փորձնական հետազոտությունները, որոնք հանդիսանում են քվանտային ֆիզիկայի փորձարարական հիմքերը,
3. կկարողանա մեկնաբանել ատոմական սպեկտրների կառուցվածքը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ α -մասնիկների ցրումը: Ռեզերֆորդի փորձերը և տեսությունը: Ատոմի մոլորակային մոդելը: Բորի կանխադրույթները: Ֆրանկի և Հերցի փորձերը: **Թեմա 2՝** Ջրածնի ատոմի սպեկտրը: Բորի տեսությունը: Ալկալի մետաղների սպեկտրը, հելիումի ատոմի սպեկտրը: **Թեմա 3՝** Ատոմի մագնիսական մոմենտը, Լանդեի բազմապատկիչները, Ջեեմանի երևույթները: **Թեմա 4՝** Քվանտային թվերի քառյակ: Մենդելևի պարբերական համակարգը, տարրերի դասակարգումը: **Թեմա 5՝** Ռենտգենյան ճառագայթման սպեկտրները: Մոզլիի օրենքը: **Թեմա 6՝** Դը Բրոյլի վարկածը: Էլեկտրոնների դիֆրակցիան: Ալիքային ֆունկցիայի վիճակագրական մեկնաբանումը: Անորոշությունների առնչությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B16. «ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՊՐՈՑԵՍՆԵՐԻ ՄՈՂԵԼԱՎՈՐՈՒՄ» (4կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (9 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել մոդելների տեսակներին, հաշվարկային գիտափորձի սկզբունքներին, գիտափորձի և հաշվարկային գիտափորձի տվյալների համատեղ վերլուծությանը, դինամիկ համակարգերի մոդելավորմանը, չափայնության տեսությանը, Իզինգի մոդելին, նեյրոնային ցանցերի մաթեմատիկական մոդելներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա փորձարարական ֆիզիկայի գործընթացի հիմունքները,
2. կհասկանա փորձարարական տվյալների մշակման սկզբունքները,
3. կկարողանա մոդելավորել պարզ ֆիզիկական պրոցեսներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն բարձր էներգիաների աստղաֆիզիկայի մասին:
Թեմա 2՝ Մոդելավորումը բարձր էներգիայի աստղաֆիզիկայում: **Թեմա 3՝** Մոդելների տեսակները, համակարգչային մոդելներ, հաշվարկային գիտափորձի սկզբունքները: **Թեմա 4՝** Գիտափորձի և հաշվարկային գիտափորձի տվյալների համատեղ վերլուծությունը: **Թեմա 5՝** Ժամանակային շարքերի մոդելավորումը: **Թեմա 6՝** Պիկերի որոնում և ստատիստիկական վերլուծություն: **Թեմա 7՝** Ազդանշանի կորզումը աղմուկի պայմաններում: **Թեմա 8՝** Նեյրոնային ցանցերի մաթեմատիկական մոդելները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B10. «ԴԱՍՄԿԱՆ ԷԼԵԿՏՐԱԴԻՆԱՄԻԿԱ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ցույց տալ Մաքսվելի հավասարումների ռեյատիվիստական ինվարիանտությունը՝ պիտանիությունը բոլոր իներցիալ համակարգերում: Հասկանալ ամենափոքր գործողության սկզբունքը էլեկտրադինամիկայում, իմանալ դաշտի և տրված դաշտում լիցքի շարժման հավասարումները: Ուսումնասիրել էլեկտրադինամիկայի և մագնիսոստատիկայի հարցերը, քվադրատացիոնար էլեկտրամագնիսական դաշտերը, սկիւն էֆեկտը, գծային շղթաները: Քննարկել ուշացող պոտենցիալները, դիպոլային, քվադրոպոլային, մագնիսական դիպոլային ճառագայթումները, ճառագայթման ռեակցիան:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էլեկտրադինամիկայի հիմնական դրույթները,
2. կլուծի էլեկտրադինամիկայի ստանդարտ խնդիրներ,
3. կկարողանա ուսումնասիրել քվանտային էլեկտրադինամիկան:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հարաբերականության հատուկ տեսության տարրերը: **Թեմա 2՝** Մաքսվելի հավասարումների համակարգը: **Թեմա 3՝** Էլեկտրամագնիսական դաշտը նկարագրող չորս չափանի մեծությունները: **Թեմա 4՝** Ամենափոքր գործողության սկզբունքը էլեկտրադինամիկայում: **Թեմա 5՝** Մասնիկների շարժումը էլեկտրական և մագնիսական դաշտերում: **Թեմա 6՝** Հաստատուն էլեկտրական և մագնիսական դաշտերը վակուումում: **Թեմա 7՝** Էլեկտրամագնիսական ալիքներ:

Թեմա 8՝ Կամայական օրենքով շարժվող լիցքի էլեկտրամագնիսական դաշտը:
Թեմա 9՝ Մակրոսկոպիկ էլեկտրադինամիկայի հավասարումները: **Թեմա 10՝** Ժամանակային և տարածական դիսպերսիա: Դիսպերսիոն առնչություններ:
Թեմա 11՝ Էլեկտրամագնիսական ալիքները միջավայրում: **Թեմա 12՝** Քվադրատացիոնար էլեկտրամագնիսական դաշտեր: Սկին էֆեկտ: Գծային շղթաներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B14. «ԱՍՏՂԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4,5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տիեզերքի՝ երկնային մարմինների և նրանց համակարգի առաջացման, կառուցվածքի, շարժման և զարգացման մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ինչպես են շարժվում երկնային մարմինները երկնախորտում, Արեգակը, արեգակնային համակարգը, մոլորակները և նրանց արբանյակները, ինչպես են առաջանում լուսնի փուլերը, արեգակի խավարումները,
2. կհասկանա աստղերի ֆիզիկական առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա ճանաչել երկնքի վրա համաստեղությունները և նրանցում դիտվող պայծառ աստղերը, կկարողանա որոշել, թե տվյալ օբյեկտը տարվա որ ժամանակահատվածում կարելի է դիտել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հիմնական տեղեկություններ սֆերիկական աստղագիտությունից: Կոորդինատական համակարգեր, նրանց ձևափոխությունները, մոլորակների տեսանելի և իրական շարժումները, Կեպլերի օրենքները: **Թեմա 2՝** Երկրի, Արեգակի և Լուսնի շարժումները, Երկրի առանցքի պրոցեսիոն և նուտացիոն շարժումները, Արեգակի և Լուսնի խավարումները: **Թեմա 3՝** Աստղաֆիզիկայի հիմունքները, երկնային մարմինների ջերմաստիճանների որոշման մեթոդները, սպեկտրալ գծերի դոպլերյան շեղումները, երկնային մարմինների քիմիական կառուցվածքը: **Թեմա 4՝** Դիտակներ, ֆոտոէլեկտրական ընդունիչներ, սպեկտրալ սարքեր, ռադիոդիտակներ, արտամթնոլորտային դիտակներ, գամմա, ռենտգենյան և ինֆրակարմիր ճառագայթների ընդունիչ սարքեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B17. «ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԳԻՏԱՓՈՐՁԻ ԱՎՏՈՄԱՏԱՑՈՒՄ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳ-ԶԱՅԻՆ ՎԵՐԼՈՒՄԻԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ լաբորատոր պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում գիտական վիրտուալ և իրական փորձերի իրականացման մասին, անձնական համակարգչի, տվյալների խմբավորման և LabVIEW-ի միջավայրում տվյալների մշակման և կարգավորման ծրագրավորման հիման վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա LabVIEW ծրագրավորման լեզուն,
2. կհասկանա LabVIEW-ի միջավայրում փորձարարական սարքի կարգավորման և տվյալների խմբավորման, ծրագրավորման տրամաբանությունը,
3. կկարողանա ընտրել նախատեսվող փորձի իրականացման համար անհրաժեշտ սարքավորումների կազմը և բնութագրերը, կկարողանա LabVIEW-ի միջավայրում մշակել փորձարարական տվյալներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տեղեկատվության ներմուծումը ԷՀՄ: Հաշվարկման համակարգեր: Թվերի տեղափոխում մի համակարգից մյուսը: **Թեմա 2՝** Անձնական համակարգչի կազմակերպում: **Թեմա 3՝** LabVIEW վիրտուալ լաբորատորիայի ապարատա-ծրագրային կոմպլեքս: Ծանոթացում LabVIEW-ի ծրագրավորման միջավայրի հետ: **Թեմա 4՝** Անալոգային և թվային ազդանշաններ: **Թեմա 5՝** Անալոգա-թվային և թվա-անալոգային փոխարկիչներ: **Թեմա 6՝** Չափումները LabVIEW-ի աշխատանքային միջավայրում: USB 6008 բազմաքարտեր: Աշխատանքը քարտերի հետ՝ LabVIEW-ի ռեսուրսների կիրառմամբ: USB 6008-ի միջոցով վոլտ-ամպերային բնութագրերի չափումը: **Թեմա 7՝** Չափողական տվիչներ(սենսորներ): Թերմիստրի և USB 6008-ի միջոցով ջերմաստիճանի չափման ծրագիրը: **Թեմա 8՝** Սարքավորումների ավտոմատացման սկզբունքները գիտական հետազոտություններում: Սպեկտրոֆոտոմետրի ավտոմատացման օրինակ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B08. «USՈՄԻ ՄԻՋՈՒԿԻ ԵՎ ՏԱՐԲԱՆԱՆ ՄԱՍՆԻԿՆԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱ»

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (11 ժամ դասախոսություն, 7 ժամ գործնական)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ ատոմի միջուկի և տարրական մասնիկների հատկությունների և փոխազդեցությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա, թե մատերիայի կառուցվածքի ինչպիսի հարցերն են միջուկային ֆիզիկայի ուսումնասիրության առարկան,
2. կհասկանա ատոմի միջուկի և տարրական մասնիկների կառուցվածքային առանձնահատկությունները, հիմնարար փոխազդեցությունների էությունը,
3. կկարողանա միջուկային ֆիզիկայի հետազոտական մեթոդները կիրառել գիտության և տեխնոլոգիաների տարբեր ոլորտներում, լուծել հիմնարար և կիրառական բնույթի զանազան խնդիրներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գաղափար սուբատոմային մասնիկների մասնիկային և ալիքային հատկությունների մասին: **Թեմա 2՝** Ատոմային միջուկի կառուցվածքը և ստատիկական հատկությունները: **Թեմա 3՝** Հիմնարար փոխազդեցությունները միջուկային ֆիզիկայում, միջուկային ուժերի բնույթը: **Թեմա 4՝** Միջուկների սպինը և մագնիսական մոմենտը: **Թեմա 5՝** Միջուկների բնական ռադիոակտիվություն: **Թեմա 6՝** Միջուկային ռեակցիաներ: **Թեմա 7՝** Միջուկների բաժանումը: **Թեմա 8՝** Տարրական մասնիկների հատկությունները, դրանց դասակարգումը լեպտոնների և հադրոնների: Բարիոնային և լեպտոնային մուլտիպլետներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B11. «ՔՎԱՆՏԱՅԻՆ ՄԵՆԱՆԻԿԱ» (8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսումնասիրել քվանտային մեխանիկայի հիմնական գաղափարները և նրանց փորձնական հիմնավորումը: Իմանալ ոչ ռելյատիվիստիկ քվանտային մեխանիկայի հիմունքները: Դասախոսություններն ուղեկցվում են գործնական պարապմունքներով, որոնց ընթացքում ուսանողները յուրացնում են քվանտային մեխանիկայի խնդիրների մեթոդները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա միկրոաշխարհում գործող օրինաչափությունները,
2. կհասկանա ոչ ռելյատիվիստիկական քվանտային մեխանիկայի տեսական խնդիրները և նրանց փորձարարական հիմնավորումները,
3. կկարողանա լուծել քվանտային օբյեկտներին վերաբերող ստանդարտ խնդիրները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գաղափար ալիքային ֆունկցիայի մասին: **Թեմա 2՝** Քվանտային մեխանիկայի մաթեմատիկական ապարատը: **Թեմա 3՝** Անորոշությունների առնչությունները: **Թեմա 4՝** Սեփական արժեքներ և սեփական ֆունկցիաներ: **Թեմա 5՝** Քվանտային մեխանիկայի մատրիցական ձևակերպումը: **Թեմա 6՝** Վիճակի փոփոխությունը ժամանակի ընթացքում: **Թեմա 7՝** Միաչափ շարժման որոշ խնդիրներ: **Թեմա 8՝** Շարժման քանակի մոմենտ: **Թեմա 9՝** Քվանտային մեխանիկայի ռելյատիվիստական հիմունքները: **Թեմա 10՝** Մասնիկի շարժումը կենտրոնահամաչափ դաշտում: **Թեմա 11՝** Ատոմներ: **Թեմա 12՝** Շարժումը էլեկտրամագնիսական դաշտում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B12. «ԹԵՐՄՈՂԻՆԱՄԻԿԱ ԵՎ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՖԻԶԻԿԱ» (8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսումնասիրել թերմոդինամիկայի և վիճակագրական ֆիզիկայի հիմնական գաղափարները: Դիտարկվում են թերմոդինամիկայի օրենքները, կայունության պայմանները, թերմոդինամիկական պոտենցիալների մեթոդները և հավասարակշիռ վիճակագրության ֆիզիկայի հիմունքները՝ կանոնական բաշխման մեթոդը դասական և քվանտային դեպքում, որոնք օգտագործվում են կոնկրետ խնդիրներ լուծելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա թերմոդինամիկայի և վիճակագրական ֆիզիկայի հիմնական սկզբունքները,
2. կհասկանա վիճակագրության հիմնական օրինաչափությունները,
3. կկարողանա լուծել վիճակագրական ֆիզիկայի պարզագույն խնդիրները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վիճակագրության հիմնական սկզբունքները: **Թեմա 2՝** Թերմոդինամիկական մեծություններ: **Թեմա 3՝** Կանոնական բաշխման մեթոդ: **Թեմա 4՝** Իդեալական գազ: **Թեմա 5՝** Ֆերմի-Դիրակի և Բոզե-Էյնշտեյնի վիճակագրությունները: **Թեմա 6՝** Պինդ մարմին: **Թեմա 7՝** Ոչ իդեալական գազեր: **Թեմա 8՝** Մակերևութային երևույթներ: **Թեմա 9՝** Փուլերի հավասարակշռությունը և փուլային անցումները: **Թեմա 10՝** Քիմիական ռեակցիաներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր:

Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B18. «ԿԻՍԱՀԱՂՈՐԴԻՉՆԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ՆԵՐԱՄՈՒԹՅՈՒՆ» (8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 19.5 ժամ (39 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացը ուսանողներին հաղորդում է հիմունքային անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգչի ֆիզիկական ապահովության և համակարգչային մոդելավորման մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կիսահաղորդիչների և կիսահաղորդչային սարքերի դերն ու նշանակությունը և նաև քվանտային մեխանիկայի կիրառումը կիսահաղորդիչներում,
2. կհասկանա կիսահաղորդիչների գոտիական կառուցվածքը, նրա առանձնահատկություններն ու նաև դրա հիման վրա կիսահաղորդչային հատկություններն իրենց բացատրությունները,

3. կկարողանա կատարել կիսահաղորդիչների և կիսահաղորդչային սարքերի էլեկտրական ու ֆոտոէլեկտրական բնութագրերի փորձարարական չափումները և տեսական հաշվարկները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շրեդինգերի հավասարումը բազմամասնիկ համակարգի համար, ադիաբատ և մեխանիկական մոտավորություններ: **Թեմա 2**՝ Էլեկտրոնային վիճակներ: **Թեմա 3**՝ Ցանցի տատանումներ: **Թեմա 4**՝ Լիցքակիրների վիճակագրությունը կիսահաղորդիչներում: **Թեմա 5**՝ Կինետիկ և տեղափոխման երևույթներ: **Թեմա 6**՝ Կիսահաղորդիչների ֆիզիկական մոդելը: **Թեմա 7**՝ Էլեկտրոնախոռոչային անցում: **Թեմա 8**՝ Կիսահաղորդչային սարքեր համասեռ կիսահաղորդիչների հիման վրա: **Թեմա 9**՝ Դիոդ, տրանզիստոր և տիրիստոր: **Թեմա 10**՝ Բազմավիճակ սարքեր: **Թեմա 11**՝ Լուսակառավարվող սարքեր: **Թեմա 12**՝ Լուսատու սարքեր: **Թեմա 13**՝ Լուսափոխակերպիչներ: **Թեմա 14**՝ Փոխակերպչային և ձևափոխիչ կիսահաղորդչային սարքեր: **Թեմա 15**՝ Կիսահաղորդչային պասիվ տարրեր: **Թեմա 16**՝ Ժամանակակից կիսահաղորդչային սարքերի մասին ակնարկ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

4.6.1. Կամրնտրական դասընթացներ

0102/B45. «ՇՐԴԱԳՐԱՎՈՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՅ ԼԵԶՈՒՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ժամանակակից պայմաններում ծրագրային ապահովման և ծրագրավորման «լավ ոճի» մշակման համար միանշանակ աշխարհայացք, տալ հիմնարար գիտելիքներ ծրագրավորման ժամանակակից տեսության և պրակտիկայի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից ծրագրավորման լեզուների դասակարգումը, նրանց զարգացման պատմությունը և ծրագրային համակարգերի մշակման և իրականացման հիմնական խնդիրները,

2. կիսականա ծրագրավորման ժամանակակից լեզուների հիմնական խնդիրները, նրանց հատկությունները, նրանց առավելություններն ու թերությունները, լեզուների թարգմանության խնդիրները,
3. կկարողանա կազմել պարզագույն ծրագրեր ժամանակակից մի քանի լեզուներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծրագրավորման լեզուների դասակարգումը: **Թեմա 2՝** Ծրագրավորման լեզուների հիմնական դասերի առավելություններն ու թերությունները: **Թեմա 3՝** Հիմնական մոտեցումները ժամանակակից ծրագրավորմանը: **Թեմա 4՝** Ժամանակակից ծրագրավորման լեզուների զարգացումը: **Թեմա 5՝** Ծրագրավորման լեզուների մշակման խնդիրները, նրանց դերը, կիրառությունը, հատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատուսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B19. «ԻՆՖՈՐՄԱՅԻԱՅԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐՍՄՈՒԹՅՈՒՆ»

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսումնասիրել ինֆորմացիայի ֆիզիկական տեսության հիմնական գաղափարները և որոշ կիրառությունները: Դիտարկվում են. ինֆորմացիայի մաթեմատիկական գնահատումը, հիմնական մեթոդներն ու ֆիզիկական կիրառությունները: Ինֆորմացիայի ջնջումն ու էնտրոպիայի մինիմալ աճը: Լանդաուերի սկզբունքը որպես կամուրջ ֆիզիկայի և ինֆորմացիայի միջև: Ինֆորմացիան ֆիզիկայում, քիմիայում և կենսաբանության մեջ: Ինֆորմացիայի հաղորդման համակարգեր: Ինֆորմացիայի փոխանցումը աղմուկների առկայության պարագաներում /Շենոնի տեսություն/: Տվյալների կոդավորում և ձևափոխություն: Ծածկագրություն: Հիմնական մեթոդներն ու ֆիզիկական կիրառությունները: Թյուրինգի մեքենա-ժամանակակից համակարգիչների տեսության հիմք: Ունիվերսալ համակարգչի տեսության զարգացումը ֆիզիկայի օրենքների հիման վրա

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ինֆորմացիայի տեսության հիմնական սկզբունքները,

2. կիսականա ինֆորմացիայի տեսության և համակարգերի տեսության հիմնական օրինաչափությունները,
3. կկարողանա լուծել ինֆորմացիայի տեսության և որոշ կիրառական խնդիրներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ինֆորմացիայի ֆիզիկական տեսության հիմնական սկզբունքները: **Թեմա 2՝** Ինֆորմացիան ֆիզիկայում, քիմիայում և կենսաբանության մեջ: **Թեմա 3՝** Ինֆորմացիայի հաղորդման համակարգերը և օրինաչափությունները: **Թեմա 4՝** Տվյալների կոդավորում և ձևափոխություն, ծածկագրություն: **Թեմա 5՝** Ունիվերսալ համակարգչի տեսություն: **Թեմա 6՝** Քվանտային ինֆորմացիայի տեսության ներածություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B21. «ՊԻՆԴ ՄԱՐՄՆԻ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ՆԵՐՄՈՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել պինդ մարմնի ֆիզիկայի հիմնական հասկացություններին և մեթոդներին, որոնք կիրառվում են նյութաբանության, կիսահաղորդիչների և կիսահաղորդչային սարքերի ֆիզիկայի, էլեկտրոնիկայի, պինդ-մարմնային էլեկտրոնիկայի, ցածր ջերմաստիճանների ֆիզիկայի և ժամանակակից ֆիզիկայի այլ բնագավառներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա պինդ մարմնի ֆիզիկայի հիմնական գաղափարները և մոտեցումները,
2. պատկերացում կունենա պինդ մարմնի ֆիզիկայի կիրառության հնարավոր բնագավառների մասին,
3. կկարողանա կատարել պինդ մարմնի մեխանիկական, ջերմային և էլեկտրական հատկությունների որակական և որոշ քանակական գնահատումներ, կատարել փորձեր և մեկնաբանել ստացված արդյունքները,
4. կունենա որոշակի հմտություններ պինդ մարմնի փորձարարական ֆիզիկայի բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բյուրեղական կառուցվածքներ: **Թեմա 2՝** Հակադարձ ցանց: Դիֆրակցիան բյուրեղներում: **Թեմա 3՝** Կապերի տեսակները բյուրեղներում /վանդերվաալյան, իոնային, կովալենտ, մետաղական և ջրածնային/: **Թեմա 4՝** Բյուրեղային ցանցի դինամիկա: Ներդաշնակ մոտավորություն: Ցանցի տատանումների ձայնային և օպտիկական ճյուղեր: **Թեմա 5՝** Բյուրեղային ցանցի ջերմային հատկությունները: Ջերմունակության դասական, Էյնշտեյնի, Դեբայի տեսությունները: **Թեմա 6՝** Ազատ էլեկտրոնային գազ: Էլեկտրոնային գազի ջերմունակությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B46. «ՏՈՒՆԿՑԻՈՆԱԼ ԱՆԱԼԻԶԻ ԸՆՏՐՈՎԻ ՀԱՐՑԵՐ» (4կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մտածողության զարգացում, վերացական մտածողության հիմնավորում, մաթեմատիկական օբյեկտների բաժանումը այդ օբյեկտների հատկությունների հիման վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մետրիկական, նորմավորված, բանախյան և հիլբերտյան տարածությունները, նրանց կառուցվածքն ու բնորոշ հատկությունները,
2. կհասկանա այդ տարածություններում մաթեմատիկական տեսությունները կիրառելու հնարավորությունները,
3. կկարողանա ինքնուրույն ուսումնասիրել և հետազոտել տարբեր տիպի և ձևի մաթեմատիկական տարածություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բազմություններ: Վերջավոր հաշվելի և ոչ հաշվելի բազմություններ: Իզոմորֆ բազմություններ: **Թեմա 2՝** Ուռուցիկ և գոգավոր ֆունկցիաներ, նրանց հատկությունները: Ցանսենի, Յունգի, Հոլդերի և Մինկովսկու անհավասարությունները: **Թեմա 3՝** Մետրիկական և լրիվ մետրիկական տարածություններ: **Թեմա 4՝** Նորմավորված և Բանախյան տարածություններ և նրանց հատկությունները: Ֆակտոր տարածություններ և հիպերհարթություններ: **Թեմա 5՝** Անշարժ կետ: Մեղմող արտապատկերումների սկզբունքը մետրիկական և նորմա-

վորված տարածություններում: **Թեմա 6՝** Ենթահիբրերտյան և Հիբրերտյան տարածություններ, նրանց հատկությունները: **Թեմա 7՝** Օրթոգոնալությունը Հիբրերտյան տարածություններում: Օրթոգոնալ համակարգ և օրթոնորմալ բազիս: **Թեմա 8՝** Ուռուցիկ բազմություններ, նրանց հատկությունները: Ուռուցիկ բազմությունների բաժանում: Մոտարկումների խնդիրը հիբրերտյան տարածություններում: **Թեմա 9՝** Լոկալ ուռուցիկ բազմություններ: Էքստրեմալ կետեր: Կրեյն-Միլմանի թեորեմը: **Թեմա 10՝** Կետային, ուժեղ, թույլ և թույլ * զուգամիտություն, նրանց կապը: Թույլ տոպոլոգիա: Թույլ զուգամիտություն և ռեֆլեքսիվություն: **Թեմա 11՝** *-ձևափոխություններ: C* և Բանախյան հանրահաշիվ: Գելֆանդի ձևափոխությունները: Նոյմանի թեորեմը միավոր ունեցող Բանախյան հանրահաշվում, (աջ, ձախ) հակադարձելի տարրերի բազմություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B20. «ՔՎԱՆՏԱՅԻՆ ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱՅԻ ՀԻՍՈՒՆՔՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քվանտային ինֆորմացիայի գաղափարին և նրա իրականացման ֆիզիկական միջոցներին, ինչպես նաև նրանցով իրականացվող քվանտային ալգորիթմների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա քվանտային ինֆորմացիայի հատկությունները և այն պարունակող ֆիզիկական համակարգերը,
2. կհասկանա քվանտային վիճակներով ինֆորմացիայի կոդավորումը, նրանց ձևափոխումները և նրանցով ինֆորմացիայի մշակման ալգորիթմների սկզբունքները,
3. կկարողանա մշակել քվանտային սխեմաներ և կատարել հաշվարկներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ինֆորմացիայի կոդավորում քվանտային վիճակներով: **Թեմա 2՝** Նեյմանի էնտրոպիա: **Թեմա 3՝** Անանջատելի (միաձույլ) վիճակներ: **Թեմա 4՝** Ինֆորմացիայի քվանտային ձևափոխումներ: **Թեմա 5՝** Օպտիկական երևույթների կիրառությունը քվանտային ինֆորմատիկայում: **Թեմա 6՝** Ինֆորմացիայի հա-

դորդում: **Թեմա 7՝** Ինֆորմացիայի ծածկագրում: **Թեմա 8՝** Ակնարկ քվանտային համակարգիչների մասին: **Թեմա 9՝** Ակնարկ քվանտային տրամաբանության մասին: **Թեմա 10՝** Քվանտային լոկալիզացիայի և զուգահեռականության սկզբունքները: **Թեմա 11՝** ՀԳՑ-ի վիճակների և Բեյլի անհավասարության ստուգում: **Թեմա 12՝** Քվանտային համակարգչի իրականացման կոնկրետ օրինակներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B23. «ՆԱՆՈՆԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ՆԵՐԱՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ժամանակակից կիսահաղորդչային նանոէլեկտրոնիկայի հիմքը հանդիսացող ֆիզիկական երևույթների և դրանք բացատրելու համար կառուցված տեսությունների հետ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա չափային քվանտացման երևույթի և ցածր չափայնությամբ կիսահաղորդչային կառուցվածքների մասին,
2. կհասկանա ցածր չափայնությամբ համակարգերի գոտիական կառուցվածքն ուսումնասիրելու համար ստեղծված տեսությունները և մոտավորությունները,
3. կկարողանա ինքնուրույն ուսումնասիրել տարբեր տիպի և ձևի կիսահաղորդչային նանոկառուցվածքների էներգիական սպեկտրները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Չափային քվանտացման երևույթը: Ցածր չափայնությամբ համակարգերի դասակարգումը: 2D, 1D, 0D համակարգեր: **Թեմա 2՝** Էլեկտրոնը զանգվածեղ կիսահաղորդչում: Արդյունանար զանգված: Կապված էլեկտրոն, քվանտային փոս: Վիճակների խտության ֆունկցիան 3D, 2D, 1D դեպքերում: **Թեմա 3՝** Կիսահաղորդչային հետերոանցում: Հետերոանցման աճեցման մեթոդները և գոտիական կառուցվածքը: Բազմաշերտ կառուցվածքներ: **Թեմա 4՝** Անվերջ և վերջավոր խորությամբ ուղղանկյուն փոս: Պարաբոլական քվանտային փոս: Քվազիերկչափ համակարգեր: Ենթագոտիների առաջացումը: **Թեմա 5՝** Քվանտային լարեր: Ուղղանկյուն և շրջանային հատույթով քվանտային լար: Վիճակների խտության ֆունկցիան քվանտային լարերում: **Թեմա 6՝** Քվանտային կետեր: Անվերջ և

վերջավոր խորությամբ գնդային քվանտային կետ: Եռաչափ պարաբոլային փոս: Վիճակների խտության ֆունկցիան քվանտային կետում: **Թեմա 7՝** Մասնիկի անցումը պոտենցիալային աստիճանով: Անցման և անդրադարձման գործակիցները: T մատրիցների մեթոդը: Ուղղանկյուն պոտենցիալային արգելք: Գերցանցեր, Կրոնինգ-Պենիի մոդելը: **Թեմա 8՝** Խառնուրդային վիճակները քվանտային հետերոկառուցվածքներում: Էքսիտոնային վիճակները քվանտային հետերոկառուցվածքներում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B47. «ՕՊԵՐԱՏՈՐՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (27 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գծային անընդհատ օպերատորների հետ, սրանք գործում են նորմավորված, բանախյան և հիլբերտյան տարածություններում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գծային անընդհատ օպերատորներն ու նրանց հատկությունները, այդ օպերատորների սպեկտրն ու ռեզոլվենտը,
2. կհասկանա գծային օպերատորների հատկությունների կարևորությունը մաթեմատիկական և ֆիզիկական պրոցեսների ուսումնասիրության մեջ,
3. կկարողանա ինքնուրույն ուսումնասիրել գծային սահմանափակ և ոչ գծային օպերատորները, որոնք գործում են տրված տարածությունների վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտապատկերումներ, ինյեկտիվ, սուբյեկտիվ և բիյեկտիվ արտապատկերումներ: Գծային անընդհատ օպերատորներ բանախյան և հիլբերտյան տարածություններում: **Թեմա 2՝** Գծային անընդհատ ֆունկցիոնալներ նորմավորված տարածություններում: **Թեմա 3՝** Կոմպակտ օպերատորներ, նրանց հատկությունները: **Թեմա 4՝** Համալուծ օպերատորներ: Հավասարաչափ սահմանափակության սկզբունքը: **Թեմա 5՝** Օպերատորներ հիլբերտյան տարածություններում: Նորմալ, ինքնահամալուծ և ունիտար օպերատորներ: Պրոյեկտորներ հիլբերտյան տարածություններում: Պրոյեկտորներ անալիտիկ ֆունկցիաների Հարդիի, Բերգմանի և Ջրբաշյան տարածությունների վրա: **Թեմա 6՝** Գծային

սահմանափակ օպերատորների ռեգուլվենտ և սպեկտրում: Ռիսի թեորեմը նրանց մասին: **Թեմա 7՝** Կոմպակտ օպերատորներ հիլբերտյան տարածություններում: Նրանց կիրառությունները դիֆերենցիալ հավասարումները լուծելիս: **Թեմա 8՝** Նուկլեատ, Հիլբերտ-Շմիդտ և վերջավոր չափանի պատկեր ունեցող օպերատորներ, նրանց կիրառությունները: **Թեմա 9՝** Սպեկտրալ թեորեմը գծային սահմանափակ օպերատորների համար: Անընդհատ ֆունկցիոնալ հաշվարկ և չափելի ֆունկցիոնալ հաշվարկ: **Թեմա 10՝** Ոչ սահմանափակ օպերատորներ և սպեկտրալ թեորեմը նրանց վերաբերյալ: **Թեմա 11՝** Օպերատորների կիսախումբ: Օպերատորների $L(x,y)$ տարածությունը որպես C^* հանրահաշիվ: **Թեմա 12՝** Ոչ գծային արտապատկերումների դիֆերենցելիությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր:

Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B19. «ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՉՆԵՐԻ ՏԱՐԴԱՅԻՆ ՀԵՆՔԻ ՖԻԶԻԿԱ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (27 ժամ դասախոսություն,)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է բակալավրիատի ուսանողներին հաղորդել տեսական և գործնական գիտելիքներ ֆիզիկական համակարգիչների (ապարատուրային) ապահովման և համապատասխան տարրային հենքների, հենքերի բաղադրությունների և հենքերի մշակման ոլորտում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տարրային հենքի նշանակությունը, նրա առանձնահատկությունները և նրա վրա դրվող պահանջներն ու սահմանափակումները,
2. կհասկանա տարրային հենքի ֆիզիկական իրականացման սկզբունքներն ու հնարավորությունները,
3. կկարողանա տվյալ նշանակության համար ընտրել տարրային հենք և նրա իրականացման միջոցները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վերացական (ձևական) տրամաբանահանրահաշվական տարրային հենքեր: **Թեմա 2՝** Ֆիզիկական տարրային հենքեր: **Թեմա 3՝** Միկրոէլեկտրոնային տարրային հենքեր: **Թեմա 4՝** Տրանզիստորային և ոչ տրանզիստորային տարրային հենքեր: **Թեմա 5՝** Ֆիզիկական տրամաբանություն և նրա տարրային հենքերը: **Թեմա 6՝** Հիշող սարքեր և նրանց տարրային հենքերը: **Թեմա 7՝** Ոչ դա-

սական տրամաբանության տարրային հենքեր. բազմաբժեք, անհստակ, անորոշականացված: **Թեմա 8**՝ Պոլիստորային տարրային հենքեր:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B26. «ՔՎԱՆՏԱՅԻՆ ՊՐՈՑԵՄՆԵՐԻ ՄՈՂԵԼԱՎՈՐՈՒՄ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (27 ժամ դասախոսություն.)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կոհերենտ քվանտամեխանիկական և քվանտաօպտիկական երևույթներին, որոնք ընթանում են գերասռեցված ատոմներում և իոններում, մասնավորապես քվանտային համակարգիչների օպտիկական գեյթերում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ատոմական համակարգերում ընթացող լազերային կոհերենտ զրոգման և ճառագայթման հիմնական պրոցեսները,
2. կհասկանա ատոմական համակարգերում քվանտային ինֆորմացիայի գրանցման և դուրս բերման ֆիզիկական սկզբունքները,
3. կկարողանա ինքնուրույն լուծել երկ և եռամակարդակ համակարգերում կոհերենտ պրոցեսներին առնչվող հարցերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ատոմային ֆիզիկայի հիմնարար հասկացությունները: **Թեմա 2՝** Մաթեմատիկական մեթոդներ բաց համակարգերի համար: **Թեմա 3՝** Ղեկավարող հավասարումը: **Թեմա 4՝** Կոհերենտ փոխազդեցություններ բազմամակարդակ համակարգերում: **Թեմա 5՝** Գերված իոններ, քվանտային վիճակի ճարտարագիտություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

4.7. «Բնապահպանություն և բնօգտագործում» մասնագիտություն

0103/B13. «ԲԶՋԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում բջիջների կառուցվածքի և ֆունկցիաների, բջջային պրոցեսների գենետիկական կարգավորման մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բջջի կառուցվածքի, աճի, դիֆերենցման, բաժանման, ծերացման և մահվան առանձնահատկությունները,
2. կիմանա բջիջների պաթոլոգիայի դրսևորումները,
3. կկարողանա կիրառել բջիջների ուսումնասիրման հիմնական մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բջջաբանության համառոտ պատմությունը՝ բջջային տեսություն: **Թեմա 2՝** Բջջի էվոլյուցիա: **Թեմա 3՝** Բջջի քիմիական բաղադրությունը: **Թեմա 4՝** Բջջի բաղադրամասերի կառուցվածքը և ֆունկցիաները: **Թեմա 5՝** Նյութերի և էներգիայի փոխանակությունը բջջում: **Թեմա 6՝** Սպիտակուցի կենսասինթեզը: **Թեմա 7՝** Բջիջների բազմացումը: **Թեմա 8՝** Օրգանիզմների բազմացումը և անհատական զարգացումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր:

Միավորների քայլը 0.5 է:

0101/B03. «ԲԱՐԶՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել անալիտիկ երկրաչափության, բարձրագույն հանրահաշվի և մաթեմատիկական անալիզի հիմունքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ուղիղ գծի և հարթության հավասարումները, վեկտորների սկալյար, վեկտորական և խառն արտադրյալները,
2. կկարողանա հաշվել որոշիչներ, կատարել գործողություններ մատրիցների հետ, լուծել գծային հավասարումների համակարգեր,
3. ծանոթ կլինի անընդհատ ֆունկցիաներին, հաջորդականության և ֆունկցիայի սահմաններին, ֆունկցիայի ածանցյալի և ինտեգրալի, թվային շարքի գաղափարներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գծային հանրահաշվի տարրերը: **Թեմա 2՝** Անալիտիկ երկրաչափությունը հարթության վրա: **Թեմա 3՝** Վեկտորները հարթության և տարածության մեջ: **Թեմա 4՝** Անալիտիկ երկրաչափությունը տարածության մեջ: **Թեմա 5՝** Ֆունկցիա: Անընդհատություն: **Թեմա 6՝** Մեկ փոփոխականի ֆունկցիայի դիֆերենցիալ հաշիվ: **Թեմա 7՝** Մի քանի փոփոխականի ֆունկցիաներ: **Թեմա 8՝** Ինտեգրալ հաշիվ: **Թեմա 9՝** Թվային շարքեր: **Թեմա 10՝** Դիֆերենցիալ հավասարումներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B04. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ԱՆՕՐԳԱՆԱԿԱՆ ՔԻՄԻԱ» -1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել պատկերացում տարրերի հատկությունների, պարբերական օրինաչափությունների, քիմիայի քանակաչափական օրենքների, քիմիական կապի տեսակների, լուծույթների տեսության, օքսիդա-վերականգնման գործընթացի էության, նյութի կառուցվածքի և քիմիական գործընթացի ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի անօրգանական քիմիայի տեսությունը,
2. կհասկանա քիմիական ռեակցիաների վերլուծական մեթոդի տրամաբանությունը,

3. կկարողանա ինքնուրույն կատարել քիմիական փորձեր և լուծել անօրգանական քիմիայի բաժնին վերաբերվող խնդիրներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր և անօրգանական քիմիայի հիմնական հատկությունները և քանակաչափական օրենքները: Ատոմի կառուցվածքը: Քիմիական նշաններ և բանաձևեր: Պարբերական օրենք և պարբերական համակարգ: **Թեմա 2՝** Քիմիական կապ և արժեքականություն: Քիմիական կապի տեսակները, կովալենտ, իոնական, մետաղական, ջրածնական կապ: Կոմպլեքս միացություններ: **Թեմա 3՝** Քիմիական ռեակցիայի դասակարգումը և թերմոդինամիկան: Ռեակցիայի ջերմէֆեկտ: Օքսիդավերականգնման ռեակցիաներ: Էլեկտրոլիզ: **Թեմա 4՝** Խառնուրդներ և լուծույթներ: Կոնցենտրացիայի արտահայտման ձևերը: Էլեկտրոլիտների տեսությունները: Դիսոցման աստիճան: Ջրածնական ցուցիչ: **Թեմա 5՝** Անօրգանական միացությունների կարևորագույն դասերը: Օքսիդներ: Թթուներ: Հիմքեր: Աղեր: Աղերի հիդրոլիզ: **Թեմա 6՝** Ջրածին, ջուր, ջուրը որպես լուծիչ: Ջրածնի պերօքսիդ: **Թեմա 7՝** Թթվածին և օդոն: **Թեմա 8՝** Հալոգեններ: Հալոգենների համեմատական ակտիվությունը: Քլոր, ստացումը և քիմիական հատկությունները: Աղաթթու: **Թեմա 9՝** Քիմիական տարրերի բնապահպանական նշանակությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր:

Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B10. «ԿԵՆՂԱՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել հիմնարար պատկերացում կենդանիների կառուցվածքային առանձնահատկությունների, նրանց դասակարգման վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի «Կենդանաբանություն» առարկայի տեսական և գործնական նըշանակությունը,
2. կիմանա տարբեր տիպերի պատկանող կենդանիների կառուցվածքային համեմատական առանձնահատկությունները,

3. կիսականա նրանց կենսաբանությունը, դասակարգումը,
4. կկարողանա տարբերակել ըստ հատկանիշների՝ տարբեր տիպերին և դասերին պատկանող կենդանիներն իրարից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միաբջիջավորների ենթաթագավորություն: **Թեմա 2՝** Բազմաբջիջների ենթաթագավորություն: **Թեմա 3՝** Սպունգների կառուցվածքային առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Ճառագայթային համաչափություն ունեցող կենդանիներ: **Թեմա 5՝** Երկկողմ համաչափ կենդանիներ: Տափակ, կլոր և օղակավոր որդերի տիպերը: **Թեմա 6՝** Փափկամարմինների տիպի կառուցվածքային առանձնահատկությունները: **Թեմա 7՝** Հողվածոտանիների տիպի ընդհանուր կառուցվածքը: **Թեմա 8՝** Փշամորթների, պոգոնոֆորների, կիսաքորդավորների առանձնահատկությունները: **Թեմա 9՝** Քորդավորների տիպի բնորոշ առանձնահատկությունները: **Թեմա 10՝** Անձնոտավոր կենդանիներ: Օնոտավոր կենդանիների բնութագիրը: **Թեմա 11՝** Ցամաքային ողնաշարավոր կենդանիների ծագումը: **Թեմա 12՝** Երկկենցաղների դասի ներկայացուցիչների կառուցվածքի առանձնահատկությունները: **Թեմա 13՝** Սողունների ծագումը: **Թեմա 14՝** Սողունների դասի ներկայացուցիչների կառուցվածքի բնորոշ առանձնահատկությունները: **Թեմա 15՝** Թռչունների դասի բնորոշ առանձնահատկությունները: **Թեմա 16՝** Կաթնասունների դասի բնութագիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է

0103/B26. «ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԱՇՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում աշխարհագրական թաղանթի՝ որպես երկրի մակերեսի միասնական բնական համալիրի մասին: Աշխարհագրական թաղանթի ձևավորման, օրինաչափությունների ու կառուցվածքի մասին գիտելիքները ուսանողների մոտ հստակ պատկերացում կձևավորեն բնության, որպես ֆիզիկական աշխարհագրության բարդ համալիրի մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող բազմաթիվ երևույթների փոխադարձ կապի ու փոխալայմանավորվածությունների մասին,

2. կհասկանա ֆիզիկական աշխարհագրական գործոնների փոխադարձ կապը և նրանց աշխարհագրական տեղաբաշխման օրինաչափությունները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող երևույթներ բացահայտելու և բնապահպանական հիմնախնդիրներ լուծելու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասկացողություն ժամանակակից աշխարհագրության մասին: Ֆիզիկական աշխարհագրության ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, խընդիրները և ուսումնասիրման մեթոդները: **Թեմա 2՝** Արեգակնային համակարգը և Երկիր մոլորակը: Մոլորակների կառուցվածքի ընդհանուր գծերը, հատկությունները: Երկրի ծագման մասին հիպոթեզները: Աշխարհագրական թաղանթի վրա ազդող համամոլորակային գործոնները: **Թեմա 3՝** Հասկացողություն աշխարհագրական թաղանթի մասին: Երկրի ոլորտային կառուցվածքը: Աշխարհագրական թաղանթի սահմանները և հիմնական օրինաչափությունները: **Թեմա 4՝** Աշխարհագրական թաղանթի կառուցվածքը: Քարոլորտի, ջրոլորտի, մթնոլորտի և կենսոլորտի առաջացումը և առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** Աշխարհագրական թաղանթի դինամիկան: Աշխարհագրական թաղանթի բաղադրիչների փոխազդեցությունը, նյութը և ներջրային շրջապտույտը աշխարհագրական թաղանթում: **Թեմա 6՝** Աշխարհագրական թաղանթի զարգացումը: Ներծին և արտածին ուժերի փոխազդեցությունը: Երկրի մակերեսի զարգացման հիմնական օրինաչափությունները: **Թեմա 7՝** Մարդը և աշխարհագրական թաղանթը: Մարդու զարգացման հիմնական փուլերը: Բնության և հասարակության փոխազդեցությունը: Աշխարհագրական միջավայրը և նրա դերը հասարակության զարգացման գործում: Նոոսֆերա:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B05. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ԱՆՕՐԳԱՆԱԿԱՆ ՔԻՄԻԱ» -2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել պատկերացում պարբերական համակարգի VI-VIII խմբերի s- և d-տարրերի, դրանց միացությունների լաբորատոր և արդյունաբերական եղանակների ստացման, հատկությունների և արտադրության ու գիտության տարբեր բնագավառներում կիրառման մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա պարբերական համակարգի VI-VIII խմբերի s՝ և d՝ տարրերի և դրանց միացությունների ստացման քիմիական, լաբորատոր և արդյունաբերական եղանակները, կիրառությունը արտադրության ու գիտության տարբեր բնագավառներում,
2. կհասկանա պարբերական համակարգում տարրի դիրքի և հատկությունների միջև եղած կապը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կատարել պարբերական համակարգի VI-VIII խմբերի s՝, d՝, f տարրերի և դրանց միացությունների վերաբերյալ փորձեր և լուծել խնդիրներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թթվածնի ենթախմբի ընդհանուր բնութագիրը: Ծծումբ: Ծծմբային թթու և նրա աղերը: Սելենը և թելուրը, որպես ծծմբի անալոգներ: ***Թեմա 2՝*** Ազոտի ենթախմբի ընդհանուր բնութագիրը: Ազոտ: Ազոտական թթու: Ֆոսֆոր: Ֆոսֆորական թթուներ: Հանքային պարարտանյութեր: Միկրոպարարտանյութեր: Արսեն: ***Թեմա 3՝*** Ածխածնի ենթախմբի ընդհանուր բնութագիրը: Ածխածին: Ածխածնի թթվածնավոր միացությունները: Սիլիցիում: Սիլիկաթթու: Սիլիկաթթվի աղերը, ապակի: ***Թեմա 4՝*** Մետաղների դիրքը պարբերական համակարգում: Մետաղների ընդհանուր հատկությունները: Հանքերից մետաղների ստացման եղանակները: ***Թեմա 5՝*** Բորի ենթախմբի ընդհանուր բնութագիրը: Այուամինիում: ***Թեմա 6՝*** Բերիլիումի ենթախմբի ընդհանուր բնութագիրը: Բերիլիում: Մագնեզիում: Հողալկալիական մետաղներ: Ջրի կոշտություն: ***Թեմա 7՝*** Ալկալիական մետաղների ընդհանուր բնութագիրը: Ալկալիական մետաղների ստացումը և հատկությունները: ***Թեմա 8՝*** Երկաթի ենթախմբի ընդհանուր բնութագիրը: Երկաթի ստացումը, հատկությունները: ***Թեմա 9՝*** Պղնձի ենթախմբի ընդհանուր բնութագիրը: Պղինձ: Արծաթ: Ոսկի: ***Թեմա 10՝*** Լանթանոիդներ և ակտինոիդներ: ***Թեմա 11՝*** Իներտ գազեր: Իներտ գազերի հատկությունների ժամանակակից պատկերացումները: Քսենոնի միացությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B14. «ՄՆԿԵՐ ԵՎ ՍՏՈՐԱԿԱՐԳ ԲՈՒՑՍԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին սնկերի և ստորակարգ բույսերի դասակարգման սկզբունքների հետ, հաստատել առավել տիպիկ ներկայացուցիչների նմանությունը և տարբերությունները, մորֆոլոգիական, էկոլոգիական և կենսաբանական առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տարբեր կարգաբանական խմբերի կարևորագույն ներկայացուցիչներին, նրանց օգտակար և վնասակար ազդեցությունը,
2. կհասկանա սնկերի սննդային արժեքը, բնության մեջ նրանց դերը, օգտագործումը արդյունաբերության, բժշկության և գյուղատնտեսության տարբեր բնագավառներում,
3. կկարողանա կողմնորոշվել բուսական և սնկային օրգանիզմների բազմազանության մեջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բույսերի և սնկերի կարգաբանությունը /սխտեմատիկա/: ***Թեմա 2՝*** Ստորակարգ բույսեր: ***Թեմա 3՝*** Կապտականաչ ջրիմուռներ: ***Թեմա 4՝*** Տարրամորակային ջրիմուռներ: Ոսկեգույն ջրիմուռներ: ***Թեմա 5՝*** Դիատոմային ջրիմուռներ: Գորշ ջրիմուռներ: ***Թեմա 6՝*** Պիրոֆիտային ջրիմուռներ: Էվգլենային ջրիմուռներ: ***Թեմա 7՝*** Կարմիր ջրիմուռներ: Լորձունքայիններ (Միքսոմիցետներ): ***Թեմա 8՝*** Սնկերի ընդհանուր բնութագիրը և դասակարգումը, խիտրիդիոմիցետներ: ***Թեմա 9՝*** Օոմիցետներ: Զիգոմիցետներ: ***Թեմա 10՝*** Ասկոմիցետներ: Բազիդիոմիցետներ: ***Թեմա 11՝*** Անկատար սնկեր: Սնկերի ընդհանուր ակնարկ: ***Թեմա 12՝*** Քարաքոսեր:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է

0103/B11. «ԲՈՒՄԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 10.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ ջրիմուռների, սնկերի և քարաքոսերի կարևորագույն ներկայացուցիչների զարգացման ցիկլի, կենսաբանական առանձնահատկությունների և նրանց գործնական նշանակության վերաբերյալ: Ծանոթացնել բարձրակարգ բույսերի դասակարգման սկզբ-

բունքներին, տալ տիպիկ ներկայացուցիչների բնութագիրը, ներկայացնել բարձրակարգ բույսերի անատոմիական, մորֆոլոգիական, կենսաբանական և էկոլոգիական առանձնահատկությունները, բացահայտել բույսերի դերը և նշանակությունը բնության մեջ և մարդու կյանքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սնկերի, քարաքոսերի կարևորագույն ներկայացուցիչների կառուցվածքային առանձնահատկությունները, զարգացման ցիկլերը, բարձրակարգ բույսերի կառուցվածքային առանձնահատկությունները, կարգաբանական խմբերը և դրանց կարևորագույն ներկայացուցիչներին,
2. կհասկանա ջրիմուռների, սնկերի և քարաքոսերի տարածումը, էկոլոգիան, դրական և բացասական դերը մարդու գործունեության և բնության մեջ, բարձրակարգ բույսերի դերը և նշանակությունը բնության մեջ և մարդու կյանքում,
3. կկարողանա ճանաչել և որոշել Հայաստանում տարածված ջրիմուռների, սնկերի, քարաքոսների կարևորագույն ներկայացուցիչներին, բույսերի ընտանիքները և ցեղերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ժամանակակից պատկերացումները օրգանական աշխարհի դասակարգման մասին: ***Թեմա 2՝*** Ստորակարգ բույսերի բնութագիրը: ***Թեմա 3՝*** Բարձրակարգ բույսերի բնութագիրը: ***Թեմա 4՝*** Բարձրակարգ բույսերի մորֆոլոգիական դիֆերենցումը: ***Թեմա 5՝*** Բարձրակարգ բույսերի ներքին կառուցվածքի դիֆերենցումը: ***Թեմա 6՝*** Բարձրակարգ բույսերի վեգետատիվ օրգանները: ***Թեմա 7՝*** Բարձրակարգ բույսերի գեներատիվ օրգանները: ***Թեմա 8՝*** Բարձրակարգ բույսերի բազմացումը: ***Թեմա 9՝*** Բարձրակարգ բույսերի կարգաբանությունը: ***Թեմա 10՝*** Բարձրակարգ բույսերի ռեսուրսաբանությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0102/B02. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԶԻԶԻԿԱ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ընդհանուր ֆիզիկայի հիմնական օրենքներին, դրանց առնչվող հիմնական փորձերին, ներկայացնել այդ օրենք-

ները դիֆերենցիալ և ինտեգրալ տեսքով, գաղափար տալ դրանց հիմնական կիրառությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

1. կիմանա ընդհանուր ֆիզիկայի հիմնական օրենքները և դրանց առնչվող կարևորագույն փորձերը, երևույթները.
2. կհասկանա այդ երևույթների, փորձերի, օրենքների համակարգերի ներքին տրամաբանությունը, այդ համակարգերից բխող հիմնական հետևությունները և արդյունքները:
3. կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Նյութական կետի կինեմատիկա: ***Թեմա 2՝*** Նյութական կետի և համակարգի դինամիկա: ***Թեմա 3՝*** Պինդ մարմնի մեխանիկա: ***Թեմա 4՝*** Հեղուկների և գազերի շարժումը: ***Թեմա 5՝*** Նյութի վիճակ: ***Թեմա 6՝*** Թերմոդինամիկայի հիմունքներ: ***Թեմա 7՝*** Հաղորդիչները և դիէլեկտրիկները էլեկտրական դաշտում: ***Թեմա 8՝*** Հաստատուն էլեկտրական հոսանք: ***Թեմա 9՝*** Մագնիսական դաշտ: ***Թեմա 10՝*** Էլեկտրամագնիսական ինդուկցիա: ***Թեմա 11՝*** Էլեկտրամագնիսական տատանումներ: ***Թեմա 12՝*** Լույսի ինտերֆերենցիա և դիֆրակցիա: ***Թեմա 13՝*** Լույսի փոխազդեցությունը նյութի հետ: ***Թեմա 14՝*** Ջերմային ճառագայթում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր:

Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B15. «ԲՈՒՑՍԵՐԻ ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական, 6 ժամ լաբորատոր)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել բուսական բջջի և օրգանիզմի կառուցվածքային և ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունների, նյութափոխանակության, բույսերի աճի, ինչպես նաև ֆիզիոլոգիական հետազոտությունների ժամանակակից մեթոդների մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ֆիզիոլոգիական պրոցեսների հիմքում ընկած օրինաչափությունների մասին,
2. կհասկանա բույսի մեջ ընթացող կենսական պրոցեսների մեխանիզմները,
3. կկարողանա կատարել կենսաբազմազանության պահպանման, երկրորդային նյութափոխանակության արգասիքների և բույսերի նոր գծերի ստացման ուղղությամբ աշխատանքներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Առարկայի խնդիրները և մեթոդները: **Թեմա 2՝** Բուսական բջջի ֆիզիոլոգիա: **Թեմա 3՝** Ֆոտոսինթեզ: **Թեմա 4՝** Շնչառություն: **Թեմա 5՝** Ջրափոխանակության ֆիզիոլոգիա: **Թեմա 6՝** Հանքային սննդառություն: **Թեմա 7՝** Նյութերի տեղաշարժը բույսում: **Թեմա 8՝** Բույսերի աճը և զարգացումը: **Թեմա 9՝** Բույսերի կայունության և պաշտպանական մեխանիզմները: **Թեմա 10՝** Բույսերի երկրորդային նյութափոխանակությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B17. «ՄԱՐԴՈՒ ԱՆԱՏՈՄԻԱ ԵՎ ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (6 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել մարդու օրգանիզմի, նրա օրգան-համակարգերի կառուցվածքի և գործառնության, զարգացման օրինաչափությունների, մարդու կենսագործունեության մասին բջջային, հյուսվածքային, օրգանային և համակարգային մակարդակով լիարժեք մասնագիտական պատկերացումներ, բացահայտել միջավայրի հետ օրգանիզմի փոխադեցության օրինաչափությունների արդիական մեթոդները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մարդու օրգանիզմի կառուցվածքաձևաբանական հիմքերը,
2. կհասկանա մարդու օրգանների համակարգերի կառուցվածքի հիմնական առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա բացատրել տարբեր օրգանների կառուցվածքը, տեղադրությունը և զարգացման օրինաչափություններն ըստ գործառնական մոտեցման,

4. կիմանա մարդու ֆիզիոլոգիայի արդի տեսական հիմնախնդիրները,
5. կիսականա ֆիզիոլոգիական ֆունկցիաների նյարդահումորալ կարգավորման մեխանիզմները,
6. կյուրացնի ֆիզիոլոգիական հետազոտությունների արդիական մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարդու անատոմիա առարկան, ուսումնասիրության մեթոդները և խնդիրները: **Թեմա 2՝** Ոսկրաբանություն: **Թեմա 3՝** Մկանաբանություն և հոդաբանություն: **Թեմա 4՝** Սիրտ-անոթային համակարգի կազմաբանություն: **Թեմա 5՝** Շնչառական համակարգի կազմաբանություն: **Թեմա 6՝** Մարսողական համակարգի կազմաբանություն: **Թեմա 7՝** Միզասեռական համակարգի կազմաբանություն: **Թեմա 8՝** Նյարդաբանություն: **Թեմա 9՝** Ջգայարանների կազմաբանություն: **Թեմա 10՝** Ներգատիչ գեղձեր: Դրդունակ հյուսվածքների ֆիզիոլոգիա: **Թեմա 11՝** Ֆիզիոլոգիական ֆունկցիաների նյարդահումորալ կարգավորումը: **Թեմա 12՝** Կենտրոնական նյարդային համակարգի ֆիզիոլոգիա: **Թեմա 13՝** Վեգետատիվ և մարմնական նյարդային համակարգերի ֆիզիոլոգիա: **Թեմա 14՝** Ֆիզիոլոգիական ֆունկցիաների հորմոնային կարգավորումը: **Թեմա 15՝** Հոմեոստազի համակարգային մեխանիզմները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է

0103/B03. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԷԿՈԼՈԳԻԱ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել էկոլոգիական աշխարհայացք՝ ծանոթացնելով նրանց էկոլոգիա գիտության պատմությանը, բնական համակարգերի կարգավորման, գործունեության հիմունքներին, բնություն-հասարակություն համակարգում էկոլոգիայի հիմնախնդիրներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիայի, որպես գիտության ձևավորման, կենդանիների և բույսերի էկոլոգիայի, էկոհամակարգի, կենսացենոզի և նեոսֆերայի ուսմունքների, մարդկության կայուն զարգացման սկզբունքների մասին,
2. կիսականա բնական և անթրոպոգեն էկոհամակարգերի զարգացման ընդհանուր սկզբունքները և օրինաչափությունները,

3. կկարողանա էկոլոգիական վիճակի մասին վերլուծություններ կատարել և անել համապատասխան եզրակացություններ, կատարել հողի, ջրի և օդի ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական անալիզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էկոլոգիան և նրա կայացման պատմությունը: **Թեմա 2՝** Հիմնական էկոլոգիական օրինաչափությունները: **Թեմա 3՝** Պոպուլյացիաների էկոլոգիա: **Թեմա 4՝** Համակեցություններ: **Թեմա 5՝** Նյութերի երկրաբանական և կենսաբանական շրջապտույտը: **Թեմա 6՝** Կենսոլորտ: **Թեմա 7՝** Անթրոպոգեն ազդեցությունը մթնոլորտի, կլիմայի, ջրոլորտի և քարոլորտի վրա: **Թեմա 8՝** Բնական ռեսուրսներով մարդկության ապահովվածությունը և ռացիոնալ բնօգտագործում: **Թեմա 9՝** Էկոլոգիան և մարդու առողջությունը: **Թեմա 10՝** Միջազգային համագործակցությունը էկոլոգիայի շրջանակներում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B07. «ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ՔԻՄԻԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել վերլուծական քիմիայի մասին գիտելիքների համակարգ, որը կընդգրկի տեղեկություններ որակական և քանակական անալիզում կիրառվող եղանակների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի տարբեր նմուշներում բաղադրիչների հայտնաբերման և քանակական որոշման հիմնական եղանակները,
2. կհասկանա նմուշառման և նմուշների պատրաստման կարևորությունը,
3. կկարողանա կատարել կատիոնների և անիոնների հայտնաբերում և քանակական որոշում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վերլուծական քիմիայի առարկան և խնդիրները: Վերլուծական քիմիայի որակական և քանակական անալիզի բաժինները **Թեմա 2՝** Որակական անալիզի մեթոդները և իոնների հայտնաբերման եղանակները: **Թեմա 3՝** Կա-

տիոնների անալիտիկ և սուլֆիդային դասակարգումը: **Թեմա 4՝** Քիմիական հավասարակշռություն: Հետերոգեն հավասարակշռություն: Լուծելիության արտադրյալ: Լուծելիության հաշվումը ըստ ԼԱ-ի: **Թեմա 5՝** Դիսոցման հաստատուն, դիսոցման աստիճան: Օսոտվալդի նոսրացման օրենքը: Ուժեղ էլեկտրոլիտի ակտիվություն: Իոնական ուժ: Ջրի իոնական արտադրյալ: Հասկացություն pH-ի մասին: Աղերի հիդրոլիզ: Հիդրոլիզի հաստատուն: Հիդրոլիզի աստիճան: **Թեմա 6՝** Թթուների և հիմքերի ժամանակակից տեսությունները: Պրոտոլիտիկ հավասարակշռությունը ջրում: H⁺ իոնի կոնցենտրացիայի հաշվումը թթուների և հիմքերի լուծույթներում: **Թեմա 7՝** Բուֆերային խառնուրդներ կամ լուծույթներ, բուֆերային տարողություն: Բուֆերային լուծույթների կիրառումը վարյուժական քիմիայում: **Թեմա 8՝** Նստվածքագոյացման, կոմպլեքսագոյացման և օքսիդավերականգնման ռեակցիաները վերլուծական քիմիայում: Նստվածքների քիմիական բաղադրության և լուծելիության միջև եղած կապը: **Թեմա 9՝** Քանակական անալիզի կշռաչափական և ծավալաչափական եղանակները: Քանակական անալիզի ծավալաչափական եղանակի բաժինները: Պերմանգոմետրիա: Յոդաչափություն: Սնդիկաչափություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է

0103/Յ06. «ՕՐԳԱՆԱԿԱՆ ՔԻՄԻԱ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 10.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել «Օրգանական քիմիա» առարկայի դերը բնապահպանության գործում՝ որպես ֆունդամենտալ հիմք զանազան քիմիական և կենսաբանական պրոցեսների, մեխանիզմների պարզաբանման ասպարեզում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա օրգանական միացությունների կառուցվածքի տեսության հիմնական դրույթները,
2. կիմանա ռեագենտների և ռեակցիաների դասակարգումը,
3. կկարողանա ստանալ օրգանական տարբեր դասերի միացություններ և պարզել քիմիական հատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Օրգանական միացությունների դասակարգումը և անվանակարգը: Ռեագենտների և ռեակցիաների դասակարգումը: Օրգանական միացությունների տարածվածությունը բնության մեջ: **Թեմա 2՝** Ածխաջրածիններ (ալկաններ, ցիկլոալկաններ, ալկեններ, ալկադիեններ, արեններ), ստացման եղանակները, քիմիական հատկությունները: **Թեմա 3՝** Հալոգեն ածանցյալներ (հազեցած, չհազեցած, արոմատիկ): **Թեմա 4՝** Սպիրտներ (հազեցած, չհազեցած, արոմատիկ): Ֆենոլներ: **Թեմա 5՝** Օքսոմիացություններ (հազեցած, չհազեցած, արոմատիկ): **Թեմա 6՝** Կարբոնաթթուներ (հազեցած, չհազեցած և արոմատիկ): Օքսո- և օքսիթթուներ: **Թեմա 7՝** Ածխաջրեր, տարածվածությունը բնության մեջ: Կենսաբանական նշանակությունը: **Թեմա 8՝** Նիտրոմիացություններ: Ամիններ, ամինասպիրտներ, ամինաթթուներ: Գաղափար հետերոցիկլիկ միացությունների մասին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/Յ16. «ՄԱՆԸԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՎԻՐՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵ-ԸՈՎ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատշաճ մասնագիտական պատկերացում մանրէների և վիրուսների մորֆոֆիզիոլոգիական, կենսաքիմիական առանձնահատկությունների, ինչպես նաև վիրուսների բջջա-ախտաբանական ազդեցության տիպերի մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանրէների և վիրուսների ենթամանրադիտակային կառուցվածքի և առանձին էլեմենտների ֆունկցիոնալ նշանակության մասին,
2. կհասկանա մանրէների, բազմացման, սննդառության, սպորառաջացման գործընթացների էությունը,
3. կկարողանա տարբերել վիրուսների ԲԱԱ տիպերը և վիրուսային կանցերոգենեզի մեխանիզմը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բակտերիական բջջի ենթամիկրոսկոպիա: **Թեմա 2՝** Մանրէների բազմացումը և աճը: **Թեմա 3՝** Սպորառաջացում: **Թեմա 4՝** Մանրէների գենետիկան: **Թեմա 5՝** Մանրէների սննդառությունը: **Թեմա 6՝** Մանրէների էներգետիկ փոխանակությունը: **Թեմա 7՝** Վիրուսների կառուցվածքը: **Թեմա 8՝** Վիրուսի և բջջի փոխազդեցությունը: **Թեմա 9՝** Վիրուսային կանցեղագենեզ և նրա մեխանիզմը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B08. «ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԿՈԼՈՒՐ ԲԻՄԻԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ ֆիզիկական և կոլոիդ քիմիայի հիմնադրությունների, խնդիրների, ինչպես նաև բնական գիտությունների շարքում ֆիզիկական և կոլոիդ քիմիայի դերի և նշանակության մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա քիմիական թերմոդինամիկայի հիմնական օրենքները, դրանցից բխող հետևությունները և կիրառման հնարավորությունները, կոլոիդ համակարգերի առանձնահատկությունները և կկարողանա վերջինիս տալ համապատասխան տեսական բացատրություններ,
2. կիմանա ոչ էլեկտրոլիտների և էլեկտրոլիտների լուծույթների հատկությունները, էլեկտրոքիմիայի կիրառման ասպարեզները,
3. կծանոթանա դիսպերս համակարգերի ստացման և ուսումնասիրման ժամանակակից մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆիզիկական և կոլոիդ քիմիայի առարկան և ուսումնասիրման մեթոդները: Նյութի ագրեգատային վիճակները: Հիմնական գազային օրենքները: Իդեալական գազեր: Ռեալ գազեր: **Թեմա 2՝** Քիմիական թերմոդինամիկայի հիմնական հասկացողությունները և օրենքները: Գիպսի էներգիա և Հեմիոլցի էներգիա: Քիմիական պոտենցիալ: Թերմոքիմիա: Քիմիական ռեակցիայի ջերմէնթալպիա: Հետի օրենքը: **Թեմա 3՝** Քիմիական հավասարակշռություն: Գիպսի ֆազերի օրենքներ:

քը: Ֆազային դիագրամաներ: Գազերի լուծելիությունը հեղուկներում: Պինդ նյութերի լուծելիությունը հեղուկներում: Ռաուլի օրենքը: **Թեմա 4՝** Լուծույթներ: Կոնցենտրացիայի արտահայտման ձևերը: Էլեկտրոլիտների լուծույթների կոլիգատիվ հատկությունները: Դիսոլյուցիայի աստիճան: Ուժեղ էլեկտրոլիտների հատկությունները: Էլեկտրոլիտների լուծույթների էլեկտրոհադրոդականությունը: **Թեմա 5՝** Էլեկտրաքիմիա: Էլեկտրոլիզ: Գալվանական էլեմենտ: **Թեմա 6՝** Քիմիական կինետիկայի հիմնադրույթները: Քիմիական ռեակցիայի արագություն: Պարզ ռեակցիաների կինետիկա: Ակտիվացման էներգիա: Ակտիվ բախումներ և ռեակցիայի բացարձակ արագությունների տեսությունները: Բարդ, զուգահեռ, հաղորդական, շղթայական, ֆոտոքիմիական և պոլիմերման ռեակցիաներ: **Թեմա 7՝** Կատալիզ և կատալիզատոր: Հոմոգեն և հետերոգեն կատալիզ: Թթվահիմնային կատալիզ: Ֆերմետատիվ կատալիզ: **Թեմա 8՝** Կոլոիդ քիմիայի առարկան և ուսումնասիրության մեթոդները: Դիսպերս համակարգերի դասակարգումը: Մակերեսային երևույթներ: Մակերեսային ազատ էներգիա: Մակերեսային լարվածություն: ՄԱՆ-երի լուծույթներ: Թրջման երևույթ, ադիզիոն և կոհեզիոն աշխատանք: Դիֆուզիա: Մածուցիկություն: Օսմոտիկ ճնշում: Միցելների դասակարգումը: Միցելագոյացում: Ուղիղ և շրջված էմուլսիաներ: Սուսպենզիաներ և փրփուրներ: Ժել և դոնդողներ: Ուռչեցում: **Թեմա 9՝** Կոլոիդ համակարգեր: Կոլոիդ համակարգերի կայունությունը: Կոլոիդ համակարգերի հատկությունները: Կոլոիդ համակարգերի օպտիկական և էլեկտրական հատկությունները: Էլեկտրակինետիկական երևույթներ: Էլեկտրաոսմոս: Էլեկտրաֆորեզ: **Թեմա 10՝** Ադսորբում: Հիմնական հասկացություններ: Ադսորբցիայի իզոթերմեր և Գիպսի ադսորբցիայի իզոթերմիկ հավասարումը: Նրբաշերտ քրոմատոգրաֆիա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0303/B03. «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու հոգեկան երևույթների առանցքային օրինաչափություններին և մեխանիզմներին, ինչպես նաև նպաստել իրենց ապագա մասնագիտական իրացման մեջ հոգեբանական գիտելիքի կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանության ընդհանուր դրույթները, հոգեկան գործընթացների և վիճակների առանձնահատկությունները և ձևավորման հիմնական օրինաչափությունները,
2. կհասկանա հոգեբանական վերլուծությունները,
3. կկարողանա կիրառել հոգեբանական իմացությունը մասնագիտական և մանկավարժական գործունեության մեջ, ինչպես նաև հասարակական կյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանության առարկան, խնդիրները, ոլորտները, հետազոտման մեթոդները: Հասկացություն հոգեկանի մասին: Հոգեկանի կառուցվածքը և ֆունկցիաները: Գիտակցություն, գործառույթները: **Թեմա 2՝** Գործունեություն, կառուցվածքը, հմտություններ, տեսակները: **Թեմա 3՝** Անձ, կառուցվածքը, զարգացման փուլերը: Անձի ակտիվության աղբյուրները: Միջանձնային փոխհարաբերություններ: Խումբ, տեսակները: Լիդեր, կառավարման ոճերը : **Թեմա 4՝** Ճանաչողական գործընթացներ: Զգայություն, տեսակները, հոգեֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները: Ըմբռնումներ, առանձնահատկությունները, տեսակները: Ուշադրություն, տեսակները, առանձնահատկությունները: Հիշողություն, տեսակները, գործընթացները: Խոսք, տեսակները, գործառույթները: Մտածողություն, տեսակները, ձևերը, գործընթացները: Երևակայություն, տեսակները, մեխանիզմները: **Թեմա 5՝** Հուզականային ոլորտ: Հույզեր և զգացմունքներ, տեսակները, հուզական վիճակներ Կամք, կամային հատկանիշներ, կամային գործընթաց: **Թեմա 6՝** Անհատական տիպոլոգիական առանձնահատկություններ: Խառնվածք, տեսակները, կենսաբանական հիմքերը: Բնավորություն, կառուցվածքը, բնավորության գծեր, տեսություններ: Ընդունակություններ, տեսակները, կառուցվածքը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0303/B21. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (12 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժություն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը գիտական հարացույցների հիմքի վրա և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, մանկավարժություն գիտության ճյուղերը, ՀՀ կրթության համակարգի կառուցվածքը և արդի բարեփոխումները, ուսուցման նոր տեսակները, ուսուցման կազմակերպման նոր ձևերն ու մեթոդները.
2. կհասկանա մանկավարժության գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի ձևավորման ու զարգացման, նրա կրթության ու դաստիարակության գործում՝ սոցիալականացման համատեքստում.
3. կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ նախ մանկավարժական պրակտիկայում, ապա աշխատանքային գործունեության ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժություն գիտության հիմնական հասկացությունները, օրինաչափությունները, առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2՝** Մանկավարժական գիտությունների համակարգը, ՀՀ կրթության համակարգը և բարեփոխումները: Մանկավարժական մտքի պատմական զարգացումը: **Թեմա 3՝** Դիդակտիկայի հիմունքները: **Թեմա 4՝** Ուսուցման նպատակները, գործընթացի մեթոդաբանական հիմքերը: Ուսուցման սկզբունքները, մեթոդները, կազմակերպման ձևերը, միջոցները: **Թեմա 5՝** Կրթության բովանդակությունը, նպատակը, խնդիրները: **Թեմա 6՝** Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացում: **Թեմա 7՝** Դաստիարակության հիմունքները, էությունը, սկզբունքները և համակարգը, մտավոր, բարոյական, աշխատանքային, գեղագիտական, սեռական, իրավական, տնտեսագիտական, գոյապահպանական դաստիարակության մեթոդները, միջոցները, արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքներ. դպրոցի կառավարում:

Ստուգումների անցկացման ձևեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B30. «ՖԻՏՈՊԱԹՈԼՈԳԻԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ լաբորատոր աշխատանքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ բույսերի սնկային հիվանդությունների հարուցիչների տեսակային կազմի և առանձնահատկությունների, նրանց ախտահարող հատկությունների, զարգացմանը և տարածմանը նպաս-

տող պայմանների, ինչպես նաև հիվանդությունների դեմ համապատասխան պայքարի միջոցների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բույսերի սնկային հիվանդությունների ախտորոշման մեթոդները,
2. կհասկանա բույսերի սնկային հիվանդությունների դեմ պայքարի միջոցների անհրաժեշտությունը,
3. կկարողանա իդենտիֆիկացնել բույսերի սնկային հիվանդություն առաջացնող հարուցիչները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆիտոպաթոլոգիա և նրա զարգացման պատմությունը: ***Թեմա 2՝*** Ընդհանուր տեղեկություններ բույսերի հիվանդությունների մասին: ***Թեմա 3՝*** Ոչ վարակիչ հիվանդություններ: ***Թեմա 4՝*** Վարակիչ հիվանդություններ: ***Թեմա 5՝*** Մսկերը, որպես բույսերի հիվանդությունների հարուցիչներ: ***Թեմա 6՝*** Բակտերիաները, վիրուսները և բարձրակարգ ծաղկավոր մակաբույծ բույսերը, որպես բույսերի հիվանդությունների հարուցիչներ: ***Թեմա 7՝*** Վարակիչ հիվանդությունների զարգացման դինամիկան: ***Թեմա 8՝*** Բույսերի պաշտպանության մեթոդները և պայքարի միջոցառումները: ***Թեմա 9՝*** Անտառային ծառատեսակների հիվանդություններ և պայքարի միջոցառումներ դրանց դեմ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B09. «ԿԵՆՍՍԱՔԻՄԻԱ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 11 ժամ (28 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել օրգանիզմում քիմիական միացությունների կառուցվածքի և դրանց ֆիզիկոքիմիական հատկությունների հետ, ինչպես նաև այդ միացությունների որակական և քանակական որոշման սկզբունքներին: Ուսանողներին տալ գիտելիքներ օրգանիզմի հիմնական քիմիական բաղադրամասերի նյութափոխանակության գլխավոր ուղիների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սպիտակուցների, ածխաջրերի և լիպիդների դասակարգման սկզբունքները, նրանց կառուցվածքային և ֆիզիկաքիմիական առանձնահատկությունները.
2. կիմանա պորինային և պիրիմիդինային նուկլեոտիդների կենսասինթեզի ճանապարհը, կենսաբանական օքսիդացման առանձնահատկությունները, կիմանա առանձին ամինաթթուների փոխանակության հիմնական ուղիները, ճարպերի և ածխաջրերի նյութափոխանակությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ածխաջրերի ֆիզիկա-քիմիական հատկությունները, նրանց դասակարգումը: Մոնոսախարիդների, դիսախարիդների, պոլիսախարիդների ֆիզիկա-քիմիական հատկությունները և կառուցվածքը: **Թեմա 2՝** Լիպիդների դասակարգումը, ֆիզիկա-քիմիական հատկությունները, և կառուցվածքը: **Թեմա 3՝** Սպիտակուցների ֆիզիկա-քիմիական հատկությունները, դասակարգումը և կառուցվածքը: Ամինոթթուների ֆիզիկա-քիմիական հատկությունները և կառուցվածքը: **Թեմա 4՝** Կենսաբանական օքսիդացում: **Թեմա 5՝** Ֆերմենտների ֆիզիկա-քիմիական հատկությունները, կառուցվածքը և ֆերմենտային ռեակցիաների կինետիկան: **Թեմա 6՝** Վիտամինների և հորմոնների կառուցվածքը, կենսաբանական ֆունկցիաները: **Թեմա 7՝** Գլիկոգենի կենսասինթեզը և կատաբոլիզմը: Գլիկոլիզ: Լիմոնաթթվային ցիկլ: Պենտոզային ցիկլ: **Թեմա 8՝** Ճարպերի մարսողությունը: Ճարպերի և լիպիդների սինթեզի ու կատաբոլիզմի հիմնական ռեակցիաները: Կետոնային մարմինների սինթեզը և փոխանակությունը: **Թեմա 9՝** Սպիտակուցների մարսողությունը: Ամինոթթուների դեգամինացումը, տրանսամինացումը, դեկարբոքսիլացումը: Ամոնիակի առաջացման ուղիները և չեզոքացումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B20. «ԱՆՏԱՌԱՍԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 11 ժամ (28 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գործնական, 2 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել անտառածածկ տարածքին, անտառի բաղկացուցիչ տարրերին, ծառուտի հիմնական ցուցանիշներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անտառածածկ տարածքը, նրա կազմությունը, անտառի բաղկացուցիչ տարրերը և նրանց վրա ազդող գործոնները,
2. կկարողանա ինքնուրույն վերլուծել և օգտագործել անտառածածկ տարածքը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրագնդի անտառների տիպերը: **Թեմա 2՝** Անտառը և լույսը: **Թեմա 3՝** Քամու ազդեցությունը անտառի վրա: **Թեմա 4՝** Ծառատեսակների պահանջը հանքային նյութերի նկատմամբ: **Թեմա 5՝** Անտառային թաղիքը և նրա տիպերը: **Թեմա 6՝** Ծառատեսակների վերարտադրության առանձնահատկությունները: **Թեմա 7՝** Անտառային թաղիքի նշանակությունը սերմնային վերարտադրման համար: **Թեմա 8՝** Հատումների հիմնական տիպերը: **Թեմա 9՝** Ցածրաբուն, անգագաթ և միջին տնտեսություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր:

Միավորների քայլը 0.5 է:

0408/B28. «ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4,5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 գործնական)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացումը կենսաբանության դասավանդման մեթոդիկայի հիմնական սկզբունքներին, կենսաբանության դասընթացի առավել ընդհանրական թեմաների մատուցումը այդ սկզբունքների կիրառմամբ, զուգահեռաբար հատուկ տեղ հատկացնելով խնդիրների լուծմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կենսաբանության դասավանդման մեթոդիկայի ընդհանուր սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա մեթոդական մոտեցումների դերը դասավանդման պրոցեսում՝ որպես դասավանդման արդյունավետության կարևոր միջոցի,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել տեսական հարցերի դասավանդման, խնդիրների լուծման և լաբորատոր աշխատանքների անցկացման ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մեթոդիկայի առարկան: Կենսաբանության դասավանդման մեթոդիկայի հիմնական սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Մեթոդական մոտեցումները տեսական նյութի դասավանդման պրոցեսում: **Թեմա 3՝** Մեթոդական մոտեցումները խնդիրների լուծման պրոցեսում: **Թեմա 4՝** Լաբորատոր աշխատանքների անցկացման մեթոդական մոտեցումները: **Թեմա 5՝** Դասընթացի առավել ընդհանրական թեմաների դասավանդման և խնդիրների լուծման պրոցեսի առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0408/B28. «ՔԻՄԻԱՅԻ ԴԱՍՏԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4,5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 գործնական)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացումը քիմիայի դասավանդման մեթոդիկայի հիմնական սկզբունքներին, քիմիայի դասընթացի առավել ընդհանրական թեմաների մատուցումը այդ սկզբունքների կիրառմամբ, զուգահեռաբար հատուկ տեղ հատկացնելով խնդիրների լուծմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա քիմիայի դասավանդման մեթոդիկայի ընդհանուր սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա մեթոդական մոտեցումների դերը դասավանդման պրոցեսում՝ որպես դասավանդման արդյունավետության կարևոր միջոցի,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել տեսական հարցերի դասավանդման, խնդիրների լուծման և լաբորատոր աշխատանքների անցկացման ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մեթոդիկայի առարկան: Քիմիայի դասավանդման մեթոդիկայի հիմնական սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Մեթոդական մոտեցումները տեսական նյութի դասավանդման պրոցեսում: **Թեմա 3՝** Մեթոդական մոտեցումները խնդիրների լուծման պրոցեսում: **Թեմա 4՝** Լաբորատոր աշխատանքների անցկացման մեթոդական մոտեցումները: **Թեմա 5՝** Դասընթացի առավել ընդհանրական թեմաների դասավանդման և խնդիրների լուծման պրոցեսի առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B12. «ԳԵՆԵՏԻԿԱ՝ ՄԵԼԵԿՑԻԱՅԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐՈՎ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ պատկերացում ժամանակակից գենետիկայի, մասնավորապես՝ մոլեկուլային և էկոլոգիական գենետիկայի և անթրոպոգենետիկայի մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժառանգականության մոլեկուլային մեխանիզմների մասին,
2. կունենա պատկերացում գենոմիկայի և նրա տարբեր ուղղությունների մասին,
3. կկարողանա կատարել գենետիկական և բջջագենետիկական անալիզ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մենդելյան գենետիկա: **Թեմա 2՝** Գենոմի կառուցվածքը և կազմավորումը: **Թեմա 3՝** Գեների կառուցվածքը: **Թեմա 4՝** Մուտագենեզի և ռեպարացիայի մոլեկուլային մեխանիզմները: **Թեմա 5՝** Ընդհանուր և մասնավոր գենետիկայի մասնավոր կապը: Անտառային բույսերի մասնավոր գենետիկայի առանձնահատկությունները: Բուսական և կենդանական բջիջների կառուցվածքային առանձնահատկությունները: Միտոզ: Մեյոզ: **Թեմա 6՝** Ժառանգականություն: Ժառանգականության օրենքները: **Թեմա 7՝** Փոփոխականություն: Փոփոխականության դասակարգումը: Պոպուլյացիոն գենետիկա: Գենետիկական ինժեներիա: **Թեմա 8՝** Բույսերի մասնավոր գենետիկան: Բույսերի մասնավոր գենետիկայի պատճառաբանվածությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B21. «ԾԱՌԱՍԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ծառերի և թփերի արտաքին կառուցվածքին, բնափայտի տեսակներին, նրանց նշանակությանը և պահպանման հատկանիշներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա ծառերի և թփերի արտաքին կառուցվածքը, նրանց տիպերը, անտառային տարբեր գոտիները,
2. կկարողանա իրարից տարբերել ծառերի տեսակները, ընտանիքները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Օտազգիտություն առարկայի հիմնական նպատակները: **Թեմա 2՝** Հասկացողություն երկրի կենսոլորտի մասին: **Թեմա 3՝** Կլիմայական գործոնների ազդեցությունը ծառերի ձևավորման վրա: **Թեմա 4՝** Էդաֆիտ գործոնները և նրանց դերը բնափայտի տեսակների աճի, զարգացման և տարածման գործում: **Թեմա 5՝** Բիոտիկ և անթրոպոգեն գործոնների ազդեցությունը դենդրոֆլորայի վրա: **Թեմա 6՝** Բուսական տեսակ: **Թեմա 7՝** Բույսերի արեալը և նրանց տիպերը: **Թեմա 8՝** Հասկացողություն ֆիտոցենոլոգիայի և նրա առանձնահատկությունների մասին: **Թեմա 9՝** Անտառային տարբեր գոտիների նկարագրությունը: **Թեմա 10՝** Բնափայտային բույսերի ֆիլոգենետիկական համակարգը: **Թեմա 11՝** Մոճագիների, սոսագիների, վարդածաղկավորների, լորենիների, ընկուզավորների, ուռագիների, թեղագիների ընտանիքների ընդհանուր բնութագիրը, էկոլոգիական առանձնահատկությունները և նշանակությունը: Օգտագործման բնագավառները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B33. «ԱՆՏԱՌՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել անտառօգտագործմանը ՀՀ անտառներում և նրա նշանակությանը, անտառային համակեցության

բաղադրամասերին, անտառանյութի պատրաստման տեխնոլոգիային, հատատեղերի հատկացման ձևերին, նախապատրաստմանը, հանձնմանը, ընդունմանը, օրենսդրական ներկա պահանջներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անտառօգտագործումը ՀՀ անտառներում և նրա նշանակությունը, անտառային համակեցության բաղադրամասերը, անտառանյութի պատրաստման տեխնոլոգիան, հատատեղերի հատկացման ձևերը, նախապատրաստումը, հանձնումը, ընդունումը,
2. կկարողանա ինքնուրույն մասնակցել հատատեղերի շահագործմանը, անտառվերականգնմանը, խնամքի և սանիտարական հատումների իրականացմանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասկացողություն անտառօգտագործում առարկայի մասին:

Թեմա 2՝ Անտառօգտագործումը ՀՀ անտառներում և նրա նշանակությունը ժողովրդական տնտեսության մեջ: ***Թեմա 3՝*** Անտառանյութի պատրաստման տեխնոլոգիան: ***Թեմա 4՝*** Հատատեղի հատկացումը: ***Թեմա 5՝*** Հատատեղերի նախապատրաստումը, հանձնումն և ընդունումը: ***Թեմա 6՝*** Ծառի ենթահատումը և հատումը, ճյուղերի կտրտումը: ***Թեմա 7՝*** Գերանահատումը, անտառպատրաստման մնացորդների հավաքումը: ***Թեմա 8՝*** Փայտի հատումն ու գոյություն ունեցող հատման մեթոդները: ***Թեմա 9՝*** Անտառահատիչ գործիքները և մեխանիզմները: ***Թեմա 10՝*** Անտառանյութի պատրաստման արտադրական նորմերը: ***Թեմա 11՝*** Անտառանյութի ընդունումը և պահպանումը: ***Թեմա 12՝*** Անտառի կողմնարդյունքների օգտագործումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B23. «ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ԿԱՆԱՉԱՊԱՏՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7–րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կանաչապատվող տարածքներում իրականացվող հետազոտական աշխատանքների հետ, կանաչապատման տիպերին և կատեգորիաներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիրառել կանաչապատման տիպերը, կատեգորիաները, ոճերը,
2. կկարողանա մասնակցել բնակավայրերի կանաչապատմանը, կատարել տնկման աշխատանքներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասկացողություն քաղաքների և այլ բնակավայրերի կանաչապատման մասին: **Թեմա 2՝** Կանաչապատման մեջ կիրառվող հիմնական հասկացողությունները: **Թեմա 3՝** Կանաչ տնկարկների նախագծման մեթոդիկա: **Թեմա 4՝** Հասկացողություն պարկային ոճերի մասին: **Թեմա 5՝** Գեղարվեստական կոմպոզիցիաների հիմնադրման սկզբունքները և առանձնահատկությունները կանաչապատման բնագավառում: **Թեմա 6՝** Կանաչապատման կատեգորիաները: **Թեմա 7՝** Սահմանափակ օգտագործման կանաչ տնկարկներ: **Թեմա 8՝** Հատուկ նշանակության կանաչ տնկարկներ: **Թեմա 9՝** Կանաչապատման տիպեր: **Թեմա 10՝** Ուղղաձիգ կանաչապատում բնափայտային լիանաներով և թափվող բուսատեսակներով: **Թեմա 11՝** Ծաղկային ձևավորումների դերն ու նշանակությունը կանաչապատման մեջ: **Թեմա 12՝** Ծառաթփային գեղազարդ բուսատեսակների տնկարանների կառուցվածքը, խնդիրները, դերն ու նշանակությունը կանաչապատման համար: **Թեմա 13՝** Ծառերի ու թփերի գեղազարդ ծառատեսակների գնահատումը, ընտրությունը և տնկումը: **Թեմա 14՝** ՀՀ կանաչապատման բնագավառում առավել հեռանկարային գեղազարդ ծառաթփատեսակների տեսակաշարը և համառոտ բնութագիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B24. «ԼԱՆԴՇԱՖՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լանդշաֆտագիտության հիմունքներին, լանդշաֆտային թաղանթի բաղադրիչների փոխադարձ կապին և լանդշաֆտների շրջանացմանն ու դասակարգմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիրառել ԲՏՀ կառուցվածքը, դրանցում գոյություն ունեցող փոխազդեցությունը և փոխապայմանավորվածությունը,

2. կիսականա ՔՏՀ-ի պահպանության, փոփոխության և նրանցում ընթացող պրոցեսների պատճառահետևանքային կապերը,
3. կվարողանա տարբերել լանդշաֆտների տիպերը, դրանցում գոյություն ունեցող ստորակարգությունը և բնության մեջ գոյություն ունեցող լանդշաֆտների տեսակները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրի մոլորակի լանդշաֆտային թաղանթ-ոլորտները: **Թեմա 2՝** Լանդշաֆտային ոլորտի զարգացումը և դինամիկան: **Թեմա 3՝** Մարդ-բնություն փոխհարաբերությունը: **Թեմա 4՝** Լանդշաֆտային հետազոտումներ և շրջանացում: **Թեմա 5՝** Լանդշաֆտային թաղանթի զոնայականությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր:

Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B22. «ԱՆՏԱՌԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՆՏԱՌԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»

(5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 7.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել անտառգնահատման և անտառաշինության առարկային, անտառգնահատման մեթոդներին, դրանց առանձնահատկություններին և կիրառման բնույթին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անտառգնահատման ուսումնասիրման բնագավառները, ծառերի, ծառուտների, անտառային զանգվածների և մթերված անտառանյութի մեթոդիկան և չափումների տեխնոլոգիան,
2. կվարողանա մասնակցել անտառգնահատման և անտառաշինության գործընթացին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անտառգնահատման մեթոդները, դրանց առանձնահատկությունները և կիրառման բնույթը: **Թեմա 2՝** Անտառգնահատման համար օգտագործվող սարքերն ու գործիքները: **Թեմա 3՝** Անտառգնահատման հիմնական ցուցանիշները և դրանց հաշվառման գլխավոր եղանակները: **Թեմա 4՝** Ծառաբնի և

ծառուսների բնափայտի ծավալի որոշման եղանակները և համապատասխան բանաձևերի կիրառման առանձնահատկությունները: **Թեմա 5**՝ Անտառանյութի դասակարգումը ըստ տեսակների: **Թեմա 6**՝ Հասկացողություն շինափայտի և վառելափայտի մասին: **Թեմա 7**՝ Անտառգնահատման հաշվեցուցակները և դրանց լրացման մեթոդիկան: **Թեմա 8**՝ Կանգուն ծառերի և ծառուսների անտառգնահատման մեթոդիկան: **Թեմա 9**՝ Սղոցած փայտանյութի հիմնական տեսակները և դրանց գնահատումը: **Թեմա 10**՝ Անտառգնահատման այլ կարևոր ցուցանիշներ և դրանց որոշման մեթոդները: **Թեմա 11**՝ Անտառային ոչ բնափայտավոր մթերքների և օգուտների գնահատումը: **Թեմա 12**՝ Առանձին ծառերի և ծառուսների աճի գնահատումը: **Թեմա 13**՝ Հասկացողություն հաշվարկային հատատեղերի մասին և որոշման մեթոդիկան: **Թեմա 14**՝ Անտառային տարածքների գնահատումը: **Թեմա 15**՝ Անտառգնահատման տվյալների համակարգչային մշակումը և վերլուծությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B18. «ՄԻԿՐՈՐԳԱՆԻԶՄՆԵՐԻ ԷԿՈԼՈԳԻԱ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել բակտերիաների էկոլոգիական զարգացման պատմությանը, հիմնական ուղղություններին, ուսումնասիրման մեթոդներին, կիրառական ասպեկտներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա միկրոօրգանիզմների էկոֆիզիոլոգիան, բակտերիաների դեմէկոլոգիան, սինէկոլոգիան, ջրային մանրէների էկոլոգիան,
2. կիմանա միկրոօրգանիզմների դերը կենսաերկրաքիմիական մեծ շրջանառությունում, հողային մանրէների էկոլոգիան, հողը որպես մանրէների հետեւողներ կենսամիջավայր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բակտերիաների աուտէկոլոգիա: **Թեմա 2**՝ Միկրոօրգանիզմների էկոֆիզիոլոգիա: **Թեմա 3**՝ Բակտերիաների համար տոքսիկ միացություններ և իոններ: Էքստեմոֆիլ մանրէներ: Բակտերիաների դեմէկոլոգիա: Մանրէների էկոլոգիական ստրատեգիայի առանձնահատկությունները միկրոօրգանիզմների,

բույսերի և կենդանիների հետ փոխհարաբերություններում: **Թեմա 4՝** Բակտերիաների սինեկոլոգիա: **Թեմա 5՝** Ջրային մանրէների էկոլոգիա: **Թեմա 6՝** Հողային մանրէների էկոլոգիա: **Թեմա 7՝** Մանրէների դերը տարրերի կենսակրթամիական մեծ շրջանառությունում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B51. «ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հասարակության և բնության փոխներգործության հիմնահարցերին, ժամանակակից էկոլոգիական խնդիրներին և դրանց իրավական կարգավորման մեխանիզմներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կբերի անհրաժեշտ գիտելիքներ բնության և նրա ռեսուրսների դերի և նշանակության վերաբերյալ,
2. կկարողանա համակարգել էկոլոգոիրավական նորմերը և կիրառել այդ նորմերը իրավական խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շրջակա միջավայրի պահպանության սկզբունքները: **Թեմա 2՝** Բնօգտագործման իրավունքը: **Թեմա 3՝** Մարդու էկոլոգոիրավական կարգավիճակը: **Թեմա 4՝** Էկոլոգիական փորձաքննություն: **Թեմա 5՝** Բնօգտագործման և շրջակա միջավայրի պահպանության մեխանիզմը: **Թեմա 6՝** Պատասխանատվությունը էկոլոգիական իրավախախտումների համար:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B25. «ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳԵՈՒՆՃՈՐՄԱՅԻՈՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ»
(6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ քարտեզագրության հիմնավորված ժամանակակից մեկնաբանում, ձևավորել գեոինֆորմացիոն համակարգերի ու դրանց օգտագործման մասին տեսական ու կիրառական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից պայմաններում ընթացող գիտությունների ինտեգրացիայի մասին, որի արդյունքում տեղի են ունենում գիտությունների ակտիվ զարգացում, այդ թվում նաև քարտեզագրություն, կիմանա գեոինֆորմացիոն համակարգերի գործառական կառուցվածքի տեսական հիմքերը և կապը ջրաօդերևութաբանության հետ,
2. կիմանա և ձեռք կբերի կայուն գիտելիքներ քարտեզագրության և քարտեզագիտության նոր ճյուղի զարգացման վերաբերյալ, կհասկանա ԱՏՀ-ում տրվելիք կառավարման մեխանիզմը,
3. կկարողանա դառնալ լավ քարտեզագիր, մասնագետ միայն այն, եթե զուգակցի ժամանակակից տեխնոլոգիաները, սարքածրագրային համակարգերը, քարտեզակազմողական աշխատանքների ընթացքում, ինքնուրույն կերպով ստեղծել ԱՏՀ տվյալների հենք ջրաօդերևութաբանական հետազոտությունների կազմակերպման նպատակով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քարտեզագրական ժամանակակից պատկերումները: **Թեմա 2՝** Քարտեզագրական ընդհանրացում, քարտեզների և ատլասների տիպերը: **Թեմա 3՝** Քարտեզների օգտագործման մեթոդները: **Թեմա 4՝** Քարտեզագիտության և քարտեզագրության երկրատեղեկատվական համակարգերի կապերը: **Թեմա 5՝** Երկրատեղեկատվական քարտեզագրումը և երկրատեղեկատվական համակարգերը: **Թեմա 6՝** Գեոինֆորմատիկայի ընդհանուր դրույթները: **Թեմա 7՝** Տվյալների գրանցումը, մուտքագրումը և պահպանումը: Տարածական տվյալների կառուցումը: **Թեմա 8՝** Տվյալների վերլուծությունը և մոդելավորումը: **Թեմա 9՝** Տվյալների բազաների կառավարման համակարգերը: **Թեմա 10՝** Մեքենայական գրաֆիկայի տեխնիկական միջոցները, տվյալների տեսանելիության մեթոդներն ու միջոցները: Համակարգչային քարտեզների և ատլասների ստեղծման առանձնահատկությունները, ջրաօդերևութաբանական քարտեզների ավտոմատ ստացումը: **Թեմա 11՝** Գեոինֆորմատիկայի կիրառական ասպեկտները ջրաօդերևութաբանության մեջ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր:
Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B31. «ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹՆԵՐ ԵՎ ԱՆՏԱՌԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ»

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել անտառային տրնտեսության վարման խնդիրներին, արհեստական և բնական ճանապարհով անտառների արդյունավետ վերարտադրության համար պայմանների ստեղծմանը, օգտագործվող գլխավոր և ուղեկցող ծառատեսակներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անտառային տնտեսությունում կիրառվող անտառվերականգնման և անտառապատման եղանակները՝ կախված բնակլիմայական պայմաններից, տեղանքից, շրջանցումից և այլ գործոններից, դաշտապաշտպան անտառաշերտերը,
2. կկարողանա տարբերել անտառամշակույթների տեսակները, անտառային տնկարանները, գլխավոր և ուղեկցող ծառատեսակները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անտառային տնտեսության վարման խնդիրները: **Թեմա 2՝** Անտառվերականգնման և անտառապատման բնական և արհեստական եղանակները: **Թեմա 3՝** Անտառվերականգնման և անտառապատման աշխատանքներում օգտագործվող ծառատեսակների կենսաէկոլոգիական առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Անտառամշակույթների տեսակները և ստեղծման մեթոդները: **Թեմա 5՝** Անտառամշակույթների հիմնադրման նախագիծ: **Թեմա 6՝** Հողի նախապատրաստումը անտառամշակույթներ հիմնադրելու համար: **Թեմա 7՝** Անտառային տնկարաններ: Պարարտանյութերի օգտագործում: Հերբիցիդների օգտագործում: Տնկանյութի հանումը, պահպանումը և տեղափոխումը: **Թեմա 8՝** Դաշտապաշտպան անտառաշերտեր: **Թեմա 9՝** Դաշտապաշտպան անտառաշերտի ազդեցությունը ձյունաշերտերի կարգավորման գործում, գյուղատնտեսական կուլտուրաների բերքատվության վրա: **Թեմա 10՝** Դաշտապաշտպան անտառաշերտերի հակաէրոզիոն դերը: **Թեմա 11՝** Դաշտապաշտպան անտառաշերտը ոռոգվող հողերում, արոտավայրերում, նրանց տիպերը, կանաչ հովանոցներ և նրանց նշանակությունը: **Թեմա 12՝** Ճանապարհապաշտպան տնկարաններ, նրանց նշանակությունը, առանձնահատկությունները: **Թեմա 13՝** Հասկացողություն տնկարանների մասին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B32. «ԿԵՆՍՍԱՇԽԱՐՀԻ ԵՎ ԿԵՆՍՈԼՈՐՏԻ ԷՎՈԼՅՈՒՑԻԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ կենդանի օրգանիզմների աշխարհագրական տարածման և տեղաբաշխման, երկրագնդի և դրա առանձին ռեգիոնների բուսական ծածկույթի և կենդանական աշխարհի կառուցվածքի կարևորագույն օրինաչափությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ցամաքային և ջրային էկոհամակարգերի կազմակերպման կարևորագույն սկզբունքները, դրանց տարածաժամանակային փոփոխականության հիմնական օրինաչափությունները,
2. կհասկանա բիոտայի տեղն ու դերը կենսոլորտի ձևավորման գործում,
3. կկարողանա օգտվել կենսաաշխարհագրական քարտեզներից, յուրացնել համեմատական աշխարհագրական մեթոդները՝ կենսաաշխարհագրական օբյեկտների նկատմամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կենսաաշխարհագրական հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 2՝** Հասկացություն կենսոլորտի մասին: **Թեմա 3՝** Հասկացություն կենսացենոզի մասին: **Թեմա 4՝** Հասկացություն արեալի մասին: **Թեմա 5՝** Ժամանակակից ֆլորայի և ֆաունայի ծագումը: **Թեմա 6՝** Ցամաքի ֆլորիստական և ֆաունիստական ռեգիոնները: **Թեմա 7՝** Ցամաքի հիմնական բիոմները: **Թեմա 8՝** Բարձրադիր գոտիականությունը՝ ցամաքային օրգանիզմների տարածման գործում: **Թեմա 9՝** Կյանքը կղզիներում: **Թեմա 10՝** Կյանքի առանձնահատկությունները ներքին ջրային ավազաններում: **Թեմա 11՝** Կյանքի առանձնահատկությունները Համաշխարհային օվկիանոսում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է

0103/B34. «ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ» (8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 9 ժամ (30ժամ դասախոսություն, 6 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ էկոլոգիական մոնիթորինգի հիմնահարցերի վերաբերյալ պատկերացումներ, ձևավորել բնապահպանության ոլորտում էկոլոգիական մոնիթորինգի հիմնահարցերի լուծման եղանակների և կիրառվող մեթոդների մասին մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիական մոնիթորինգի և նորմավորման հիմնահարցերը և մոտեցումը,
2. կկարողանա օգտագործել այդ գիտելիքները բնապահպանական հիմնահարցերի լուծման ոլորտում,
3. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էկոլոգիական մոնիթորինգի համակարգը, սխեման, գործունեության հիմնական ուղղությունները և խնդիրները: **Թեմա 2՝** Էկոլոգիական մոնիթորինգի դասակարգումը: Էկոլոգիական մոնիթորինգի մակարդակները՝ գլոբալ, պետական, ռեգիոնալ և լոկալ: Էկոլոգիական մոնիթորինգի տեսակները՝ իմպակտ, բազային, ֆոնային, ֆենտլոգիական: **Թեմա 3՝** Էկոլոգիական մոնիթորինգի ուսումնասիրման մեթոդները: **Թեմա 4՝** Մթնոլորտի մոնիթորինգի համակարգը, ուղղությունները, դիտակետերը և ուսումնասիրման մեթոդները: **Թեմա 5՝** Ջրային միջավայրի մոնիթորինգի կառուցվածքը: Բնական ջրի հիմնական որակական և քանակական ցուցանիշների որոշումը և մեթոդները: **Թեմա 6՝** Ագրոէկոլոգիական մոնիթորինգի համակարգում հողի մոնիթորինգի դասակարգումը, ուղղությունները և հետազոտման մեթոդները: Քիմիական աղտոտիչների՝ պեստիցիդների, պարարտանյութերի տեղափոխումը և օքսիդացումները հողում: **Թեմա 7՝** Կենսազանգվածի մոնիթորինգի համակարգը, տեսակները և ուսումնասիրման մեթոդները: **Թեմա 8՝** Ֆիզիկական աղտոտվածության մոնիթորինգ: Աղմուկի մոնիթորինգի կազմակերպումը և մեթոդները: Աղետային երևույթների մոնիտորինգ: Հողի հոսքի, հրդեհների, ջրհեղեղների կանխատեսում և հսկողություն: **Թեմա 9՝** Նորմավորումը որպես լոկալ և գլոբալ մասսշտաբներով բնական շրջապատի որակի կարգավորման կարևոր տարր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր:
Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B28. «ԿԵՆՍԱՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4.5 ժամ (12 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 9-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կենսատեխնոլոգիական գործընթացների իրագործման տարբեր փուլերին: Ուսանողը կիմանա ինչպիսին է կենսատեխնոլոգիայի ներդրումը գյուղատնտեսության, առողջապահության, էներգետիկայի, սննդային արդյունաբերության պրոբլեմների լուծման գործում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կենսատեխնոլոգիական գործընթացի անհրաժեշտ փուլերը,
2. կիմանա գենետիկական և բջջային ճարտարագիտության հիմունքները,
3. կկարողանա աշխատել տարբեր կենսատեխնոլոգիական արտադրություններում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կենսաբանական օբեկտների ընտրություն: ***Թեմա 2՝*** Մեկուսացված կուլտուրաներ, գենետիկական և բջջային ճարտարագիտություն: ***Թեմա 3՝*** Կենսաառեակտորների կառուցվածքը: ***Թեմա 4՝*** Արգասիքների անջատումը, մաքրումը և մոդիֆիկացումը: ***Թեմա 5՝*** Իմոբիլիզացված ֆերմենտներ և կենսակատալիտիկ համակարգեր: ***Թեմա 6՝*** Կենսատեխնոլոգիայի ծառայությունը ժողովրդական տնտեսության, առողջապահության և գիտության ասպարեզում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B29. «ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 12 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ էկոլոգիա գիտության տեսական հիմնահարցերի մասին գիտելիքներ, ձևավորել բնապահպանության առկա խնդիրների և հիմնահարցերի լուծումն առաջարկող եղանակների և կիրառվող մեթոդների ու մոդելների մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիական փորձաքննության հիմնահարցերը և մոտեցումները,
2. կկարողանա օգտագործել այդ գիտելիքները բնապահպանական հիմնահարցերի լուծման ոլորտում,
3. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էկոլոգիական փորձաքննության էությունը և խնդիրները: **Թեմա 2՝** Արդյունաբերական–արտադրական պրոցեսների էկոլոգիզացիա, ձեռնարկությունների համար անհրաժեշտ էկոլոգիական փաստաթղթեր: **Թեմա 3՝** Էկոլոգիական փորձաքննության գործընթացում դիտարկվող սոցիալ–մշակութային հիմնախնդիրները և սոցիալական վերլուծության հիմնական ասպեկտները: **Թեմա 4՝** Հիդրոէկոլոգիայանների, միջուկային էներգետիկայի օբյեկտների, քիմիական և նավթաքիմիական արդյունաբերական ձեռնարկությունների, ոռոգման և չորացման նախագծերի նախագծման, շինարարության, վերակառուցման էկոլոգիական փորձաքննության հիմնական խնդիրները: **Թեմա 5՝** Ռիսկ: Ռիսկի տեսակներ, էկոլոգիական ռիսկ: Էկոլոգիական ռիսկի կառուցվածքը: Էկոլոգիական ռիսկի առանձնահատկությունները: **Թեմա 6՝** Էկոլոգիական ռիսկի քանակական գնահատումը: Էկոլոգիական ռիսկի գնահատումը ըստ արդյունաբերական արտադրանքի կյանքի ցիկլի: Ադտոտիչ նյութերով պայմանավորված առողջության վտանգի ռիսկի քանակական գնահատում: **Թեմա 7՝** Լրացուցիչ ռիսկի հաճախականություն: Ռիսկի գործոնի արտահայտման ձևերը: **Թեմա 8՝** Ռիսկի մասին իրազեկում: Արտակարգ իրավիճակների կանխատեսում և մոդելավորում ռիսկերի կառավարման նպատակով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0103/B27. «ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱՅԻՈՆԱԼ ԲՆՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 12 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական)

Կիսամյակը՝ 10-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել էկոլոգիական աշխարհայացք՝ ծանոթացնելով նրանց էկոլոգիա գիտության պատմությանը, բնական համակարգերի կազմավորմանը, գործունեության հիմունքներին, բնություն-հասարակություն համակարգում էկոլոգիայի հիմնախնդիրներին: Ուսանողներին ծանոթացնել կենսոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություններին, ինչպես նաև բնության պահպանության և ռացիոնալ բնօգտագործման հիմնական սկզբունքներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիայի որպես գիտության ձևավորման, կենդանիների և բույսերի էկոլոգիայի, էկոհամակարգի, կենսացենոզի և նոոսֆերայի ուսմունքների, մարդկության կայուն զարգացման սկզբունքների մասին,
2. կհասկանա բնական և անթրոպոգեն էկոհամակարգերի զարգացման ընդհանուր սկզբունքները և օրինաչափությունները,
3. կկարողանա վերլուծություններ կատարել էկոլոգիական վիճակի մասին և կատարել համապատասխան եզրակացություններ, կատարել ջրի, հողի և օդի ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական անալիզներ,
4. կիմանա կենսոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցությունները, դրանց կանխարգելման սկզբունքները և ձեռք բերումները բնության պահպանության բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Առարկայի նպատակն ու խնդիրները: Ժամանակակից պատկերացումները բնապահպանության և բնօգտագործման մասին: **Թեմա 2՝** Բնության և հասարակության փոխազդեցության մասին պատկերացումների զարգացումը: **Թեմա 3՝** Օրգանիզմի և միջավայրի փոխազդեցությունները: **Թեմա 4՝** Բիոցենոզ և էկոհամակարգեր: **Թեմա 5՝** էկոհամակարգերի կայունությունը: **Թեմա 6՝** Բնական միջավայրերի օգտագործման առանձնահատկությունները: Անթրոպոգեն գործոնների ազդեցությունը էկոհամակարգերի կայունության վրա: **Թեմա 7՝** Ռացիոնալ բնօգտագործման ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 8՝** Բնական ռեսուրսների դասակարգումը: **Թեմա 9՝** Բնապահպանության և ռացիոնալ բնօգտագործման հիմնական խնդիրները: Համաշխարհային օվկիանոսի հիմնական խնդիրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

5. ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ

5.1. «Պատմություն» մասնագիտություն

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (2 կրեդիտ)

2 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 7-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողների մեջ ձևավորել նախնական գիտելիքներ հնագիտական և ազգագրական բնույթի հուշարձանների, կենցաղային, պաշտամունքային, տնտեսական նյութերի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճանաչել հնագիտական և ազգագրական հուշարձանների հիմնական տեսականին.
2. կընկալի հնագիտական և ազգագրական նյութը դաշտում ձեռք բերելու պարզագույն սկզբունքները.
3. կկարողանա կատարել տարրական կարգի վերլուծական բնույթի հնագիտական և ազգագրական աշխատանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծանոթություն Երևանի հնագույն ամրոց-բնակավայրերի հետ (Շենգավիթ, Էրեբունի, Կարմիր-Բլուր): Դասախոսություն հին Երևանի ժողովրդական կենցաղից: **Թեմա 2՝** Երևանից դեպի Ողջաբերդ, Հացավան, Գառնի և Գեղարդ տանող ճանապարհին գտնվող պատմա-ճարտարապետական հուշարձանները. ծանոթություն: Հացավանի և Գառնիի ազգագրությունը: **Թեմա 3՝** Հին Արտաշատի, Դվինի հնագիտական հուշարձանները: Արարատի մարզում վերաբնակված պարսկահայերի ազգագրությունը: **Թեմա 4՝** Աշտարակի և մերձակայքի վաղ և զարգացած միջնադարի քրիստոնեական պաշտամունքային հուշարձանները: Քաղաքի ազգագրությունը համաձայն Աշտարակի տվյալների: **Թեմա 5՝** Արուձի և Մաստարայի հնությունները: Այցելություն Սարդարապատի ճակատամարտի հուշահամալիր և Հայաստանի ազգագրության պետական թանգարան:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն նշանակվում է պրակտիկայի ընթացքում կատարած աշխատանքների մասին գրավոր հաշվետվության և բանավոր հարցման հիման վրա:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 8-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել թանգարանային և արխիվային աշխատանքի բնագավառներին բնորոշ առանձնահատկություններին և Հայաստանի տարբեր արխիվներին, թանգարաններին ու հնավայրերին:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա հարուստ գիտելիքներ արխիվային ֆոնդերի, թանգարանների գիտաֆոնդային, գիտահետազոտական, հաշվառման, ցուցադրության կազմակերպման վերաբերյալ.
2. կունենա պատկերացում արխիվային նյութերի և թանգարանային առարկաների պահպանության, վերականգնման աշխատանքների մասին.
3. տեղեկություններ կունենա Հայաստանի հնավայրերի և պեղումների ընթացքի վերաբերյալ:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Ծանոթություն արխիվային գործի և թանգարանային (մշտական և ժամանակավոր) ցուցադրության կառուցման մեթոդներին, գիտաֆոնդային աշխատանքներին, պահպանության ձևերին ու խնդիրներին, գիտահետազոտական աշխատանքներին և առանձնահատկություններին, վերականգնողական աշխատանքների ձևերին ու մեթոդներին, գիտական արխիվի կազմակերպման խնդիրներին: **Թեմա 2՝** Արխիվային և թանգարանային նյութերի բաժանումը խմբերի ըստ դրանց ֆունկցիաների: **Թեմա 3՝** Հաշվառման փուլերը. նախնական հաշվառում, նախնական գիտական մշակում, թանգարանային ֆոնդի սխեմատիկ դասակարգում և գիտական գույքագրում: Նախնական հաշվառման կարգը, ակտավորում և գրանցում հիմնական ֆոնդի գլխավոր գույքամատյանում և այլ մատյաններում, ծածկագրում: **Թեմա 4՝** Արխիվային և թանգարանային ֆոնդի սխեմատիկ հաշվառումը: **Թեմա 5՝** Ռեսանդներին դաշտում ծանոթացնել հնագիտական պեղումների և ուսումնասիրությունների մեթոդների հետ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն նշանակվում է պրակտիկայի ընթացքում կատարած աշխատանքների մասին գրավոր հաշվետվության և բանավոր հարցման հիման վրա:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ (ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ) ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 10-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մանկավարժական փորձի հետ: Պրակտիկան անց է կացվում Տավուշի մարզի տարբեր դպրոցներում: Պրակտիկան հնարավորություն է տալիս ուսանողներին 4 շաբաթյա ժամանակահատվածում ուսումնասիրել դասարանային աշխատանքը և զբաղվել կարճաժամկետ մանկավարժական գործունեությամբ բուհական ուսումնառության ընթացքում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա տիրապետել մանկավարժական գործնական գիտելիքներին,
2. կունենա գիտելիքներ և փորձառություն մանկավարժական գործի վերաբերյալ,
3. կկարողանա զբաղվել մանկավարժական գործունեությամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախապատրաստական սեմինար: **Թեմա 2՝** Դպրոցի ընտրություն: **Թեմա 3՝** Պասիվ պրակտիկա, այցելություն տվյալ դասաժամերին, դասարանի հետ ծանոթացում: **Թեմա 4՝** Ակտիվ պրակտիկա, օրագրերի լրացում, մանկավարժի և հոգեբանի ստուգում: **Թեմա 5՝** Դասաժամի ինքնուրույն կազմակերպում: **Թեմա 6՝** Դասալսումներ: **Թեմա 7՝** Պրակտիկայի ընթացքի ամփոփում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն նշանակվում է պրակտիկայի ընթացքում կատարած աշխատանքների մասին գրավոր հաշվետվության և բանավոր հարցման հիման վրա:

ԱՄՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

5.2. «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 7-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մեջ զարգացնել դասավանդելու հմտություն:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հանրակրթական դպրոցում “Հայոց լեզու” և “Հայ գրականություն” առարկաների դասավանդման հիմնական մեթոդներին և սկզբունքներին.
2. կիմանա հանրակրթական դպրոցում “Հայոց լեզու” և “Հայ գրականություն” առարկաների դասավանդման համար անհրաժեշտ ուսումնական պլանների ու ծրագրերի կազմության առանձնահատկությունները, դրանց գործնական կիրառությունը դասավանդման գործընթացում.
3. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ հանրակրթական դպրոցում “Հայոց լեզու” և “Հայ գրականություն” առարկաների դասավանդման համար:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հանրակրթական դպրոցում “Հայոց լեզու” և “Հայ գրականություն” առարկաների դասավանդման համար տեսական և մեթոդական անհրաժեշտ գիտելիքների գործնական ստուգում և համապատասխան փաստաթղթերի (մանկավարժական պրակտիկայի օրագիր և այլն) լրացման ստուգում:

ԱՄՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

5.3. «Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 7-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ձեռք բերել ժամանակակից պահանջներին համապատասխան գործնական, մանկավարժական հմտություններ, ուսանողների մոտ ձևավորել հոգեբանության և մանկավարժության դասավանդման հմտություններ, դասընթացի կազմակերպման ունակություն և դասախոսությունների կազմակերպում:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա դասավանդման մեթոդիկայի սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա կրթության և դաստիարակության մանկավարժական, հոգեբանական գործառույթների դերը ուսուցման գործընթացում,
3. կկարողանա գործնականում կիրառել ձեռք բերած մանկավարժական հրմտությունները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն նշանակվում է պրակտիկայի ընթացքում կատարած աշխատանքների մասին գրավոր հաշվետվության և բանավոր հարցման հիման վրա:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (2 կրեդիտ)

2 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 9-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել էքսպերիմենտալ հետազոտության կատարման հմտություններին, ծանոթացնել էքսպերիմենտալ աշխատանքի իրականացման սկզբունքներին և դրանց ներկայացվող պահանջներին:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կբերի էքսպերիմենտալ հետազոտություն իրականացնելու հմտություններ,

2. կիմանա էքսպերիմենտալ աշխատանքի սկզբունքներն ու պահանջները,
3. կկարողանա ընդհանրացնել և վերլուծել հետազոտության արդյունքները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն նշանակվում է պրակտիկայի ընթացքում կատարած աշխատանքների մասին գրավոր հաշվետվության և բանավոր հարցման հիման վրա:

ԱՄՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

5.4. «Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տնողությամբ,

Կիսամյակը՝ 9-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Արտադրական պրակտիկայի նպատակն է կոնկրետ հիմնարկության օրինակով ամրապնդել և խորացնել հիմնարար տնտեսագիտական առարկաների գծով գործնական հմտությունները:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի ուսումնասիրված հիմնարկության կանոնադրական խնդիրներին, տեխնիկականակերպչական կառուցվածքին և տնտեսական-արտադրական գործունեությանը.
2. կիմանա հիմնարկության կողմից արտադրվող արտադրանքի և մատուցվող ծառայությունների բնույթի, տեսականու և ծավալների մասին.
3. ծանոթ կլինի հիմնարկության արտաքին կապերին և տեղեկատվական հոսքերին, հիմնարկությունում տնտեսական գործունեության վերլուծության գծով կազմակերպվող աշխատանքներին, ինֆորմացիայի աղբյուրներին և հիմնական փաստաթղթերին.
4. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ հիմնարկության փաստաթղթավորման, փաստաթղթաշրջանառության և հաշվետվական համակարգերի վերաբերյալ:

ԱՄՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

5.5. «Սերվիս» մասնագիտություն

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ (ՃԱՆԱԶՈՂԱԿԱՆ) ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել սերվիսի ոլորտի ձեռնարկությունների հետ: Պատկերացում տալ մասնագիտական դասընթացների ընթացքում ստացած գիտելիքների մասին, սովորեցնել անցում կատարել տեսականից գործնականին:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սերվիսի ոլորտի տարբեր տեսակի ծառայությունների մասին.
2. կկարողանա ինքնուրույն կերպով վերլուծել նրանց գործունեության ձևերը.
3. կիմանա սերվիսային ծառայությունների առանձնահատկությունները:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 4-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սերվիսի ոլորտի առանձնահատկությունների հետ, նրանց նման և տարբերակիչ գծերին: Գործնականի վերածելով տեսական գիտելիքները՝ ուսանողներին սովորեցնել սերվիսի ոլորտի դերն ու նշանակությունը հասարակական կյանքում: Ցույց տալ սերվիսի առանձին ճյուղերի զարգացման աստիճանը ՀՀ-ում:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա տարբերակել սերվիսի առանձին ճյուղերի գործունեությունը.
2. կկարողանա վերլուծել նրանց սոցիալական, բարոյական, հոգեբանական, քաղաքական նշանակությունը:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 7-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Արտադրական պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին մասնակից դարձնել սերվիսի տարբեր ոլորտների աշխատանքներին: Հնարավորություն տալ ինքնուրույն կերպով կազմակերպել առանձին ծառայություններ (հյուրերի ընդունում, գործունեության կազմակերպում, ճանապարհում), ճանաչողական, էկոլոգիական, մշակութային և այլ տեսակի զբոսաշրջության կազմակերպում:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ինքնուրույն կերպով կազմակերպել հյուրերի և զբոսաշրջիկների ընդունումը, նրանց սպասարկումը,
2. կկարողանա գնահատել սերվիսի առկա վիճակը, բացահայտել զարգացման ներուժը, օգտագործման հնարավորությունները,
3. կկարողանա գնահատել սերվիսի զարգացման անհրաժեշտությունը, նրա դերն ու նշանակությունը երկրի տնտեսության մեջ:

ԱՄՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

5.6. «Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա» մասնագիտություն

01/B00. ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ

Կիսամյակը՝ 6-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Տվյալ պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դպրոցական ծրագրերին, աշակերտների հետ աշխատելու հմտություններին և դասավանդման մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը դպրոցում ինքնուրույն կանցկացնի ֆիզիկայի, մաթեմատիկայի կամ ինֆորմատիկայի բաց դաս՝ ղեկավարի, մանկավարժի և հոգեբանի ներկայությամբ:

ԱՄՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

5.7. «Բնապահպանություն և բնօգտագործում» մասնագիտություն

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (2 կրեդիտ)

2 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 4-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքներին, նրանց ձևավորման գործընթա-

ցին, պահպանվող օբյեկտներին, պահպանության և գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացմանը, ՀՀ-ում գործող դենդրոպարկերին և անտառապարկին, դրանց տեղական և ներմուծված բուսական ռեսուրսներին, դրանցում իրականացվող գործընթացներին, պահպանությանը և գիտահետազոտական աշխատանքներին:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքները, նրանց ձևավորման գործընթացը, պահպանվող օբյեկտները,
2. կծանոթանա ՀՀ-ում գործող դենդրոպարկերին և անտառապարկին, դրանց բուսական ռեսուրսներին, դրանցում իրականացվող պահպանությանը և գիտահետազոտական աշխատանքներին:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (2 կրեդիտ)

2 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 8-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Արտադրական պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել շրջակա միջավայրի երեք ոլորտներում (օդ, ջուր, հող) անցկացվող մոնիթորինգային ծրագրերի և չափումների հետ: Կատարել տվյալների համակարգչային մշակում և վերլուծություն, ծանոթացնել ծրագրերի հետ:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիական գործնական խնդիրների հիմնական լուծումները,
2. կկարողանա օգտագործել այդ գիտելիքները մարդկային գործունեության տարբեր ոլորտներում հարցերի լուծման համար,
3. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

ԱՍՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեդիտ)

10-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի հեռակա ուսուցման բաժնի
ուսումնական օրացույցը
2012 / 2013 ուսումնական տարի

Առաջին կիսամյակ

29 հոկտեմբերի – 16 փետրվարի 2013թ.	
Ուսուցման սկիզբը	29 հոկտեմբերի
1-ին ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	26 նոյեմբերի – 08 դեկտեմբերի
2-րդ ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	08-19 հունվարի
Ստուգարքների հանձնում	21 հունվարի – 16 փետրվարի
Ուսուցման ավարտը	24 նոյեմբեր
Քննաշրջան	24 հունվարի – 16 փետրվարի

Երկրորդ կիսամյակ

04 մարտի – 29 հունիսի 2013թ.	
Ուսուցման սկիզբը	04 մարտի
1-ին ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	01-13 ապրիլի
2-րդ ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	13-25 մայիսի
Կուրսային աշխատանքների և ստուգարքների հանձնում	27 մայիսի – 22 հունիսի
Ուսուցման ավարտը	30 մարտի
Քննաշրջան	27 մայիսի – 29 հունիսի
Ամփոփիչ քննություն և ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն	10-29 հունիսի

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	3
ԲԱԺԻՆ I. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ.....	5
1. Ընդհանուր դրույթներ.....	6
2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը	6
2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները.....	6
2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները.....	8
2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը	9
3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները	9
4. Կրեդիտների հատկացումը.....	10
5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները.....	10
5.1. Բակալավրի ծրագիր.....	10
6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը.....	11
6.1. Համակարգի հիմնադրույթները	11
6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը.....	12
6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը.....	15
6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը.....	15
6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը	16
6.6. Ուսման առաջադիմությունը	17
7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը.....	18
8. Դասընթացների տեղեկագիրքը.....	19
9. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը.....	20
9.1. Բակալավրի ծրագիր.....	20
10. Կրեդիտների փոխանցումը	21
11. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը	22
12. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները.....	22
13. Եզրափակիչ դրույթներ.....	23
Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Ծ Ն Ե Ր	24
ԲԱԺԻՆ II. ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ	27
Մաս I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ	28
1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը.....	29
2. Ծրագրի բովանդակությունը	31
2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս	31
2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս	36
2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս.....	40
2.4. Կրթական այլ մոդուլներ և եզրափակիչ ատեստավորում	52
Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ.....	54
1. Տեղեկագրքի նպատակը	55
2. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ	56
2.1. Պարտադիր դասընթացներ.....	56
2.2. Կամրնտրական դասընթացներ	66
3. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ.....	70

3.1. Պարտադիր դասընթացներ.....	70
3.2. Կամընտրական դասընթացներ	73
4. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ.....	75
4.1. «Պատմություն» մասնագիտություն	75
4.2. «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն	128
4.3. «Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն	172
4.4. «Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն.....	209
4.5. «Սերվիս» մասնագիտություն.....	254
4.6. «Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա» մասնագիտություն	295
4.7. «Բնապահպանություն և բնօգտագործում» մասնագիտություն.....	335
5. Կրթական այլ մոդուլներ	371
5.1. «Պատմություն» մասնագիտություն	371
5.2. «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն	372
5.3. «Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն	374
5.4. «Տնտեսագիտության տեսություն» մասնագիտություն.....	375
5.5. «Սերվիս» մասնագիտություն.....	376
5.6. «Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա» մասնագիտություն	377
5.7. «Բնապահպանություն և բնօգտագործում» մասնագիտություն.....	377
ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի ուսումնական օրացույցը	379